

**T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**BURĖĖZİ
FÜTÜVVETNĖME
DİL İNCELEMESİ-METİN-SÖZLÜK**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Kaan YILMAZ

**Enstitü Anabilim Dalı : Türk Dili ve Edebiyatı
Enstitü Bilim Dalı : Yeni Türk Dili**

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Zikri TURAN

MAYIS – 2006

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

BURĖĖZİ
FÜTÜVVETNĖME
DİL İNCELEMESİ-METİN-SÖZLÜK

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Kaan YILMAZ

Enstitü Anabilim Dalı : Türk Dili ve Edebiyatı
Enstitü Bilim Dalı : Yeni Türk Dili

Bu tez 06 / 08 / 2006 tarihinde aşğıdaki jüri tarafından Oybirliğı ile kabul edilmiştir.

.....
Jüri Başkanı

.....
Jüri Üyesi

.....
Jüri Üyesi

BEYAN

Bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitedeki başka bir tez çalışması olarak sunulmadığını beyan ederim.

Kaan YILMAZ

30.05.2006

ÖNSÖZ

“Eski Anadolu Türkçesi” üzerine yapılan araştırmaların 19. yüzyılın ilk yarısından bugüne kadarki seyrine bakılacak olursa, artık birçok metin neşriyatının yanısıra, bu dönemin dil özelliklerini topluca ortaya koyma girişimlerini yansıtan gramer kitaplarının da yayınlanmaya başladığı görülmektedir. Bu konuda ilerleme kaydedilmesine rağmen, girişimlerin Eski Anadolu Türkçesi adına çözülmeyi bekleyen bazı meseleleri ayrıntılarıyla izah edebildiğini söylemek mümkün değildir. Eski Anadolu Türkçesini her cihetten aydınlatan dört başı mamur hususi gramer kitaplarının oluşturulabilmesi için bu döneme ait farklı sahalardaki eserler üzerinde yapılacak incelemelere hâlâ ihtiyaç vardır. Elimizdeki en eski nüshası 1507 tarihli olan Burgazi Fütüvvetnamesi’ni çalışmamıza konu olarak seçmemizin altında böyle bir amaca hizmet etme düşüncesi yatmaktadır. Lisans ve Yüksek Lisans öğrenciliğim boyunca özgün bilgisinden istifade ettiğim, yetişmemde pay sahibi olan danışman hocam Prof. Dr. Zikri TURAN’a teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca, bazı teknik meselelerin halledilmesinde yardımcı olan araştırma görevlisi arkadaşlarıma da teşekkür ederim.

Kaan YILMAZ

30 Mayıs 2006

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR LİSTESİ.....	iv
TABLolar LİSTESİ.....	vi
ÖZET.....	vii
SUMMARY.....	viii
GİRİŞ.....	1
1. BÖLÜM: İMLA ÖZELLİKLERİ	
1.1. Seslerin Yazılışı	9
1.1.1. Ünlülerin Yazılışı.....	9
1.1.1.1. a Ünlüsü.....	9
1.1.1.2. e Ünlüsü.....	11
1.1.1.3. ı, i Ünlüleri.....	17
1.1.1.4. o, ö ünlüleri.....	20
1.1.1.5. u, ü Ünlüleri.....	22
1.1.2. Ünsüzlerin Yazılışı.....	24
1.1.2.1. ç Ünsüzü.....	24
1.1.2.2. g ünsüzü.....	26
1.1.2.3. ğ ünsüzü.....	27
1.1.2.4. p ünsüzü.....	28
1.1.2.5. s ünsüzü.....	30
1.1.2.6. t ünsüzü.....	32
1.2. Eklerin ve Bazı Kelimelerin Yazılışı	34
1.2.1. Ayrı Yazılan Ekler ve Bazı kelimeler	34
1.2.2. Bitişik Yazılan Ekler	35
1.2.3. Arapça - Farsça Kelimelerin Önüne Gelen Ekler	37
1.2.4. Bazı İşaretlerin Kullanımı.....	37
1.2.4.1. Şeddenin Kullanımı	37
1.2.4.2. Tenvin İşaretinin Kullanımı.....	38

2. BÖLÜM: SES BİLGİSİ

2.1. Ses Değişmeleri	39
2.1.1. b > v değişmesi	39
2.1.2. ç > c değişmesi	40
2.1.3. d/ >> y/ değişmesi	40
2.2.4. k > g değişmesi	40
2.2.2. k > ħ değişmesi	41
2.2.3. t > d değişmesi	41
2.2. Ses Hadiseleri	43
2.2.1. Ötümlüleşme.....	43
2.2.2. Ötümsüzleşme	48
2.2.3. Sızıcılaşma	49
2.2.4. Erime	52
2.2.5. Yutulma	53
2.2.6. Düşme	55
2.2.7. Türeme	55
2.2.8. Karışma	57
2.2.9. Geçişme	58
2.2.10. Ünsüz Kaynaşması	58
2.2.11. Ünsüz Ayrışması	59
2.2.12. Birleşme	59
2.2.13. Toplaşma	59
2.2.14. Benzetme.....	60
2.2.15. Bağıntılı Benzetme	60
2.2.16. Başkalaşma	61
2.2.17. İkizleşme	61
2.2.18. Tekleşme	62
2.2.19. Hece Tekleşmesi.....	62
2.2.20. Dudaklılaşma.....	62
2.2.21. Göçüşme	63

2.2.22. Nöbetleşe Kullanma	63
2.2.23. Ulanma	63
2.3. Ses Uyumları	65
2.3.1. Ünlü Uyumu.....	65
2.3.1.1. Damak Uyumu	65
2.3.1.2. Dudak Uyumu	65
2.3.2. Ünlü-Ünsüz Uyumu	70
2.1.3. Ünsüz Uyumu	72
3. BÖLÜM: METİN	
3.1. Metnin Kurulmasında Takip Edilen Yol.....	74
3.2. Metin İçindeki Konuların Dizini	77
3.3. Transkripsiyonlu Metin.....	82
4. BÖLÜM: SÖZLÜK	169
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	253
KAYNAKLAR.....	256
EKLER.....	259
ÖZGEÇMİŞ.....	260

KISALTMALAR ve İŞARETLER LİSTESİ

KISALTMALAR:

- AE.1 : İstanbul Millet Kütüphanesi, Ali Emiri Efendi Şeriyye Kitapları, 1352
Numaralı
Nüsha
- DİA : Diyanet İslam Ansiklopedisi
- EAT : Eski Anadolu Türkçesi
- HÇ. : Bursa Genel Kitaplığı, Hüseyin Çelebi Bölümü, 9/2 Numaralı Nüsha
- İFM : İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası
- M. : Manisa İl Halk Kütüphanesi, Ak Hisar Zeynelzade Kitaplığı, 45 Ak Ze 5936/2
Numaralı Nüsha
- Ö. : Ömer Lütfi Barkan'ın Hususi Kütüphanesindeki Nüsha
- s. : sayfa
- SÇ. : Yapı Kredi Bankası, Sermet Çifter Araştırma Kütüphanesi, 919 Numaralı
Nüsha
- TDAY : Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten
- TDK : Türk Dil Kurumu
- TDV : Türk Diyanet Vakfı
- TTK : Türk Tarih Kurumu

İŞARETLER:

- A : a, e
- B : b, p
- Ç : ç, c
- I : ı, i
- K : Ünsüz (konson)
- K : k, g

- Ƙ : ƙ, ğ
- T : t, d
- U : u, ü
- V : Ünlü (vokal)
- # : Kelimenin solunda ise kelime başını, sağında ise kelime sonunu gösterir.
- / : Kök ünlüsünden sonra gelen sesi gösterir.
- // : Bir kelime içindeki sesleri gösterir.
- Ø : Şeklen değil ama fonksiyonca var olan kelime ve ekleri gösterir.
- () : Parantez içindeki sesin ihtiyarî olduğunu gösterir.
- > : Ok istikametinde tek aşamalı değişmeyi gösterir.
- >> : Ok istikametinde iki veya daha fazla aşamalı değişmeyi gösterir.
- +
-

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Fütüvvetnâme Nüshalarının Tablosu.....	8
--	---

Tezin Başlığı: Burğāzī Fütüvvetnâme (Dil İncelemesi - Metin - Sözlük)	
Tezin Yazarı: Kaan YILMAZ	Danışman: Prof. Dr. Zikri TURAN
Kabul Tarihi: 31.05.2006	Sayfa Sayısı: 8 (Ön Kısım) + 260 (Metin)
Anabilim Dalı: Türk Dili ve Edebiyatı	Bilim Dalı: Yeni Türk Dili
“Fütüvvet”, başlangıçta tasavvufî bir mahiyet taşıırken 13. yüzyıldan itibaren içtimaî, iktisadî ve siyasî yapılanmaya dönüşmüş kurumu karşılayan Arapça kökenli bir kelimedir. “Fütüvvet-nâme”ler ise fütüvveti konu alan fütüvvetin adab ve erkânı hakkında bilgi veren eserlerin ortak adıdır. Bu çalışma, 13. yüzyılda yazıldığı tahmin edilen, eldeki ilk nüshası H.923/M.1507 tarihinde istinsah edilmiş Burğāzī Fütüvvet-nâmesi üzerinde yapılmış dil incelemesi ve metin transkripsiyonundan oluşmaktadır. Çalışma’nın “Giriş” bölümünde Fütüvvet kurumu ve Fütüvvet-nâmelerin tanımı yapıldıktan sonra ilk Türkçe Fütüvvet-nâme olan Burğāzī Fütüvvet-nâmesi hakkında kısaca bilgi verilmiştir. “İmla Özellikleri” bölümünde seslerin, metinde hangi işaretlerle karşılandığı gösterildi. “Ses Bilgisi” bölümünde metne göre “Ses Uyumları” ve “Ses Değişmeleri” bahisleri incelenmiştir. “Metin” bölümünde ise Fütüvvetnâme’nin karşılaştırmalı nüsha çalışmasına dayanan metin transkripsiyonu verilmiştir. “Sözlük” bölümünde seçme kelimelere yer verilmiştir. “Sonuç” bölümünde metne ait hususi tespitler sıralanmıştır. Çalışmanın sonuna, transkripsiyonlu metni kontrol etme imkânı sağlamak için esas alınan nüshanın ve tamir nüshasının ilgili bölümlerinin fotokopisi verilmiştir.	
Anahtar Kelimeler: Türk Dili, Eski Anadolu Türkçesi, Fütüvvet, Fütüvvetnâme	

Title of the Thesis: Burgāzī Fütüvvetnāme (Grammar - Text - Glossary)	
Author: Kaan YILMAZ	Supervisor: Prof. Dr. Zikri TURAN
Date: 31.05.2006	Nu. of pages: 8 (pre text) + 260 (appendices)
Department: Turkish Language and Literature	Subfield: Modern Turkish Language
The word “Fütüvvet” is an Arabic word. That means a foundation transformed into social, economical and political construction from 13th century on while it has had the essential character of sufism in the beginning. Fütüvvetname too is the common name that gives information about fütüvvet, the regular customs and observances of fütüvvet. This work, written roughly in 13th century, is consist of the text of transcription and language studying, carried out about the Fütüvvetname of Burgazi, its first copy was reproduced in 1507. In the chapter of introduction, the information relating to Fütüvvetname of Burgazi, that is the first Fütüvvetname, was given after the definition of fütüvvet and the society of fütüvvet were presented and explained. In the chapter of orthography, the marks used for the voices were shown. In the chapter of phonetics, in respect of the text, the subjects of phonetic harmony and alterations were studied. In the chapter of the Text, the text of transcription based on the study of Fütüvvetname's comparative copy was given. In the chapter of conclusion, the personal determining relating to the text were listed in order. In the end of the study, in order to provide the text of transcription to check, the photocopies of relevant section of basic and repairing copy were given.	
Keywords: Turkish Language, Old Anatolian Turkish, Fütüvvet, Fütüvvetname	

GİRİŞ

Çalışmanın Amacı

Eski Anadolu Türkçesi sahasında, hem metin neşriyatı hem müstakil dilbilgisi konuları üzerinde yapılan çalışmaların belli bir doygunluk seviyesine ulaşmış olmasına rağmen bu çalışmalardaki, takip edilen ilmî metod yetersizliği, malzemenin yeni ufuklar açacak şekilde işlenememesi, elde edilen verilerle genele hâkim olacak değerlendirme ve tasnifler yapılamamış olması sahanın uzmanlarınca dikkat çekilen bir noktadır (Turan, 1999; Gülsevin ve Boz, 2004).

Bu görüşten hareketle, daha önce Gölpınarlı tarafından Ali Emirî nüshası esas alınarak ve Ömer Lütfi Barkan nüshasından da istifade ile neşri yapılmış olan Burğâzî Fütüvvetnâmesinin, Eski Anadolu Türkçesi üzerine sahip olduğumuz yeni bilgiler ve dilbilim verileri ışığında yeniden çalışılarak ortaya konulması ve daha tasnifli çalışmalara kaynaklık edecek hale getirilmesi gayesiyle bu çalışma hazırlanmıştır.

İçerik

Bu çalışma, “İmlâ Özellikleri”, “Ses Bilgisi”, “Metin” ve “Sözlük” olmak üzere dört ana bölümden oluşmaktadır.

“İmlâ Özellikleri” bölümünde ünlülerin, ünsüzlerin, eklerin ve bazı işaretlerin yazılışları üzerinde durulmuş; seslerin başta, ortada (ilk hece ve tabanlarda), sonda ve eklerdeki yazılışları, genel temayülü temsil eden sınırlı sayıdaki örneklerle gösterilmiştir.

“Ses Bilgisi” bölümü Ses Uyumları ve Ses Değişimleri olmak üzere iki alt bölümde incelenmiştir. Metinden seçilen örneklerle uyuma giren ve uyumu bozan morfemler, gerektiğinde Eski Türkçeye kıyaslamalar yapılarak tasnif edilmiştir. Ses Değişimleri bölümünde de kelimelerin geçirdiği fonetik değişimler gerektiğinde Eski Türkçeye mukayeseli olarak tasnif edilmiştir.

“Metin” bölümünde Fütüvvetnâmenin transkripsiyonlu metni verilmiştir. Çalışmanın sonuna transkripkripsiyonu yapılmış metnin fotokopisi de ilave edilerek inceleme bölümündeki örneklerin yerinde incelenmesi imkânı muhafaza edilmiştir.

“Sözlük” ise, seçilmiş kelimelerden oluşan her madde başının, metin içerisindeki manaları tesbit edilerek hazırlanmıştır.

Metodoloji

Bu çalışma, karşılaştırmalı metin ve tek nüshaya dayanan dil incelemesi usulü benimsenerek hazırlanmıştır. Böylece esas alınan nüshadaki dilin imla ve kuruluş özellikleri muhafaza edilmiştir. Bu tarzadaki çalışmaların, çoğu kez, metni anlama endişesi gütmeyen, kelimelerin mana ve gramer ilişkilerine dikkat etmeden, sadece eski harfli metinleri kullanılan harflerle aktarmak seviyesinde kaldığı dile getirilmiştir (Tulum, 2000:XIX).

Bu ikazları dikkate alarak, metnin kuruluşu esnasında elden geldiğince esas alınan nüshadaki metin akışı muhafaza edilmeye çalışılmış ve dil incelemesi de esas alınan AE.1 nüshasına istinaden yapılmıştır. Transkripsiyonlu metin hazırlanırken önemli görülen eksiklerin tamamlanmasında SÇ. ve bu nüshanın da yeterli gelmediği bazı yerlerde HÇ. ve M. nüshalarına müracaat edilmiştir. Metnin kurulmasıyla ilgili ayrıntılı bilgi “Metin” bölümünde verilmiştir.

Fütüvvetnâmeler

Türkistan’ın Buhara, Semerkand, Taşkent ve Merv gibi şehirlerinde, sanatıyla, sanatçısıyla, şairiyle, mimarıyla hayatlarına devam eden Türklerin, önceleri Abbasi ordusu hizmetinde akınlarla, 11. yüzyıldan itibaren ise Oğuzların, fâtihi olarak ve yerleşmek üzere Anadolu’ya girmeleriyle ve nihayet Moğol baskısıyla birlikte yeni gelen boyların da buradaki nüfusu arttırması üzerine artık Oğuzlar için Anadolu’da yeni bir dünya düzeni kurma ihtiyacı had safhaya ulaşmıştır. Oğuzların bu yeni düzeni tesis etmelerinde tasavvuf ehlinin, Horasan erenlerinin ne kadar payı var ise Osmanlı devletinin kuruluşunda ve yeniçeri askeri örgütünün ortaya çıkışında “ahi”lerin de o kadar büyük rolleri olduğunu ilk kez M. Fuat Köprülü bahis konusu etmiş, bu görüş daha sonra da yeni bilgi ve belgelerle desteklenmiştir. Ahi reislerinden Osman

Gazi'nin, Şeyh Edebalı'nın kızı Malhatun'a talip olup ahilerin nüfuzundan istifade etmesi, Edebalı'nın buna karşılık Osman Gazi'den bir meslek öğrenmesini istemesi ve Osman Gazi'nin kösele yapmayı öğrenmesi gibi Orhan Gazi'nin de ahilerin kullandıkları lakaplardan "ihtiyarü'd-dîn"i kullanmasına (Torun, 1998:17) dair bilgiler de bunlara ilave edilebilir.

"Fütüvvet kelimesi Arapçadır. Lûgatta tekil olarak "feta": delikanlı, yiğit, eli açık, gözü pek, iyi huylu kişi; çoğul olarak "fityan" şeklinde geçer." (Çağatay, 1989:2)

"Fütüvvetnâme"ler ise "fütüvveti konu alan, fütüvvetin adab ve erkânı hakkında bilgi veren eserlerin ortak adı"dır (DİA, 1996:264).

Bilinen en eski Fütüvvetnâme H.412/M.1021 tarihli Ebu Abdurrahman Sülemî tarafından yazılan, fütüvvetin manasını, sûfî vecizelerini, fütüvvet kaide ve edeplerinden bahseden Arapça "Kitâb al-Futuvva"dır. Daha sonra, Hacı Abdullah-ı Ansari "Menâzil al-sâirîn" adlı eserinde fütüvvetten bahseder. Sülemî'nin talebesi Kuşeyrî, tasavvufa dair risalesinde fütüvvete hususi bir bölüm ayırmıştır. Aliyy İbn al Hasan İbn-i Cadveyh'in "Mira'at al Muruvvat" adlı eserinde mürüvvet ve fütüvvetin esaslarından bahsedilmiştir. 1083'te yazılan Kâbusnâme'nin kırk dördüncü bâbı "cüvanmerdlik"e, Muhyiddin-i Arabî'nin "el Fütühât el-Mekki" adlı eserinin ise hususi bir bölümü fütüvvete ayrılmıştır. Halife Nâsır Lidinillah, ülkesinde huzursuzluk çıkarmaya başlayan dağınık fütüvvet gruplarını birleştirme çabasıyla M.1182'de fütüvvet şalvarı giyip fütüvvete intisap ettikten sonra devrin büyük sûfisi Sureverdî'ye M.1234'te bir fütüvvetnâme yazdırmıştır. Ahmet b. İlyas al-Nakkaş al Harbutî'nin Halife Nâsır zamanında yazdığı "Tuhfetü'l-Vesâyâ" adlı Arapça eseri, Burğâzî Fütüvvetnamesi ve daha sonra yazılan Türkçe fütüvvetnâmelere kaynaklık eder. Türkçe fütüvvetnâmelere geçmeden evvel Nâsırî adlı bir şairin 1290'da Anadolu'da Emir Ahi Muhammed adına kaleme aldığı Farşça manzum Fütüvvetnâme'yi de sayabiliriz (Torun, 1998).

Türkçe fütüvvetnâmeler ise Ali Torun tarafından şöyle bir tasnife tabi tutulmuştur:

a- Yazarı ve yazılış tarihi belli olan fütüvvetnâmeler: Burğâzî Fütüvvetnâmesi, Şeyh Seyyid Hüseyin Fütüvvetnâmesi, Radavî Fütüvvetnâmesi, Hâce-i Cân Ali Fütüvvetnâmesi.

b- Tercüme veya hülâsa yoluyla ortaya konulan fütüvvetnâmeler: Derviş Mim Ahmed Fütüvvetnâmesi, Yâsin-i Rufâ’î Fütüvvetnâmesi, Şeyh Abulkadir Fütüvvetnâmesi, Şeyh Mûsâ Fütüvvetnâmesi, Şeyh Ahmed Fütüvvetnâmesi.

c- Manzum fütüvvetnâmeler: Şeyh Eşref b. Ahmed Fütüvvetnâmesi, Esrar Dede Fütüvvetnâmesi, Eşrefoğlu Rûmî Fütüvvetnâmesi.

d- Yazarı belli olmayan fütüvvetnâmeler: Yabancı ülkelerin kütüphanelerindekilerle birlikte, yazarı belli olmayan birçok fütüvvetnâme bu gruptandır.

Fütüvvetnâmelerin kaynağı

Fütüvvet geleneğini Anadolu’da kurma gayesiyle ilk teşebbüsler Anadolu Selçuklu Devleti hükümdarı I. Gıyaseddin Keyhusrev’le başlamış, ahiliğin kurucusu olarak bilinen ve Ahi Evran ismiyle anılan “Şeyh Nasirüddin Mahmud”la birlikte merhale atlamıştır. Ancak bu söylediklerimizden, Türklerin daha önceleri böyle bir teşkilatlanmaya sahip olmadıkları anlaşılmamalıdır. Nitekim “İslamî teşkilatlar olarak görülen bu müesseseler İslam öncesi Türk toplumunda görülen *Ata-Baba*, *Alp*, *Ak Sakallar* gibi birliklerin İslamlaşmış şekillerinden başka bir şey değildir.” (Torun, 1998:11)

Ahi kelimesinin menşei üzerine yapılan tartışmalar da meseleye hem artzamanlı hem eşzamanlı yaklaşımı mecburi kılmaktadır. Bu konudaki yorumlar arasında, kelimeyi Arapça “kardeşim” manasındaki “ahî” kelimesinden getirenlerin (Kazıcı 1998:540) yanısıra, “cömert, yiğit” manasındaki Eski Türkçe “akı”ya bağlayanlar da vardır (Demirbilek, 2005; Gülensoy, 2005).

Oysaki İslam zemini üzerine oturtulmuş ve devamlı inkişaf eden o zamanki medeniyet dairesinde, bu medeniyete ait kelimeler ve kavramlar arasında, bu tarzdaki geçişlerin

gayet doğal karşılanması gerekir. O dönemde sanki Türkçe'nin bir lehçesiymiş gibi değer görüp de işlenen Arapça'ya ait bir kelimenin, “mana örnekleme” veya “şekil bulaşması”yla Türkçede, fütüvvetle ilgili yeni bir terim hüviyeti kazanması kadar, Türkçe menşeli “akı” kelimesinin “cömert, yiğit” manasıyla Araplar tarafından, “kardeşim” manasındaki “ahî” kelimesine benzetilmesi de mümkündür. Kanaatimizce, Eski Türkçe, “akı” kelimesi ile Arapça'daki sesçe benzeri olan “ahî” kelimesi arasında “bulaşma” hadisesi yaşanmıştır. Ancak kesin bir hükümde bulunmak için kelimenin, gerek imlâsı gerek anlamı bakımından her iki dile ait metinlere dayalı incelenmesine ihtiyaç vardır.

Burgâzî Fütüvvetnâmesi

Çalışmanın konusunu, şimdiye kadarki bilgilerimize göre hâlâ ilk Türkçe fütüvvetnâme olma özelliğini koruyan “yahyâ bin ḥalîl çoban fetâ-l-bur'âvî -genel kabule göre burgâzî-”nin “Fütüvvetnâme”si üzerinde dil incelemesi oluşturmaktadır. Genel kabule göre dememizin sebebi, eserin farklı tarihlerde kopya edilmiş nüshalarında, müellifin adıyla birlikte geçen nisbetinin “bur'âvî”, “burgâvî”, “bur'âdî”, “burgâzî” gibi değişik şekillerde karşımıza çıkmasıyla ilgilidir. Bizzat bu fütüvvetnâmeyi konu edinen ve tanıtıcı mahiyetteki incelemeyle metin neşrini ihtiva eden makalede, bu hususta “gene kesin olarak bir şey denemezse de bu kelimeyi «Burgâzî» olarak kabul etmek doğru olur sanıyoruz” (Gölpınarlı, 1953-54:76) tarzındaki ikircikli yoruma rağmen daha sonraki araştırmacılar tarafından bu yorumun hemen kabul görüp eserin müellifinin Burgâzî nisbetiyle anılageldiği görülmektedir. Hatta Ali Torun tarafından yapılan çalışmada müellifin nisbetinin birden fazla imlâsıyla ilgili, “Bunlardan Burgâzî dışında kalanlar muahhar nüshalarda oldukları için müellifin tam künyesi Yahya İbn-i Halil İbn-i Çoban Feta'l-Burgazî olması gerekir” ifadesiyle, eserin en eski tarihli nüshasında, yukarıda verdiğimiz “bur'âvî” şeklindeki imlânın kayıtlı olduğu gözden kaçırılmıştır (Torun, 1998:49). Ne yazık ki eserinden başka yerde, müellifin hayatıyla ilgili bilgilere ulaşamadığı için bu meseleye çözüm getiremediğimiz gibi temayüle uygun olarak çalışmamızda da “burgâzî” adını kullanacağız.

Burgâzî Fütüvvetnâmesiyle ilgili bir diğer mesele de müellif nüshası elimizde bulunmayan eserin, yazıldığı zamanla ilgilidir. Gölpınarlı, Burgâzî' nin metinde sözünü ettiği İskenderiye kuşatması, yine Burgâzî' nin, fütüvvet şeceresini 1216'da vefat eden Selahaddin Eyyûbî'nin oğlu Malik-al-Zahir Gâziyle bitirmesi ve Fütüvvet-nâmeyle 13. yüzyılın sonu ve 14. yüzyılın başında yazılmış bazı eserlerle birebir ilgi bulunması gibi amilleri dikkate alarak, eserin kesin olarak 13. yüzyılda yazıldığını söylemektedir (Gölpınarlı, 1953–54).

Bu bilgiler ışığında, 13. yüzyılda yazıldığı söylenen, elimizdeki en eski nüshası 1507 tarihli olan Burgâzî Fütüvvetnâmesini çalışmamıza konu aldık.

Burgâzî Fütüvvetnâmesi'nin nüshaları

1. Millet Kütüphanesi, Ali Emiri Efendi Şeriyeye Kitapları arasında, eski tasnife göre 1154/198, yeni tasnife göre 1352 numarada kayıtlı bulunan nüsha H. 923/M. 1507 tarihinde istinsah edilmiş olup müstensihî belli değildir. Kahverengi âdî meşin ciltli olan bu kitap 20,5×14 ebatındadır. 70 yapraklıdır (1a-70b) ve her sayfasında 9 satır vardır. Aharlı krem rengi kâğıda harekeli nesihle yazılmış olan bu nüshada yer yer celî hatla yazılmış kısımlar da bulunmaktadır.
2. Millet Kütüphanesi, Ali Emiri Efendi Şeriyeye Kitapları 901 numarada kayıtlı bulunan nüsha 59 yapraklıdır.
3. Bayezid Kütüphanesi, 5481 numarada kayıtlı bulunan nüsha H. 1019/M. 1610 tarihinde istinsah edilmiştir ve müstensihî belli değildir. 21×15 ebatında, 36 yaprak (1b-36a) olan bu nüshanın her sayfasında 15 satır vardır. Filigranlı ve aharlı kâğıda harekeli nesihle yazılmıştır. Başından ve sonundan eksikleri vardır.
4. Bayezid Kütüphanesi, 5482 numarada kayıtlı olan nüsha, Muhammed bin Hacı Moğultay bin Abdullah e'r-Rûmî tarafından istinsah edilmiştir ve istinsah tarihi yoktur. 20×15,5 ebatında, 34 yapraklı, her sayfasında 15 satır olan bir nüshadır. Nesih hatla yazılmıştır. Bu nüshanın da eksik bölümleri vardır.
5. Yapı Kredi Bankası Sermet Çifter Araştırma Kütüphanesi, 919 kayıt numaralı bu nüshanın istinsah tarihi ve müstensihî bilinmemektedir. 193×145 mm. ölçüsünde, 82 yaprakta (1b-82b), 11 satırlı, aharlı kalın krem rengi kâğıda harekeli nesih hatla

yazılmıştır. Zencirekli, kahverengi meşin cildi vardır. 1b-2a'da bazı satırlar okunamayacak derecede karalanmıştır. 82a-90a'da "Menakıb-ı Ahi Evren" adlı bir risale vardır.

6. Manisa İl Halk Kütüphanesi, Manisa Akhisar Zeynelzade koleksiyonu, 45 Ak Ze 5936/2 numarada kayıtlı bulunan nüshanın istinsah tarihi ve müstensihi belli değildir. 205×147–150×75 mm. ölçülerinde, 49 yaprakta (50b-99b), 19 satırlı, filigranlı kâğıda nesih hatla yazılmıştır. Şemseli, zencirekli çok koyu vişne rengi ve kurt yenikli meşin cildi olan nüshada keşideler kırmızıdır.

7. Bursa Genel Kitaplığı, Hüseyin Çelebi Bölümü 9/2'de kayıtlı bulunan nüshanın istinsah tarihi ve müstensihi bilinmemektedir. 71 yaprakta (15b-86a), 11 satırlı, krem rengi kâğıda, pek okunaklı olmayan harekeli nesih hatla yazılmıştır.

8. Vatikan Kütüphanesi Türkçe Yazmalar 337 numarada kayıtlı bulunan nüsha, hicrî 1170–1203, miladî 1756–1789 tarihleri arasında yaşamış olan Nûr ud-dîn tarafından istinsah edilmiştir. 17×12 cm. ölçüsünde, 90 yapraklı ve 9 satırlı bu nüsha nesih ve talik hatla yazılmıştır.

9. Ankara Üniversitesi DTCF Kütüphanesi'nde A. 12 numaralı H. 1194/M. 1780'de Siyahî İbrahim b. Ahmet tarafından istinsah edilmiş bir nüsha vardır.

10. Ankara Üniversitesi DTCF Kütüphanesi M. Con 536 numarada kayıtlı bir nüsha daha vardır. Çalışmanın hazırlanma sürecinde DTCF kütüphanesinin tadilatı olması sebebiyle buradaki iki nüshayı göremedim.

11. Süleymaniye Kütüphanesi Pertevniyal Bölümü 992 numarada kayıtlı bulunan Risale-i Fütüvvetnâme adlı eser de Burgazî'ye atfedilmiştir. (Torun, 1998:49)

12. Şimdiye kadar sayılan nüshaların dışında, Gölpınarlı'nın, çalışmasına esas aldığı nüshanın eksiklerini tamamlamak için istifade ettiği, Kilisli Rifat Hoca tarafından istinsah edilmiş, o dönemin İktisat Tarihi Profesörlerinden Ömer Lütfi Barkan'ın şahsi kütüphanesinde bulunan ve yine Gölpınarlı'nın makalesinden aldığımız bilgiye göre H. 1194/M. 1780 tarihli ketebe kaydı olan bir nüshanın varlığından haberdar olmakla birlikte bu nüshayı da göremediğimi söylemeliyim (Gölpınarlı: 1953-54).

Tablo 1. Burġāzī Fütüvvetnāmesi’ne ait nüshaların tablosu

Yazma	Kütüphane	Bölüm	Katalog Nu.	İstinsah Tarihi
A.1	Ankara Üniv. DTCTF Ktp.	Yazma Eserler	A. 12	H. 1194/M. 1780
A.2	Ankara Üniv. DTCTF Ktp.	Yazma Eserler	M. Con 536	
AE.1	İstanbul Millet Ktp.	Ali Emiri Efendi Şeriyte Kitapları	1352	H. 923/M. 1507
AE.2	İstanbul Millet Ktp.	Ali Emiri Efendi Şeriyte Kitapları	901	
B.1	İstanbul Bayezıd Ktp.		5481	H. 1019/M. 1610
B.2	İstanbul Bayezıd Ktp.		5482	
HÇ.	Bursa Genel Kitaplığı	Hüseyin Çelebi	9/2	
M.	Manisa İl Halk Ktp.	Akhisar Zeynelzade	45 Ak Ze 5936/2	
Ö.	Ömer Lütfi Barkan			H. 1194/M. 1780
S.	Süleymaniye	Pertevniyal	992	
SÇ.	YKB Sermet Çifter Araştırma Ktp.		919	
V.	Vatikan Ktp.	Türkçe Yazmalar	337	1756 – 1789

1. BÖLÜM: İMLA ÖZELLİKLERİ

İmla Özellikleri ve Ses Bilgisi Bölümleri hazırlanırken takip edilecek metodun belirlenmesinde Zikri Turan tarafından hazırlanmış olan “HÂcî Paşa (Celâleddin Hızır) – Teshîl” adlı doktora tezine müracaat edilmiştir (Turan, 1992).

1.1. Seslerin Yazılışı

1.1.1. Ünlülerin Yazılışı

1.1.1.1. a Ünlüsü

Başta

Üstünlü elif آ ile

آد ad (23a-1)

أيرق airyuk (36b-7)

أغاç ağaç (2b-7)

أزقون azkun (32a-8)

آل al- (3a-2)

Medli elif آ ile

آحسين acısın (19a-9)

آنسي anası (15b-7)

آد ad (21b-1)

آي ay (16a-3)

آق aq (4b-7)

Ortada (İlk Hece ve Tabanlarda)

Üstünlü elif آ ile

آانوار canavar (36a-5)

آمان tuman (17b-7)

آيراق ırak (30a-2)

آوچماق uçmak (11b-5)

آاق қақ- (20b-5)

Üstün َ ile

غَوَا gavğa (3b-2)

أَوَاتْ uvat- (16b-1)

قَاتِي katı (17a-1)

يَوَلَقْ yavlağ (4b-6)

طَمْ tam- (12b-4)

“a” ünlüsü, bazı kelimelerde hem ا hem َ ile temsil edilmiştir:

أَغْجْ ağaç (37a-2)

أَغْجْ ağaç (11a-3)

بَيْلَرْ bay (52b-2)

بَاي bay (47a-9)

چَقَرْ çıkar- (5a-5)

چَقَرْ çıkar- (5b-1)

إِيرَقْ ırak (34b-7)

إِيرَاقْ ırak (24a-7)

قَپُو kapu (63a-8)

قَپُو kapu (4a-2)

أُوغلَنْ oğlan (13a-2)

أُوغلَانْ oğlan (13b-2)

Sonda

Üstünlü elif آ ile

أَنَا ana (7a-6)

أَتَا ata (66b-2)

أَرَا ara (9b-9)

يَرَا yara- (16a-6)

أَشَا aşağı (47b-7)

Üstünlü he ه ile

أَقْچَهْ akça (31b-9)

أَرْپَهْ arpa (32a-5)

أَلْجَهْ alaca (51a-3)

قَرَهْ kara (51a-8)

Kelime başında, a ünlüsü üstünlü elif ﺀ ve medli elif ﺀ ile temsil edilmektedir. 5 kelime, başta ﺀ kullanılırken diğer bütün kelimelerde ﺀ kullanılmıştır. Kelime başında ﺀ ile temsil edilen 5 kelimedenden ikisi (ad ve aḡ) ise hem ﺀ hem ﺀ ile yazılmakla birlikte ﺀ ile yazılışın ağırlık kazandığı görülmektedir. 25 yerde geçen “ad” kelimesinin “a”sı 22 kez ﺀ ile, 3 kez ﺀ ile temsil edilmiştir. 5 yerde geçen “aḡ” kelimesinin “a”sı 4 kez ﺀ ile, 1 kez ﺀ ile temsil edilmiştir. #a’nın yazılışında ﺀ kullanımının standartlaşma eğilimi gösterdiği tespit edilmiştir.

Kelime ortasında “a” bulunan 153 kelimedenden 57’si sadece üstünlü elif ﺀ ile, 67’si sadece üstün ﺀ ile ve 29’u hem üstünlü elif ﺀ hem de üstün ﺀ ile yazılmıştır.

Kelime sonunda “a” bulunan 21 kelimedenden 12’si üstünlü elif ﺀ , 9’u üstünlü he ﺀ, ﺀ ile yazılmıştır. Sonda her iki işaretle de temsil edilen kelime bulunmamaktadır.

1.1.1.2. e Ünlüsü

Başta

Üstünlü elif ﺀ ile

#e ünlüsü daima bu şekilde yazılmıştır.

ﺀَﻋﻐﻴﺮ- (14a-9)

ﺀَﺭ er (15a-6)

ﺀَﻝ el (4b-1)

ﺀَﺗﻤﻚ etmek (14b-2)

ﺀَﻣﺰﺯ- (15b-3)

Ortada (İlk Hece ve Tabanlarda)

Üstün ﺀ ile

ﺀَﺑﻐ beg (4a-2)

ﺀَﺣﻜﻴﺶ çekişik (3b-2)

ﺀَﺑﻠﻚ belik (63b-4)

ﺀَﺩﺭﺟﻪ derece (20a-9)

Sonda

Üstünlü elif َ ile

دَغْمَا degme (8b-8)

سِرْكَا sirke (46a-6)

كِمْسَا kimse (2b-3)

يِنَا yine (20b-6)

نِجَا nice (9a-6)

Üstünlü he َ ile

كِجَا gice (10b-6)

سُيْلَا söyle- (9a-8)

اِنِجَا ince (10a-6)

شُيْلَا şöyle (4a-4)

نِجَا nice (9a-6)

“e” sesi kelime başında daima üstünlü elif َ ile temsil edilmiştir. Bu yazılış, kelime başında standart bir hal almıştır.

e ünlüsü, kelime ortasında َ ile yazılan çok az sayıdaki örneğe karşılık genellikle َ ile yazılmıştır. Ek, bu yazılışı ile standartlaşma temayülü göstermektedir.

#e ünlüsünün üstünlü elif َ ve üstünlü he َ ile temsili eşdeğer sıklıktadır. Aynı kelimedede, iki türlü yazılış ile karşılaşmak mümkündür: نَا ne (18b-7), نَا ne (38a-4); سِرْكَا sirke (46b-9), سِرْكَا sirke (52b-6); كِجَا gice (10b-6), كِجَا gice (10b-6)

Eklerde

Örnekleri benzerlik arz ettiği için “a” ve “e” ünlüleri, “e” maddesinde değerlendirilecektir.

+dA eki

Üstünlü he َ ile

Bu ekin ünlüsü, daima üstünlü he َ ile yazılmıştır.

أَرَادَ arada (9b-9)

قَبُوسِيْدَه kapusunda (4a-9)

اَكْسُكْدَه eksükde (5a-1)

يَوْلْدَه yolda (8b-8)

اِشْدَه işde (3a-6)

+dAn eki

Üstün ـ ile

اَدَبِيْنْ edebinden (5b-6)

اَوْجَمَاقْنْ uçmağdan (12b-8)

كُكْنْ gökden (3b-3)

يَاوُزْنْ yavuzdan (20a-6)

تَكْرِدْنْ tağrıdan (16a-9)

Tenvin ـ ile

اَغَاجْدَا ağaçdan (11a-8)

سُودْدَا südden (12b-6)

كُكْلِيْدَا göğlinden (18b-5)

طَاغِيْدَا tağından (31b-1)

قُودْدَا kıandan (17b-2)

+lAr eki

Üstün ـ ile

Metinde, bu ekin ünlüsü daima üstün ـ ile yazılmıştır:

بَاغْلَرْ begler (4a-2)

مَكِرْلَرْ mekirler (3b-1)

بُولَرْ bular (10a-6)

يِلْلَرْ yıllar (16b-4)

قَرْدَشْلَرْ kardaşlar (2b-1)

-sA eki

Üstünlü elif ʾ ile

بَقْدِيسَا baúdisa (18b-8)

أَلْسَا ölse (30b-8)

إِشْلَدِيسَا işledise (32a-1)

وَأَرْسَا varsa (18a-4)

أَلْسَا olsa (13a-1)

Üstünlü he ʿ ile

دَبْلَرْسَة depelerse (39b-3)

سُورَرْلَرْسَة sorarlarsa (14b-8)

كُتُورْسَة getirse (18a-5)

يَقَرْسَة yıķarsa (10b-3)

أَلْسَة olsa (33a-9)

Üstün ʾ ile

Metinde, -sA eki kendinden sonra ek aldığı teşkillerde bu şekilde yazılmıştır.

دُوتْسَلَرْ dutsalar (57a-2)

طُوتْرُسَكْ tutarsaṅ (32b-2)

إِكِيسَكْ ikiseṅ (18a-7)

يِرُسَكْ yirseṅ (11a-9)

اُولُورُسَكْZ olursaṅuz (53a-5)

+(y)A eki

Üstünlü elif ʾ ile

أَلْهِيَا āḥiye (8b-6)

اَوْجَمَعَا uçmaḡa (13b-2)

دِكْلِيَنَا diṅleyene (6b-6)

Üstünlü he ە ile

أَدَمَةَ ādeme (11b-8)

سَقَالَةَ saqala (7a-1)

كَغْدُويَةٍ gendüye (10a-9)

طَغْنَةٍ ṭağına (9a-6)

خِزْرَةَ ḫızıra (8a-9)

Üstün ُ ile

أَرَّ ere (11b-7)

-(y)A eki

Üstünlü elif ِ ile

بِلَالٍ bileler (4b-1)

كَسَاسِزْ kesesiz (19a-6)

إِنْنَمَيَا inanmaya (5b-4)

طُتَالِرْ ṭutalar (5b-6)

قَلَمَيَالِرْ ḳalmayalar (4a-7)

Üstünlü he ە ile

بِشُّورَ bişüre (12a-5)

أُولَ ola (5b-4)

بُولَ bula (6b-5)

يَزَه yaza (6b-7)

Üstün ُ ile

أَرْتُورَم arturam (10a-9)

أُورْتَم örtem (12b-5)

إِشْتِدْرَلِرْ işitdüreler (5b-6)

وَارَيْن varayın (9b-2)

قُويَم ḳoyam (13b-2)

-(y)An eki

Üstünlü elif ʾ ile

بَلِّغِينَ belinleyen (20a-9)

قَوْمِيْنَ kıomayan (67a-7)

كِرَانَهْ girene (15a-1)

أَقْرَبَانْدَنْ okuyandan (76a-1)

قَلْدُورْمِيَانْ kıldurmayan (13b-7)

Üstün ُ ile

بِشَنْ bişen (12a-5)

طُتَنْ tutan (43a-2)

دِيْنْ diyen (13b-7)

وَرَنْ varan (38a-7)

اَوْلْنَهْ olana (23b-4)

+dAn ekinde, ünlünün temsili bakımından üstün ُ ile yazılı şekiller, tenvin ُ ile yazılı şekillerden daha çoktur. Yazılıştaki tercihi, bir kaideye bağlamak mümkün değildir.

-sA ekinde, ünlünün temsili kelime sonunda iki farklı şekliyle (ʾ ve َ) tespit edilmiştir. Kendisinden sonra ek aldığı durumlarda ise sadece üstün ُ ile temsil edilmiştir.

+(y)A ekinin ünlüsü sıklıkla üstünlü elif ʾ ile, daha az nisbette üstünlü he َ ile ve sınırlı sayıda örnekte ise sadece üstün ُ ile temsil edilmiştir.

-(y)A ekinde genellikle üstünlü elif ʾ ve üstünlü he َ kullanılmakta ve ekleşmelerde üstün ُ ile yazılmaktadır.

-(y)An ekinin ünlüsü üstünlü elif ʾ ve üstünlü he َ ile temsil edilmiştir. Ünlünün hangi harfle temsil edileceği hususunda çoğu kez birlik yoktur.

1.1.1.3. ı, i Ünlüleri

Başta

Esreli elif ile

الدُّوز ılduz (6b-4)

اِسْتَا iste- (20b-1)

اِشْمَرْلَا ışmarla- (22a-2)

اِشْتِ ışit- (5b-6)

اِرْ ir- (3a-2)

Esreli elif-ye ile

اِرَاقْ irak (24a-7)

اِیْلَتْ ilet- (15a-9)

اِیْکِ iki (34a-7)

اِیْر ir- (3a-5)

اِنْجَه ince (10a-6)

Ortada (İlk Hece ve Tabanlarda)

Esreli ye ile

دَلِیْم delim (11b-1)

یَارِیْن yarın (23b-3)

دِیْرِنَقْ dırnaq (31a-6)

یِرْیُوز yiryüzi (12b-8)

اَلْجِیْر encir (12a-9)

Esre — ile

بِرَقْ bırağ- (9b-4)

دِلا dile- (4b-4)

بِل bil- (2b-1)

کِل kıl- (2b-4)

چَکِشِک çekişik (3b-2)

Sonda

Esreli ye ي ile

أخي āhī (5b-2)

كَانْكَی kanķı (14b-7)

گَمِي gemi (9a-2)

يَدِي yedi (6a-3)

كَيْشِي gişi (5b-4)

Esre — ile

أَلْت altı (20a-7)

طُغْرَى toğrı (18a-4)

دِي di- (9b-2)

يَكْرَمْ yigirmi (4b-5)

كَيْب gibi (34a-4)

Dikine esreli ye ي ile

بَشْجِي beşinci (18b-3)

أَوْزْدَكِي özdeki (33a-9)

أَيْتْدِي eyitdi (31a-7)

يَارُوسِي yarusı (24a-2)

إِكِي iki (9b-3)

Esreli he ه ile

بَلْكَه belki (37b-7)

هَرْجِه herci (13a-4)

Eklerde

±Gıl eki

Esre — ile

Metinde, bu ekin ünlüsü daima esre — ile yazılmıştır.

دِگِل digil (9b-2)

قِلْغِل kılgıl (76a-9)

-iser eki

Esre ـ ile

Metindeki tek örnekte esre ـ ile yazılmıştır.

كِرْسَرْلَرْدُرْ giriserlerdür (52a-6)

+(s)I(n) eki

Esreli ye ى ile

گَنْدُزْلَرِينْ gendüzlerin (3a-7)

يَوُزْلُغِي yavuzluğu (10a-9)

كَجْسِي gicesi (5b-4)

Esre ـ ile

اَرْدِنْجَة ardınca (39b-5)

اَمْرِنَه emrine (11b-4)

دِين dini (8a-2)

طُونْ tonın (3a-1)

Tenvin ـ ile

عَيْبِ aybın (30b-3)

نِعْمَةٍ ni' metin (47b-9)

+(y)I-sA ekleşmesinde

Esreli ye ى ile

اِنْجِئْدِيْسَا incitdiyise (31b-8)

يُوْغِيْسَا yogısa (32a-2)

Esre ـ ile

كِمِيسَا kimise (40b-6)

وَارِسَه varısa (37b3)

+(y)I eki

Esreli ye ى ile

أني anı (10a-2)

يَمِشِي yimişi (12a-7)

صُويي şuyı (59b-7)

Esre — ile

أَحْجِير enciri (12b-2)

كَسْبِ kesbi (36b-3)

#1, i ünlülerinin yazılışında genellikle esreli elif ى kullanılmıştır. 55 kelimedenden 39'u ى ile temsil edilirken 11'i ى ile temsil edilmiştir. 5 kelime ise her iki türlü yazılışa sahiptir.

Ortada, esreli — yazılış standartı temsil ederken az sayıdaki örnekte esreli ye ى ile yazıldığı görülmektedir.

Sonda, genellikle ى ile temsil edilen ı, i ünlüleri bazen — ile temsil edilmiştir.

+(s)I(n) ekinde, hem esreli ye ى ile hem de esre — ile yazılan ı, i ünlüleri, yabancı kaynaklı bazı kelimelerde tenvin ى ile temsil edilmiştir.

+(y)I ekinin ünlüsü, genellikle esreli ye ى ile temsil edilirken bazı kelimelerde sadece esre — ile yazılmıştır. Örneklerin miktarına bakılırsa ى ile yazılış standartı temsil etmelidir.

1.1.1.4. o, ö Ünlüleri

Başta

Ötreli elif-vav َو ile

أَوْغُرُ oğru (3b-4)

أَوْلِ ol- (2b-5)

أَوْقُ oku- (53a-4)

أَوْكُ öη (14b-2)

أَوْلِ ol (2b-5)

أَوْزْدَكَ özdek (33a-9)

Ötreli elif 'ا ile

أغلان (9a-2)

ألمك ölmek (7a-7)

أكرت öğret- (9a-5)

أرت ört- (11b-6)

Ortada (İlk Hece ve Tabanlarda)

Ötreli vav و ile

بؤلك bölük (3a-7)

كوك gök (3b-3)

دوقن dokın- (6a-7)

يوق yok (8a-2)

دون dön- (9a-7)

Ötre ـ ile

ببون boyun (20b-9)

شيلة şöyle (4a-4)

دورت dört (10b-6)

طبراق toprak (52b-8)

كؤنل göynül- (43a-9)

Sonda

Birden fazla heceli Türkçe kelimelerde, ikinci heceden itibaren o, ö ünlüleri bulunmaz. Metinde, tek heceli قو ko- (60a-5) ötreli vav ile yazılmıştır.

Kelime başında “o, ö” ünlüleri bulunan 32 kelimedenden 21’i yalnız او ile 5’i yalnız ا ile ve 6’sı her iki şekilde de temsil edilmiştir.

Ortada “o, ö” ünlüleri bulunan 90 kelimedenden 36’sı yalnız و ile 43’ü yalnız ـ ile ve 11’i her iki şekilde de temsil edilmiştir.

1.1.1.5. u, ü Ünlüleri

Başta

Ötreli elif-vav اُ ile

اُجْمَاقُ uçmaq (11b-5)

اُجُ üç (5a-1)

اُولُو ulu (2b-8)

اُزُ üz- (12b-4)

اُيَقُ uyak- (44a-9)

Ötreli elif ا ile

اُصْ uş (67a5)

اُوتْ uvat- (16b-1)

Ortada (İlk Hece ve Tabanlarda)

Ötreli vav و ile

دُوزَتْ düzet- (3b-1)

اِيرْكُورْ irgür- (5a-5)

گُؤچ güç (4b-1)

اُوقُومَاقْ okumak (4b-5)

Ötre ـ ile

اَزَجُقْ azacuk (4b-2)

تُركْ türk (6a-1)

دَگُلْ degül (4b-3)

يَاوُزْ yavuz (3b-4)

دُرْلُ dirlü (3b-6)

Sonda

Ötreli vav و ile

بُ bu (8b-5)

گَندُ gendü (5b-9)

اَيُ eyü (20a-3)

گِرُ girü (9a-7)

Eklerde

+dUK eki

Ötreli vav و ile

دُفُوْدُو doƣudugı (14b-5)

يِدُكِي yidügi (62a-6)

كُتْدُو_KI gitdügi (42b-4)

يُدُو_GI yudugı (65b-1)

Ötre — ile

دِدُكُلَرِي didükleri (35b-6)

يِدُكْدُهُ yidükde (49a-2)

قَالْدُقُلَيِي ƣalduƣları (76b-1)

+dUr eki

Ötre — ile

Bu ekin ünlüsü daima — ile gösterilmiştir.

جُوْقُدُر ƣoƣdur (76b-6)

كَلْمَكْدُر kelmekdür (7a-1)

اَدَبْدُر edebdür (8a-6)

وَارْدُر vardur (4b-2)

+(n)Uŋ eki

Ötreli vav و ile

اٰخِيْلَرُو_K āhilerüŋ (17a-2)

اَلُو_K elüŋ (9b-4)

بُوْنَلَرُو_K bunlaruŋ (15b-9)

تَرْبِيَانُو_K terbiyenüŋ (39b-2)

Ötre — ile

اَدَمُ_K ademüŋ (11b-4)

چِفْتُ_K çiftüŋ (11a-8)

اَنُ_K anuŋ (8a-2)

اَوْغُلَلَرُ_K oğlanlaruŋ (13a-2)

#u, ü ünlülerinin yazılışında daha çok ^u kullanılmıştır. Bununla birlikte ^u ile yazılan kelimeler de vardır. 14 yerde geçen “ulu” kelimesi 2 kez ^u ile yazılmışken 12 kez ^u ile yazılmıştır.

“u, ü” ünlülerinin ortada yazılışı bakımından 75 kelimeden, iki türlü (^u ve ^u) yazılışa sahip 5 kelime dışındakilerde, tek tip yazılışa dayanan tutarlılık vardır.

u, ü# ünlülerinin yazılışında ^u şekli standart olarak kullanılmıştır. Ancak bir yerde geçen ve yalnız ^u ile yazılmış ^u gendü (30a-9) örneği, istisna ya da eksik imla olarak değerlendirilebilir.

+dUK eki bakımından eşit kullanım sıklığına sahip iki türlü yazılış vardır. Birçok kez aynı kelimedede, ekin hem ^u ile yazılmış şeklini hem ^u ile yazılmış şeklini görebilmek mümkündür.

+(n)Uğ ekinde ünlünün daha sık olarak ^u ile temsil edildiği görülmektedir. Ekin +nUğ alt şekilli ekleşmelerinde ekseriyetle ^u ile yazıldığı görülmektedir.

1.1.2. Ünsüzlerin Yazılışı

Metinde “ç, g, η, p, s, t” ünsüzlerinin yazılışına dair, iki türlü işarete dayanan kullanımlar (ç, p, s, t), işaretin hangi sesi temsil ettiğini anlamada zorluk çıkaran kullanımlar (g) ve birden fazla işaretle gösterilmesi ihtimali olan bir sesin, metindeki temsiline yönelik (η) örnekler inceleme konusu edilmiştir.

1.1.2.1. ç Ünsüzü

Başta

ج ile

چ çık- (9b-4)

چؤنکیم (11b-1)

چفت çift (11a-8)

چوق çok (3a-6)

چ ile

چَلَبُ çalab (9a-8)

چَكِشِكُ çekişik (3b-2)

چَتُّكُ çetük (20a-8)

چُقَرُ çıkar- (5a-5)

Ortada (İlk Hece ve Tabanlarda)

ج ile

اِثْجُوْغَزْ itçügez (20b-4)

صُجِّي suçı (13b-1)

كِجِهْ kiçi (40a-6)

اَوْجَمَاقْ uçmak (11a-4)

نَجُونْ neçün (34a-2)

چ ile

اَچْلِقْ açlık (24a-4)

قَچَنْ kaçan (30b-8)

اَقْچَهْ aqça (31b-9)

نَچُونْ neçün (8a-5)

اِثْجُوْغَزْ itçügez (21a-4)

Sonda

ج ile

اَغْجْ ağaç (2b-7)

صُوجْ suç (14a-4)

بِرْقَاجْ birkaç (5a-3)

اَوْجْ üç (5a-1)

كُوجْ güç (5b-5)

چ ile

اَچْ aç- (15b-2)

قَچْ kaç- (20a-7)

كُوجْ güç (4b-1)

صَاجْ şaç (75a-4)

Metinde “ç” ünsüzü hem چ hem چ ile temsil edilmiştir.

#ç ünsüzünü bulunduran 7 kelime, yukarıdaki iki harfle de tespit edilmiştir. Diğer bütün kelimeler sadece چ ile yazılmış olduğundan standart şeklin چ’li yazılış olduğu görülmektedir.

Ortada چ ile temsil edilen 13 kelimedен 6’sı چ ile de temsil edilmiştir. “ç” ünsüzünün ortada yazılışında چ kullanımının hâkim olduğu görülmektedir.

ç# ünsüzünün yazılışında چ ağırlıklı olmak üzere چ’nin de bulunduğu iki türlü kullanım tespit edilmiştir. Ek almamış haliyle 39 yerde geçen اَوْچ üç kelimesi چ’li yazılışıyla standart bir hal almıştır.

1.1.2.2. g Ünsüzü

Aşağıdaki örnekler, kef ك ile yazılan ön ünlülü kelimelerdeki durumu gösterir. Metinde “g” ünsüzünü göstermek için, bazı Eski Anadolu Türkçesi metinlerindeki (Fetihname-i Sultan Mehmed, Kadı Burhaneddin Divanı, Cerrâhiyyetü’l-Hâniyye, Kur’an Tercümesi, Garibnâme ve Yunus Emre’nin Gotik Harfli manzumeleri) gibi ayrı bir işaret kullanılmamıştır. Konuyla ilgili bir makaleye göre, bu metinlerin bir kısmından g/ ve g# ’lerin seyrini de takip etmek mümkündür (Kaymaz, 1999:661). Elimizdeki metinde g ünsüzünün yazılışı için ayrı işaretler kullanılmamıştır. Ancak #g sesini tespit edebilmek için, bahsi geçen metinlerdeki imla düzeninden edinilmiş tecrübelerden istifade ile hazırlanmış çalışmalar ve metnimizden de takip edebildiğimiz #t > #d ötümlüleşmesi yol gösterici olmuştur.

Başta

چ geç- (75b-5)

گۆز göz (12a-6)

گندؤ gendü (20a-5)

گۈن gün (15a-4)

گۈشی gişi (71b-1)

Ortada (İlk Hece ve Tabanlarda)

برگۈ biregü (53a-5)

جگار ciger (10b-3)

دَڭُول degül (37b-3)

يَڭِرَك yigrek (44b-1)

سَڭِر segir- (6a-9)

Sonda

بَڭ beg (38a-5)

اَوُڭ ög- (76a-8)

دَڭ deg- (70a-7)

سُڭ sög- (23a-6)

دُڭ düg- (75b-5)

1.1.2.3. ŋ Ünsüzü

Kelime başında bulunmayan “ŋ” ünsüzü, kelime içinde ve kelime sonunda kef ڪ ile temsil edilmiştir.

Kök ve Tabanlarda

اَنَلَامَقْلِق anlamaklık (41a-9)

تَڭَرِي taŋrı (2b-4)

دِڭَلَن dinlen- (32b-2)

طَنُوز toŋuz (47b-6)

گَڭَز geŋez (5b-7)

Sonda

اَن aŋ- (6b-8)

اَوُڭ öŋ (16b-9)

بِڭ biŋ (10b-2)

يَڭ yeŋ- (29b-9)

دِڭ dŋ- (56a-7)

1.1.2.4. p Ünsüzü

Başta

پ ile

Türkçe kelimelerde, ötümsüzleşme sonucu karşılaşılan örnekler hariç, kelime başında p ünsüzü bulunmaz: پَشَمَاق paşmaq (51b-7)

پ ile

Metinde, kelime başında پ ile temsil edilen p ünsüzü bulunmamaktadır.

Ortada (İlk Hece ve Tabanlarda)

پ ile

أَرِپَ arpa (32a-5)

فَپَرُ kopar- (52a--4)

دَپَلْ depele- (39b-3)

طَپَرَاقْ toprak (52b-8)

پ ile

أَلْبَلَقْ alplık (3b-4)

يَپِشْ yapış- (19b-4)

كُپْرِسِي köprisi (59a-4)

يَپَرَاقْ yaprak (11b-6)

Sonda

پ ile

كُپْ kop- (67b-3)

سَپْ serp- (65b-4)

پ ile

هَپْ hep (13b-9)

طَپْ tap- (23a-7)

صَپْ şarp (10a-6)

يَپْ yap- (9a-3)

Eklerde

-(y)Up ekinde

چَقْرُوبْ çıkarup (5a-5)

گِرُوبْ girüp (7a-5)

دُونُوبْ dönüp (9b-8)

يَمَايُوبْ yamayup (52b-5)

گَيُوبْ geyüp (68a-8)

#p ünsüzü Türkçe paşmak kelimesi dışında iki alıntı kelime de kullanılmıştır: پَنْبُوق panbuğ ve پَاچَه paça. Ayrıca, aslen #پ ile yazılan ancak metinde #ب ile temsil edilen alıntı kelimeler de vardır: بَيْغَامِرْ peygamber, بِرِيْشَانْ perişan, بِاَكْلِكْ pāklik. Türkçe kelimelerin yazımında görülen, “p” için ب kullanma keyfiyetinin, bu kelimelere de sirayet etmiş olması muhtemeldir.

Kelime ortasında “p” sesini temsilen bazen ب bazen پ kullanılmıştır. 3 kelime ب ile 5 kelime پ ile yazılmışken “kapu” ve “yapış-” kelimelerinde her iki türlü yazılış tespit edilmiştir. Metinde 4 yerde geçen يِّرَاقْ yaprak kelimesi, daima ب’li yazılışıyla standartlaşmıştır.

#p ünsüzü, 6 kelimedenden 4’ünde ب ile 2’sinde پ ile temsil edilmiştir.

-(y)Up ekindeki “p” ünsüzü her zaman ب ile temsil edilmiştir. Bu durum, ekin ب’li yazılışıyla standartlaştığını göstermektedir.

1.1.2.5. s Ünsüzü

“s” ve “t” ünsüzlerinin yazılışında art veya ön ünlülü kelimelerde yer almalarına bağlı olarak farklılıklar görülebilmektedir. Aşağıdaki örnekleri, buna göre sıralayacağız.

Başta

Sad ص ile Art Ünlülü Kelimelerde

صَرَبْ şarp (8b-5)

صُرْ şor- (10a-7)

صُغْرَه şoğra (8b-6)

صُوجْ şuç (14a-2)

Sin س ile Art Ünlülü Kelimelerde

سَقَالْ saqal (7a-1)

سِرْچَدَنْ sırçadan (18b-6)

سَقِنْ saqın- (30a-9)

سُوجْ şuç (25a-1)

سَنْجَقْ sancağ (76b-2)

Sin س ile Ön Ünlülü Kelimelerde

__ سَكِرَتْ segirt- (6a-9)

__ سَیْلَ söyle- (9a-8)

سَنَ sen (6b-5)

سُدْ süd (12b-6)

__ سَوَّ sev- (4b-6)

Ortada (İlk Hece ve Tabanlarda)

Sad ص ile Art Ünlülü Kelimelerde

أَصَّی aşşı (11b-2)

__ اِصْمَرَْ ışmarla- (22a-2)

__ اِصْرَ ışır- (62a-7)

قَصِرَقْ kışırağ (51b-1)

Sin س ile Art Ünlülü Kelimelerde

__ اَغْصُرْ ağsur- (49a-2)

__ يَیْسَتَ yasta- (59b-6)

طُقْصَانْ toğsan (50a-2)

يُخْصُلْ yoğsul (47a-9)

Sin س ile Ön Ünlülü Kelimelerde

اَكْصُكْ eksük (5a-1)

نَسْنَا nesne (4a-4)

كُوسْتَرْ göster- (13b-3)

اُوسْت üst (6a-3)

__ اِسْت iste- (16a-9)

Sonda

Sad ص ile Art Ünlülü Kelimelerde

__ بَصْ baş- (59a-1)

أَصْ uş (60b-5)

Sin س ile Ön Ünlülü Kelimelerde

اِس is (22a-9)

__ كَسْ kes- (14b-4)

#s ünsüzünün temsilinde س ile yazılan ön ünlülü kelimeler, art ünlülü kelimelerden mutlak surette ayrılmıştır. Art ünlülü olup س# ile yazılan 10 kelimedenden 5'i aynı zamanda ص ile de yazılmıştır. Ancak bu kelimelerden biri hariç diğerlerinin yazılışında standartın hâkim olduğu görülmektedir: صَاحْ şaḥ (8 kez), سَاحْ saḥ (5 kez); صَاحْ şaḥ (19 kez), سَاحْ saḥ (4 kez); صُوحْ şuḥ (4 kez), سُوحْ suḥ (1 kez); سَقْلَ şaqla- (7 kez), سَقْلَ şaqla- (1 kez). Standartın tersi istikamette olarak: صَقَالْ şaḡal (1 kez), سَقَالْ şaḡal (3 kez).

“s” ünsüzünün ortada yazılışı bakımından ayrılık vardır. “s” ünsüzü, ön ünlülü kelimelerde daima س ile temsil edilirken, art ünlülü 5 kelimedede ص ile ve 6 kelimedede س ile temsil edilmiştir.

s# ünsüzünün yazılışında art ünlülü kelimelerde ص ve ön ünlülü kelimelerde س kullanılarak kesin bir ayırım yapılmıştır. Arapça kökenli “makas” kelimesinin son sesi hem س ile hem ص ile yazılmıştır.

1.1.2.6. t Ünsüzü

Başta

Tı ط ile Art Ünlülü Kelimelerde

طَمْ tam- (12b-4)

طَوْعَمَقْ toḡmaḡ (7a-6)

طَانِشْ taṇiṣ- (8b-6)

طُغْرَى toḡrı (18a-4)

طَاشْ taṣ (6a-9)

Te ت ile Art Ünlülü Kelimelerde

تَکْرِي taḡrı (2b-4)

تُمانْ tuman (17b-7)

تَوْقْ tavuḡ (54a-2)

Te ت ile Ön Ünlülü Kelimelerde

تَن ten (6a-6)

تُتُون tütün (12a-6)

تُرك türk (6a-1)

Ortada (İlk Hece ve Tabanlarda)

Te ت ile Art Ünlülü Kelimelerde

أَتْسِي atası (7b-2)

أُتُور otur- (4a-9)

قَتِي katı (17a-1)

طُوتَمَاق tutunmaq (14b-7)

مُشْت muştı (17a-9)

Te ت ile Ön Ünlülü Kelimelerde

كُتُور getür- (10b-8)

نِتا nite (8b-3)

گُتُور götür- (68b-2)

نِتَاكِم nitekim (5b-8)

إِسْت iste- (16a-9)

Sonda

Te ت ile Art Ünlülü Kelimelerde

أَت at- (16a-9)

قَت kat- (77a-1)

بُلُت bulut (53b-8)

أُوت uvat- (16b-1)

قَاة kat (6a-2)

Te ت ile Ön Ünlülü Kelimelerde

دُوزَت düzet- (3b-1)

يُگِت yigit (6b-8)

أَيِت eyit- (8a-5)

يِت yit- (4b-1)

إِشِت işit- (5b-6)

#t ünsüzü bakımından ط ve ت harflerinin kullanımında kesin olarak bir ayrılık görülmektedir. #ط ile yazılan art ünlülü bir kelime hiçbir surette #ت ile yazılmaz. Art ünlülü kelimeler için #ط ile yazılışın hâkim olduğu tespit edilmiştir. Ön ünlülü 8 kelimedede #t sesi daima ت ile temsil edilmiştir.

Kelime ortasında ط kullanılan örnek yoktur. Kelime ortasındaki “t” ünsüzü, art ünlülü 20 kelimedede ve ön ünlülü 11 kelimedede ت ile temsil edilmiştir.

Kelime sonunda da ط kullanılmamıştır. t# ünsüzü, art ünlülü 17 kelimedede ve ön ünlülü 20 kelimedede ت ile temsil edilmiştir.

1.2. Eklerin ve Bazı Kelimelerin Yazılışı

1.2.1. Ayrı Yazılan Ekler ve Bazı Kelimeler

+layın eki : Metindeki 3 örnekten 1’i ayrı, 2’si bitişik yazılmıştır.

اَوْغَرَلَايْنِ öğrılayın (15b-3)

+sIn eki (İyelik Eki) : Hem ayrı hem bitişik yazılan ekin ayrı yazılmış örnekleri daha çoktur.

پَارَه سِيْنِ pāresin (30b-1)

وَعَدَسِيْنِ va‘ desin (22b-2)

±sIn eki (Şahıs Eki) : Ekin, hem bitişik hem ayrı yazılmış örnekleri bulunmaktadır.

دُنَاسِيْنِ dönesin (9b-7)

اَوْلَمَيَاسِيْنِ olmayasın (8b-6)

Ayrı yazılması beklenen bazı kelimelerin, metinde bitişik yazılmış örnekleri de mevcuttur. Aşağıdaki kelimeleri bu sınıfa dâhil edebiliriz:

+dahı : İstisna olabilecek örnekler hariç daima ayrı yazılan bir kelimedir.

مَرْتَبَتِكَ دَاخِ merteben dahı (9b-2)

+degin : Daima ayrı yazılmıştır.

نَمَازَنَه دَكِنِ namāzına degin (47b-3)

+gez : İki istisnası hariç daima ayrı yazılmıştır.

اَوْجُ كَزْ üç gez (56b-6)

+úadar

شُولُ قَدَرُ şol kadar (67a-5)

+kim : Genellikle ayrı yazılmışken, bitişik yazılan örnekleri de mevcuttur.

دِلْدُمُ كِمْ diledüm kim (4b-4)

1.2.2. Bitişik Yazılan Ekler

+cuḳ

اَوْغْلَانْجُŋ oḡlancuḳ (42a-8)

+dA Eki

گُونْدَهْ güninde (68a-8)

قَتْنَدَهْ qatında (5b-5)

+dAn Eki : Hem ayrı hem bitişik yazılan bir ektir. Ancak bitişik yazılma temayülü vardır.

اَغَاچْدَا ağaçdan (11a-8)

يُونْدَا yünnden (69a-1)

±GII Eki : İstisnaları hariç daima bitişik yazılan bir ektir.

بِرَقْعَلْ bıraḳğıl (9b-4)

سُيْلَمَكِلْ söylemegil (9b-6)

+(y)A Eki

اَتَيَا ataya (43a-5)

يَاشَا yaşa (4b-5)

+Ḳı eki

يَارِنْقِي yarınkı (50a1)

يُقْرَتْغِي yuḳaruṭağı (38b-7)

+ki : Ayrı yazılan çok az sayıdaki örneğe mukabil bitişik yazılma temayülü vardır.

كُردُكُمْ gördüm ki (3a-5)

شَيْكُهُ şöyle ki (4b-5)

+lAr eki : İstisnaları olmakla birlikte daima bitişik yazılan bir ektir.

بَغْلَرُ begler (4a-2)

أَوْغُلَلَرُ oğlanlar (3b-8)

+lAyIn eki

أَنْجَلَايِنْ ancılayın (46a-1)

إِكَلِيْينْ ikileyin (56b-1)

+lIK eki : İstisnaları görülmekle birlikte daima bitişik yazılmıştır.

أَلْبَلِيقُ alplık (3b-4)

يَكِيْلِكُ yigitlik (7a-4)

+lU eki

بُدَقْلُو budaklı (2b-7)

زَخْمِلُو zahımlu (22b-8)

+mI eki

يُوقَمِدِي yok mıdı (36b-9)

+sIn eki (iyelik eki) : Hâkim olan ayrı yazılışla birlikte bitişik yazılan örnekleri de vardır.

أَجْسِيْنْ acısın (19a-9)

أَرْقَسِيْنْ arkasın (65a-3)

+(y)i-ken

أَغْزَنْدِيْكَنْ ağzındayiken (62a-5)

كَدَرَكَنْ gideriken (20b-2)

+(y)içün

أَنْجُجُونْ anuñiçün (5b-7)

+(y)IIA

عَشْقِلَا ışkılâ (8b-7)

إِتِلَا itile (20b-9)

1.2.3. Arapça - Farsça Kelimelerin Önüne Gelen Ekler

fi+

فِي fi'l-hāl (54a-3)

bī+

بِي bī-kīyās (2a-4)

بِي bī-zevk (56a-2)

nā+

نَا nā-kes (34b-7)

lā+

لَا lā-cerem (66a-5)

1.2.4. Bazı İşaretlerin Kullanımı

1.2.4.1. Şeddenin Kullanımı

Yabancı kaynaklı kelimelerde:

غُuşşā (67a-8)

مُرَşşā' (37b-3)

قِşşā (19b-4)

Bazı kelimelerde, şeddesiz kullanışlar da görülmektedir. İkiz ünsüzlerin aslen şedde ile gösterildiği bazı Arapça kaynaklı kelimelerin, şeddesiz yazılışları da bulunmaktadır. Bu örneklerde görüldüğü üzere müstensih, kelimeyi anlama işini okuyucunun ferasetine bırakmaktadır. Örneğin 97 yerde geçen “fütüvvet” kelimesinin 49'u şedde ile ve 58'i şeddesiz yazılmıştır. Kelimenin iki şekilli yazılışını ancak bu şekilde izah edebiliyoruz:

فُتُوت fütüvvet (2b-6)

فُتُوت fütüvvet (21b-8)

إِلَّا illā (3a-1)

إِلَّا illā (8a-8)

أَمَّا ammā (3a-5)

أَمَّا ama (56b-3)

غَمَزُ gammāz (23a-9)

غَمَزُ gamaz (29b-4)

Türk dili asıllı kelimelerde ikiz ünsüzleri göstermek için şedde kullanılır:

أَصِّي aşşı (30b-7)

Bazı kelimelerde ekleşmeyle birlikte meydana gelen ikizleşme, yalnız şedde ile ifade edilmiştir.

إِسِّنَا is+sine (22a-9)

وَدَّخِي ve+ddağı (34b-8)

أُشِّشِي uş+şı (67a-5)

يَكِّدْ yigid+de (33b-9)

“elli” kelimesindeki ikiz ünsüz iki farklı şekilde yazıya geçirilmiştir:

أَلِّلِي elli (43a-7)

أَلِّلِي elli (67b-6)

1.2.4.2. Tenvin İşaretinin Kullanımı

+dAn ekinde

فُتُوْتَدَّا fütüvvetden (4a-6)

كُنَّاْهُدَّا günāhdan (2b-5)

+ven ekinde

سَوَمَزَوَّا sevmezven (16a-2)

يَكِّتَوَّا yigitven (7b-2)

+(s)In ekinde

أَعْيَبِ ʿaybın (30b-3)

نِعْمَةِ niʿmetin (47b-9)

+ılan ekinde

حُلُقِلَّة hulkılan (37b-5)

2. BÖLÜM: SES BİLGİSİ

2.1. SES DEĞİŞMELERİ

Ses Bilgisi bölümünde “Ses Hadiseleri” ve kalıcı nitelikteki ses hadiseleri olan “Ses Değişmeleri” birbirinden ayrılarak metindeki örnekler buna göre tasnif edilmiştir. Bu tasnifin ilk defa yapıldığı kaynak olarak “Artvin İli Yusufeli İlçesi UŞHUM KÖYÜ AĞZI” (Turan, 2006) adlı çalışmaya bakılmalıdır.

2.1.1. b > v değişmesi

#b > #v

Aşağıdaki kelimelerde görülen #b > #v değişmesi, Eski Anadolu Türkçesi’nin diğer Orta Türkçe şivelerine göre ayırıcı özelliklerindendir.

وَارْ var (4b-2) < bar

__وارْ var- (64b-1) < bar-

__ورْ vir- (6a-5) < bir-

b/ > v/

دَوَسِيْ deve (68b-6) < tebe يَوْلَقْ yavlağ (4b-6) < yablağ

طَوَارْ tavar (19a-9) < tabar يَؤُوزْ yavuz (3b-4) << yabız

b# > v#

أَوْ ev (18a-8) < eb

__سَوْ sev- (9b-1) < seb-

2.1.2.  > c değişmesi

 > c değişmesi de Eski Anadolu Türkçesi'ni diğer Orta Türkçe şivelerinden ayıran karakteristik bir değişmedir.

/ > c/

اچي aci (48a-3)	<<	aıg	نچه nice (9a-6)	<<	nee
كیچا gice (36a-8)	<<	kii	سَنَجَق sancağ (76b-2)	<<	*saņkak
اینچه ince (10a-6)	<<	yiņke			

2.1.3. d/ >> y/ değişmesi

Eski Türkçe ile Orta Türkçe farkını ortaya koyan ana ses değişmesi hükmündeki d > y değişmesine ait örnekler şunlardır:

ایاق ayak (57b-7)	<<	adağ	قوی koy- (13b-2)	<<	kod-
ایرُق ayruı (36b-7)	<<	adruğ	قوی kuyu (69b-3)	<<	kudug
ایو ey (20a-3)	<<	edgü	گي gey (69b-9)	<<	ked
قینغسی kayğı (67b-4)	<<	adğı	ایو uyu- (21a-3)	<<	udı-

2.1.4. k > g değişmesi

#k > #g

Eski Anadolu Türkçesinde görülen k > g değişmesi, t > d değişmesiyle paralellik arzeden ve Oğuz şivesini, bu sesi muhafaza eden diğer şive gruplarından ayıran önemli değişmelerdendir.

گندؤ gendü (10a-9)	<<	kentü	گؤك gök (3b-3)	<	kök
گي gey (2b-2)	<<	ked	گؤنل göñül (34a-7)	<<	köñül
گشي gişi (2b-4)	<	kişi	گؤزد gözed- (63a-3)	<<	küzed-
گزل gizle- (73b-5)	<	kizle-	گؤچ güç (4b-1)	<	küç
گزلو gizlü (10b-7)	<	kizlig	گؤمش gümüş (36b-6)	<	kümüş

2.1.5. ƣ > ħ değişmesi

Erken Azeri Türkçesi için karakteristik olan bu değişme, Fütüvvetnâme gibi Eski Anadolu Türkçesi metinlerinde ve anadolu ağızlarında sıkça rastlanan bir değişmedir.

داڭ dahı (3b-7)	<<	takı	يؤهسا yoḥsa (67a-4)	<<	yok+ise
قوڭ qoḥ- (52b-9)	<	kok-	يؤسول yoḥsul (47a-9)	<<	yoksul

2.1.6. t > d değişmesi

Orta Türkçe şiveleri arasında t > d değişmesi için Eski Anadolu Türkçesi merkez konumdadır. Metin, bu değişmeye ait örnekler bakımından zengin bir içeriğe sahiptir.

#t > #d

دگن degin (58a-9)	<<	tegi	دَر der (65b-1)	<	ter
دگöl degöl (4b-3)	<	tegöl	دِل dil (6a-1)	<	til
دل del- (9a-2)	<	tel-	دِل dile- (4b-2)	<	tile-
دکیز deniz (52b-7)	<	teniz	دِرِي diri (15b-2)	<	tirig

دُورْت dōrt (48b-7)	<	tört	دِرْنَقْ dırnaq (54b-9)	<<	tırınak
دُونْ dön- (9a-7)	<	tön-	دِنْجَلْ diŋle- (56b-1)	<	tınla-
دُكَلِي dükeli (67a-1)	<<	tükellig	دُغْ doğ- (16a-3)	<	toğ-
دُورْلُو dürlü (3b-6)	<<	türlüg	دُوقِنْ doqın- (6a-7)	<	toqın-
دَاخْ daḫı (3b-7)	<<	taḫı	دُرْ dur- (56b-2)	<	tur-
دَاشْ daş (41b-4)	<	taş			

t/ > d/ değişmesi

بُداقْ budaq (2b-7)	<	butak	كيدرْ gider- (12b-2)	<	kiter-
گندوْ gendü (10a-9)	<	kentü	يدي yedi (6a-2)	<<	yiti
گوندوزْ gündüz (22b-8)	<<	küntüz			

t# > d#

سُدْ süd (12b-6)	<	süt
اَدْ ad (16b-1)	<	ât
اوْدْ od (30a-1)	<	öt

2.2. SES HADİSELERİ

2.2.1. ÖtümlüleŖme

Eski Anadolu Türkçesini diğerk Orta Türkçe Ŗivelerinden ayıran en önemli fonetik hadiselerden biri kelime baŖı ötümsüz ünsüzlerinin ötümlüleŖmesidir.

t > d ÖtümlüleŖmesi

Metinde, Eski Anadolu Türkçesinin karakteristik özelliğiki olarak bilhassa ön ünlülü kelimelerdeki t > d ötümlüleŖmesi had safhadadır.

#t > #d

Ön Ünlülü Kelimelerde

Metnimizde ön ünlülü kelimelerde görülen örnekler, art ünlülü kelimelerde görülen örneklerden daha fazladır. Bu bölüme dâhil olan diğerk örnekler için ilgili ses değışmesi bahsine bakınız.

دَکِن degin (58a-9) << tegi دُرت dört (48b-7) < tört

دِل dil (6a-1) < til دُرلُ dürlü (3b-6) << türlüg

Art Ünlülü Kelimelerde

Art ünlülü kelimelerde ötümlü ve ötümsüz ünsüzlü örnekler nöbetleŖe kullanılmaktadır. Bu durum art ünlülü kelimelerde ses olayı safhasının devam ettiğini gösterir.

دَاشْ daş (41b-4)	<	taş :	طَاشْ taş (15b-1)
دِرْنَقْ dırnaç (54b-9)	<<	tıringak	
دُغْ dog- (16a-3)	<	tog- :	طُوغْ tog- (7a-6)
دُوقُ doğu- (14b-5)	<	toku- :	طُوقْ toğu- (14a-9)
دُوقُنْ doğun- (65a-9)	<	tokun- :	طُوقُنْ toğun- (75a-9)
دُرْ dur- (56b-2)	<	tur- :	طُرْ tur- (14b-2)
دُوتْ dut- (57a-2)	<	tut- :	طُوتْ tut- (66a-1)

t/ > d/ Ötümlüleşmesi

Ön Ünlülü Kelimelerde

كَنْدُو gendü (10a-9)	<	kentü
كيدرْ gider- (12b-2)	<	kiter-
كُونْدُزْ gündüz (22b-8)	<<	küntüz
يَدِي yedi (6a-2)	<<	yiti

Art Ünlülü Kelimelerde

بُداقْ budak (2b-7)	<	butak
---------------------	---	-------

VdV < VtV

Ekleşmeyle birlikte iki ünlü arasında kalan t'lerin ötümlüleşmesi bugün dahi sık karşılaşılan bir hadisedir.

أَيْدَى eyide (59a-2) < ayt-

أَيْدَى terk ide (35b-9) < et-

أَيْلِدُوبُ iled-üp (13a-2) < ilet-

أَكْرَدَةَ ögred-e (35b-5) < ögret-

t# > d# Ötümlüleşmesi

Dar-uzun ünlünün, geniş-normal bir ünlüye geçmesiyle birlikte yanındaki ötümsüz ünsüzü ötümlüleşmesine “nitelik-nicelik dengelemesi” denir. Aşağıdaki kelimelerin ünlüsünde azalan nicelik, yanındaki ünsüzün niteliğinin artışıyla telafi edilmektedir.

Ön Ünlülü Kelimelerde

سُود süd (12b-6) < sūt

Art Ünlülü Kelimelerde

أَد ad (16b-1) < āt

أَوْد od (30a-1) < ôt

K > G Ötümlüleşmesi

#k > #g Ötümlüleşmesi

گندؤ gendü (10a-9) << kentü

گي gey (2b-2) << ked

گشي gişi (2b-4) < kişi

گزلؤ gizlü (10b-7) < kızlıg

گؤک gök (3b-3) < kök

گؤنل göñül (34a-7) << köñül

گؤچ güç (4b-1) < küç

گؤمیş gümiş (36b-6) < kümüş

VkV > VgV

Ekleşmeyle birlikte iki ünlü arasında kalan örneklerde görülür:

بؤیؤ büyüğe (64b-1) < büyük+e

چکړدکني çekirdegini (14a-8) < çekirdek+ini

گؤگا göge (42a-4) < gök+e

يُغْرِكِي yigregi (8a-6) < yigrek+i

V_kV > V_gV

پَنْبُوغِي panbuğı (12b-7) < panbuğ+i

اَوْجَمَاعًا uçmağa (13b-2) < uçmağ+a

اُمَمَاغِلَا ummağıla (32b-1) < ummağ+ile

p > b Ötümlüleşmesi

p/ > b/

كِيْبِي gibi (12b-3) < kipi

p# > b#

دِيْبُ dib (30b-2) < tüp

ç > c Ötümlüleşmesi

ç/ > c/

اَاجِي acı (48a-3) << açığ

كِيْجَا gice (36a-8) << kiçi

اِيْنَجَة ince (10a-6) << yinçke

نِجَة nice (9a-6) << neçe

ç# > c#

Sonda ünlü türemesiyle birlikte görülür:

برنجي birinci (24a-3) << birinç

اِكنْجِي ikinci (12a-7) << ikinç

Ekleşmeyle birlikte iki ünlü arasında kalan örneklerde görülür:

اَغْاْجِي ağacı (11a-3) < ağaç+ı

كُوجِي güci (51b-6) < güç+i

تُرُنْجُوزِي turuncuñuzı (19a-8) < turunç+uñuzı

اُچْنْدَة ucında (46b-9) < uç+ında

2.2.2. Ötümsüzleşme

#b > #p Ötümsüzleşmesi

Metindeki bir örnekte tespit edilmiştir:

پَشْمَاق paşmak (51b-7) < başmak

z/ >> s/ Ötümsüzleşmesi

اِسْتِ iste- (16a-9) << izde-

Ekleşmeyle Birlikte Ses Olayına Dayanan Ötümsüzleşmeler

Aşağıdaki ötümsüzleşme örnekleri, kelimelerin ekleşmesiyle birlikte meydana gelen ses olaylarına bağlı olarak ortaya çıkan örneklerdir:

اَلْبَتَّةَ elbette (12a-6) < elbet+de (Benzetme)

كُؤْسُوزُ gössüz (47a-7) < göz+süz (Benzetme)

اَكْسُوزُ öksüz (23a-4) < ög+süz (Benzetme)

طُوقْسَانُ toḡsan (50a-2) < toḡuz+on (Benzetme)

2.2.3. Sızıcılaşma

b > v Sızıcılaşması

Bir sesin patlayıcılıktan sızıcılığa geçmesidir. Metnimizde tespit ettiğimiz sızıcılaşma örnekleri şu şekildedir:

#b > #v Sızıcılaşması

وَارِ var (4b-2) < bar

وَارِ var- (64b-1) < bar-

وَرٍ vir- (6a-5) < bir-

Fütüvvetnâme'de +(y)Am ve +dUk şahıs ekleriyle birlikte kullanılıp sızıcı ünsüzle başlayan aşağıdaki şahıs ekleri, farklı bir tabakayı temsil etmektedir:

أَتْسِي وَمٍ atasıvam (7b-2) << atası+ben

أَيْدُوزُ eydevüz (49a-2) << ayıda+biz

b/ > v/ Sızıcılaşması

دَوَسِي deve (68b-6) < tebe

طَوَارٍ tavar (19a-9) < tabar

يَوْلَقُ yavlaḳ (4b-6) < yablaḳ

يَاوُزُ yavuz (3b-4) << yabız

b# > v# Sızıcılaşması

أَوْ ev (18a-8) < eb

سَوٍ sev- (9b-1) < seb-

ğ > v Sızıcılaşması

تَوُوقُ tavuḳ (54a-2) << takıgu

d/ >> y/ Sızıcılaşması

أَيَّاقُ ayak (57b-7) << adak

أَيْرُقُ ayruk (36b-7) << adruk

أَيُّ eyü (20a-3) << edgü

قَيْغُسي kayğu (67b-4) << kadğu

قَوِيْ koy- (13b-2) << kod-

قُيُو kuyu (69b-3) << kudug

كِي gey (69b-9) << ked

أَيُّ uyu- (21a-3) << udi-

k > ħ Sızıcılaşması

دَاخ dahı (3b-7) << takı

قَوْخ koħ- (52b-9) < kok-

يُخْسَة yoħsa (67a-4) << yok+ise

يُخْسُل yoħsul (47a-9) << yoksul

ç# > ş# Sızıcılışması

Kıpçak Türkçesi ve Anadolu ağızlarında sık görülen bu sızıcılışma hadisesinin, metinde bir örneği tespit edilmiştir:

كَشْشُ geç- (58a-6) < geç-

2.2.4. Erime

Kelime sonundaki bir sesin, kendinden önceki sesin açıklığında kaybolmasıdır. Metindeki örnekler şu şekildedir:

b# >> Ø

صُ şu (29b-8) << şub

G# > Ø

أَرِي arı (36a-7) < arıg

أَصِّي aşşı (49b-4) << asıg

دِرِي diri (42b-4) < tirig

اللي elli (43a-7) << elig

قَپُو kapu (4a-2) < kapıg

كُپْرِسي köpri (59a-4) < köprüg

كچي kiçi (62a-4) < kiçig

طرو taru (54b-8) < tarıg

y# >> Ø

سليا söle- (62a-8) << sözle-

n# > Ø

بۇلر bular (10a-6) < bunlar

Eklerdeki Erimeler

بۇداقلى budaklı (2b-7) < budak+lıg

جو غدى çoğıdı (15a-3) << çok erti

دۇرلۇ dürlü (3b-6) < tür+lüg

كركلو gerekli (5b-1) < kergeklig

2.2.5. Yutulma

Bir sesin, kendisinden sonra gelen sesin veya hecenin açıklığında kaybolmasıdır.

Ünlü Yutulması

Alıntı Kelimelerde

Alıntı kelimelerde, ekleşmeyle meydana gelen kelimenin orta hece ünlüsü vurgusuzluktan dolayı yutulur.

عَقْلُمْدَه ‘aqlumda (3a-4) < ‘aqlımda

أَهْلِنَا ehline (4a-5) < ehiline

Türkçe Kelimelerde

أَيْدُرُ eydür (4a-8) << ayıt-ur

طُقْسَانْ toksan (50a-2) << toköz on

Ünsüz Yutulması

Metnimizde ünsüz yutulması örnekleri, ünlü yutulması örneklerinden daha fazladır:

بَلُّو belü (74b-5) < belgü

أُول ol- (2b-5) < bol-

أَيُّ eyü (20a-3) << edgü

كَرَّك gerek (14a-6) << kergek

إِجْرُو içerü (50a-5) < içgerü

يَالَانْ yalan (18a-9) < yalğan

يِبْرَاقْ yaprak (11b-6) << yapırğak

2.2.6. Düşme

Kelime sonundaki bir sesin, kendisinden önce gelen sesle herhangi bir münasebete girmesine gerek kalmadan kaybolmasıyla meydana gelir.

تَوُوقْ tavuk (54a-2) << takıgu

2.2.7. Türeme

Kelimede, hiçbir organik fonksiyonu bulunmayan bir veya birden çok sesin ortaya çıkmasıdır.

Ünlü Türemesi

Türkçe Kelimelerde Ünlü Türemesi

التَّنْجِي altıncı (19b-8) << altınç

اَيْتْ eyit- (42a-9) << ayt-

اَزْجُقْ azacuk (4b-2) << azcuk

دُردُنْجِي dördünci (15a-2) < törtünç

Alıntı Kelimelerde Ünlü Türemesi

Aşağıdaki Arapça kelimelerde, Türkçenin hece yapısına uydurmak için ünsüz çiftinin arasında bir ünlü türer:

عِلْمٌ ilim (4b-8) < 'ilm

صَبْرٌ şabr (9a-1) < şabr

وَقْتُ vaqt (19a-6) < vaqt

زَحْمٌ zahm (23b-7) < zahm

Ünsüz Türemesi

Türkçe Kelimelerde Ünsüz Türemesi

الْكُدَّةَ يَمِشُ elüñdeyimiş (19b-1) < elüñde+yimiş

إِنِجْتَدِيَسَا incitdiyise (31b-8) < incitdi+yise

نَسْنَائِي nesneyi (62a-1) < nesne+yi

أَوْجَمَاقْدَايْدِي uçmağdaydı (11a-4) < uçmağda+yıdı

أُسْكُورِيلَةَ üsküreyile (46b-9) < üsküre+ile

يُيُوبُ yiyüp (48a-9) < yi-yüp

Alıntı Kelimelerde Ünsüz Türemesi:

Metindeki alıntı kelimelerde bulunan hemze (ء) ler “y” sesine dönüşmüştür. Nitelik-nicelik dengelemesi, bu yolla sağlanmıştır:

دَائِمٌ dāyim (4b-6) < dā'im

فَايِدَه fāyide (6b-5) < fā'ide

زَايِلٌ zāyil (3a-6) < zā'il

Aşağıdaki alıntı kelimelerde ise nitelik itibariyle kaybolan ünlü uzunluğunun yerini nicelik bakımından ünlülere en yakın ünsüz olan “y”nin doldurduğu görülmektedir:

دَيْنُمَا diynüme (37b-6) < dīn+ime

إِيْمَانْسُزْ īymānsuz (55a-3) < īmānsız

2.2.8. Karışma

Birlikte telaffuz edilen iki kelimenin anlamca birleşmesi gerçekleşmeden, sadece birinin son, diğerinin ilk sesinin birbirine karıştırılmasına dayanan ses olayıdır.

كُورْدُكِيچُونُ gördüğüçün (20a-3) < gördüğü+içün

حَقِيقُونُ haqqıçün (44a-8) < hakkı+içün

سَقِيمَادْ غِيچُونُ saqınmaduğıçün (23b-9) < saqınmaduk+içün

2.2.9. Geçişme

Daima bilikte kullanılan ve genellikle biri ünlü ile bitip diğeri de ünlü ile başlayan kelimelerin birleşmesi olayıdır. Bu ses olayı, “birleşme” ve “karışma” ile sonuçlanan ses olaylarında bir aşama olarak karşımıza çıkabilir.

بَيْلَه böyle (45b-2) << bu+ile

گندُزِين gendüzini (3a-1) << gendü+özini

نِچُون niçün (6a-2) << ne için

2.2.10. Ünsüz Kaynaşması

İki ünsüzün bir ünsüzü oluşturmaya denir.

بُوْغا buğa (5b-4) < bun+ga

چَاقْ çık- (20a-1) << taşık-

قَرَڭۇ қараңу (41b-1) << karangu

قِزِلْ kızıl (69a-7) < kız+sıl

سَاڭا saņa (8a-6) < sen+ge

2.2.11. Ünsüz Ayrışması

Bir ünsüzün kendisine benzeyen iki ünsüze ayrışmasıdır.

طَيَّنَاغِي toynaK (54a-4) < toñak

2.2.12. Birleşme

Daima birlikte kullanılan iki kelimenin hem telaffuzca hem anlamca birleşip yeni bir kelime olmasıdır.

بِلا bile (20b-4) << bir+ile

بَيْلَةَ böyle (45b-2) << bu+ile

دَكُلْ degül (4b-3) << tag+ol

إِشْبُو işbu (11a-8) << oş+bu

كِمْسَا kimse (45a-5) < kim+ise

نِتَاكِم nitekim (48a-2) << ne+teg+kim

شُول şol (23b-2) < oş+ol

2.2.13. Toplaşma

Biri ünlüyle biten diğeri ünlüyle başlayan ve yanyana bulunan iki heceden birindeki ünlünün sürekli bir ünsüz haline gelerek korunan heceye bağlanmasıdır. Toplaşma, ikiye ayrılır: a- Sağa Toplaşma, b- Sola Toplaşma

Aşağıda, metinden tespit edilen “Sola Toplaşma” örnekleri sıralanmıştır:

بَيْلَةً böyle (39a–2) < bu+ile

أَوَيْلَةً öyle (47b–2) < o+ile

شَيْلَةً şöyle (45a–7) < şu+ile

2.2.14. Benzetme

Bir sesin herhangi bir vasfını başka bir sese yaklaştırmadır.

الْبَيْتَةَ elbette (12a–6) < elbet+de (ilerlek-yandaş-tam-ünsüz benzetmesi)

كُؤْسُؤُزُ gössüz (47a–7) < göz+süz (gerilek-yandaş-tam-ünsüz benzetmesi)

كِلُورُ مِسِّنْ kılurmissin (9a–9) < kılurmuş+sın (gerilek-yandaş-tam-ünsüz benzetmesi)

پَنْمُوقُ panmuk (12b–4) < panbuk (ilerlek-yandaş-yarım-ünsüz benzetmesi)

2.2.15. Bağıntılı Benzetme

Kademeli benzetme olayıdır. Kendisinden önce meydana gelen bir başka olaya bağlı olarak meydana gelen benzetmedir.

— اِسْتِ iste- (16a–9) < izde-

2.2.16. Başkalaşma

Benzetme hadisesinin tersi bir hadisedir.

bulun- بُولُنْ (56b-3) < bulul-

2.2.17. İkizleşme

Kelime içindeki bir sesin aynılık derecesinde benzerinin türemesidir. Metnimizdeki İkizleşme örnekleri iki sınıfa ayrılabilir: a- Erime ile meydana gelen ikizleşmeler, b- Ekleşme ile meydana gelen ikizleşmeler.

Erime İle Meydana Gelen İkizleşmeler

aşşı أَشِّي (49b-4) << aşığ

elli اَلِّي (43a-7) << elig

Ekleşme İle Meydana Gelen İkizleşmeler

Ekleşmeyle birlikte yan yana gelen ünsüzlerden birinin, diğerini kendine “tam benzetme”siyle karşılaşılan ikizleşme hadisesidir.

elbette اَلْبَتَّة (12a-6) < elbet+de

gössüz كُؤْسُؤْ (47a-7) < göz+süz

issi اِسِّي (64a-2) < is+si

kılurmissın قِلُورْمِيسْن (9a-9) < kılurmuş+sın

أَصِّي uşşı (67a-5) < us+sı

2.2.18. Tekleşme

Herhangi bir ses olayı sonucu ikiz seslerden birinin düşmesidir. Alıntı kelimelerde Türkçenin hece yapısına uymayan ünsüz çiftlerinden biri düşer.

أَمَّا ama (56b-3) < ammā

2.2.19. Hece Tekleşmesi

Sesçe yakın nitelikteki hecelerden birinin söyleyişten kalkmasıdır. Aşağıdaki örnek metinde, hem tekleşmiş hem de tekleşmemiş şekliyle tespit edilmiştir.

وَاجِبُورٌ vācibdür (40b-9)

وَاجِبُورٌ vācibdürür (39a-1)

2.2.20. Dudaklılaşma

Farklı noktada teşekkül eden bir ünsüzün teşekkül noktasının dudağa kayması olayıdır.

كَوْدَسِنْ gevde (62a-7) << kögde

قَوْوِ kov- (20b-5) < kog-

تَوُوق tavuğ (54a-2) << takıgu

2.2.21. Göçüşme

Bir kelimedeki herhangi iki ses arasında, öncelik-sonralık durumunun yer değiştirmesidir.

مُسْلِمَانْ müsülman (73b-7) < müslüman

صَرْمُسَاق şarımsak (45b-2) < sarmısak

2.2.22. Nöbetleşe Kullanma

Bir morfeme ait iki farklı sesin nöbetleşe kullanımıdır. Anlam bakımından aralarında fark bulunmayan aşağıdaki kelimelerde nöbetleşe kullanım söz konusudur:

فِكا fike (58a-3) ~ فُكا füke (60b-7)

پَاذِشَاهْ pāzişāh (15a-3) ~ پَادِشَاهْ pādişāh (19a-2)

Ayrıca #t > #d ötümlüleşmesi başlığı altında verilen art ünlülü kelimelerle ilgili hem ötümlü hem ötümsüz sesle başlayan örnekler de bu gruba dâhil edilebilir.

2.2.23. Ulanma

Birlikte telaffuz edilen iki kelimedeki ilkinin son, ikincisinin ilk seslerinin birbirine bağlanmasıdır. Böylece iki kelime arasındaki seslerin telaffuz aralığı ortadan kalkar ve bağlanan iki kelime, tek bir kelime gibi telaffuz edilir.

Ünlü-Ünlü Ulanması

الْكُدَّةَ يَمْشُ elünḡdeyimiş (19b-1) < elünḡde_(y)imiş

ييدي ييدي yidiyidi (6b-4) < yedi_(y)idi

Ünsüz-Ünsüz Ulanması

بنداخ ben daḥı (13b-2) < ben_daḥı

گركيم gerek kim (18b-3) < gerek_kim

قولكم kul kim (32a-7) < kul_kim

Ünlü-Ünsüz Ulanması

نكم ne kim (10a-1) < ne_kim

وددخي veddaḥı (34b-8) < ve_daḥı

Ünsüz-Ünlü Ulanması

جو غدي çoğıdı (15a-3) < çok_idi

گؤلنيله göñlüñile (8b-6) < göñlüñ_ile

شونو كجون şunuñiçün (6a-2) < şunuñ_içün

2.3. SES UYUMLARI

2.3.1. Ünlü Uyumu

2.3.1.1. Damak Uyumu

Türkiye Türkçesinde uyumsuzluk gösteren +ki eki ve i- cevheri ek-fiilinin dahi uyuma girdiği görülen birçok Eski Anadolu Türkçesi eserinde olduğu gibi metnimizde de bu eklerin damak uyumuna uygun eklediği tespit edilmiştir.

چُوَال دَاغ çuvaldağı (54b-5)

ايرَاقْدَغِي ırakdağı (63b-1)

صُكْرَه غ şoḡrağı (73a-3)

يُفْرَتَغِي yukarıtağı (38b-7)

Damak Uyumunu Bozan Ekler

+iken

اَغْزَندَيِكَن ağzındayiken (62a-5)

قُيَارِكَن koyariken (65b-3)

قُرُيَكَن kuruyiken (17b-3)

2.3.1.2. Dudak Uyumu

Eski Anadolu Türkçesinde, “yuvarlaklaşma” ve “düzleşme” olmak üzere iki ana sebepten dolayı dudak uyumu yoktur. Metindeki dil malzemesi, EAT metnilerindeki bu tecrübeyle uyum göstermektedir.

Yuvarlaklaşma (Rounding)

Eski Türkçeden Devam Eden Yuvarlaklıklar

Eski Türkçeden beri düz ünlülü ilk heceden sonra yuvarlak ünlülü heceye sahip olan kelimeler dudak uyumunu bozar. Metnimizdeki şu örnekler, bu durumu temsil etmektedir:

أَرْكُنْ arkun (62a-8) : arkun

أَرْتُقْ artuk (40a-4) : artuk

أَيْرُقْ ayruk (41b-5) < adruk

أَكْسُكْ eksük (55a-5) : eksük

أَيُّ eyü (53b-9) << edgü

كَنْدُ gendü (62a-9) << kentü

كِرُّ girü (63b-5) < kirü

قَرَاغُ karagu (41b-1) : karagu

قَرْشُ karşu (44b-7) : karşu

تَاوُقْ tavuq (54b-9) : tagıku

Dudak Ünsüzlerine Bağlı Yuvarlaklıklar

Düz ünlülü ilk heceden sonra gelen dudak ünsüzünün kendisine benzetmesiyle meydana gelen yuvarlaklık neticesinde uyumu bozan kelimeler dudak uyumunu bozar.

پَنْبُوقْ panbuk (12b-6)

يَاوْرُچَقْ yavrucaq (23a-4)

يَاوُزْ yavuz (21b-7)

Yuvarlak Ünlülü Ekler

Bazı eklerin daima yuvarlak ünlülü olması dudak uyumunu bozar.

+ArU

قَنْجَرُوْ kancaru (20b–2)

اِچَرُوْ içeri (63b–8)

+cuḵ

جَنَورْچُقْ canavarcuú (63a–3)

+çügez

Örneği, sadece aşağıdaki kelimedeyi almaktadır

اِيتْ چُوْگَزْ itçügez (21a–4)

-DU

يَزْدُقْ yazduḵ (61a–2)

اِشِيتْدُوْمْ işitdüm (66b–8)

-dUk

قِلْمَدُقْ kılmaduḵ (46a–8)

دِدُگْلَرِي didükleri (35b–6)

+dUr

وَارْدُرْ vardur (63b–1)

کِمْدُرْ kimdür (67a–7)

-dUr-

اَزْدُرْ azdur- (38b–3)

گَیْدُرْ geydür- (70a–1)

-gür-

Sadece aşağıdaki kelimedeyi geçer:

اِیرْگُرْ یرgür- (57a–5)

+lu < lġ

أَدْلُو adlu (17b-1)

إِشْلُو işlü (23a-6)

+(n)Uŋ

تَنْكِرْنُكْ taŋrınuŋ (47b-8)

غِشِينُكْ gişinüŋ (64a-3)

±sUn

أَلْسُونُ alsun (54a-9)

إِچْمِسُونُ içmesün (49a-6)

+sUz

گُمْأَنْسُز gümānsuz (66a-3)

شَكْسُز şeksüz (66a-3)

-uḵ

أَچُوقْ açuḵ (49b-7)

+(U)m

أُسْتَادُومْ üstādum (60b-1)

بِيزُومْ bizüm (10a-2)

+(U)ŋ

قُلُوكْ ḵuluŋ (12a-1)

إِلُنْدَه ilünde (15a-4)

-Ur

قَالُورْ ḵalur (24a-4)

غِيدِرُورْ giderür (12b-2)

-(y)AlUm

وَرَالُومْ varalum (20b-1)

دِيَالُومْ diyelüm (34a-7)

-(y)Up

Bu ek, aslında Eski Türkçede –p şeklindedir. Eski Anadolu Türkçesi’nde, yardımcı vokal ekin bünyesine dâhil edilmiş, -(y)Up şeklini almıştır.

قَاڤِيْبُ қақıyup (20b–5)

يِيْبُ yiyüp (46a–6)

-zur-

Metnimizde örneğine az rastlanmıştır:

دَمْزُرُ damzur- (65b–1)

Ses Olaylarına Bağlı Yuvarlaklıklar

Aşağıdaki örneklerde, kelime sonundaki ünsüzün erimesiyle birlikte kaybolan nitelik, kendinden önceki ünlüde yuvarlaklaşmaya sebep olmaktadır.

قَاپُو қапу (4a–2)

<

kapıg

صَارُو şaru (51a–9)

<

sarig

صَيْرُو şayru (47a–7)

<

sayrıg

طَرُو ʔaru (54b–8)

<

tarıg

Düzleşme (İng. Unrounding)

Metnimizde, düzleşme hadisesi, dudak uyumunu bozan bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır.

Eski Türkçeden Beri Devam Edegelen Uyum Dışı Örnekler

دُوڤِن doqın- (6a–7)

:

tokı(n)-

قُزِي kuzı (16b–8)

:

kuzı

طُږِ toğrı (18a–4)

:

togrı

اُوِيدي uyı- (67a–1)

:

udı-

Diğer Düz Ünlülü Kelimeler

Eski Türkçede yuvarlak ünlülü iken metinde düz ünlülü olarak karşımıza çıkan kelimeler bulunmaktadır.

كُمِشْ gümüş (69a-9) << kümüş

كُبري köpri (59a-4) << köprüg

Düz Ünlülü Ekler

Bazı düz ünlülü ekler, yuvarlak ünlülü kelimelere eklendiğinde dudak uyumunu bozarlar. Metinde tespit ettiğimiz düz ünlülü ekler şöyledir:

±Gıl

الدُرْگِلْ öldürgil (52a-4)

+(I)ncı

دُرْدُنْجِي dördünci (15a-2)

+IIK

اوْغُرْلُق oğruluk (31b-4)

يُزْسُزْلُك yüz-süz-lük (3b-7)

-mİş

قَوْمِشْدِي komışıdı (68b-3)

أَوْلَمِشْ ölmış (74a-1)

+(s)I(n)

كُوْغْسِنَا gögsine (64b-6)

قُيُوسُنُك kıyusınun (16b-3)

2.3.2. Ünlü-Ünsüz Uyumu

Düzenli bir ünlü-ünsüz uyumu olmamakla birlikte ötümlüleşme, sızıcılaşma ve yuvarlaklaşma gibi hadiselerle bu uyumu sağlamaya yönelik eğilim görülmektedir. Bu durumu kelime bünyesinde, ekleşme sırasında ve bazı eklerle ilgili olarak takip edebiliriz.

Kelime Kökü ve Tabanlarında

دَاخْ daḥı (9b-5)	<<	takı (k/ >> ḥ/)
كَنْدُو gendü (5b-9)	<<	kentü (#k > #g, /nt/ > /nd/)
يَاوُزْ yavuz (21b-7)	<<	yabız (b/ > v/)
يَدِي yedi (6a-2)	<	yiti (t/ > d/)

Ekleşme Sırasında

أَيْدَ eyide (59a-2)	<	ayıt-a (VtV > VdV)
نَجَا nice (9a-6)	<<	ne+çe (VçV > VcV)
يَكْتَلِكَا yigitlige (3a-8)	<	yigitlik+e (VkV > VgV)
يُوْغْدِي yoğıdı (17b-8)	<	yok+idi (VķV > VġV)
يُوْخْسَا yoḥsa (67a-4)	<	yok+ise (VķV > VḥV)

Eklerde

+IIK

الْبَلَقْ alplıķ (3b-4)	سِرْكَالِڪْ sirkelik (52b-6)
اَوْغُرْلِقْ oğrulıķ (31b-4)	يَكْتَلِڪْ yigitlik (6b-9)
يَوْرَلِقْ yavuzlıķ (10a-7)	يُزْسُزْلِڪْ yüzsüzlik (3b-7)

Türkçe kelimelerde “Yayınma (ilk hecedeki bir sesin niteliğinin, sonraki hecelerin seslerine yayılması)” kuralına uyarak ekleşip herhangi bir sorun çıkartmayan bu ek, alıntı kelimelerde uyumu bozabilmektedir. Son hecesi ön ünlülü alıntı kelimelere art ünlülü alamorfuyula eklenebildiği gibi son hecesi art ünlülü bir kelimeye de ince ünlülü alamorfuyula eklenmiştir.

أَخِي لِقْ āḫilıķ (6b-9)	جَاهِلِڪْ cāhillıķ (5a-5)
--------------------------	---------------------------

جُومَرْدَلِقُ cömerdlık (12a-3)

پَيَغَامْبَرَلِقُ peygamberlık (39b-6)

دُنْيَالِكُ dünyalık (55a-5)

شَيْخَلِقُ şeyhlik (7a-2)

+IİK ekinin, eklendiği alıntı kelimelerin art ünlülü telaffuzuna delalet ettiği görüşü ileri sürülmüş, +rAK eki de bu zümreden sayılmıştır. (Timurtaş, 1994,78) Metinde +rAK ekli alıntı kelime olmadığı için bu ekle ilgili tespitte bulunamıyoruz. Türk dili asıllı örneklerde ise uyum vardır: kışırağ (51b-1), ulurağ (16a-5), yigrek (44b-1). Başka bir çalışmada ise bahsi geçen örneklerdeki kelime kökü art ünlülerinin veya ekleşmeden doğan fonetik şartların ünlü-ünsüz uyumuyla ilgili böyle bir durumu doğurduğu hükmüne varılmıştır. (Turan, 1992:220) Metindeki örneklerden اَخِي āhılık (6b-9), پَيَغَامْبَرَلِقُ peygamberlık (39b-6), شَيْخَلِقُ şeyhlik (7a-2) için kelime kökündeki art ünsüzlerin tesiri olabilir. Ancak دُنْيَالِكُ dünyalık (55a-5) kelimesi için bu izahı yapamıyoruz. Her halde +IİK ekindeki bu durum, ünlü-ünsüz uyumuyla ilgi arz etmektedir.

2.1.3. Ünsüz Uyumu

Kelimelerde

Aşağıdaki kelimelerde bulunan yandaş ünsüzlerin ötümlülük-ötümsüzlük ve teşekkül yerleri bakımından uyuma girmediği görülmektedir:

گَوْدَسِنُ gevde (62a-7)

پَنْبُوقُ panbuk (12b-6)

اِمْدِي imdi (9a-4)

طَقْسَانُ toksan (50a-2)

اِشْتِدُرُ işitdür- (5b-6)

يَبْرَاقُ yaprak (11b-7)

قَنْقِي kanqı (14b-7)

Eklerde

Eski Anadolu Türkçesindeki bazı eklerin daima ötümlü ünsüzle başlaması, ekleşme halinde ünsüz uyumunu bozmaktadır.

+da

اَوْجَمَاقْدَه uçmağda (11a-7)

وَقْتْدَه vaqtde (5a-3)

+dAn

اَغَاجْدَا ağaçdan (11a-8)

كُكْنُ gökden (3b-3)

+dI

اَتْدِي atdı (6a-9)

اَرْتْدُونُ örttüñ (12a-3)

سَكِرْتْدِي segirtti (6a-9)

+dUK

يَتْدُوْغِي yatduğı (36a-9)

يَتْدُكِنَجَه yitdügince (4b-1)

+dUr

يَاوُزْلَقْدُر yavuzlıkdur (10a-9)

يَغْرَكْدُر yigrekdür (5b-7)

3. BÖLÜM: METİN

3.1. Metnin Kurulmasında Takip Edilen Yol

1. Metnin transkripsiyonu yapılırken aşağıda gösterilen transkripsiyon alfabesi kullanılmıştır.

ا (آ)	a, ā	ص	ş
ء	'	ض	ḍ, ḏ
ب	b, p	ط	ṭ
پ	p	ظ	ẓ
ت	t	ع	ʿ
ث	ṯ	غ	ġ
ج	c, ċ	ف	f
چ	ç	ق	q
ح	ḥ	ك	g, k, ŋ
خ	ḫ	ل	l
د	d	م	m
ذ	ẓ	ن	n
ر	r	و	v, o, ö, u, ü, ū
ز	z	ه	h
س	s	أ	a, e
ش	ş	ى	y, a, ı, i, î

2. Fütüvvetnamenin, bizzat müellifi tarafından yazılmış özgün nüshası elimizde bulunmamaktadır. Buna mukabil elimizdeki nüshaların arasında, istinsah tarihi olarak en eskisi ve diğerlerine nazaran daha sağlam bir yapıya sahip olanı İstanbul Millet Kütüphanesi, Ali Emiri Efendi Şeriyeye Kitapları arasındaki 1352 numaralı (=AE.1) nüshadır. Karşılaştırma nüshalarından birinde mevcut olup da esas alınan nüshada bulamadığımız bir bölümle karşılaştığımızda, bu bölümün esas alınan nüshada eksik olup olmadığını anlayabilmek için diğer nüshalar kontrol edildi. Bu kontrollerde, aranan bölümün çoğu kez diğer karşılaştırma nüshalarında da bulunmadığını görmek bizi bu kanaate ulaştırdı. Fakat bu nüshanın da eksikleri yok diyebilmek mümkün değildir. Burada şöyle bir zorlukla karşılaşıldığını belirtmek gerekir. Fütüvvetnâmeler, halk arasında rağbet gören, değişime ve zenginleşmeye oldukça müsait olan eserlerdir. İçerikteki hareket alanının genişliği, nüshaları karşılaştırmaya kalktığımızda birbirinden oldukça farklı fütüvvetnameleri karşımıza çıkarmaktadır. Fütüvvet geleneğinin zamanla gelişip yeni unsurlarla zenginleşeceği ve bunun bazı müstensihlerce Burâzî Fütüvvetnâmesine de yansıtılabileceği ihtimalini de göz önüne alırsak, bizzat Burâzî'nin eliyle kaleme alınan Fütüvvetnâmenin ilk nüshasıyla daha sonraki nüshaları arasındaki farkları da olağan karşılamamız gerekir. Bu durum, eserin istinsah edildiği dönemler arasındaki zaman aralığının genişliğini de hesaba kattığımızda, birçok imla ve kelime farkıyla birlikte birbirinden farklı metin bölümlerini de karşımıza çıkarmaktadır. Hal böyle olunca metin kuruluşundaki ana kuralımız, esas alınan nüshadaki, metin akışına göre yeknesaklığı bozan bariz eksikleri tamamlamak oldu. Daha sonra, cümle içinde eksikliği hissedilen kelimeler, diğer nüshalardan mukayese yoluyla, metne [] işareti içinde, yanına kaynağı da gösterilmek suretiyle dâhil edildi. İmlası problemli gözüken kelimelere ait düzeltmeler ise sayfa altında dipnotlarla gösterildi.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, çalışmaya, en güvenilir nüsha olan AE.1 nüshasını esas aldık. Bu nüshanın eksiklerini tamamlamak ve karşılaştırmasını yapmak için ise önem sırasına göre SÇ., HÇ. ve M. nüshalarından istifade ettik. Diğer nüshalara kıyasla AE.1'in iki yerinde tamamlanması gereken önemli noksanlar vardır: 22a-4'teki "ol mürüvvetüj" ile 23a-2'deki "tañrı emrin şır" ifadeleri arasında kalan kısım eksiktir.

Ayrıca 24a-7'den 29b-8'e kadar olan "birkaç nesne vardır kim bāb ol fesāddur gişinūñ dīnine ve i'tikādına süstlik getürür" bahsinin ilk on iki maddesi esas alınan nüshada eksiktir. Metne ilave edilmesini gerekli gördüğümüz bu kısımları tamamlamak için SÇ. Nüshasına başvurduk.

3. Metindeki ilaveleri ve düzeltmeleri göstermek için şu işaretler kullanıldı:

[]: Metne yapılan ilaveleri göstermek için kullanılmıştır.

(): Alıntı yapılan nüshanın özgün sayfa ve satır numaralarını göstermek için kullanıldı.

SÇ. Nüshasından ilave edilen kısımlarda AE.1, SÇ ve transkripsiyonu yapılan metnin akışını göstermek için sayfa ve satır numarasını gösteren birden fazla rakam kullanıldı. Bu numaralardan ilk sırada olan, transkripsiyonu yapılan metnin akışını, parantez içinde ve solda kalan rakam AE.1 nüshasının akışını, parantez içinde ve sağda kalan rakam ise SÇ nüshasının akışını göstermektedir. Parantez içinde bir adet rakam var ise bu rakam, transkripsiyonu yapılan metne karşılık AE.1 nüshasının akışını göstermektedir.

Metin içinde geçen bir kelimeyle ilgili ek bilgi vermek gerekli görüldüğünde ise dipnot kullanıldı.

4. Müstensihin, metni yazıya geçirirken satır sonunda yarım kalan bir kelimenin ikinci parçasını bir alt satıra geçirme işlemi esnasında, herhangi bir kurala bağlı kalmadığı görülmektedir. Biz de metnin transkripsiyonunu hazırlarken müstensihin bu tutumuna müdahale etmemeyi tercih ettik.

3.2. Metin İçerisindeki Babların Dizini

1- bāb bu ol beyāndur kim teḡri te‘ālā yidi ḡiṣi fütüvet ile resūl ḡazretine	
ṣallallāhu ‘aleyhi ve sellem ḡaber virdi	(11a-2,3)
2- evvel encir ağacı	(11a-3)
3-ikinci ādem peygamber ‘aleyhi’s-selām	(12b-7,8)
4-üçüncü ṣīt peygamber ‘aleyhi’s-selām	(14a-6)
5- dördüncü ibrahīm peygamber ‘aleyhi’s-selām	(15a-2)
6- beşinci yūsuf peygamber ‘a.s.	(18b-3)
7- altıncı yūṣa‘ bin nūn peygamber ‘a.s.	(19b-8,9)
8- heftum aṣḡābu’l-kehf	(20a-6)
9- bab ol beyāndur her bir ulu bir fütüvet söyledi	(21b-4)
10- bāb bu ol beyāndur kim fütüvvet birkaç ḡiṣiye degmedi	[(22b-1,2)]
11- evvel kāfire	[(22b-2)]
12- ikinci (münafıklara)	[(22b-5)]
13- üçüncü (müneccimlere)	[(22b-9)]
14- dördüncü her kim süçi içe	[(23a-1,2)]
15- beşinci dellāke	(23a-4)
16- altıncı dellāle	(23a-6)
17- yidinci ṣol biṣikār kim va‘desin yirine getürmeye	(23b-2)
18- sekizinci kaṣṣabuṡ işi ḡan dökmeḡdür	(23b-5)

- 19- tokuzuncı cerrāḥuṇ pīṣesi ve endīṣesi dāyim zaḥım ve rencdür (23b-5)
- 20- onuncı ‘ameldārlara (23b-9)
- 21- on birinci şayyāddur (24a-3)
- 22- on ikinci muḥtekirlere (24a-5)
- 23- birkaç nesne vardur kim bāb ol fesāddur [(24b-6)]
- 24- evvel şārıbu’l-ḥamr [(24b-10)]
- 25- ikinci zinā kılmak yavuz işdür [(25a-10,11)]
- 26- üçüncü her ki ol livāṭa işleye [(25b-9)]
- 27- dördüncü her kim ġammāzlık eylese gice ve gündüz ḥalāyık
andan incinür [(26b-1,2)]
- 28- beşinci münāfıkuṇ işıbu dur kim bir ġışınüṇ yüzinde bir dürlü
olur ardınca bir dürlü olur [(27a-3,4,5)]
- 29- altıncı zinhār tekebbürlikden gey saḫınuṇ tevaḫı ve miskinlik
kıluṇ kibr iblīs fi’lidür [(27a-9,10,11)]
- 30- yidinci yavuz göñüllü ġışiler bī-ḥāşıl olur [(27b-7,8)]
- 31- sekizinci her kimüṇ göñli içinde ḥased olsa ol gendü yolına bir
ip daḫdı [(28a-5,6)]
- 32- tokuzuncı ya’ nī ba’ zı göñülde kibr ü kīn tutmaḫdur [(28b-6)]
- 33- onuncı va’ deye ḥilāf kılmak [(29a-3)]
- 34- on birinci ‘ārif ġışı hiç yalan söylemeye [(29a-8)]

- 35- on ikinci hıyānetlik çirkin işdür [(29b-3)]
- 36- on üçüncü yavuz nazarlu gişilerdür (29b-8)
- 37- on dördüncü allāhu te‘ālanıñ bir adı settārdur ve ehl-i fütüvvet
gerek kim settār şıfat ola (30a-2,3,4)
- 38- on beşinci resūl Һazreti ‘a.s. buyurur kim bāhil uçmağa girmez
ve selsebilden içmez (30b-4,5)
- 39- on altıncı ğaybet tañrınuñ rızāsından ırağ olmağdur (30b-8)
- 40- on yidinci bühtān kılmağdur (31a-8)
- 41- on sekizinci oğruluk fütüvvet ehlinden taşradur (31b-4)
- 42- on toközuncü fütüvvetdār şaķınsa gerek Һarāmdan (32a-3,4)
- 43- yigirminci resūl Һazreti ‘a.s. buyurur kim ne çirkin kıldur şol kul
kim ululana daħı zılm eyleye daħı azķun ola daħı şehvet kıva dinin
şata ve daħı tamaħ eyleye (32a-6,7,8,9)
- 44- bāb fütüvvet ağacı biter şıdķ u şafādan ve emānet şaķlamağdan
ve keremden ve mürüvvetden ve Һayādan (33a-7,8)
- 45- bāb bu ol beyāndur kim āħī nicesi gişi (34a-6)
- 46- bāb ol beyāndur kim terbiye nice ola (38b-9)
- 47- bāb şöyle vācibdür āħiye kim terbiyet kıla (40b-9,41a-1)
- 48- bāb ol beyāndur kim ķavlī nedür seyfi nedür (43b-12)
- 49- bab bu ol beyāndur kim āħınuñ sofrası ne resme ola (45b-1)

- 50- bāb ta‘āmı yimekte yigirmi erkān vardır (48b-2)
- 51- bāb gerek kim āhınūn dört nesnesi açık ola ve üç nesnesi bağlı ola (49b-6,7)
- 52- bāb āhınūn tonı necesi anı eydelüm (50b-5,6)
- 53- bāb ol beyān kim āhınūn şöhet şālīhler ve ḥarīf şafā gişiler ola allāhu
te‘ālā yakın gişiler ola miskinleri seve dāyim şöhet miskinlerle ola (51b-9,52a-1)
- 54- bab bu ol beyāndur kim āhı fesād ehli gişilerle muşāhib olmaya (53a-7,8)
- 55- bāb ammā edeb bābın daḥı yazalum kim fütüvvet tamām ola (61a-6,7)
- 56- bāb ol nesneyi beyān idelüm ta‘ām yimekte on iki edeb vardır (62a-1,2)
- 57- bab söz söylemekte dört edeb vardır (62b-3,4)
- 58- bab ton geymekte beş edeb vardır (62b-5,6)
- 59- bab evden çıkmaḳda dört edeb vardır (62b-9)
- 60- bab yol yürümekte sekiz edeb vardır (63a-1,2)
- 61- bab maḥalde yürümekte dört edeb vardır (63a-6,7)
- 62- bab bāzārda yürümekte beş edeb vardır (63a-9,63b-1)
- 63- bab nesne şatun almaḳda üç edeb vardır (63b-3)
- 64- bab eve nesne getürmekte üç edeb vardır (63b-5)
- 65- bab eve girmekde beş edeb vardır (63b-6,7)
- 66- bab oturmaḳda dört edeb vardır (63b-9,64a-1)
- 67- bab konuḳluḳda üç edeb var (64a-2,3)
- 68- bab ādem okuyuvarmaḳda üç edeb vardır (64a-5,6)

- 69- bab paşmak cevürmekde iki edeb vardur (64a-7,8)
- 70- bab begler atına varmada beş edeb vardur (64a-9)
- 71- bab asta şoravarmada beş edeb vardur (64b-2,3)
- 72- bab azāya varmada altı edeb vardur (64b-5)
- 73- bab sinleye varmada dört edeb vardur (64b-8)
- 74- bab şu dökmege oturmada on iki edeb vardur (65a-1,2)
- 75- bab amāma varmada sekiz edeb vardur (65a-5,6)
- 76- amāmda izmet ılmada üç edeb vardur (65a-9,65b-1)
- 77- bardaa şu oymada iki edeb vardur (65b-2,3)
- 78- dösüğe girüb yatmada dört edeb vardur (65b-4)
- 79- bab kitāb-ı fütüvvete mutāc degüldür nesebi iřinüñ aşlına ve daı ve
daı mīrařı vaşıyyeti ya‘ nī mutācdur dirlik dirilmege ve yol varmalıa (66a-8,9)
- 80- anı beyān ılalum kim fütüveti kim abül ıldı ve kimden kime degdi (70a-6,7)
- 81- fütüvet tamām olsun diyü ol yigit erkānın yazalum (73a-8,9)

3.3. Transkripsiyonlu Metin

fütüvvetnâme

اقبل على الله سراً ومسلكاً منبج الهدى وشهداتاً حمداً
المقطوع ورسوله المجتبي ونبيه المرتضى فهو قبالة الفتوة و
عليه المنتهي صلى الله عليه وعلى آله المعصومين الاقتيا
ما جليل وإبل الضياء وعلي الموقف الشريعة القدسية
السوية المعظمة المحمدي المكرمة الطاهرة الزكية
الحسنة الامامية والدرجة العلية والسالفة العتابة
واخلاصة الرئاسة امام المؤمنين وخليفه رب العالمين
ناصر دين الله امير المؤمنين امام المشرقين وامام المغربين لا امام
المسلمين سواهم ولا قبالة الدين غير صلوات الله عليه وعلى

الله وذر بانه ثمرات الامر علي الشيخ الشفيق وقال الزيد
 اي بك الصديق ثمرات سلام علي الشيخ الوهاب الظاهر
 بالتواب الناطق بالصواب المذكور في الكتاب مجاور
 الخراب عمر بن الخطاب ثمرات سلام علي جامع القرآن
 وسراج اهل الجنان القايم بامر الرحمن عثمان بن عفان
 ثمرات سلام علي صاحبه حوض الكون وزوج فاطمة الزهراء
 وقالع باب الخير وحاصل القاب الاحمر علي طالب
 اسد الله الغالب علي السططين السعديين الشهديين
 الامامين الهمامين المظلومين المحضين سيدا شباب
 اهل البيت

1. اهل الجنة الحسن والحسين وعلي عتيه حمزة والعباس المحمود
2. عند الله والناس وعلى المهاجرين والانصار والتاوا لا
3. وسلم سليمان داود ايسا كيشرا الموم القمار

4. yüz biñ şükür ve sipās ḥamd ve şenā bī-ḥad bī-kıyās ol pāzişāhlar
5. pāzişāhına kim ‘alīm ü ‘azīm ve cevād ü kerīmdür ve müdebbir-i ḳadīmdür
6. ḥālīḳ-ı külle şey'dür ve rāzıḳ-ı külle ḥayydür ve şalavāt ol peygamber-
7. ler serveri muḥammedü'l-muştafā üzerine olsun kim muḳaddemü'l-emīn-
8. dür ve resūluḥu'l-mübīndür ve anuñ ālī ve aşḥābı üzerine olsun
9. kim ṭayyibīnū'l-tāhirīndür ve sellim teslīmen ilā yevmi'd-dīndür şöyledür

1. bilün iy ḳardaşlar ve iy dostlar
2. fütüvvet a' lā ve şerīfdür ve gey ulu maḳāmdur ve 'azīz derecelerdür fütüvvet
3. aşlı ḳadīm ve ezelīdür ve ebedīdür aşlı imāndur pes fütüvvet şıfatın kimse
4. şıfatlanmaya illā ol gişi şıfatlana kim taḡrı te'ālā anı ṭāhir ḳıldı cümle
5. günāhdan ve her kim fütüvvet şıfatın şıfatlana ol allah şıfatında olur
6. ve her kim allāhu te'ālā şıfatın şıfatlana ḥaḳḳa taḡrıya ırmışdür ve fütüvvet
7. bir ağaçdur budaklı ve ol ağaç taḡrı te'ālā şıfatıdur ve budakı enbiyā şıfatıdur
8. yaprakları evliyā şıfatıdur ve yimişi mü'minler şıfatıdur pes şıfatı şıfatlanmaya

9. illā şıdk u vefā ehli ve fütüvvet

3a

1. tonın geymeyen illā gendüzini fenā kıla
2. ve fütüvvet yolın almaya illā edeb ve hayā ehli fütüvvet menziline irmeye
3. illā kerem ve mürvet ehli pes tanrı te‘ālā fütüvveti şerīf kıldı ve ‘azīz
4. kıldı bu maḳām enbiyā maḳāmıdur hele benüm ‘aqlumda şöyledür kim
5. enbiyā maḳāmına kimse irmeye illā enbiyā ire ammā sebeb gördüm ki fütüvvet
6. bölükleri mütehayyir olup çok işde zāyil olup bâtıla meşgûl
7. oldılar bâtıl ‘izzete maḡrūr oldılar ve ḡalālet yolına gendüzlerin
8. sebīl kıldılar hidāyeti koyup yigitlige hīle ve fitne koydılar şehvet
9. ḡalib olup hük-m-i ḡalālet

3b

1. birle çok mekirler düzetdiler ma‘rifet
2. yirine ḡavḡa ve çekişik düzetdiler yalancılığı fütüvvete zıkr düzetdiler
3. gökden inen sofraya ḡarām ta‘ām koydılar miskinlük yolına ben
4. benlik kıldılar ve oḡruluḡı ve yavuz işe varmaḡı fütüvvet yolına alplık
5. kıldılar ve oḡruluḡı ve yavuz işe varmaḡı fütüvvet yolına alplık kıldılar bahādurlık
6. düzdiler fütüvvet adına dürlü dürlü bid‘atlar ḡodılar ve tā‘at
7. yirine fesād kıldılar edeb hayā yirine yüzsüzlik düzdiler daḡı cāhil-
8. lıḡı ya‘nī bilmezligi fütüvvet hücceti kıldılar evliyā şöhetinden oḡlanlar şöhetini

9. ihtiyâr kıldılar ve ğammâzlığı fütüvvete

4a

1. hürmet ve ʿizzet düzdiler tañrı
2. teʿâlâ kapusından yüzlerin begler kapusına dönderdiler fütüvvet
3. hōz bu işleri kabûl kılmaz zîrâ kim allâhu tebâreke ve teʿâlâ fütüvveti ʿizzetlû
4. ve hürmetlû kıldı fütüvvet bünyâdın şöyle berk muhkem kıldı kim nesneye zevâl
5. irer ve mekr ü hîle irer illâ hiç fütüvvete irmez pes bu fütüvvet ehline
6. yavuz diyenler ol ʿazîz fütüvvetden maḥrûm ve maġbûn kıldılar neʿüzübillâh
7. ümîz şöyledür kim bunlar maġbûn ve maḥrûm kılmayalar inşâ'allâhu teʿâlâ
8. yaḥyâ bin ḥalîl çoban fetâ-l-burʿ âvî eydür gördüm ki fütüvvet
9. kapusunda oturan âḫilerde fütüvvetnâme yok yaʿnî fütüvvet kitâbı

4b

1. yok kim bileler güçleri yitdügince ve elleründen geldügince tûtalar
2. baʿzısında kim vardur muhtaşar yaʿnî azacuk gendüler dilegince yazılmış
3. aşıl fütüvvet degül her bir nesneyi muhtaşar yaza yaza metrûk eylediler pes allâhu teʿâlâ
4. fütüvvet ʿilmini biz kullara rûzî kıldı diledüm kim fütüvvet beyân
5. kılam şöyle ki ben yigirmi yaşa girince câhilidüm yaʿnî okumak yazmak
6. hiç bilmezidüm ammâ ʿâlimleri yavlaḫ severdüm dâyim dânişmendler birle
7. sohbet kılordum hem fütüvvet erkânlarından bilürdüm pes andan

8. medreseye vardum ‘ ilim talep kıldum anṭaliyalu ḥoca şalāhu’d-dīn
9. nevverallāhu rūḥahu mektebine vardum elifden sebaḳ oḳıdum taḡrı te‘ālā

5a

1. oḳumaḡı ve yazmaḡı üç ay bir hefte eksükde rūzī kıldı cümle
2. ḥalḳ ve üstāzum ḥayrān ḳaldılar andan fireng-i la‘īn iskenderiyeyi
3. bağlamışdı ol vaḳtde birḳaç pāre kitāb firenkden şatun
4. aldum andan yine taḡrıya tevekkel kıldum şükr ol taḡrıya kim bilmeyenleri
5. bildürür cāhillıḳ zülmetinden çıkarup ‘ ilim nūrına ırgürür pes
6. ben za‘īf diledüm kim bir kitāb yazam fütüvveti beyān ḳılam tefsīrden
7. ve ḥadiş-i muştafādan şallallāhu ‘aleyhi ve sellem ve ḳışaşu’l-enbiyādan ve tezkiret-
8. ü’l-evliyādan ve müsem mā kitābından ve ‘ ilm-i vesīle kitābından ve kitāb-
9. u’l-ḳalā’iden ve resūl ḥazretinün menāḳıbından şallallāhu ‘aleyhi ve sellem

5b

1. ve esrāru’l-‘ārifīnden fütüvvet gereklülerinden çıkarup yazdum
2. şöyle ‘ayān kıldum ki āḡī yolları nedür ve fütüvvet nedür mu‘ayyen ola ve ne kim
3. ṭarīḳat içinde müşkül mes'eleler kim varıdı cevāb birle yazdum her kim
4. buḡa inanmaya ol gişi mürted ola ve gerek kim her āzīne gicesi çirāḡlar
5. dibinde ve āḡiler ḳatında fütüvvet oḳuyalar ve güçleri yitdügince ve ellerinden
6. geldügince edebinden ve erkānından ṭutalar işitmeyenlere işitdüreler
7. bilmemekden bilmek yigrekdür anuḡ için türki dilince yazdum oḳumaḡa gevez ola

8. nitekim kûr'ânda buyurur وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا بِلِسَانٍ فَصِيحٍ

9. allâhu te'âlâ eydür hiç peygambere viribimedüm illâ gendü kavmi dilince

6a

1. pes bu rûm ili kavmi türk dilin bilürler biz dağı türk dilince
2. beyân kılduğ yidi kat yidi ve yedi yidi içinde niçün şunu içün
3. ki tağrı te'âlâ halk üstine günü yedi kıldı ve dağı insanı yedi
4. kıldı ve dağı gökleri yedi kıldı ve dağı yirleri yedi kıldı kûr'an
5. muşhafını yedi kıldı ve dağı fâtiha sûresine yedi âyât virdi
6. dağı âdemün tenin yidi kıldı namâzda secde kılacak yirleri
7. doğan endâmı yidi kıldı resûl hazreti şallallâhu 'aleyhi
8. ve sellem kâ' beyi yidi gez tavâf kıldı ve şafâyile merveye yidi gez
9. segirtti ve ismâ'îl peygamberün 'aleyhi's-selâm taş atdı yidiyidi

6b

1. tağrı te'âlâ kadir gecesini ramazânun yigirmi yedisinde
2. kodı dağı tağrı te'âlâ hasenâtı yidi kıldı dağı yûsuf
3. peygamberün 'aleyhi's-selâm milkinün haddi yidiyidi ve dağı
4. aşhâbu'l-kehf yidiyidi ve göklerde ılduzları cümlesine yidi
5. ve her kim bu kitâbı okuya çok dürlü fâyide bula ilâhî sen rahmet
6. kılğıl bunı yazana ve düzene ve okuyana ve dinleyene âmîn yâ rabbu'l-âlemîn
7. ve her kim bu kitâbdan nüshayı ala bizüm nişânumuz birle yaza fâtihadan

8. aḡalar inṣa'allāhu te'ālā bilün iy ĩmān ehli yigit ve āḡĩ ve şeyḡ bu üçi
9. birdür yigitlik heves eylemekdür āḡılıḡ başlamakdur ve şeyḡ tamām kılmakdur

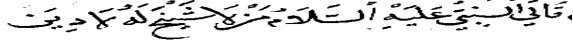
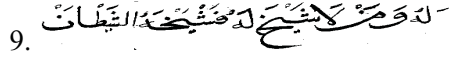
7a

1. yigitlik saḡal gelmekdür āḡĩ saḡala aḡ düşmekdür
2. şeyḡlıḡ tamām pir olmakdur ve daḡı yigitlik¹ mü'minler yolın varmakdur
3. ve āḡılıḡ evliyālar yolın almakdur ve şeyḡlıḡ peygamber dirligin dirilmekdür
4. ve daḡı yigitlik şeri'atdür āḡılıḡ ṭariḡatdür ve şeyḡlıḡ ḡaḡiḡatdür
5. ve daḡı yigitlik yola gitmege niyet kılmakdur āḡılıḡ yola girüp gitmekdür
6. ve şeyḡlıḡ menzile irmekdür ve daḡı yigitlik ana raḡminden toḡmakdur
7. āḡĩ dünyāda dirilmekdür ve şeyḡlıḡ ölmekdür ve daḡı şeyḡlıḡ ĩmān birle ölmekdür
8. āḡĩ sin içinde 'azāb görmekdür yigitlik kıyāmet güninde ḡaşım
9. bulunmamaḡdur ya'nĩ ḡiḡ kimsenün ḡaḡkı bulunmaya pes yigitlik ve āḡılıḡ ve şeyḡlıḡ

7b

1. birdür nitekim قَالَ النَّبِيُّ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ buyurur kim أَنَا
2. الْفَخْرُ أَخِي الْفَقِيرُ أَخِي الْمَقْتَلُ ya'nĩ ben yigitven ve yigit ḡardaşıyam ve yigit atasıvam
3. أَنَا الْغَيَّ didügi ḡazret-i resüldür ve أَخِي الْغَيَّ didügi emirü'l-mü'minĩn 'alĩ-
4. dür kerremallāhu vechehü أَجَبْتُ الْغَيَّ didügi emirü'l-mü'minĩn ḡuseyindür pes
5. üçi daḡı birdür emirü'l-mü'minĩn ebū bekir şiddiḡ raḡıyallāhu 'anh dünyādan

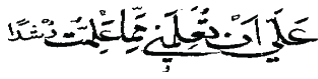
¹ Metinde “yigitler” yazılıyken, SÇ.4b-11'deki şekille düzeltildi.

6. naķıl kılası vaķtin şeyhlığı ‘alīye¹ virdi pes yigit ve āhī ve şeyh ve üçi
7. birdür ammā cümle müsülmānlar şeyh āhī tutunma farz ve sünnet ve vācib
8. oldu nitekim
9.

8a

1. resūl şallallāhu ‘aleyhi ve sellem buyurur kim
2. kimün ki şeyhi yoķdur anuñ dini yoķdur ve daħı anuñ kim şeyhi
3. yoķdur anuñ şeyhi şeytandır ve daħı delīl eydür allāhu tebāreke
4. ve te‘ālā mūsā peygāmbere ‘aleyhi’s-selām buyurur kim yā mūsā
5. var bir āhī tutun mūsā eyitdi āhī neçün tutunayın tañrı te‘ālā
6. eyitdi anuñ içün kim cümle ‘ilmün yigregi edebdür ol saña edeb
7. ögrede² mūsā eyitdi ilāhī kimi āhī tutunayın didi eyitdi var
8. hıızır peygāmbere āhī tutun ba‘zılar bulķıyāya vardı dirler illā ki
9. hıızıra vardı nitekim ķur’anda buyurur

8b

1. mūsā peygāmbere ‘aleyhi’s-selām [hıızırı: SÇ.6b-3]
2. şavma‘ında buldı selām kıldı³ hıızır ‘aleyhi’s-selāmu ‘aleyk aldı

¹ Metinde “‘alī” yazılıyken, SÇ.5b-10’daki şekille düzeltilti.

² Metinde “ögrede” yazılıyken, SÇ.6a-10’daki şekille düzeltilti.

³ Metinde “ķaldı” yazılıyken, SÇ.6b-4’teki şekille düzeltilti.

3. hıızır ‘aleyhi’s-selām eyitdi nite oldı geldüñüz yâ kelīmullāh didi
4. mūsā ‘aleyhi’s-selām eyitdi geldüm ki seni āhî tutunam qabûl kılasın
5. hıızır ‘aleyhi’s-selām bu yol şarp yoldur ve bu ‘ilm fetâ ‘ilmidür ki
6. göñlüñile tanış şonra peşimān olmayasın āhiye ve şeyhe revā degül-
7. dūr kim bir gişiye eyde gel baña ‘ayāl ol diye tā kim ol gişi ‘ışkıla gelmeyince
8. ve dahı degme gişiyi qabûl kılmaya hıızır peygamber ‘aleyhi’s-selām eyitdi bu yolda
9. gişi işledügin söylemeye ve gey şabırlu gişi gerek mūsā ‘aleyhi’s-selām

9a

1. eyitdi şabır kılam inşā'allāhu te‘ālā hıızır ‘aleyhi’s-selām qabûl kıldı
2. pes bu hikāyet meşhûrdur kim hıızır ‘aleyhi’s-selām bir gemi deldi ve bir oğlan
3. boğazladı ve bir divārı yaptı mūsā ‘aleyhi’s-selām şabır [kılmadı söyledi hıızır
4. eyitdi şabr kılmaduñ: HÇ.21a-6] söyledüñ var imdi işüñe git didi mūsā ‘aleyhi’s-selām eyitdi
5. imdi bâri edeb ‘ilminden baña öğret didi hıızır ‘aleyhi’s-selām eyitdi
6. tūr tağına nice çıkarsın tañrıyla nice söyleşirsın ve nice
7. girü dönersın mūsā ‘aleyhi’s-selām eyitdi şöyle çıkarın
8. bir taş var anuñ dibinde tūrurın söyle baña iy çalabum dirin
9. hıızır ‘aleyhi’s-selām eyitdi küstañlık kılurmıssın cümle ‘ilmüñ

9b

1. yigregi edebdür sen edebile var kim tañrı te‘ālā seni dahı seve

2. mertebenı dađı arta mūsā ‘aleyhi’s-selām eyitdi kim digil bađa nice varayın
3. didi hıızır ‘aleyhi’s-selām eyitdi tūr dibinde iki rek‘at namāz kılğıl
4. na‘linün anda bıraķğıl tūra çıkğıl dağı elün kavşurgıl arķın
5. arķın ol taşa varıcaķ secde kılğıl dağı elün kavşurgıl allahdan
6. avāz gelmeyince sen söylemegil söz söylemek edebin eydivirdi biz dağı
7. yirinde deyeüz inşā'allāhu te‘ālā ve dağı çün dönesin gitmege yine
8. secde kılğıl ve arķađ dönüp gitmegil kıçın kıçın ingil tā na‘lününe
9. deġin ve ol arada ġirü secde kılğıl na‘linün dađı geygil pes mūsā

10a

1. ‘aleyhi’s-selām tūra vardı her ne kim hıızır didi
2. anı kıldı allāhu te‘ālā eyitdi yā mūsā ġör imdi bizüm dergāhumuza ne
3. hoş geldün didi evliyānuđ ve enbiyānuđ āđisi ve şeyhı var pes cümle
4. müsülmanlar dağı gerek kim edeb ve erkān öġreneler şöyle bilün kim
5. fütüvvet resül ġazretine geldi pes fütüvvet şaġābeye eydivirdi
6. şaġābeler ġördiler gey ince yol ve gey şarp yol bular ġayrān ġaldılar
7. pes resül ġazreti emīrū’l-mü’miñin ‘aliye şordı kim yā ‘alī sađa yavuzlık kılana
8. sen ne kılāsın ‘alī eyitdi ol ġişi ki bağa yavuzlık kıla ol yavuzlğı
9. gendüye yavuzlıķdur eġer eylüġi artura ben ağa eylüġi arturam

10b

1. yine ġazret-i resül şallallāhu ‘aleyhi ve sellem eyitdi yā ‘alī ol her ġün

2. cigerüñi kıan eylese sen anı ne kılasın ‘alî eyitdi ol gişi günde biñ kere

3. cigerüm kıan eyleyüp göñlüm yıķarsa ben anuñ Һatırın yıķmayam

4. pes resûlullâhu şallallâhu ‘aleyhi ve sellem buyurdi kim لاَتَّبِعِ الْاَعْلَى

5. وَلَا سِفْكَ ذَا الْفَقَارِ ve dağı bir gün ‘alinüñ rağıyallâhu anı

6. dört aķçası varıdı şadaķa virdi birin gice ve birin gündüz ve birin

7. gizlü birin âşikâre virdi Һaķ te‘âlâ ķabûl ķıldı cebrâ’il ‘aleyhi’s-selâm

8. bu âyeti getürdi kim وَالَّذِينَ يُبَيِّقُونَ أَمْوَالَهُم بِالْبَلِيلِ

9. وَأَنْتَقَارُ سِرَافِعًا نَبِيَّةً pes enbiyâ ve evliyâ fütüvveti ‘alî rağıyallâhu ‘anha

11a

1. revâ gördiler ya‘nî resûl şallallâhu ‘aleyhi ve sellem ve dağı şaĥâbeler ‘aliyi ķabûl

2. ķıldılar bâb bu ol beyândur kim tağrı te‘âlâ yidi gişi fütüvvet ile

3. resûl Һazretine şallallâhu ‘aleyhi ve sellem Һaber virdi evvel encir ağacı

4. ol vaķt kim âdem peygamber ‘aleyhi’s-selâm havvâyıla uçmaķdayıdı nitekim

5. yâz ķıldı وَقُلْنَا يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ

6. الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ

7. الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ tağrı te‘âlâ eyitdi yâ âdem uçmaķda

8. ol çiftüñ birle dürlü ni‘metlerden yi illâ işbu ağaçdan yime

9. yirsen gendüñe zılm idersin didi ya‘nı buğday yime didi pes

11b

1. âdem ‘aleyhi’s-selâm ol ağaçdan delim ihtiyât yiridi çünkim hüküm
2. şöyleyidi kim yiye yidi ihtiyât aşşı kılmadı¹ hikâyeti çokdur ammâ
3. iblîs ‘aleyhi’l-la‘ne vesvese kıldı âdem buğdayı yidi tañrı te‘âlâ
4. emrine muhâlefet kıldı âdemün başından tâc egninden hulle gitdi
5. âdem ve havvâ yalnızcağ kaldı âdem uçmağ ehli katına vardı hiç kimse
6. âdeme nesne virmedi ‘avretin örtmege pes encir ağacı âdeme üç yaprağ
7. virdi havvâya beş yaprağ virdi pes ere kefen andan üç oldu ‘avrata
8. beş oldu pes tañrı te‘âlâ encir ağacına eyitdi hiç bir kulum âdeme
9. nesne virmedi sen neçün virdün didi encir ağacı eyitdi

12a

1. ilâhî senün bî-zevâl milkün içinde ne ola za‘îf kuluñ cömerd ola
2. zîrâ sen cömerdleri seversin pes tañrı te‘âlâya bu söz hoş
3. geldi eyitdi yâ ağaç çün cömerdlik idersin sır örtün ben
4. dağı üç hediye virdüm ki hiç bir ağaçda yokdur evvel yakmağa
5. harâm kıldum her kim encir ağacını yağa nesne bişüre ol bişen nesne
6. dağı harâm olur elbette ve anuñ tütünü gözlere ziyân kılur ve
7. ikinci her bir iklimde bir yimişi yirerler illâ seni hiç yirmeyeler ebû derde

¹ Sehven “kılmakdı” yazılmışken, tarafımızdan düzeltildi.

8. rađıyallāhu ‘anh eyitdi bir g n res l
9. h zretine  allall hu ‘aleyhi ve sellem bir  aba  encir get rd ler

12b

1. res l h zreti  allall hu ‘aleyhi ve sellem yidi  ah belere da ı
2. virdi da ı buyurdi kim yi  enciri kim bev sir rencin gider r n kris rencine
3. ke aret r pes c mle  h iler gerekd r kim encir gibi ola    nci  dem peyg mber
4. ‘aleyhi’s-sel m yapra ını  zicek s di  amdı anı panmu   ıldı t  kıy -
5. mete degin  dem o lanın n sırrın  rtem anu ıla didi
6.   n s dden panbu  bitdi ta rı te‘   l  cebra‘ile buyurdi
7. panbu ı u makda  odi  ekirdegin  a ra d ny ya get rdi ikinci
8.  dem peyg mber ‘aleyhi’s-sel m ol va t kim u ma dan yir y zine
9. indi y z ni  opra a vurdi    y z yıl a ladı ta rı

13a

1. te‘   l  eyitdi y   dem a lama ben m ta d r mde b yle olsa geregidi seni
2. d ny ya iled p o lanların n ola didi  dem ‘aleyhi’s-sel m eyitdi
3.
4. eyitdi il h  herci ki sen n ta d r nd r ill  ben
5. bunı gend  nefs mden bil rin h    sen n ra met nden kim sen ba a g n h
6.  ıldurasın didi ‘afv eyle edebs zl  me ba ma kim sen ra  m-

7. sin didi haḳ te‘ālā bu söz hoş geldi eyitdi yā ādem çün
8. sen beni ‘azīz gördün ben daḥı seni ‘azīz kıldum çün
9. sen beni günāhdan münezzeh gördün ben seni günāh-

13b

1. dan münezzeh kıldum ve çün sen şuḳı gendü nefsünden bildün
2. ben daḥı seni ve oḡlanlarıuı uçmaḡa kıyam ve çün sen gendüzüñi
3. za‘īf miskīn gördün ben daḥı saḡa ve oḡlanlarıuḡa dīzār gösterem
4. didi ol vaḳt kim iblīs ‘aleyhi’l-la‘ ne ādeme secde kılmadı taḡrı
5. te‘ālā aḡa la‘ net kıldı girü taḡrı te‘ālā eyitdi niçün ādeme secde
6. kılmadıñ iblīs ‘aleyhi’l-la‘ ne eyitdi nesne senün elünḡe secde
7. kıldı diyen sensin girü kıldurmayan sensin senün taḡdīrünḡen
8. taḡra nesne yoḡdur secde kıldı diyen kıldurmayan ve la‘ net kılan
9. hep sensin didi taḡrı te‘ālā eyitdi yā mel‘ūn ben saḡa kıldım

14a

1. kıldı dımedüm iblīs eyitdi sen āşıkāre emr ile secde kıldıñ
2. ammā gizlü emr ile kıldı dıñ taḡrı te‘ālā eyitdi sen şuḳ
3. ‘itābını ḳarşılarsın ben daḥı seni ebedī la‘ net kıldım didi la‘ net
4. imdi ādem daḥı şuḳ kıldı iblīs daḥı şuḳ kıldı ādem miskinlik [kıldı: HÇ.25a-3]
5. raḡmet buldı iblīs ‘aleyhi’l-la‘ ne tekebbürlik kıldı la‘ net buldı pes
6. ehl-i fütüvvet gerek kim tekebbür olmaya üçüñci şīt peygamber ‘aleyhi’s-selām

7. ol vaķit kim şit peygamber ‘aleyhi’s-selām cebrā’il ‘aleyhimü’s-selām
8. çullaķalıķı getürdi öğretti ol panbuķ çekirdeğini getürdi ādem ekdi
9. panbuķ bitdi Һavvā egirdi cebrā’il ‘aleyhi’s-selām şite toķutdı

14b

1. ādem şit ‘aleyhimü’s-selāmı görevardı şit ‘aleyhi’s-selām
2. tırdı öñine etmek ķodı mes'ele eger şorarlarsa kim
3. bu dünyāda evvel ķonuķ kim oldu evvel ādem peygamber ‘aleyhi’s-selām
4. oldu evvel dünyāda etmegi şit ‘aleyhi’s-selām kesdi ādem ‘aleyhi’s-selām
5. etmek yidi şit ‘aleyhi’s-selām du‘ā ķıldı şit doķuduķı bezden
6. kesdi ādem ‘aleyhi’s-selām aldı biline tennūre tıtdı pes şeyķler
7. tennūre tıtunmaķ andan ķaldı řit ‘aleyhi’s-selām ķanķı ķardaşı
8. geleydi etmek yidürüridi biline tennūre tıtardı taķrı te‘ālā
9. ādeme buyurdı kim oğlanlaruķa eyit zekāt çıķarsunlar şite

15a

1. virsünler didi pes āķiler gerekdür kim ķapusından iķerü girene etmek
2. ķoya andan söyleye dördünci ibrahīm peygamber ‘aleyhi’s-selām
3. ol vaķt kim nemrūd mel‘ün pāzişāhıdı ķatında müneccimler çoğıdı
4. bir gün müneccimler nemrūda eyitdiler ilünde bir oğlan doģa
5. bütlerünji uvada vilāyetünji tıta sen daķı anuñ elinde helāk
6. olasın nemrūd buyurdı her ķanda kim er oğlan toğarsa öldürün

7. pes azerüñ¹ ‘avratı ibrâhîm ‘aleyhi’s-selâmu toğurdı gizledi
8. nemrûddan kôrkdı eyitdi oğlan toğurdum öldi didi
9. gice olıcağ ibrâhîm ‘aleyhi’s-selâmu tağa iletdi bir mağara

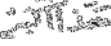
15b

1. içinde kodı bir ulu taş mağara kâpusında berkitdi bir kaç günden
2. girü geldi mağara kâpusın açdı girdi gördi kim dahı diri tırur
3. birez emzürdi girü mağara kâpusın berkidüp gitdi pes oğrılayın gelür-
4. di emzürürdi ol günler kim anası gelmezidi ibrâhîm ‘aleyhi’s-selâm
5. barmağın ağzına koyup emerdi tañrı te‘âlâ rızkın barmağından virürdi pes
6. ibrâhîm ‘aleyhi’s-selâm bir yaşına degdi illâ on yaşar oğlanca olurdi
7. bir gice anası geldi ibrâhîm ‘aleyhi’s-selâmu mağaradan taşra çıkardı
8. yire ve göklere bakdı ve tağlara bakdı eyitdi bunları kim yaratdı
9. bunlaruñ ve benüm tañrım kimdür bir nurlu yıldız gördi eyitdi

16a

1. ya‘nî budur tañrım didi yıldız tölündi ibrâhîm ‘aleyhi’s-selâm eyitdi
2. ya‘nî sevmezven ol nesneyi kim tölünür bildi kim tañrı te‘âlâ
3. bî-zevâldür çün ay doğdı eyitdi ya‘nî budur benüm
4. tañrım ay dahı tölündi eyitdi bu dahı tañrı degüldür pes güneş doğdı

¹ Metinde “azürüñ” yazılıyken, SÇ.12B-6’dan yukarıdaki gibi düzeltildi.

5. ibrāhīm ‘aleyhi’s-selām eyitdi ya‘ nî budur kim tañrım bu ulurağdur
6. çün güneş dağı tölündi anasına eyitdi bu dağı tañrılığa yaramaz
7. ibrāhimi ‘aleyhi’s-selām anası evine getürdi anasına aḥvâli didi pes
8. ibrāhīm sevgüsi azerün göñline düşdi ammâ hikāyeti çoğdur ibrāhīm
9. tañrı istedi buldı çün oda atdılar tañrıdan yüz döndürmedi

16b

1. bütleri uvatdı tañrı te‘ālā yigit adı birle aḡdı fetā didi nitekim qur‘ānda
2. buyurur
3. pes soñra ibrāhīm ‘aleyhi’s-selām şāma vardı kıbtı kuyusunıñ üstinde
4. çoğ yıllar gelene¹ gidene etmek ta‘ām yidürdi hergiz konuqsız ta‘ām yimezdi
5. konuğ gelince bir gez hefte oldı konuğ gelmedi ibrāhīm ‘aleyhi’s-selām
6. du‘ā kıldı allāhu te‘ālādan konuğ diledi ḡağ te‘ālā cebrā‘ili ve mikā‘ili ve isrāfili
7. ‘aleyhimü’s-selāmı viribidi ādem şüretinde geldiler ibrāhīm ‘aleyhi’s-
8. selāma konuğ oldılar ibrāhīm ‘aleyhi’s-selām durdı bir kızı biryān
9. öñlerine qodı eyitdi bismillah anlar şunmadılar ibrāhīm ‘aleyhi’s-

17a

1. selām gördü kim yimezler kıatı qorqdı yüzi şarardı ve säre uru tırup
2. kıulluğ iderdi pes āḡilerün ‘avratları gerek kim ḡızmetkār ola pes
3. säre eyitdi neye qorqarsın bunca kıavmıñ senünğ var andan

¹ Metinde “gele” yazılıyken, SÇ.14a-2’den düzeltildi.

4. ibrahīm ‘aleyhi’s-selām eyitdi niçün yimezsiz eyitdiler and içdük
5. ta‘ām yimezüz bahāsın virmeyince ibrahīm ‘aleyhi’s-selām eyitdi elüñüz
6. şunıcaķ bismillah diñ tamām yiyicek elḥamdulillah diñ ta‘ām bahāsı
7. budur cebrā’il ‘aleyhi’s-selām bildi kim qorqdı zīrā bir gişi bir gişiye
8. düşmānlıǵa gele ta‘āmına şunmaz olur cebrā’il ‘aleyhi’s-selām eyitdi
9. yā ibrahīm qorqma biz feriştehlerüz saña muştuluǵa geldük allāhu te‘ālā

17b

1. saña bir oǵlan rūzī kıldı ishāķ adlu sāreden ibrahīm
2. ‘a.s. eyitdi pirem ben oǵlan qandan ola ol dem aǵaçları bunca
3. yıl quruyiken yeşerdi yapraqlandı cebrā’il ‘aleyhi’s-selām ‘acebler misin kim
4. tañrı te‘ālā kādirdür bir qavlde ibrahīm ‘a.s. ḥizmet qusaǵın
5. bunda quşandı şalvar geydi ya‘nī diz tönin bir qavlde ibrahīm
6. ‘a.s. buyurdi kâ‘beye yapmaǵa geldi cebrā’il ‘a.s. ḥizmet qusaǵın
7. quşandı ol encir südinden biten pamuqdan tumān getürdi
8. ibrahīm geydi aña degin diz tönı yoǵıdı bir [rivāyetde: M.84a–7] eydürler kim ol
9. pamuǵı havvā egirdi evvel ādem geydi andan şīt geydi öliceķ

18a

1. cebrā’il ‘a.s. şonra ibrahīme getürdi ibrahīm öldi yine cebrā’il
2. aldı ol vaķt kim münāfıķlar resūl ḥazretine geldiler eyitdiler
3. fūlan eri falan ‘avratıla tütduķ didiler uşda qapusın

4. üstlerine bağladuḡ resūl eyitdi bir gişi olsa varsa bir toḡrı
5. haber getürse emīrū'l-mü'minīn 'alī kerremallāhu vechehu eyitdi ben varayın
6. resūl eyitdi var yā 'alī vardı ḡapuyı açdı gözin yumdı
7. eyitdi ikiseḡ bir ḡal 'avrat ḡaldı er ḡıḡdı 'alī gözin açdı 'avratı
8. gördi girü resūle geldi eyitdi bir gişi gördüm ev içinde didi
9. münāfıḡlar feryāz ḡıldılar eyitdiler yā 'alī yalan söyler didiler derhal

18b

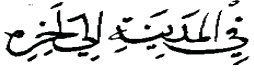
1. cebrā'il 'a.s. geldi eyitdi 'alī gerḡekdür ve ol ḡonı getürdi resūl
2. 'a.s. 'alī geyürdi mi'rāca ḡıḡduḡı gice cebrā'il 'a.s. ḡızmet ḡuḡaḡın
3. getürdi resūle ḡuḡatdı pes cümle āḡiler gerek kim bele bağlada beşinci
4. yūsuf peyḡamber 'a.s. ol vaḡt kim zeliḡā yūsuf peyḡamberi severidi
5. ḡoḡ duruḡdı yūsufuḡ 'ıḡḡını ḡöḡlinden ḡıḡarmaduḡı vaḡt kim yūsufı
6. ḡatına getürür yūsuf zeliḡāya ḡıḡ baḡmazıdı sarāyınuḡ içini tamām sırḡadan
7. eylediler kim zeliḡā taḡtda otururken her ne araya baḡsalar yūzi ḡörünürdi
8. pes yūsufı getürdiler yūsuf her ḡanda kim baḡdısa zeliḡā yūzin ḡördi pes
9. yūsuf baḡın ḡoynına ḡoḡdı yine ḡāre eylimedi pes zeliḡā

19a

1. melāmet oldu bu sözi mıḡır 'avratları işitdiler
2. eyitdiler pādīḡāḡ 'avratı ḡulın sevdi didiler ol aḡa muḡī' olmadı didiler
3. ḡünkim ol 'avratlaruḡ ḡa'n itdüklerin zeliḡā işitdi ḡonukluḡ eyledi

4. ol ‘avratları kığırdı beş ‘avratıdı begler ‘avratları idi pes buları
5. getürdiler konuklayalar dağı ellerine bıçağ virdiler birer turunç dağı ol
6. vağıt kim ben kesün diyem kesesiz didi dağı vardı yūsufi ıonadı
7. getürdi çünki bunlar yūsufi gördiler ‘aşığ olup ‘ağılları gitdi
8. zeliḥā eyitdi kesün turuncuñuzı turunç ellerinden düşüp ellerin pāre pāre
9. eylediler acısın hiç tuymadılar çünki yūsuf gitdi eyitdiler

19b

1. hağ elünđeyimiş seni melāmet kılmak gerekmez didiler pes bir gün zeliḥā yūsufi getürdi ḥalvet
2. sarāya koydı kapuları berkitdi andan iblīs şād oldu yūsuf zinā kıılır didi
3. zīrā kim zeliḥā gāyet ḥūbıdı yūsuf hiç rāzı olmadı zeliḥā yūsufun
4. ardından etegine yapışdı yırtıldı kapular da açıldı yūsuf gitdi bu kıışsa
5. uzundur¹ ammā yūsuf evvel demde nefsinı yeñdi iblīs kör oldu pes tañrı te‘ālā
6. yūsufa yigit diyü yāz kııldı nitekim ḳur’ānda buyurur kim
7. pes gerek kim āḥīler pāk-dāmen olalar ve pāk-
8. lik farz oldu cümle yigide ve āḥiye ve şeyḥlere vācib oldu altıncı yūša‘ bin
9. nūn peygamber ‘a.s. ol vağıt kim mūsā ‘a.s. yūša‘ bin nūna yoldaş oldu

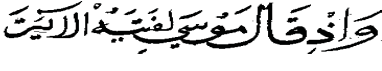
20a

1. yūša‘ mūsāya yoldaş oldu hiç mūsā sözinden taşra çıkmadı ‘ışkıla

¹ Metinde “uzağdur” yazılıyken, M.85a-4’ten yukarıdaki gibi düzeltili.

2. mūsāya kulluk eyledi ve bu kışşa meşhûrdur ammā allāhu te‘ālā yūşa‘ dan yoldaşına

3. eyü hulk ve eyü sevgü ve eyü hizmet gördüğüçün anı yigit diyü qur‘anda yâz

4. kıldı nitekim buyurur

5. pes âhilere gerek kim gendü yoldaşını eyü kulavuzlaya gişiler eyülere yoldaş ola

6. bilmedügi nesneyi bileler yavuzdan eyüye uyalar heftum aşhābu’l-kehf

7. ol kim ta‘yalunusdan kaçdılar zīrā kim daqyunus ben tañrıyam diridi bu altı

8. gişi daqyunusun hizmetkârları idi bir gün taqyunus uyurdi bir çetük

9. dereceden düşdi taqyunus belinledi bunlar eytdiler çetükden belinleyen

20b

1. tañrı degüldür didiler biz varalum tañrımız isteyü gidelüm didiler altı

2. gişi gideriken taqyunusun çobanına uğradılar çoban eyitdi qancarü gidersiz

3. bunlar aḥvāli diyüvirdiler tañrımız isterüz didiler çoban eyitdi

4. ben daḥı sizünle bile giderin didi yidi oldılar çobanun bir itçügezi varıdı

5. ardlarınca bile gitdi qovdılar gitmedi qaқыup bir ayağın şıdılar dönmedi

6. yüzi üstine sürüni sürüni bile gitdi yine qovdılar ḥaḳ te‘ālā ol ite

7. dil virdi eyitdi ‘azīzler beni neçün qovarsız eytdiler sen bizüm cinsimiz

8. degülsin dediler it eyitdi siz ol diledügüz gişinün nā-cinsisiz didi

9. bunlar ḥayrān oldılar ol itçügezi boyunlarına götürdiler itile sekiz oldılar

21a

1. ol biri adı yemlīḥā ve biri taqyūnuş ve biri keştūtuş ve biri feyḳūnuş

2. ve biri yūsek ve biri eylīmīs ve it adı kıtmīr pes bunlar bir mağaraya girdiler
3. eyitdiler birez uyuyalum daḥı gidelüm didiler üç yüz toḳuz yıl uyudılar
4. cebrā'il ‘a.s. gelürdi bir yanlarına döndürürdi itçügez hiç
5. uyumadı eyitdi uyuyam şāyed bunlar gideler didi ışık üstinde üç
6. kavladı iblīs ‘aleyhi'l-la‘ ne üç biḡ şeytan divşirüp geldi kim anları
7. helāk kıla ol itçügez mağara üstine çıktı eyitdi şeytan çerisini
8. şıdı pes imdi bir it taḡrı istemek talebin kıldı lā-cerem ol
9. ademī ḥisābına geçdi pes aşḥābu'l-keḥif bātılı terk kılup allah dergāhına

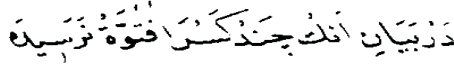
21b

1. döndiḡiçün allāhu te‘ālā anları ḳur’ānda yigit ād birle yād kıldı nitekim ḳur’ānda
2. buyur pes āḫilere gerek kim bātılı terk
3. kılalar ḥaḳḳa döneler ḥaḳḳı bātıldan seçeler ve ḥaḳḳı bātılı bileler bāb
4. ol beyāndur her bir ulu bir fütüvvet söyledi şeyḫ cüneyid eyitdi allāhu
5. te‘ālā bu cihānı yaratdı fütüvveti şām içinde ḳodı ya‘nī şām didüḡi
6. gicedür giceden murād örtmekdür şeyḫ fāzıl eyitdi fütüvvet tefsīri
7. öldür kim gişi gendü yoldaşını fesād işden ve yavuz işden şaḳlaya
8. ve daḥı aḡa vefā kıla fütüvvet vefādur şeyḫ ebū bekir varrāḳ eyitdi fütüvvet öldür kim
9. anuḡ hiç ḥaşmı olmaya ya‘nī kıyāmet güninde hiç kimsenüḡ ḥaḳḳı anda olmaya didi

22a(22a-18a)

1. şeyh hâriş eyitdi şāhib[-i] fütüvvet oldur kim hizmet içinde çüst
2. ola inşāf vire inşāf almaya ya' nî gendü yol ısmarlaya yol ısmarlatmaya
3. şeyh nāşır-ābādī eyitdi fütüvvet bir ağaçdur anuñ köki 'ariflerün
- 4.(4-3) cānıdur anuñ bir budağı mürüvvetdür ol mürüvvetün [¹ nişanı iki cihānı terk
- 5.(4-4) kılmağdur ya' nî dünyāda cömerdlik kılmağdur āhıret için
- 6.(4-5) şeyh muhammed ibn-i 'alī tirmidi raḥmetullāhi 'aleyh eyitdi fütüvvet
- 7.(4-6) oldur kim nefsin yığa ya' nî bir gişinün bir 'avrat eline girse
- 8.(4-7) anuñla zinā kılası vaḳtin nefsin yığa zinā kılmaya
- 9.(4-8) ben eyidem fütüvvet tañrıya ve peygambere ve evliyālara yaqın
- 10.(4-9) olmağdur ve daḥı ādemīler ve canavarlar hiç kimse andan
- 11.(4-10) incinmeye ve sāhib-i fütüvvet oldur kim gözsüz ve dilsiz
- 12.(4-11) ve şağır ola ve hem ayağı olmaya vallāhu ā'lem bāb

22b(22a-18b)

- 1.(4-1) evvel kāfire bāb bu ol
- 2.(4-2) beyāndur kim fütüvvet birkaç gişiye degmedi çünki kāfır ḥaḳ
- 3.(4-3) dīn ḳor bāṭıl dīne ṭapar pes anuñ başı göge irerse
- 4.(4-4) aña fütüvvet degmez zīrā fütüvvet ḥaḳdur bāṭılı ḳabūl kılmaz

¹ Buradan 23a-2'ye kadar eksik olan bölümü, SÇ.18a-3 ile 19a-2 arasını ilave ederek tamamladık.

5.(4-5) دَوْمُ مُنَافِقٍ قُوَّةُ نَرَسِيدٍ ikinci hem münâfıklar zîşt

6.(4-6) necîsdür gerçi kim ol âdem sûretindedür âdemdür illâ

7.(4-7) şıfatda itdür çün evvel namâza keheldür pes anuñ yiri

8.(4-8) esfel-i sâfilîndür aña fütüvvet degmez اَحْمَدُومُ مُنَجِّبًا

9.(4-9) قُوَّةُ نَرَسِيدٍ üçüncü müneccimlik yalancılıkdur dün gün

10.(4-10) halâyıka yalan söylemekdür işi evvel katı yalan söylemeyince

11.(4-11) halk inanmaz pes yalancıya fütüvvet degmez جَمَانُومُ مَحْجُورًا

23a(22a-19a)

1.(4-1) قُوَّةُ نَرَسِيدٍ dördüncü her kim süçi içe anuñ yüz şuyı

2.(4-2) kalmaz] tañrı emrin şır

3.(5) çünki esrir cümle âdem andan incinir ol halde tañrıya peygambere

4.(6). söger pes aña fütüvvet degmez beşinci dellâke fütüvvet degmez ne kadar keremi

5.(7) [varısa: SÇ.19a-5] dahı çün hammâma gire kâfirlerle müsülmanları bir tutar pes tañrı birdür

6.(8) îmân birdür pes bu işlü gişiye fütüvvet degmez altıncı dellâle fütüvvet

7.(9) degmez dellâl bî-vefâdur bir kim aña kim vireler tavar issine çok

23b(22b)

1. cefâ kıılır her zaman halkuñ ziyânın ister dost ve düşmân aña birdür

2. ol hallü gişiye fütüvvet degmez yidinci şol bîşikâr kim va‘ desin yirine
3. getürmeye çullah dahı olursa bugün ve yarın diye sözüne tırmaya
4. bu işde ol gişiye günâh [hâşıl: SÇ.19b-3] olur pes va‘ desi hılâf olana fütüvvet
5. degmez sekizinci [kaşşabuñ: SÇ.19b-4] işi kan dökmekdür her nefesde ol canavarlar boğazlar
6. fütüvvet aña [hâlal degildür pes fütüvvet aña: SÇ.19b-6] helaldur [kim: SÇ.19b-6] canavarlar andan incinmeye pes fütüvvetden
7. anuñ eli yokdur toközuncı cerrâhuñ [pişesi: SÇ.19b-9] ve endişesi dâyim zañım ve rencdür
8. gice gündüz halkı zañımlı ister hiç râhatın istemez ve anuñ gönli taşdan
9. katıdur aña fütüvvet degmez onuncı ‘ ameldârlara fütüvvet yokdur her zaman

24a(23a-20b)

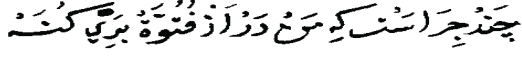
1. ‘ ameldârlar bir resim qorlar¹ ol resme bir ad qorlar tâ kıyâmete degin
2. ol günâhuñ yarusı anuñ olur fütüvvetde anuñ hiç eli yokdur on
3. birinci şayyâddur müdâm şayyâduñ işi tızaq ve ağı kurmağdur hîle ile
4. kuşları tutar yavrucaqları öksüz² kalur yuvasında açlıqdan ölür bunlara
5. fütüvvet degmez on ikinci muhtekirlere tañılı bir eve qoyarlar ki kızlık
6. ola şatavuz ol cümle âdemlere ve canavarlara kızlık ve kıhtlık diler pes
- 7.(7-5) ol gişi dünyâya tapar [hâq: SÇ.20b-4] işi bâtıl kıılır ol işlü gişiden fütüvvet iraqdur [³ lañife birkaç

¹ Metinde, sehven “kavarlar” yazılmış olan yukarıdaki kelime, SÇ.20a-1’den düzeltilti.

² Metinde, sehven “eksüz” yazılıyken SÇ.20a-6’dan düzeltilti.

- 8.(7-6) gişiler bir gemiye girdiler bunlarınla bir peygamber vardı çün
- 9.(7-7) gemi deniz yüzünde yürürdi balıklar çıktılar ol gemiyi
- 10.(7-8) ğark eylemege ol ħalāyık feryād u figān eylediler
- 11.(7-9) ol peygamber eyitdi balıklar ne istersiz bizden didi
- 12.(7-10) balıklar eyitdiler gemide bir muhtekir bir muhtekir vardur anı giderün yoḥsa
gemi ğark olur çün anuḡ pelīdligi denize girdi

24b(23a-21a)

- 1.(7-1) deniz içi kaḫtlık oldu pes ol gişiyi denize bıraḫdılar
- 2.(7-2) işbu yāz kıldıġımız gişilere fütüvvet degmez meger tevbe kıla
- 3.(7-3) ve tevbe kıldıġdan soḡra yidi yıl giçe andan fütüvvet
- 4.(7-4) lāyık ola
- 5.(7-5) birkaç nesne vardur kim bāb ol fesāddur gişinün dīnine
- 6.(7-6) ve i' tikkādına süstlik getürür yigidi yigidlikden girü ḳor
- 7.(7-7) ve āḫileri fütüvvetden düşürür ve şeyḫleri şeyḫlikdan
- 8.(7-8) çıkarur ve hem uçmaḫlığı ṭamulık kılar bir bir beyān kılalum
- 9.(7-9) taḡrı te' ālā ḳavli ve resūli ḳavli birle 'aleyhi's-selām inṣā'allāhu te' ālā
- 10.(7-10) evvel ṣārıbu'l-ḥamr süçi içen gişi mest olur
- 11.(7-11) gendü ḫālını hiç bilmez olur eger ne ḳadar züfnun olursa

³ Buradan başlayıp 29b-7'ye kadar eksik olan bölüm, SÇ.20b-5 ile 26a-7 arasından tamamlandı.

25a(23a-21b)

1.(7-1) söyledüğü sözi ve kılduğu işi bilmez olur nitekim bu âyet

2.(7-2) süçi içenler hakkında gelmişdür ‘abbās îmāna gelicek bu

3.(7-3) âyet nâzil oldu يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا

4.(7-4) الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَى dağı resûl Һazreti buyurur

5.(7-5) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كُلُّ خَمْرٍ حَرَامٌ

6.(7-6) وَمِنْ شَرِبِ الْخَمْرِ فِي الدُّنْيَا وَهُوَ يَذُنُّهَا لَمْ يَتَّقِ لَمْ يُشْرَبْ

7.(7-7) فِي الْآخِرَةِ أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ resûl Һazreti ‘aleyhi’s-selām

8.(7-8) buyurur kim dükeli süçi Һarāmdur her gişi kim dünyāda süçi

9.(7-9) içdi tevbesüz oldı hergiz āhiret şarābın içmeye

10.(7-10) ya‘nî uçmağa girmeye دُونِ مَنْزِلٍ فِي آسَتِ ikinci zinā kılmak

11.(7-11) yavuz işdür ol gişi şehvet elinde bî-çāre olmışdur

25b(23a-22a)

1.(7-1) çün allāhu te‘ālā aña وَلَا تَقْرَبُوا الزِّنَا فَاجْلِدُوا dağı

2.(7-2) didi ve resûl Һazreti buyurur kim وَعَنْ شَدَّادِ بْنِ أَوْسٍ

3.(7-3) رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ

4.(7-4) اَلْكَيْسِ اَخْرَجَهُ التِّرْمِذِي resül hâzreti buyurur kim ‘âkı1

5.(7-5) gişi oldur kim nefsine arzusın virmeye ve âhîret için

6.(7-6) ‘amel eyleye fâcir gişi oldur kim nefsine dilegin vire dahı

7.(7-7) eyde kim tañrı te‘âlâ kerîmdür tañrıdan uçmağ dilerin diye

8.(7-8) pes ehl-i şehvet kaçan fütüvvete lâyıq ola سَوْمٌ لُّوْطِي

9.(7-9) üçünci her ki ol livâta işleye allâhu te‘âlâ andan

10.(7-10) ve anı işleyenden bizâr işitmedün mi kim ehl-i livâtağa

11.(7-11) ne belâlar geldi nitekim allâhu te‘âlâ buyurur وَلَمَّا جَاءَتْ

26a(23a-22b)

1.(7-1) عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا سَلْنَا لُوطًا dağı resül buyurur

2.(7-2) عَنْهُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا يَنْظُرُ

3.(7-3) عَزَّوَجَلَّ إِلَى رَجُلٍ أَوْ امْرَأَةٍ فِي ذُبْرَهَا وَفِي

4.(7-4) رِوَايَةِ أَخِي عَنْ ابْنِ هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ

5.(7-5) صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ مَلْعُونٌ مَنْ عَيَّلَ

6.(7-6) عَمَلَ قَوْمِ لُوطٍ أَخْرَجَهَا التِّرْمِذِي resül ‘aleyhi’s-selâm

7.(7-7) buyurur kim er üstüne veyahuz ‘avrat üstüne tañrı

8.(7-8) buyurmaduğı yirden gele hağ te‘âlâ ol gişiye rahmet

9.(7-9) nazarın eylemez yine buyurdu kim mel'undur ol gişi kim

10.(7-10) ol lût kavmi işin işleye imdi gerek kim âhiler de

11.(7-11) bir oğlancuğı atasından yigrek gendü 'ayâli gibi

26b(23a-23a)

1.(7-1) şaklaya صَفِيَّةَ جِهَانِمَ غَمَّازَا سَتِ dördüncü her kim ğammâzlık eylese

2.(7-2) gice ve gündüz ħalâyık andan incinür allâhu te'âlânun rahmeti

3.(7-3) andan ırakdur bir mazlumı bir mazluma yavuzlar zaħmet virdürür

4.(7-4) عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

5.(7-5) صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْمُسْلِمُ أَخِي الْمُسْلِمِ لَا يَظْلِمُهُ

6.(7-6) وَلَا يَظْلَمُهُ وَمَنْ كَانَ فِي حَاجَةِ أَخِيهِ كَانَ اللَّهُ فِي حَاجَتِهِ

7.(7-7) وَمَنْ فَرَّجَ عَنْ مُسْلِمٍ كُرْبَةً فَرَّجَ اللَّهُ عَنْهُ بِهَا كُرْبَةً مِنْ

8.(7-8) بَابِ يَوْمِ الْقِيَمَةِ وَمَنْ سَتَرَ مُسْلِمًا سَتَرَهُ اللَّهُ عَنْهُ يَوْمَ

9.(7-9) الْقِيَمَةِ أَخْرَجَهُمَا التِّرْمِذِيُّ وَنُسَيْمٌ بِخَارِي أَبُو دَاوُدَ

10.(7-10) eydür resûl hazreti 'aleyhi's-selâm buyurur kim müsülmân

11.(7-11) müsülmânun ħardaşıdur zûlm eylemese gerek ve zûlm itdürmese

27a(23a-23b)

1.(7-1) gerek her kim bir müsülmân ħardaşınun ħâcetin revâ kıla

2.(7-2) ve her kim bir müsülmānuḡ guşşasın gidere ve her kim bir müsülmānuḡ

3.(7-3) ‘aybın örte dir **يَجْمَعُ مَنَافِقَتِ** beşinci münāfıkuḡ işi

4.(7-4) budur kim bir gişinüḡ yüzinde bir dürlü olur ardınca bir dürlü

5.(7-5) olur iblīs la‘net okur münāfıqlara ve taḡrı ol gişiye

6.(7-6) katıdır ol vaḡt kim aşḡāb içinde münāfıklık kıldılar

7.(7-7) allāhu te‘ālā bu āyeti viribidi **يَسْأَلُ اللَّهَ الرَّحْمَنُ إِلَيْهِ**

8.(7-8) **إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ** pes münāfıḡ allāhu te‘ālādan

9.(7-9) ve resūlden ırāḡdur **شَئْتُمْ تَكْتَبِرَ اسْتَ** altıncı zinhār

10.(7-10) tekebbürlikden gey saḡınuḡ tevaḡu‘ ve miskinlik ḡıluḡ

11.(7-11) kibr iblīs fi‘lidür eger secde ḡılsa la‘net olmazdı

27b(23a-24a)

1.(7-1) pes āḡıler gendülerin za‘ıf tutsa gerek tekebbürlik

2.(7-2) eylemese gerek nitekim **عَنْ مَعْصِيَةِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ**

3.(7-3) **رَسُولُ اللَّهِ صَلَّعَ إِتْمَا تَضَرَّ اللَّهُ هَذِهِ الْآيَةِ بِضَعْفِهِمْ**

4.(7-4) **يَدْعُوهُمْ وَأَخْلَاهُمْ** resūl ḡāzreti buyurur kim allāhu

5.(7-5) te‘ālā nuşret virmez illā ümmet-i muḡammediḡ za‘ıfları sebebi

6.(7-5) ile virür zırā ki za‘ıflar du‘ā ḡılır iḡlāş birle ḡabūl

7.(7-6) olur **هَفَّتُمْ بِدِدْلَسْتُمْ** yidinci yavuz göḡüllü gişiler bī-ḡāşıl

8.(7-8) olur hiç kimseye hayr şanmaz olur ve hiç kimseye vefâ kılmaz

9.(7-9) olur pes anuñ fütüvvetde ne işi var ve anuñ göñlinde şefkat

10.(7-10) olmaz pes rahmetden ırakdur nitekim **عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ**

11.(7-11) **رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ**

28a(23a-24b)

1.(7-1) **قَالَ الرَّجْمُونَ يَرْحَمُهُمُ الرَّحْمَنُ اذْهَبُوا مِنْ فِي الْأَرْضِ يَرْحَمَكُمُ**

2.(7-2) **مَنْ فِي السَّمَاءِ أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ أَبُو دَاوُدَ** resül Һazreti

3.(7-3) ‘aleyhi’s-selâm buyurur kim şol gişilerün kim göñüllerinde

4.(7-4) rahmet ve şefkat vardur allāhu te‘ālā dañı anlara şefkat

5.(7-5) ve rahmet eyler ve’s-selām **هَشْتُمُ حَاسِدًا** sekizinci her kimün

6.(7-6) gönli içinde Һased olsa ol gendü yolına bir ip dağdı

7.(7-7) ol iple gendüyi helāk kıldı nitekim allāhu te‘ālā

8.(7-8) buyurur **وَأَمْرًا تَهْتَكُهُ الْخَطْبَاءُ فِي حَيْدِهَا حَبْلٌ بَرَسِي**

9.(7-9) pes Һasüdler dāyim renc içindedür eger işitdünse

10.(7-10) **الْخَسُودُ لَا يَسُودُ** Һased eylemek fütüvvetden ırakdur

11.(7-11) nitekim ‘an ebî hureyre raqıyallāhu ‘anh buyurur **أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ**

- 1.(7-1) صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ يَا كَذِبُ الْحَقِّ وَالْحَقُّ قَاتِلُ الْهَجْدِ
- 2.(7-2) تَأْكُلُ الْحَسَنَاتِ كَمَا تَأْكُلُ النَّارُ الْخَطِيئَةَ وَقَالَ الْعُشْبِيُّ
- 3.(7-3) أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ resül ‘aleyhi’s-selâm buyurur kim hâsed
- 4.(7-4) eylemekden sakınur ki hâsed eylemek müzdleri yir nitekim od
- 5.(7-5) kuru odunu ve kuru otı yir pes hâsed i‘tikâda ziyândur
- 6.(7-6) نَهْمٌ بَعْضُ اسْتِ تَوْكُزُوعِي يَا نِيبَا‘زِي göñülde kibr ü kîn tutmağdur
- 7.(7-7) ehl-i fütüvvet gerek kim göñlü sâfî ola kibr ü kîn tutmaya nitekim
- 8.(7-8) الْكَاطِبِينَ الْغَيْظَ وَالْعَايِينَ عَن كُرْ’ANDA buyurur
- 9.(7-9) النَّاسِ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ
- 10.(7-10) أَنَّهُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَا يَدْخُلُ
- 11.(7-11) الْجَنَّةَ مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ حَبَّةٍ مِنْ كِبَرٍ أَخْرَجَهُ

- 1.(7-1) مُسْلِمٌ أَبُو دَاوُدَ التِّرْمِذِيُّ resül hâzreti ‘aleyhi’s-selâm buyurur kim
- 2.(7-2) uçmağa girmez şol gişi kim göñlinde anuñ bir zerre kibr ola
- 3.(7-3) دَهُمٌ وَعَدَمٌ خِلَافَتْ onuncı va‘deye hılâf kılmağ ya‘nî kıavlın
- 4.(7-4) şımağ âdemiye gey ziyândur ve âhiyi fütüvvetden düşürür anuñ

5.(7-5) resmi şol ağaç gibidür kim biter yimişi yok ve hiç kimseye

6.(7-6) fâyide virmez nitekim allâhu te‘âlâ kıur’ânda buyurur **وَأَذَوُّ**

7.(7-7) **بِعَهْدِي أَوْ بِعَهْدِكُمْ** kıavl kılup şımaķ ulu ziyândur

8.(7-8) **يَا ذَذَهُمْ دَرُوغ كُوِيْ اَسْتُ** on birinci ‘ârif gişi hiç yalan

9.(7-9) söylemeye girçek söylemek allah şıfatlarından bir şıfatdur

10.(7-10) yalan söyleyen şol ĩrâna düşmiş sişek gibidür

11.(7-11) ol vaķt kim dâvud ‘aleyhi’s-selâm süleymân peygambere

29b(23a-26a)

1.(7-1) mes'ele şordı eyitdi gökden yüksek ne nesnedür süleymân

2.(7-2) peygamber eyitdi ĥaķ söz ve girçek söz **دَوَاذَهُمْ خَايْنَسْتُ**

3.(7-3) on ikinci ĥıyânetlik çirkin işdür allâhu te‘âlâ ol işden bızâr

4.(7-4) pes fütüvvet ol gişiden bızâr ve resûl ĥazreti ‘aleyhi’s-selâm

5.(7-5) buyurur kim tańırınuń raĥmeti şol eve inmez kim anda yüzsüz

6.(7-6) ‘avrat emânete ĥıyânet kıılır âdem ola ve bilün kim emânete

7.(7-7) ĥâyin olmamaķ allah şıfatarından bir şıfatdur]

8. on üçünci yavuz naźarlu gişilerdür anlarda yüzi şuyı olmaz

9. cümle günâhuń yavuzı ģammâz gözdür her kim gözin yeńdi

30a(23b)

1. ol fütüvvete lâyıķdur ve şehvet bir oddur ve ‘avrat pamuķdur göz ol

2. odı yandurucıdur âhiler gerek kim şehvetden ırak olalar on
3. dördünci allāhu te‘ālanuñ bir adı settārdur ve ehl-i fütüvvet gerek kim settār
4. şıfat ola allāhu te‘ālā ‘ayb örtücüleri sever zihī hoş gişi kim erüñ
5. ve ‘avratuñ ‘aybından fāriğ oldı resül hāzretinden revāyet
6. iderler bir gün resül hāzreti sinlere vardı bile sine vardum
7. eyitdi işbu iki gişiye ‘azāb kim virürler iki sehel nesnedendür
8. eyitdiler ne ola yā resülallāh eyitdi biri gaybet söyleyüp halkuñ etin
9. yidüğinden ötüri ve biri gendü sidüğinden saķınmaduğıçün andan bir pāre

30b(24a)

1. tāze çıbık iki pāre eyledi bir pāresin bir sinlede¹ dikdi [ve bir pāresin bir sinlede dikdi: SÇ.27a-9] eyitdi kim
2. işbu budacuklar kim yaşıdur ümīddür bularuñ ‘azabları yeyniye didi her kim
3. bir müsülmānuñ ‘aybın görüp örter allāhu te‘ālā kıyāmet güninde anuñ
4. ‘aybın örte on beşinci resül hāzreti ‘a.s. buyurur kim bāhīl
5. uçmağa girmez ve selsebīlden içmez zihī devlet ol gişinüñ cānı
6. kim baķıl olmaya kelām u kādīm içinde buyurur وَمَا بَعْضُهُمْ عِنْدَ
7. مَالِهِ إِذَا انْقَرَضَىٰ ya‘nī ol baķıle malı hiç aşşı kılmaz
8. kaçan ki ölse on altıncı gaybet taķrınuñ rızāsından
9. ırak olmaķdur mesāvī söyleyenden fütüvvet bezer nitekim

¹ Metinde, “yine” yazılıyken SÇ.27a-8’den yukarıdaki gibi düzeltildi.

31a(24b)

1. k ur' anda buyurur وَلَا يَغْتَبِ بَعْضُكُم بَعْضًا
2. dağı buyurur kim ﷺ
3. ﻻ تَخْشَوْنَ كَثْرَةَ رُسُلِهِمْ ﻻ تَخْشَوْنَ كَثْرَةَ رُسُلِهِمْ ya' n   at de eyitdi ve ey ol gi ilere
4. kim  aybet s leye dağı  amm az ider  atı 'az b anlaradur kim res l
5.  azreti buyurur kim mi' r c gicesi bir  avme u radum g rd m ba ırdan
6. d rna ları var y zleri etin yırtarlar ben eyitd m y  cebra'il
7. i bunlar ne  av mler eyitdi bunlar anlardur kim  alku  mes visin
8. s ylerlerdi on yidinci b ht n  ılma dur bir gi i bir gi iye n - a 
9. yire b ht n  ılsa gend ye ziy n olur z r  kim  ey an

31b(25a)

1. i id r d ny da   f  a ından ulu yokdur su suz gi iye
2. b ht n itmek   f  a ından a ırdur nitekim k ur' anda buyurur kim
3. ﻫٰٰذَا بَٰرِئَاتٌ ﻫٰٰذَا بَٰرِئَاتٌ ehl-i f t vvet gerek kim kimseye b ht n
4.  ılmaya on sekizinci o ruluk f t vvet ehlinden   radur ol
5. i  gey 'ay bdur ger i o rı bir nesneyi alur   z olur  er ' atde
6. anu  elin kesmek gerekd r all hu te'  l  to rı  ulları sever ve o rı
7. bu d ny da aldu ın bil r   h retde viresin bilmez res l  azreti 'a.s.
8. buyurur kim bir gi i bir gi iyi incitdiyise ya malın ald sa  el l-

9. lıgın dilesin zîrâ kim yarınki gün ne akça alur ve ne (fûlori)¹ alur

32a(25b)

1. eger şâlih ‘amel işlediyse zulmından ötürü müzdinden alur
2. mazluma virürler eger müzdi yoğısa mazlûmun günâhın alur
3. anuñ boynına bırağurlar on toközuncı fütüvvetdâr şaķınsa gerek
4. harâmdan helâlden yaña taleb kılsa gerek nitekim resûl hażreti ‘a.s.
5. buyurur kim bir mümin evine bir arpa miķdârı getürse du‘ âsı
6. kabûl olmaya pes harâmdan şaķınmaķ gerek yigirminci resûl
7. hażreti ‘a.s. buyurur kim ne çirkin kıldur şol kıul kim ululana
8. daķı zulm eyleye daķı azķun ola daķı şehvet kııva dinin
9. şata ve daķı tama‘ eyleye ve ne yatlu kıldur ol kıul kim hevâ

32b(26a)

1. arzusında ola ve daķı halkdan [nesne: M.91b–17] ummağıla ĥor ola ve eger
2. sen naşıhati tutarsañ dünyâda ve âĥiretde dinlenesin ve dünyâda
3. yakın olasın âdemlere âĥiretde yakın olasın peygamberlere ve firiştehlere
4. hem ben za‘îf [kıul: HÇ.43b–11] her [birin: HÇ.43b–11] bir kitâbdan çıkardum yaramaz işler işlemekden
5. yigitleri yigitlikden ve âĥileri âĥilikdan ve şeyhleri şeyhlikdan
6. düşürür şöyle bil kim ‘ilm-i şerî‘ at farz olupdurur cümle müsülmanlara

¹ SÇ.29b-1’de bu kelimenin yerine “altun” yazılmıştır.

7. nitekim resûl Һazreti ‘a.s. buyurdi

8. عَلَيْهِ سَلَام pes cümle yigide ve āhīye ve şeyhe fütüvvet

9. ‘ilmi farzdur bilmeyicek [‘amel dağı: M.92a–6] kılmayalar āhīlere ‘amel kılmayıcak yarın

33a(26b)

1. kıyāmet güninde emirü’l-mü’miñ ‘aliden ve resûl Һazretinden ve allāhu

2. te‘ālādan şermesār olalar gişi bilmedügi işi işleyümez nitekim Һur’anda

3. buyurur kim قُلْ هَلْ يَتَّبِعُونَ الَّذِينَ يَجْعَلُونَ وَالِدِينَ

4. لَا يَعْلَمُونَ ma‘nāsı oldur kim bilürlerle bilmezler berāber midür dağı

5. bir yirde buyurur kim فَاسْأَلُوا حَلَّ الذِّكْرِ كَيْتُمْ فَعَلُوا

6. eydür eger bilmezsenüz bilenlerden öğrenün pes bilmek yigrekdür

7. bāb fütüvvet ağacı biter şıdķ u şafādan ve emānet şaklamakdan

8. ve keremden ve mürüvvetden ve Һayādan bu vaşıf imāndur her kim bu vaşıfıdan

9. taşra olsa allāhu te‘ālā andan bizār olur ol ağacın özdeki

33b(27a)

1. allah yolına ihsān kılamakdur budaqları edebdür ve Һayādur ve köki

2. tevĥiddür ve tehlildür ve yemişi ma‘rifetdür evliyā şöĥbetidür ve ol

3. ağacın şuyı rahmetdür ve rahmetile şıvarılur ve kudretten ol

4. şu evliyā göñli tahtına akar ol ağaç yigidün göñli tahtında biter

5. budaqları yücelür nûrile celâle irişür bular ol ağaç dibinde qarâr
6. kıılup tırur emîrû'l-mü'minîn 'alî kerremallâhu vechehu buyurur kim
7. aşıl bu yidi harfdür ق ا ن ت م ع ي
8. ya' nî kaf şıdk elif şafâ nun emânet te kôrku mim kerem he mürüvvet
9. ye hayâ pes kankı yigide kim bu yidi harf vardur ol ağaç kim fütüvvet

34a(27b)

1. ağacıdur anuñ göñli tahtında biter anuñ gibi yigide eydeler kim e's-selâmün
2. 'aleyküm yâ fityân [e's-selâmün 'aleyküm yâ fetâ: M.92b-8] pes bize su'âl kıldılar kim neçün iki gez selâm
3. didi biz cevâb kılduğ kim bir gez selâm virmek sünnetdür selâm almak
4. farzdur ikinci gez selâm anuñ gibi du'â kıılmağdur bilün kim yigitlik
5. mağâmı a' lāyimiş gişi [yigit: M.92b-12] olmayınca âhî olmaz evvel gişi yigit gerek
6. bâb bu ol beyândur kim âhî nicesi gişi ola ve aña ne gerek ve ne eyleye
7. anı diyelüm evvel şart âhî gerek kim iki cihânda cân u gönülden
8. cömerd gerek ya' nî dünyâda cömerdlık eyleyen âhiretde dağı
9. cömerd olur resûl hâzreti buyurur kim dünyâda malın terk

34b(28a)

1. eyleyen kıyâmet güninde dağı cömerd ola ya' nî gendi müzdinden
2. vire biregüleri tamudan kırtara hağ te'âlâ eyde kim baña cömerdlık mı
3. gösterürsin iy kılum ikinüzi dağı yarlığadum uçmağa varıñuz

4. diye pes āhī iki cihānda cömerd olsa gerek nitekim kur'anda buyurur

5. وَلَا يَحْضُ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ dağı resül

6. hāzreti buyurur cömerd gişi yakındur tañrıya ve yakındur ādemīlere

7. ve yakındur uçmağa ve ırağdur şamuya ve nā-kes gişi ırağdur tañrıya

8. ve ırağdur ādemīlere ve ırağdur uçmağa ve yakındur şamuya veddağı

9. bir fāsık kim cömerd ola yigdür zāhid ola ve nekes ola ikinci

35a(28b)

1. şart anı gerek kim namāzın kazāya komaya nitekim kur'anda eydür

2. قَوْلٍ لِلنَّصَلِيِّ الَّذِينَ هَمُّ عَنْ صَلَاتِهِمْ

3. سَاهَوَتْ ve iy ol namāz kılıcılara kim namāzların kazāya

4. qorlar ya sehiv iderler ibn-i ‘abbās raḍıyallāhu ‘anh bu āyeti münāfıklar haqqında

5. indi kim qavm içinde olıcaq namāz kılurlar ḥalvet olıcaq namāz kılmaz-

6. lar nitekim resül hāzreti ‘a.s. buyurur kim islāmın bünyāzı beş nesne

7. üzerine kıldı biri şanuklık virmekdür tañrının birliğine ve re-

8. sülün haqlığına ikinci beş vaqt namāz kılmaq üçünci zekāt virmek-

9. dür dördünci ramazān ayın oruç tutmaqdur beşinci hacca varmaqdur

35b(29a)

1. pes gerek kim namāza qavī ola dağı gendü yoldaşların namāza yelteci

2. ola dağı şart-ı āhī evvelā hayā ve edeb gerekdür تَالْتِي

3. الْحَيَاءُ شُعْبَةٌ مِنَ الْإِيمَانِ ya‘nî peygamber ‘a.s. buyurur kim
4. hayâ îmandan bir budakdur ve dağı buyurur kim gişie hayâ hayırdur
5. pes âhiye elbette hayâ gerekdür tâ kim terbiyelerine ve cümle halka ögrede
6. gerçi kim tarîkat içinde edeb hayâdur illâ ma‘nâda gevher didükleri
7. edebdür ve bu arada edebiçün çok söz vardur ammâ dağı
8. yirde eydevüz dördüncü şart âhî gerek kim terk-i dünyâ ola ve ar-
9. zuların terk ide ve u[lu]lanmaya¹ veyâ ulu yirin gözetmeye

36a(29b)

1. ve dünyâ [hevâsın: M.93b-13] terk kıla nitekim resûl ‘a.s. buyurur الدُّنْيَا سَجْنٌ
2. الدُّنْيَا سَجْنٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَ لِّلْكَافِرِينَ ya‘nî dünyâ mü’minlerün zindanıdur ve kâfirlerün
3. uçmağıdur ve dağı ben za‘îf bu yirde şöyle gördüm âhinün
4. dünyâlığı çok olıcak fütüvvet yolından çıkar pes âhî dünyâyı terk kılsa
5. gerek beşinci şart âhî helâl kesib kılsa gerek nitekim allâhu te‘âlâ kelâm u
6. kadîminde buyurur كَلِمَةٍ طَيِّبَةٍ مَا زُفْنَاكُمْ
7. ibn-i ‘abbâs rağıyallâhu eydür allâhu te‘âlâ كَلِمَةٍ طَيِّبَةٍ didügi ya‘nî arı pāk
8. didügi olur aşlı helâldur nitekim resûlallâh ‘a.s. buyurur kim her kim gice

¹ Metinde وَلَنُتَمِّيَنَّ şeklinde yazılmış olan bu kelimeyi, Gölpınarlı “evlenmeye” okumuştur. Elimizdeki nüshalardan biri hariç diğerlerinde kelimeyi bulamadık. HÇ.47b-1’deki satırın silinmiş olması sebebiyle, kelimenin burada da nasıl yazıldığını göremedik. Ancak kelimedden sonra gelen “veyâ ulu yirin gözetmeye” ifadesine bakılırsa, kelimenin imlasında bir hata olduğunu ve “ululanmaya” okunabileceğini söyleyebiliriz

9. yatduğı vaqt niyet eylese helâl kesb kazanam diyü irteye yarlığanmış

36b(30a)

1. çıkar pes âhi helâl kesb kazanmak gerekdür belkim farzdur ve hem sünnetdür
2. ve dahı âhiye bir pîşe ve şan‘ at gerekdür aña meşgûl ola eger pîşesi yogısa
3. aña fütüvvet [degmez zirâ: M.94a-5] aña helâldür kim kesb kazana helâlden ve dahı o kesbi terk
4. kıla yidüre anuñ kesbi olmayayıcak yidürmesi dahı olmaz pes
5. bî-kâr gişi bî-hâşıl olur bu za‘îf kim yahyâdur şöyle gördüm bir
6. yirde dahı âhinüñ gerek kim on sekiz dirhem gümüş sermâyesi
7. ola ayruñ olmaya pes ehl-i fütüvvet bir işe meşgûl ola bî-kâr gişi
8. sevdâyî olur ve eger şorarsa kim ol iki gişi ki ehl-i fütüvvet
9. idi ve şâhib-i tarîkat idi pîşeleri varmıdı ya yokmıdı

37a(30b)

1. cevâb emîrû’l-mü’minîn ebû bekir şadık radıyallâhu ‘anh gâziyidi gâzâdan
2. fâriğ olıcak belile ağaç diblerin düzerdi ya‘nî bağçıvanlık kılurdı
3. pes her kim her nesnenüñ tuzı vardur yigitlük tuzı âhilik tuzı
4. etmek kazanmağdur ve miskinlere yidürmekdür altıncı şart âhinüñ gerek kim
5. ‘ilmi ola kesib aña gâlib ola eger ‘ilim yogısa ‘ilim taleb kıla ‘âlimleri
6. seve hoş tuta ‘ilim ögrene nitekim resûl ‘a.s. buyurur her gişi kim
7. bir yola gide ‘ilim isteyü elbette ‘ilimle aña uçmak yolu genez olur pes

8. cāhile fütüvvet degmez cāhillık katı ‘ayıbdur dünyāda hiç cāhillıktan

9. katı ‘ayıb yokdur nitekim resūl

37b(31a)

1. resūlallāh ‘a.s. buyurur kim her

2. nesne nesnedür cāhillık hiç nesnedür pes ol gişi haqīkatde

3. eşekdür eger başında muraşsa‘ tāt daḥı varısa lākin ‘ilim bu degül

4. kur‘ān okuya ancak ‘ilim oldur ki eyü ḥulḳ ve luṭf ve saḥāvet

5. ve kerem ve ḥayır ve şer bilmekdür gerek kim āḥinūḡ gey ḥulḳı ola ḥulḳılan

6. ādemīleri gendüzine ḳul eyleye ben ādemīleri diynüme eyü ḥulḳıla getürdüm

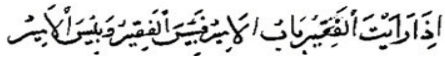
7. yedinci şart āḥī gerek kim begler ḳapusına varmaya belki begler pāzişāḥlar

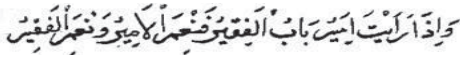
8. anuḡ adın bilmeyeler vallāhi ben za‘īf ḳul bir yirde gördüm ki

9. yazılmış ol ‘ālim ḳavlinde her gişi begler ve pādişāḥlar ḳatına vara

38a(31b)

1. ol kimseye şefḳat eylemeye ol gişi ḥarāmzādedür nitekim resūl ‘a.s.

2. buyurur

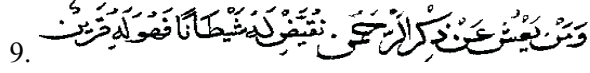
3. resūl ‘a.s. buyurur

4. kim şol şeyḥler kim begler ḳapusına varur ne yavuz olur ol dervişe

5. ve ol beg kim derviş ḳapusına varur zihī ni‘met ol bege ve ol

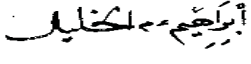
6. dervişe pes āḥī ve şeyḥ bir dirlik dirilse gerek kim pāzişāḥların

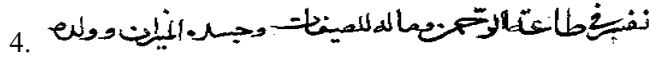
7. ayağına vara ve dağı şöyledür kim begler katına varan tağı zikrin
8. unudur¹ hiç açmaz zikri begler olur nitekim kûr'ânda haber virür kim

9.

38b(32a)

1. ma' nâsı oldur allâhu te' âlâ eydür kim her gişi kim yüz döndüre tağrının zikrinden
2. şeytanı aña havâle eyleyevüz kim aña yoldaş ola hiç ayrılmaya dâyim anı

3. azdura pes âhîye bu nesneler gerekdür kim nitekim

4.

5. ya' nî ibrahim ' a.s. gendüzini allah tâ' atine virdi malını allah

6. yolına harc eyledi ve oğlını allah ' ışıqına kurbân kıldı pes bu şart-
7. lar âhî'nün şıfatındandır ve hem şüretindendür yukarıtağı şerhler² anuñ
8. şıfatıdı imdi girü bu âhinün şâfî şüretin beyân kılalum
9. kim bir yâdigâr ola bâb ol beyândur kim terbiye nice ola

39a(32b)

1. dağı terbiyet kılalar şöyle vâcibdürür terbiye kim cân u gönülден
2. âhisine kul ola şöyle kim âhî'nün her sözine yok dimeye âhî destü-
3. rınsuz hiç iş işlemeye âhî'nün karşısına gülmeye ve tükürmeye ve sümkürmeye

¹ Bu kelimenin اُنْتُدْرُ şeklinde imlasında fazladan bir ت olduğu görülmektedir.

² Gölpınarlı, bu kelimenin yanına parantez içinde soru işaretiyle “şartlar” yazarak, okuyucunun dikkatini bu ihtimale de çekmek istemiştir. Elimizdeki diğer nüshalarda da kelimenin “şerhler” yazılmış olması sebebiyle bu ihtimali gözardı ettik.

4. [ve āḥīsinün küfri: HÇ.50b-2] terbiye atında islām yirine¹ gee terbiye² yakın ola āḥīsine nitekim
5. resūlallāh ‘a.s. yakın oldu tanrıya terbiyenün şıdkı şöyle ola
6. āḥīsine kim nitekim ebū bekir resūle oldu terbiye āḥīden ora nitekim ‘ömer
7. orardı allahdan terbiye utana āḥīsinden nitekim ‘oşmān utanurdu
8. allahdan ve resūlden terbiye ḥizmet ıla āḥīsine nitekim ḥizmet
9. ıldı ‘alī resūl ḥazretine ve terbiye [avāf: SÇ.31b-11] ıla āḥīsini nitekim avāf ılır

39b(33a)

1. ḥacılar ka‘beyi terbiye āḥīsın şöyle seve nitekim resūl tanrıyı severdi
2. ve terbiyenün şabrı ola eyyūb gibi ve cercis ve nūḥ gibi ola günde
3. biḡ gez ‘azāb ılup³ depelerse āḥīsinden⁴ yüz döndürmeye eger
4. yüz döndürürse ḥaa mürteddür baa delīl oldur kim ilerü zamanda bir
5. peygamber ardınca bir peygamber daı gelse aa uyma varıdı
6. pes peygamberlik muḥammed muştafaḍa ḥatim oldu bu dinden dönmek yodur
7. pes fütüvvet daı resūl ḥazretinde tamām oldu ammā cümle āḥiler
8. ḥadur cümlesi birdür illā birinden birine dönmek yodur ve daı
9. terbiye yigidinden ve āḥisinden ve şeyḥinden ayru āḥiye ve şeyḥe

¹ Esas alınan nüshada, bu kelimenin yerinde “terbiye” yazılıyken, dier nüshalardan (SÇ.31b-3, HÇ.50b-3, M.90a-10) yukarıdaki gibi düzeltildi.

² Metindeki تَرْبِيًّا imlasında kelimenin sonundaki يٰ nin sehven yazıldığı görölmektedir.

³ Metinde “alup” yazılıyken, SÇ.32a-4’teki şekilde düzeltildi.

⁴ Metinde “eisinden” yazılıyken SÇ.32a-4’teki şekilde düzeltildi.

40a(33b)

1. dönmek yokdur eger münkir olup ħorlarısı ol daħı mürted olur
2. cümle erkān aña ħarām olur nitekim bir müslüman peygamberlerden
3. bir peygambere inanmasa yāħuz sünnetine inanmasa kāfir olur pes cümle
4. āħileri seve illā gendü āħisini artuķ seve ve daħı terbiyeye evvel
5. yigit gerek evvel anı oğlanlığı vaķtinde saklaya cümle yavuz işden
6. nitekim kiķiyiken atası [ve anası: SÇ.32b-7] şaķladı oddan şudan ve yigit aña edeb
7. ögrede daħı yigit anı gendü āħisine ilede āħī daħı ħizmet
8. ögrede āħī anı şeyħe ilede şeyħ aña zühd ü tāt at ögrede
9. tā şeyħ anı tañrıya irgüre bu dürüst erkāndur erkāndan

40b(34a)

1. maķşūd terbiye¹ ħāşıl olmaķdur illā terbiye ħāşıl olmağı
2. āħī katındadur eger terbiye bir yigidi yigit tutunsa yine dönse ol
3. yigidi² āħī ve şeyħ dutunsa revādur illā üç daħı olsa
4. gerek daħı ol gişi boynına alsa gerek terbiyeye hem yigit olmağa
5. ve hem āħī olmağa ve hem şeyħ olmağa bu şerħ yukaruda
6. geķdi terbiyenün yigidi kimise āħisi ol olsa gerek āħisinün
7. şeyħi kimise anuñ daħı ol olsa gerek zīrā kim yukaruda yāz
8. kıldıķ ol üç daħı birdür pes bunlara erkānlarıdur gişi

¹ Metinde “terbiyedür” yazılıyken, SÇ.32b-11’deki şekille düzeltildi.

² Metinde “yigit” yazılıyken, SÇ.33a-2’deki şekille düzeltildi.

9. erkāndan taşra olmasa gerek bāb şöyle vācibdür āḥīye kim

41a(34b)

1. terbiyet kıla terbiye göre göre¹ ögrene zīrā kim gişi her bir nesneyi görmeyince
2. öğrenmez şöyle terbiye eyleye kim hünermend ola ya‘nī cümle erkānı ögrene
3. bile ve her bir peygamber gendü ümmeti içinde niceyise ve ne kılsa
4. āḥī dahı gendü terbiyeleri katında şöyle olsa gerek eger bilmezse
5. fütüvvete lāyık degüldür āḥī terbiyesine namāzuḡ cümle erkānın öğretmek
6. gerek farīzasın vācibin sünnetin öğretse gerek eger bu işi kılmazısa
7. fütüvvete lāyık degüldür āḥī terbiyeyi şöyle ma‘mūr eylese gerek kim cümle
8. ādemler anı göreler ol āḥīye du‘ā kıllalar terbiyesinden
9. bileler kim ol āḥī fütüvvetdārdur āḥī terbiye içinde anlamaklık

41b(35a)

1. çirāğın yandura kim anuḡ içi karaḡu olmaya ve dahı terbiyenüḡ göḡli
2. āyinesine ma‘rifet şayḡalın ura ol āyineye baḡa anlāya bile pes āḥī
3. terbiyetdār olsa gerek ve seng-i tırāş ve dıraḡt-ı tırāş olsa
4. gerek ya‘nī taş yonucı ve ağaç yonucı bir taş yonar ol daşuḡ
5. adın degşürür ayruḡ ad virürler ağaç dahı hemān bu resme
6. olur taş hemān ağaçdur illā yonulı bir nesne olur adı bir ḡoş
7. ad olur ve dahı ādemī dahı hemān ādemdür āḥī aḡa perveriş virür

¹ Metinde bir kez “göre” yazılıyken, SÇ.33b-1’deki şekille düzeltildi.

8. halk içinde ol bir hōş adıla anılır görmez misin şol tağda

9. biten yimişlerle şehirde biten yimişün adı¹ birdür illā lezzeti bir degüldür

42a(35b)

1. bahāsı dağı bir degüldür perverişden bir taş la' l olur ve perverişden

2. bir ağaç yaprağı² atlas olur ammā mes'eleler ve sözler çokdur buña meşgūl olusavuz

3. ayruk maqşūddan kaluruz allāhu te'ālā muhammede perveriş kıldı iki cihān³

4. şāhı oldı pes ādem ki perveriş yimedi eger anuñ başı göge irerse

5. ol eşekdür pes āhī gerek kim perveriş vire ādemlere terbiye üzerine

6. gey durısa terbiye dağı āhinün sözünü kabūl kıla meger bir zamanda

7. bir ulu āhī varıdı birkaç gişiler aña hizmet kılurdı bir

8. oğlancuk dağı varıdı āhī ol oğlancuğa gey 'izzet kılurdı ol

9. yanındağı gişiler melūl oldılar andan āhiye eyitdiler bu cümlemüze terbiye

42b(36a)

1. kılursın illā aña katı 'izzet idersin didiler āhī bunların

2. her birinün eline bir kuş virdi eyitdi varuñ [her: SÇ.34b-11] birünüz [bu kuşları: SÇ.34b-11] bir halvet yirde

3. hiç kimse görmesün boğazlañ didi pes her biri bir yirde boğazladı-

4. lar getürdiler ol oğlan alup gitdügi kuş girü diri getürdi

5. āhī eyitdi neçün sen boğazlamaduñ diri getürdüñ didi oğlan

¹ Metinde “dadı” yazılıyken, SÇ. 34a-8'deki şekille düzeltildi.

² Metinde “yaprağ” yazılıyken, SÇ.34a-10'daki şekille düzeltildi.

³ Metinde, bu kelimenin sonundaki ۛ harfi yoktur. SÇ.34b-2'den tamamlandı.

6. eydür her kanda kim vardumısa gördüm kim tanrı anda hâzırdur
7. cihānda hiç h̄alvet yir yokdur āhī eyitdi ha gördünüz mi
8. ben aña ‘ izzet itdügüm nedendür bunda çok kabliyet anlamaklık gördüm
9. anuñ içün buña artuğ ‘ izzet iderin pes terbiye āhinün sözün

43a(36b)

1. kabūl kılsa gerek āhī dahı terbiyeye gey renc yısa gerek
2. [ve evvel]¹ terbiye tutan şīt peygamberdür allāhu te‘ālā ādem peygamber ‘ a.s.
3. buyurdi kim oğlanlarıñı ve dahı oğluñ oğlanlarını şite ilet terbiye
4. kılsun² kim şīt anlara ‘ ilm ve edeb ve erkān ögrede ādem eyitdi
5. ilāhī ben ögredeyin allāhu te‘ālā [eyitdi: SÇ.35b-2] revā degüldür oğul ataya terbiye olmak
6. pes ādem oğlanların şīt terbiye kıldı pes cebrā’il ‘ a.s. gelürdi
7. şite elli şuhuf getürdi anuñ içinde edeb hayā çoğudı perveriş-
8. siz ādem tağ³ yimişi ve tağ canavarları gibidür perverişile hamlar
9. göynülür ve [çigler bişer]⁴ āhiler gerek kim dāyim terbiye kıla perveriş vire

43b(37a)

1. terbiyeye gerek mālū cānı āhisi yolına sebīl ola bāb
2. ol beyāndur kim qavlı nedür⁵ seyfi nedür kitābu’l-ḳalāizde şöyle

¹ Metinde “ol” yazılıyken, SÇ.35a-8’e istinaden yukarıdaki gibi değiştirildi.

² Metinde “kııl” yazılıyken, SÇ.35a-11’den yukarıdaki gibi düzeltildi.

³ Metinde “taş” yazılıyken, HÇ.54a-10’dan yukarıdaki gibi düzeltildi.

⁴ Metinde “çiçekler düşer” yazılıyken, SÇ.35b-8’den yukarıdaki gibi düzeltildi.

⁵ SÇ.36a-2’ye göre bu arada “ve” var.

3. buldum ki fütüvvet yolu iki dürlüdür biri kavlı ve biri seyfidür
4. ve hem kitābu'l-müsem māda şöyle gördüm kim kavlı ebū bekirdür ve seyfi 'alī-
5. dür va dahı kavlı oldur kim āhī ve şeyh görmedin şıdk bağlaya
6. āhiye kavlı ola 'ışkıla fütüvvetden anuñ adını aña āhisi 'ışkına
7. cömerdlık kıla āhī ne işde ve ne şüretde ve ne dirlikdedür
8. ol terbiye dahı ol şıfatlu ola eydürler kim terbiye ol āhinün
9. terbiyesidür ba' zılar eydürlerse revā degül yalan söylerler¹ [her gişi: M.97b-2] āhī ve şeyh

44a(37b)

1. görmedin [terbiyesi dürüst: M.97b-2]dür illā yigit görmeyince olmaz zirā ebū bekir-al-şıddık kavlıdür
2. anuñ islāmını resūl cihāna gelmedin dürüst tutdı allāhu te'ālā dahı
3. peygamber kabūl kıldı dahı kūr'ānda buyurur وَالَّذِي بَخَا
4. kavle şıdk gerek
5. ebū bekir gibi ebū derde eyitdi bir gün yolca yürürdüm ebū bekir
6. ardumca gelürdi resūl 'a.s. eyitdi yā ebū derde ol gişi kim
7. senden yigrekdür dünyāda ve hem āhiretde sen anuñ öñince yürürsin
8. ol tañrı haqqıçün kim muḥammed anuñ taşarrufındadır kim gün toğmadı
9. ve uyağmadı gişi üzerine peygamberlerden şonra ebū bekirden

¹ Metinde "söyler" yazılıyken, M.97b-1'den yukarıdaki gibi düzeltildi.

44b(38a)

1. yigrek pes terbiyenün şıdkı ġālib olıcaķ [ķavl: SÇ.36a–11] dürüstdür çün āhisine varmaġa¹
2. el ırmeye anuñ yolın vara aña öyküne ve daġı ķavl iķrār eyleyüp niyyet
3. kılmaķdur pes ġişi evvel niyyet kılur andan işler niyyetsüz abdest ve namāz
4. ve şadaķa dürüst degüldür pes ķavli ķavildür her kim ki seyfi ola ġāş
5. ve ‘ām gerek kim ol ķavlī ola andan seyfi ola gerçi ‘arap kılıca
6. seyf dir illā seyfi oldur āġī ve şeyġ gördi² andan terbiye aldı
7. andan dün ġün āhiye ķarşu ġizmet kılurdu nitekim emirü’l-mü’miñ
8. ‘alī dün ġün resül ġazretine ġizmet kılurdu pes ol kim seyfidür
9. āhisine ġizmet kıla āġī andan ġoşnüz ola

45a(38b)

1. ³ çün āġī andan ġoşnüd oldı bilin baġlaya destür
2. vire çirāġ vire anuñ işi tamām olur ķavlīdür çirāġ ala⁴ eger ol şıdkı
3. baġladuġı āġī dünyādan ġitse terbiye ol āhinün maķāmına vara andan
4. çirāġ ala āhinün bir ġalīfesi anuñ bilin baġlaya illā ol ġişi bil baġlamaġa
5. lāyık ola ya ķabri üstine varalar çirāġ ilemeler āhiye lāyık ve yakın kimse
6. bilin baġlasa ve eger ķavlīnün eli ve ġuci ırmese āġī üstine varmaġa
7. ya bir ġalīfesin bilmedi pes ol ķavlī terbiye ne kıla şöyle gerek kim ol

¹ Metinde “var” yazılıyken, SÇ.36b-1’den yukarıdaki gibi düzeltildi.

² Metinde “gözede” yazılıyken, SÇ.36b-7’den yukarıdaki gibi düzeltildi.

³ Burada, bir önceki satırda yazılı olan “ġoşnüz ola”, mükerrer yazıldığı için metinden çıkarıldı.

⁴ Metinde “ola” yazılıyken, SÇ.-37a-2’den yukarıdaki gibi düzeltildi.

8. şehriñ kavmi tanuqlıq vireler bu gişi ol âhî yolına lâyıkdur pes

9. ol iqlimüñ pâzişâhı ya kaçısı anuñ belin bağlaya çirâğ vire

45b(39a)

1. bâb bu ol beyândur kim âhinüñ şofrası ne resme ola gerek âhinüñ [şofrası: SÇ.37b-5]

2. ulu ola çok etmek ola şoğan olmaya şarımşak zîrâ kim gökden böyle

3. indi za‘îf tefsirde şöyle gördüm ki ‘isâ peygamber ‘a.s. kavmine otuz gün

4. oruç buyurdu tuttılar ol kavmüñ bir niçesi eyitdiler bize otuz gün

5. oruç buyurduñ tutduñ zahmet meşakkat gördük eger otuz gün

6. bir âdemiye kulluğ itsevüz bizi konuqlayaydı ya bir nesne vireydi imdi eger

7. elüñden gelürse tañrıdan dilegil bize gökden bir ni‘ met vireydi

8. didiler nitekim qur'anda buyurur اِذْ قَالَ الْحَوْلُ رُبُّوتَ بِلَاعِي

9. بِنِزَامِ حَالِ بِنِطَاحِ رَبِّكَ اَنْتَ عَلَيْنَا مَا يَدْعُ بِالسَّيِّئِ

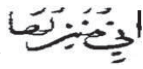
46a(39b)

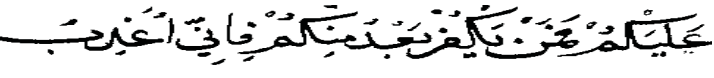
1. dağı ol kavm eyitdiler anuñ üçün dilerüz kim andan yiyevüz göñlümüz muṭma’ın

2. ola şıdkumuz arta saña inanavuz nitekim buyurdu قَالُوا نَبِيُّكَ اَنْتَ

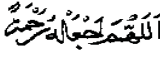
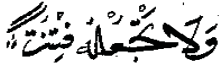
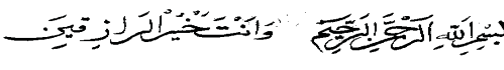
3. كُلُّ مِنْهَا وَنُطْبِئُ قُلُوبَنَا وَنَعْمَرُ اَنْتَ قَدْ صَنَعْتَ اَوْ تَكُونُ عَلَيْنَا

4. مِنَ الشَّاهِدِينَ اللّٰهُ اَنْتَ pes ‘isâ ‘a.s. du‘â kıldı el götürdi eyitdi

5. haḳ te‘ā[lā]¹ vaḥiy kıldı kim du‘ānı
6. ḳabūl kıldum dilegünı vireyin ammā bilsünler kim ta‘āmı yiyüp şoḡra inkār
7. kılursa senün peygamberlıḡna ve baḡa ‘āşī olursa ben anlara bir ‘azāb
8. kılam kim andan artuḳ kimseye kılmaduḳ olam nitekim buyurur

9.

46b(40a)

1. andan
2. bu ḳavle rāzı oldılar baḳdılar gökden bir şofra iner döne döne bu ḡalayık
3. müteḡayyir oldılar ‘īsā anı göricek aḡladı eyitdi
4. andan ol ‘īsā öḡine indi
5. üstinde bir destār var gelün birünüz bu şofrayı açuḡ kimse ilerü
6. gelmedi ‘īsā ‘aleyhi’s-selām ol destārı şofra üzerinden götürdi eyitdi
7.
8. didi açdı gördi kim ² girde ve ḳavrılmıḡ balık yaḡı ṭamar kılcıḡı yok
9. derisi yok başı ucında yumşak tuz kıyruḡı ucında üsküreyile sirke

47a(40b)

¹ Metinde “te‘ā” yazılıyken, tarafımızdan yukarıdaki gibi tamamlandı.

² Bu arada, M.99a-5’te “beş” var.

1. bir girde üstinde zeytün pes mütehayyir oldılar bir gişi eydür yâ ʿîsâ duʿâ
2. senden bir muʿcizât dilerüz kim bu balığı diri kılasın ʿîsâ duʿâ kıldı
3. balık diri oldu ol kavüm korkdılar kaçdılar ʿîsâ balığa buyurdi
4. yine bişdi ʿîsâ eyitdi gelün bu taʿâmı yin didi eyitdiler ilk
5. sen yi andan biz de yiyelüm didiler ʿîsâ eyitdi benüm bundan hazzım yok
6. sizün için diledüm gelün yin râzı olmadılar ʿîsâ ʿa.s. eyitdi
7. gelün iy şayrular rencülüler gössüzler veyâ ayakşuzlar bu taʿâmı yin şifâ
8. bulasız pes bölük bölük ol taʿâmdan yidiler rencilüler sağ oldu
9. şifâ buldılar ve yoğsullar bay oldılar ol gün bin üç yüz gişiyidi

47b(41a)

1. bir zerre eksilmedi o şofra yine göge çıkdı irtesi girü indi bakup
2. hep halâyık yidiler hiç eksilmedi pes kırk gün bu resme indi öyle
3. namâzına degin tururdi pes ʿîsâ hâk teʿâlâ vahiy kıldı kim baylar
4. yimesünler ʿîsâ bu haberi ol kavme didi [baylar: M.99b-2] eyitdiler ʿîsâ gey cāzudur
5. ammâ hikāyeti çokdur ʿîsāya cāzu diyenler üç gişidür gice yatdılar
6. dün yarusında toğuz şüretinde oldılar neʿûzubillāhi yidi gün
7. gezdiler sikizinci gün yir yarıldı aşğa geçdiler tamuya geçdiler pes
8. her kim tağrınun niʿmetin yise şükür kılmasa eyle olur ve her kim tağrınun
9. niʿmetin yise şükür eylese allāhu teʿâlâ anun niʿmetin arturur nitekim kūrʿānda buyurur

48a(41b)

1. وَلَيْسَ شُكْرُهُ لَكَ زَيْدٌ تَكْمُرُ çün ni‘ mete şükür eylemese
2. ol ni‘ meti andan alur nitekim buyurur اَيْتَ عَزَاجِلَ شَدِيدٍ
3. pes gerek kim âhî dāyim şükr içinde ola âhinün ta‘ âmında acı nesne
4. olmaya zeytün yağı mercimek ola ma‘ zūr tutuñ size lāyık degüldür
5. dimeye ve gey hāmdur şol gişi kim ta‘ âmından ötürü
6. ‘özür dileye gerek kim âhî ve şeyh cümle ta‘ āmdan bişürmesini bile tā kim bileler ol
7. âhî hizmetkārdur zīrā hizmet bilmeyen fütüvvete lāyık degüldür ve dañı yigit
8. âhî ve şeyh bāzārda ta‘ ām yimeye ve şu içmeye bu za‘ īf kul müsem mā kitā-
9. bında gördüm her kim bāzārda ta‘ ām yiyüp

48b(42a)

1. şu içe ol gişi fütüvveti azarlamış olur âhinün
2. sofrasında etmek çok gerek bāb ta‘ āmı yimekte yigirmi erkān vardır
3. dördi farz dur ve dördi sünnetdür on ikisi edebdür ba‘ zılar
4. cümle on iki tutarlar illā dürüst degüldür nitekim beş vaqt namāzuñ
5. farīzası vitrile yigirmi rek‘ atdür ta‘ āmuñ dañı erkānı yigirmidür ammā ol kim
6. farīzadır evvel helāl yimekdür kim vebāli olmaya ikinci pāk ve temiz yiye
7. üçünci gendü öñinden yiye dördüncü şükür kıla tañrıya ammā ol dört kim
8. sünnetdür evvel ta‘ āmdan öñinden elin yuya ikinci ta‘ ām şuna bismillāh diye
9. üçünci çanağuş kenarından yiye ortasından

49a(42b)

1. şunmaya dördüncü ta‘âmdan sonra elhamdulillâh diye ammâ ol on iki kim
2. edebdür edeb bâbında eydevüz ta‘âm yidükde sümkürmeye tükürmeye ağsurası
3. ve sümküresi gelürse ağzına destemâl tuta elin tutmaya ve ta‘âm yiriken şu
4. içmeye meger zarûret ola ta‘âm yiriken kimseye ikrâm kılmaya ya‘nî kimse
5. gelürse turtmayalar ta‘âma ‘izzet kıllalar uru turturken yimeyeler ve şu içmeyeler
6. nitekim resûl hâzreti ‘a.s. buyurdi hiç kimse sizden uru turtup şu içmesün
7. şordılar kim yâ resûlallâh ta‘âm nice ola ol da yavuzdur pes âhiye
8. gerek kim işbu yâz kılduğumuzıla hem tuta hem işleye âhiluğun bünyâzı
9. ta‘âm yidürmekdür sipâs ve minnet kılmaya zîrâ kim her gişi rızkın yir ammâ

49b(43a)

1. âhî şükür kıla tañrıya kim miskinlere etmek yidürmege beni sebeb kıldı zîrâ kim
2. ni‘met tañrınınuğdur kime kim rızık eyleye ol beni bahâ[ne]¹ kıldı zîrâ rızık
3. allâhu te‘âlânıuğdur rızık eyleyen² oldur âhî eyde allâhu te‘âlâ beni ne eyledi diye
4. eger minnet ve sipâs kılırsa gendüye aşşı kılmaz nitekim [allâhu]³ te‘âlâ qur’anda buyurur

5. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَبْطُلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَى pes ta‘âm erkânları

6. budur devlet ol gişinüñ kim bile işleye bâb gerek kim âhinüñ dört
7. nesnesi açuğ ola ve üç nesnesi bağıu ola ammâ dört kim açuğ olâ [evvel eli açuğ

¹ Metinde “bahâ” yazılıyken, M.100b-2’den tamamlandı.

² Metinde “eylemeye” yazılıyken HÇ.60b-1’den yukarıdaki gibi düzeltildi.

³ Metinde yazılı olmayan yukarıdaki kelime tarafımızdan ilave edildi.

8. ola: SÇ.40b–10] hiç dünyām eksile dimeye nitekim resūl ḥazreti buyurdi her kim taḡrı

9. te‘ālā yolında ḥarc eyleye birine yedi yüz¹ vire² enes ibnū mālīk eyitdi

50a(43b)

1. resūl yarınkı gün içün hiç nesne gizlemedi daḡı ḥaberde şöyle gelmişdür

2. kim eger bir gişinün toḡsan toḡuz ‘aybı olsa ol gişi dünyāyı terk idüp

3. yidürse ol örter anuḡ cümle ‘aybını pes alnu³ açuḡ gerek ḡatına

4. ḡuşşalu gişi gelürse şāz ola ve āḡī güler yüzlü ola ve müsāfirlere

5. güle güle söyleye üçünci [āḡinün ḡapusu açuḡ ola ve hiç kimseye yıḡıḡ olmaya yitmiş iki millete ḡapusu açuḡ ola ve: SÇ.42b–2] āḡinün şofrası açuḡ ola her kim içeri girse öḡine

6. şofra açā pes bu dört açuḡ ola dört nesne aḡa açıla taḡrı

7. te‘ālānuḡ ni‘meti ḡapusu açıla ve rahmet ḡapusu açıla [ve cennet ḡapusu açıla ve tevbe ḡapusu açıla: M.100b–19] ammā ol kim [baḡlu: SÇ.41b–7]

8. gerekdür evvel āḡinün iki gözi baḡlu ola hiç kimseye yavuz nazarla baḡmaya

9. ikinci dili baḡlu ola yavuz gelecı söz söylemeye şalvarı baḡı bek baḡlu ola

50b(44a)

1. evvel ardın şaḡlaya şoḡra öḡin şaḡlaya bekleye ḡaberde şöyle gelmişdür

2. her kimde kim bu iki vardur [cümle nesne anda var: SÇ.43a–1] pes bu üç baḡlu olıcāḡ üç nesne aḡa baḡlana

3. evvel günāḡ ḡapusu baḡlana ikinci ‘azāb ḡapusu üçüncü ḡamu ḡapusu baḡlana

¹ SÇ.41a-4’tē, bu kelimenin yanındaki sayfa boşluḡunda “ya‘ni bir aḡça” yazılıdır.

² Metinde “dege” yazılıyken, SÇ.41a-4’tēn yukarıdaki gibi düzeltildi.

³ Metinde “eli” yazılıyken, SÇ.41a-11’tēn yukarıdaki gibi düzeltildi.

4. ve āhī gerek kim pāk-i dāmen ola ki bu ādıla her kim anıla hem [fütüvvet: SÇ.42a-4] içinde

5. ehl-i tārīkat katında bu iş baña ve āhiye ve şeyhe gerekdür bāb āhinün tonı

6. necesi anı eydelüm her kim ehl-i tārīkat tonın geye ya fāsık ya fellāh

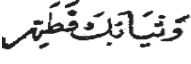
7. ya‘nī fāsık fāsıklıktan çıkarur fellāhun fellāhlığın giderür

8. ya‘nī ton gişiye muhtesibdür dilersen kim kıyāmet güninde bitin kara

9. olmaya ve dahı şermesār olmayasın tonuñdan şakın nice gişi kıyāmet

51a(44b)

1. güninde tonından ötürü tamuya gire ve gerekdür kim gişinün tonı pāk ola

2. nitekim kur‘ānda buyurur gerek kim ehl-i tārīkat her zamanda

3. tonın yudura dahı anuñ tonı bir renk ola ağ ola alaca olmaya emirü‘l-mü‘minin

4. ebū-bekr-al-şiddik gök renklü ton geyardi pes şeyhler gerek kim gök

5. geyesi geyeler emirü‘l-mü‘minin ‘ömer raḍıyallāhu ‘anh yeşil ton geyardi pes müderrisler

6. kaḍılar ḥalīfeler yeşil geyeler emirü‘l-mü‘minin ‘oşman aq renklü cāme geyardi

7. pes ḥatībeler ve ḥāfızlara ve ehl-i qalemlere aq ton geyeler emirü‘l-mü‘minin ‘alī

8. kerremallāhu vechehu kara renklü cāme geyardi pes yigitler āhīler kara geye-

9. ler kızıl ya şaru geyerse fütüvvetden ırakdur kızılı şaruyı hiç bir peygamber

51b(45a)

1. geymedi fir‘avn-ı la‘in tonıdur āhī harir geymeye ve tonın kışırağ geye nitekim

2. resûl hâzreti eyitdi [topuğdan aşağı]¹ ton tamulıkdur âhî altun bezek
3. geymeye pes nekim fütüvvet içinde vardır [gerek kim âhî: SÇ.43a-7] şerî' atden taşra degüldür
4. nitekim resûl hâzreti buyurur kim şerî' at kavlümdür ve tarîkat fi' limdür
5. ve hakîkat hâlümdür âhinün dülbendi yidi arşun ya toköz arşun
6. gerek kim kaçan bir müsteḥak bir yalıncağ görse gendünün güci yiter olsa
7. kaftanın çıkara ol miskîne geyüre hiç kimesneye söylemeye ve paşmak
8. daḥı bu resmedür her kim bu işleri işleye anuḡ [maḡâmı enbiyâ: SÇ.43b-6] maḡâmında ola
9. zinhâr iy qarındaş tonuḡ arı pāk tut bu bâb ol beyân

52a(45b)

1. kim âhinün şöḡbeti şâlihler ve ḥarîfi şafâ gişiler ola allâhu te' âlâya yakın
2. gişiler ola miskinleri seve dâyim şöḡbeti miskinlerile ola nitekim resûl
3. hâzreti du' âsında eydürdi ilâhî beni dirliğümde miskîn eylegil öliceḡ
4. miskin öldürgil kıyâmetde miskinlerile ḡopargıl 'âyişe anamuz raḡıyallâhu
5. 'anhâ eyitdi yâ resûlallâh niçün böyle dirsın eyitdi anuḡ içün kim
6. miskinler kırk yıl öḡden giriserlerdür uçmaḡa [baylardan: SÇ.44b-3] resûl hâzreti eyitdi yâ
7. 'âyişe miskîn kapuya geliceḡ maḡrûm gönderme yarım ḡurma varısa daḥı
8. virgil yâ 'âyişe miskinleri sevgil kim tâ kim allâhu te' âlâ seni kıyâmet güninde

¹ Metinde "toprakdan" yazılıyken, SÇ.43a-4'ten yukarıdaki gibi düzeltilti.

9. gendüye yakın eyleye āhinün şöḥbeti miskinlerle olsa gerek zīrā kim

52b(46a)

1. gişinün ḥarīfi ne nesne ise ol daḥı ancılayın olsa gerek āhinün [ḥarīfi: SÇ.44b-9]
2. baylar ve begler olmasa gerek nitekim ‘āyişe eyitdi kim baḥa resūl ḥazreti
3. eyitdi eger dilerseñ kim baḥa irişesin ḵanā‘ at [ile: SÇ.45a-5] dünyādan etlü
4. azuḡı deñlü nesneñ olsun daḥı zinhār saḵıñıl baylarıla oturmaḡıl
5. ve bir ṭonı yamayup geymeyince bırakmaḡıl eski diyü pes gişi ḥarīfin bilse
6. gerek çün sirke bal birle hemnişin oldı sirkelik adından degşülür
7. engübün olur ve bir ḵatre deñizde ḥarīf olıcaḵ ol daḥı deñiz olur
8. gevher [bulur ve görmez misin]¹ ṭopraḡı gülile ḥarīf kıldılar ol ṭopraq gül gibi
9. ḵoḡar pes şālīḡ gişilerile² hemnişin olan bir demde aḡa eşer ider mūsā

53a(46b)

1. peygamber ‘aleyhi’s-selām³ ḵuru ‘aṣā yoldaş olduḡıçün ezderhā⁴ oldı
2. daḥı çoḵ mu‘ cizātlar andan geldi resūl ‘a.s. bir ağaḵ yoldaş olduḡıçün
3. ‘arşuñ üzerine çıḵdı ‘arşdan daḥı ‘azīz oldı ve āḡiye gerek kim ne
4. yire oḵurlarsa vara yoḵ dimeye resūl ḥazreti ‘aleyhi’s-selām eyitdi kim
5. bireḡü sizi yiyesiye oḵısa varuñ eger oruḵ olursañuz daḥı
6. ol gişiye du‘ā kıluñ eger beni bir ḵoyun pāçasına daḥı oḵurlarsa varurın

¹ Metinde “bilür ve ger mü'min” yazılıyken, SÇ.45a-10’daki şekille düzeltildi.

² Metinde “gişiler” yazılıyken, HÇ.64a-4’teki şekille düzeltildi.

³ Bu arada, HÇ.64a-5’e göre “bir” var.

⁴ Metinde “ezdehā” yazılıyken, HÇ.64a-6’daki şekille düzeltildi.

7. didi bāb bu ol beyāndur kim āhī fesād ehli gişilerle muşāhib
8. olmaya zīrā ehl-i fesāduş şoĥbeti fütüvvet ehline yatlık gösterür çün gül
9. ĥarīfi diken olduĥiçün oda göyner ādem oldur kim şoĥbeti güzīn kıla

53b(47a)

1. ‘īsā peygamber ‘a.s. birle bir igne muşāhib olduĥiçün dördünci kat
2. gökde kaldı yukarı çıkmadı ve bal sirkeyile ĥarīf olduĥiçün
3. dadı lezzeti ayruksı oldu ve bülbül birle ĥarīf olanuĥ yiri gülzār olsa
4. gerekdür baykuş birle ĥarīf olanuĥ yiri virāne olsa gerek
5. tūṭī birle hemnişin olanuĥ ĥidāsı şeker olur ve karkā birle yoldaş olanuĥ
6. ĥidāsı murdar olur ve hem şunuĥ ĥarīfi taş olduĥiçün dāyim
7. aķarken iniler ya‘ nī nā-cins gişinüĥ i‘ tikādına ziyān ider nite[kim]¹ bir pāre
8. bulut gelür şol ‘azāmetlü güneşüĥ nūrın kaplar pes nā-cins gişiyile
9. olan mübtelā olur nitekim sulṭan maĥmūd bir eyü toĥanı ĥāyet severdi

54a(47b)

1. kaçurdılar bir türkmen ṭamına ķondı türk ṭutdı aldı evine girdi
2. [‘avratına: HÇ.65a-8] eyitdi bir şehir badinosın ṭutdum didi tavuķları arasına şalıvirdi
3. toĥan fi’l-ĥāl bir tavuķı vurdı ve yırdı türk eydür bunuĥ
4. toynaĥı uzamış tavuķa ķatılmaz didi ve toĥanuĥ dırnaĥın kesdi
5. andan toĥan uçmaĥa ķaşd kıldı türk eydür ķanadı daĥı

¹ Metinde “nite” yazılıyken, HÇ.65a-2’deki şekille düzeltili.

6. uzamış didi kanatların dağı kesdi andan öğine taru dökdi
7. türk eyitdi burnı uzamış toğanuñ burnın dağı kesdi rüsvây
8. eyledi sulţān buyurdi çavuşlarına çağurdurlar her kim
9. ol toğanı getürür biñ altun alsun andan türkmen bu haberi

54b(48a)

1. işidür ‘avratına eydivirür ‘avratı eydür aşikâre iletme kim elünden
2. alurlar ol toğanı bir tağarcuğa koydılar tağarcuğı bir çuvala bırağdı
3. arkasına götürdi sulţān katına getürdi eyitdi kuşu ben tutdum
4. didi sulţān eyitdi getür¹ türk getürdi çuvalı aşğa kodi
5. dağı ol çuvaldağı tağarcuğı çıkardı ve ol tağarcuğun başın
6. aşğa silkip düşürdi gördiler kim ölüm hâline gelmiş sulţān
7. toğanı eline aldı gördi türkmene şordı kim niçün kanadın kesdün
8. türk eyitdi uçardı eyitdi neçün burnın kesdün eyitdi taru
9. yimezidi eyitdi neçün dırnağların kesdün tavuk yırtıdı

55a(48b)

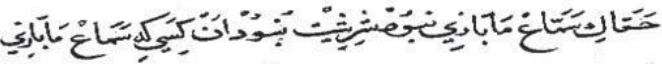
1. pes sulţān buyurdi tağarcuğı tolu akça virdiler andan sulţān
2. toğanı çavuşlar eline virdi şehir içinde çağırduñ her kim
3. nā-cins gişiyile harīf olanuñ hâli budur sonra iymānsuz kalur
4. pes bir gişiye gerekdür gendü harīfın bile murdār harīf murdārdur

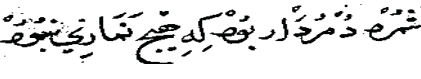
¹ Metinde ‘كتُرُكْ’ şeklinde yazılıyken, HÇ.65b-9’daki şekile düzeltildi.

5. erenler Һarīf er olur Һol ҺoҺbet kim ādemi eksük kıla dūnyālikden
6. ve āhiretten Һalk Һinde Һor ola anuҺ gibi ҺoҺbeti kılan giҺi Һāyet
7. cāhil olur ammā semā‘ kim ‘ārifler [anda: HÇ.66b–1] zevk u şafālar bulur cānuҺ
8. rāҺatıdur ki ol nağmeyi ‘āşıklarun cānı işidür kuş gibi
9. uçarlar cilve¹ urur dostdan yaҺa semā‘ cānuҺ konuğıdur² ҺöҺül

55b(49a)

1. arzusıdur ҺöҺül firistehlerun bile semā‘ Һindedür şeş cihet
2. her laҺza cünbişdedür her bir şaҺş raqş urıcaq zevk bulur şeyh
3. rast kuţbu‘l-‘ārifin mevlāna celālū‘d-dīn Һaddesallāhu sırrahu buyurur kim

4.

5. pes semā erenlerun ‘ā-

6. riflerun ‘āşıklarundur nitekim bülbul Һüli Һöricek söyler tesbīh
7. ider Һüli Һörmeyicek söylemez ‘āşıklar daҺı semā‘ [olıcak: HÇ.67a–3] şabır
8. kılmaz bülbul gibi taleb kıılır işbu çarҺ u felekler ve melekler ve ādemiler
9. ve divler ve cümle Һayvanāt her biri semā‘ dadur kimisi nağmede

56a(49b)

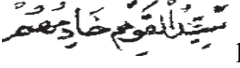
1. ve şavtda ve kimisi raqşda kimisi şāzı kimi Һamlu kimi zevkde kimi şevkde-

¹ Metinde “çelve” yazılıyken, M.103b-14’teki şekille düzeltildi.

² Yukarıdaki kelimenin yerinde, HÇ.66b–3 ve M.103b-14’te “katiğıdur” yazılmıştır.

2. dūr illā semā‘ vaḳti gerekdūr vaḳtsüz olıcaḳ bî-zevḳ olur şāzlık
3. guşşaya döner pes semā‘ vaḳtiyile gerek daḥı muvāfıḳ yārenler gerek-
4. dūr kim ol semā‘ da vefā şafā ola salvetü’l-‘ārifinde eydür
5. ‘āyişe anamız raḍıyallāhu ‘anhā eydür benüm ḳatumda bir ‘avrat varıdı
6. şı‘ır eydürdi bir gün eydürken resūl ḥazreti üstine girüp
7. geldi ‘avrat dıñmadı andan ‘ömer geldi dıñmadı ‘ömer eyitdi
8. bu ne aḥvāldür resūl eyitdi şı‘ır eydür ‘ömer eyitdi biz de işidelüm
9. resūl ḥazreti ‘avrata işāret itdi ‘avrat ol beyiti

56b(50a)

1. ikileyin eyitdi ‘ömer dıñledi anı işitmeklige öğrenmege inkār eylemedi
2. bir gün resūl ḥazreti durdı aşḥāb-ı şuffa ḳatına vardı bunda
3. ḥikāyet çokdur ama aşḥāb-ı şuffanın bir dāne üzümi bulundı resūlün
4. öñine ḳodılar resūl ḥazreti anı kırk beş gişiye baḥş eyledi bu ḥadīşi
5. anda buyurdi pes andan aşḥāb-ı şuffa nağme ḳıldı
6. bunda ihtilāf vardur ba‘zılar eydürler resūl durdı üç gez çevrindi
7. cebrā’il ‘a.s. geldi döndi eyitdi yā resūlallāh ayruḳ dönme ki
8. yirler ve gökler uçmaḳ ve ḫamu ve cümle ‘ālemile dönerdi
9. ba‘zılar eydür resūl üç gez başın şaldı ridāsı mübārek omuzından

57a(50b)

1. düşdi pes semā‘ ḥelāl oldı ‘āşıḳlara ve ḥarām oldı ‘ışḳ-

2. suzlara serîr-i saķatî rađıyallāhu ‘anh eyitdi semā‘ dutsalar gö-
3. ğlin taşurur za‘îfler ve yazuķlular göğlini korkudur müşfikler göğline
4. od düşürür zel-nūna şordılar kim semā ħālî nedür eyitdi semmā‘
5. bir nesnedür kim göğle girür taĝrıya ırgürür her kim ħaķıķatden işidürse
6. aĝa raĥmetdür her kim nefsiçün işidürse aĝa miĥnetdür ca‘ fer ĥuldî
7. eydür cüneyidden işitdüm eyitdi üç vaķt içinde iner raĥmet
8. dervişleredir biri ol vaķt kim semā‘ ola anda ħaķ söylene
9. ikinci nā-ħaķ işide kimseye dimeye ve daĝı ebu’l-kāsım naşrābādî eyitdi

57b(51a)

1. her nesne ķatıĝı vardur cān ķatuĝı semā‘ dur süheyl bin ‘abdullāh eydür
2. semā‘ ‘ilmi taĝrı te‘ālā ķatında gelür hiç taĝrıdan artuķ kimse
3. bilmez ebū ‘ömer eyitdi gerek kim semā‘ ehlinüĝ göĝli diri ola teni ölmüş ola
4. her kimün kim göĝli ölmüş ola teni diri ola semā‘ aĝa ħarām ola muĥammed
5. bin ħarîr eydür her endāmuĝ naşîbi vardur semā‘ dan kaçan kim semā‘ kim
6. gözine düşe aĝlamaĝa düşer ve dile düşe dil na‘ra urur ça-
7. ĝırur ve ele düşe ŧonın yırtar ve ayaĝa düşe ayak raķşa girür ammā
8. semā‘ muĥtācdur üç nesneye evvel vaķt gerek ikinci muvāfıķlık gerek
9. üçünci ‘āşık gerek ammā semā‘ edebi üçdür evvel gülmeyeler ikinci hiç

58a(51b)

1. söz söylemeyeler üçünci çevre baķmayalar bu bāb ĥizmetkār ĥiz-

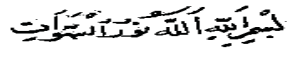
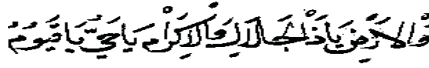
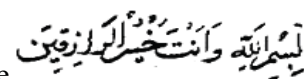
2. metin beyân kıılır nicesi gişi ola nicesi hizmet kııla ya‘ nî iy
3. fikeler şöyle bilün kim fikelik derecesi ulu a‘ lādur ve gey ulu maḳāmdur
4. her kim hizmetkârlığı şaklaya ve bekleye cümle nesne aḡa gülzâr ola allāhu
5. tebāreke ve te‘ ālā cümle peygamberlere ve evliyālara hizmet buyurdu nitekim
6. bunun şerhi yukaruda geşdi ammā fikelere gey katı hulk gerek tā yüzi yirden
7. kalkmaya kamu ādemīlere yū[z]¹ ura hulk eyleye nitekim resūl ḡazreti buyurdu
8. kıyāmetde terāzüye giren ‘ amellere hiç eyü hulkdan ağır nesne olmaya
9. eyü hulk sebebīle gişi gündüzün oruç tutup gice irteye degin dün

58b(52a)

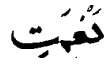
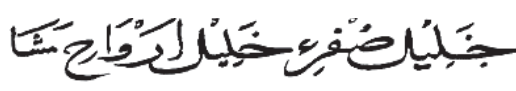
1. namāzın kıılanlar mertebesine irüşür hizmetkârlar güç götüre hiç inlemeye
2. zīrā yigit ve āḡī ve şeyḡ hizmetkâr olmayınca revā degüldür ve daḡı hizmet
3. hizmetkâr güler yüzlü gerek şāz u kām olsa gerek turşu yüzlü olmaya
4. ve ḡarībleri seve ve şöḡbeti ve yürümesi ve teferrüci ḡarīblerle ola ḡarīb-
5. lersüz ta‘ ām yimeye ve her bir işde taḡrı adın aḡa ve dilinde dāyim
6. fikri ve tesbīhi ola ve el kavşurup durmaḡ anuḡ pīşesi ola
7. ve dāyim pāk arı ola ve ṭonı arı ola ve hiç ṭahāretsüz ve abdest-
8. süz olmaya göḡli şafā ola ammā fekenün hizmetin beyân kıılalum kim ṭirāḡlara
9. hizmet kıılmaḡa başlaya ve şofanuḡ şol yanından çıḡa şaḡ ayaḡın

¹ Metinde “yü” yazılıyken, HÇ.69b-1’den düzeltildi.

59a(52b)

1. yukaru başa çün otura¹ arkasın âdemlere kılmaya ol otura ve şağ
2. dizin yukaru tuta çünkim² çirāğa şuna eyde
3. söyle edeb birle dura kim bir mü'min
4. namāza tūrur gibi ve mü'min namāzda şöyle tura kim şırāt köprisi üstinde
5. tūrur gibi dursa gerek zīrā kim çirāğı evvel tañrı te'ālā yandurdu
6. pes hizmetkâra katı ko[r]ku³ gerek ve ihtiyât gerek iki yirde biri çirāğ
7. hizmetinde bir şofra dökerken katı 'izzet gerek ammā çün şofrayı eline alıcak
8. eyde andan şofrayı arķuncak koya şağ yaña-
9. dın andan çirāğı iki eliyile tuta eger bir eliyile tatarsa ol ta'āmı ol ta'ām

59b(53a)

1. issini ve öñine ķoduğı gişiyi ĥorlamış olu[r]⁴ andan etmege 'izzet kıla çanak
2. altında etmek ufağın ķomaya şaķına pes ta'āmdan şonra gökçek fātılha
3. dileye ya ta'ām issini ve çirāğ issini aña andan eyde
4.
5. tekbir getürelüm diye andan cārū ala şol eline şağdın

¹ Bu kelime sehven mükerrer yazıldığı için biri çıkartıldı.

² Bu kelime sehven mükerrer yazıldığı için biri çıkartıldı

³ Metinde “ķoķu” yazılıyken yukarıdaki gibi düzeltildi.

⁴ Kelimenin sonundaki ر yazılmamış olduğu için, HÇ.70b-8'deki şekille düzeltildi.

6. başlaya arķun arķun elin yastaya tamām olıcaķ bardaķı eline ala
7. iki eliyile tuta eger bir eliyile tatarsa ol şuyı ve ol şı içer gişiyi
8. ħorlamış olur andan şı içen gişiye dolıncaķ tura elin kavşura
9. sağ elin şol eli üzerine ķoya ve ayağı daķı bu resme ola ve bu erkān

60a(53b)

1. selmān-ı fārisden ķaldı ba‘ zılar eydür bilāl ħabeşīden ķaldı dirler
2. dürüsti selmāndandır zīrā kim selmānuñ şol ayağınun baş barmağı
3. yogıdı resūl ķatına geldi şaĥābelere gelicek selmāna ħizmet
4. ķılurdı ol barmağından utanurdı resūl eyitdi sağ ayağun
5. barmağın şol ayağun üstine ķo didi ol andan ķaldı pes andan
6. şı tamām olıcaķ fātiĥa dileye ol iķlīmün pāzişāhın du‘ āda
7. aķa ve daķı emīrū’l-mü’miñin ‘alī ve emīrū’l-mü’miñin ĥamza ve ebu’l-müslīm maĥāzī
8. ve ĥasan ve ĥüseyin fātiĥadan aķa zīrā kim ‘alī fütüvvetdār başıdır ĥamzayı
9. anun içün aķarlar ¹ ‘alī dāyim ta‘ āmdan şonra ĥamzayı aķardı fātiĥa

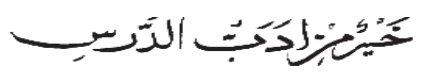
60b(54a)

1. okurıdı üstādum diridi ve hem daķı resūl ĥazreti ta‘ āmdan [şonra: HÇ.71b–8]
2. ĥamzayı aķardı şaĥābeleriyle fātiĥa okurlardı zīrā kim evvel
3. islām dininde ĥamza şehīd oldu ebu’l-müslīm anun içün aķarlardı
4. kim müsülmanlar atasıdır hem yigitler erkānıdır ĥasana ĥüseyine resūl yigit

¹ Bu arada, HÇ.71b-7’ye göre “ki” var.

5. didi anuñ içün añarlar andan feke şalavat dileye zîrâ elbette fâtiḥadan
6. şonra şalavat gerekdür eyde selmân-ı fârisî müzdine peygâmbere
7. şalavat virelüm diye bu hizmetler tamâm olmayınca fûke hiç söz geledi
8. kılmaya ammâ erkân çokdur illâ bize gereklüsünü beyân ve ‘ayân
9. kılduğ kim biz za‘îf daḥı fâtiḥa birle aḥalar fûkeler bize du‘â

61a(54b)

1. kılalar kim gizlüyi âşikâre kılduğ öğrenmek içün fütüvvet
2. ehline gereklüsin yazduğ eger bir gişinüñ ‘ömri nûḥ ve loḡmân
3. ‘ömrinden artuğ olursa bu fütüvveti tamâm yazamaya ammâ ben za‘îf
4. kul elinden geldükçe ve ‘aḳıl erdükçe yazdı zîrâ ḳur‘ân bir deñizdür
5. bu ‘ilmüñ beyânı çokdur ḥadîs-i resûl bisyârdur ammâ gereklüsin
6. ve bizde varından yazduğ bâb ammâ edeb bâbın
7. daḥı yazalum kim fütüvvet tamâm ola zîrâ cümle ‘ilmüñ yigregi edebdür
8. nitekim resûl ḥazreti ‘a.s. buyurur kim
9.

61b(55a)

1. ve her kimde kim edeb var ḥayâ andadur ve kimde kim ḥayâ vardur îmân
2. andadur nitekim resûl ḥazreti buyurur kim
3. ve daḥı buyurur kim

4. الْأَسْرَادُ وَمَنَاجِ الْأَجْرَاءِ وَاللَّيْنُ مَرْشِدُ الْطَائِفِينَ وَالْعَاشِقِينَ
5. عِلْمُ لُطْفِكَ وَالْيَقِينُ وَارْتِثَ الْأَجْيَادُ وَالْمُسْلِمِينَ قَدَسَتْ
6. ارْخُذْ أَخُو تَوْفِيقٍ أَدَبٌ بِأَدَبٍ مَحْرُومٍ اللَّهُ سِرِّهِ الْيَعِينُ buyurur kim
7. كَشَفْتُ أَرْطَفَ نَجَبٍ أَدَبٌ أَمُورٍ يُبِيرُهُ وَنَجْدٌ تَأَذُّ مَانَةٌ
8. شَرَاءُ أَدَبٍ بِكَ كَسَدٌ مَحْرُومٍ كَرَامَتٍ أَدَبٌ طَلَبٌ بِكَ كُنُودٌ بَدِيسَاتُ
9. شَرَوْنَ طَلَبٍ بِكَ كُنُودٌ أَدَبٌ أَمُورٍ أَكْرَصِيحٍ خَوَارِجِي تَأَنُّو لَرَقُونَ

62a(55b)

1. شَبَّاعِبٌ تَكُنْدُ bāb ol nesneyi beyān idelüm ta'ām
2. yimekte on iki edeb vardır evvel sağ dizin yukarı dike şol
3. dizin aşğa kıya otura loğmayı çeyneyicek evvel sağ yanı birle
4. çeyneye loğmayı kiçi kese temiz yiye yağlı iken elin bulaşdurmaya ve dökmeye honı
5. ağzındayiken hiç söz geleci eylemeye eger ol söz gevher dahı olursa
6. söylemeye hiç kimsenün yidügi loğmayı gözetmeye başını kaçımaya
7. ya gevdesin dahı ve çevre yaña bakmaya etmegi ıştırıp aşğa bırakmaya ve
8. gülmeye sözün arğun söyleye tekellüf ve izzet birle yiye şol nesne
9. kim yabana bırağacaqdur süñük gibi ve buña benzer ne varısa gendü önine

62b(56a)

1. kıya ta'âmdan şonra elin yuya ve sile bâb şu içmekde üç
2. edeb vardur evvel iki elile tuta ikinci kekince içe ya' nî diğlenü diğlenü
3. üçünci üstine dökmeye bâb söz söylemekde dört edeb
4. vardur evvel kıatı söylemeye kim ağzından yarı sıçramaya bir gişile söyleşürken
5. çevre yaña bakmaya sen ben diyü söylemeye siz biz diye eliyle söylemeye bâb
6. ton geymekde beş edeb vardur evvel sağ yanından egnine ala
7. dülbendin otururken şarmaya tonın uru tururken geymeye evvel
8. sağ ayağı başmağın geye çıkarıcak şol ayağın çıkara
9. bâb evden çıkmağda dört edeb vardur evvel eşikden

63a(56b)

1. taşra şol ayağın başa güle güle çıkmaya kaçıyu kaçıyu¹ çıkmaya yuğa-
2. ru bakmaya ya' nî tekebbürlikdür tañrı adın aña bâb yol yürümekde
3. sekiz edeb vardur evvel kıatı kıatı yürümeye gözede canavarcuqlara başmaya
4. dört yaña bağa bağa yürüye taşdan taş a segirtmeye yoldan ırılmaya kimsenün ardınca
5. bakmaya gendüden ulunun öñince gitmeye bir gişile giderken bir işe
6. meşğül olmaya anı muntazır eyleyüp bâb maħallede yürümekde
7. dört edeb vardur evvel işi olmaduğı maħalleye varmaya qarşudan

¹ Metinde “kıayüğü kıayüğü” yazılı iken, Gölpınarlı, parantez içinde “kakıyu kakıyu” olabileceğine dikkat çekmiştir. Diğer nüshalarla yapılan karşılaştırma neticesinde yukarıdaki düzeltme yapıldı.

8. gelen gişkiye yakın yürümeye bacalara ve pencerelere ve açuk kapulara bakmaya

9. ve oğlancuqlara uymaya bāb bāzārda yürümekde beş

63b(57a)

1. edeb vardur evvel omuzunu kimseye urmaya ya' nī itişmeye ırakdağı

2. gişilere çağırmaya bāzārda gülmeye lağ itmeye tükürmeye sümkürmeye

3. nesne yimeye içmeye nesne şatun almaqda üç edeb vardur evvel

4. yumşak söyleye çāšnī azacuk elle belik almaya her nesneyi alıcak

5. girü virmeye bāb eve nesne getürmekde üç edeb va[r]dur¹ evvel

6. etegine yeñine koymaya āşikāre götürmeye ive varmayınca ağzına koymaya bāb

7. eve girmekde beş edeb vardur evvel kapuda çağıra söyleye sağ ayağın

8. içerü başa sağ yanına selām vire dört yaña çevre bakmaya

9. kapudan giricek bismillāh diye bāb oturmaqda dört edeb

64a(57b)

1. vardur evvel gendü yirin bile sağ dizin yukaru ve şol dizin

2. aşğa kıoya ayağın örte ev issi söylemeyince ol söylemeye bāb

3. konuklukda üç edeb var evvel kığıрмаğa gelen gişinüñ öñince

4. yürümeye gerek kiçi gerek ulu olsun yeyecek ne var diyü şormaya

5. ta' āmdan şonra çok oturmaya bāb ādem okuyuvarmaq-

6. da üç edeb vardur büyük tapu kıla paşmağın öñine kıoya

¹ Metinde, aradaki ر yazılmamış olan kelime, yukarıdaki gibi düzeltildi.

7. gendü yürüye öñince bâb paşmak çevürmekde iki edeb
8. vardur evvel paşmağı şol eliyile çevüre paşmak issi gelmeyince gendü
9. gitmeye bâb begler kıtına varmakda beş edeb vardur

64b(58a)

1. evveli bî-vaqt varmaya büyüğe tapu kıla ırak otura çok söylemeye
2. şunı şöyle bunı böyle it dimeye bâb hasta soravarmakda beş edeb
3. vardur evvel ikindü namâzından sonra varmaya güle güle gire şol
4. yanından tolana sağ yanına otura çok oturmaya fâtiha okuya
5. tiz kalka bâb gazâya varmakda altı edeb vardur evvel dülbendin
6. yire urmaya elin gögsine vurmaya عَظَمَ اللَّهُ جَبْرَتُ diye çok
7. ağlamaya اِنَّا لِلّٰهِ وَاِنَّا اِلَيْهِ رَاٰجِعُونَ diye şabır kıluş diye ögüt
8. vire bâb sinleye varmakda dört edeb vardur evvel
9. tekбір getüre andan fâtiha okuya arğun arğun yürüye tekebbürâne

65a(58b)

1. yürümeye tükürmeye ve sümkürmeye ve ırlamaya tañrı adın [aşa: SÇ.49a-1] bâb şu dökmege
2. oturmakda on iki edeb vardur evvel âdemler görünür yirde oturmaya
3. bir nesneye tolınca otura öñin kıbleye kılmaya arkasın dağı kıbleye kılmaya güneşe
4. aya karşı oturmaya arkasın dağı virmeye hiç söylemeye dilsiz ola tükürmeye sümkürmeye

5. taş eline alıcak üç gez kağa şol eliyile siline necisine bakmaya ba-
6. b hāmmāma varmağda sekiz edeb vardır evvel tumānın kimseye
7. göstermeye çıkarurken geyerken elin üç gez yumadın havza şokmaya dizin
8. göstermeye futasın şeşip oturmaya gülmeye ırlamaya kimseyile çekişmeye tenin
9. kimesneye dokundurmayā hāmmāmda hizmet kılmağda üç edeb

65b(59a)

1. vardır evvel başın yuduğı vaktin gişinüñ üzerine derin damzur-
2. maya sağ yanından başlaya üç gez allāhu ekber diye bardağa şu
3. koymağda iki edeb vardır evvel şu koyariken dökmeye taldurıcak ağzın
4. serpe döşüğe girüp yatmağda dört edeb vardır evvel
5. şol yanından geçe sağ yanına yata istiğfār getüre üç gez ammā
6. emīrū'l-mü'mnīn 'alī kavlinde on gez eyde tahāretsüz yatmaya döşekden
7. sağ yanından döne sağ yanından kalğa tañrıya şükür eyleye peygā-
8. mberlerden ve evliyālardan ve pāzişāhlardan yidi yüz kırk edeb
9. ¹ vardır nūşirevān 'ādil eydür her kim kırkın tutarsa tamāmdur

66a(59b)

1. edeb tutmayınca şevāb ele girmez ammā yüz yigirmi dört biñ peygamber vardır
2. her kim bu edebleri tamām tutarsa dükeli peygamberler vardır müzdince

¹ Buraya bir üst satırın son kelimesi mükerrer yazıldığı için, metne dāhil edilmedi.

3. müz[d]¹ bula şeksüz ve gümânsuz ‘âlimler kavlinde bir mü’minün gevdesinde yidi
kat
4. burç vardur îmândan emîrû’l-mü’mînîn ‘alî radıyallâhu ‘anh ol burçlar edebdür her
kim
5. ol burçları iblîse virse lâ-cerem göğli tahtında şeytan qarâr tutar
6. âhîr cehenneme iledir gey şaşınmak gerek kim iblîse aldurmaya kim uçmağa
7. lâyıķ ola pes elbette yigit dahı yüz yigirmi dört edeb bilse gerek
8. bâb kitâb-ı fütüvvete muhtâc degüldür nesebi gişinün aşlına ve dahı
9. ² mîraşı vaşıyyeti ya‘nî muhtâcdur dirlik dirilmege ve yol varmaķlıķa

66b(60a)

1. ya‘nî bir gişi eydürse kim benüm atam yigit idi ya şeyh idi ben dahı yigidem
şeyhem
2. âhîvam dimege yaramaz ya baņa mîraşdur ceddümden dimege yaramaz ata oğlına
3. kuşak kuşatmak ve maķas almak dürüst degüldür eger gişinün atası
4. peygamber olursa oğlına aşsısı yokdur nitekim resûl hażreti ‘a.s. buyurur
5. kim gişinün aşlı ululuđı³ anı uçmağa koymaz ya‘nî ‘amelile uçmağa girür
6. hikâyet aşmai‘ dirleridi bir şeyh varıdı ol
7. eydür hacca vardum bir gice ay aydıdıdı vardum ka‘beyi tavâf kılam
8. bir âvaz işitdüm vardum gördüm kim bir hûb şüretlü yigit

¹ Kelimenin sonundaki ð harfi metinde yazılmamıştır.

² Buraya bir üst satırın son kelimesi mükerrer yazıldığı için, metne dâhil edilmedi

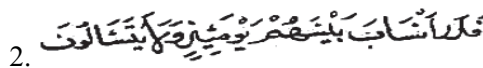
³ Metinde “ulu aķî” yazıyorken, HÇ.77b-6’daki şekille düzeltildi.

9. ka‘benüñ perdesine yapışmış ağlar eydir iy benüm huzāvendigārum

67a(60b)

1. dükeli gözler uyıdı yılduzlar uyaqdı dükeli pāzīşāhlar kapusın yapıdı
2. ve sen uyanuqsın ve kapuñ muhtāclara açuqdur ve ben miskīn dilenci kapuña
3. dilenü geldüm rahmet umarın ilāhī azıgum azacuğ yolum uzak
4. azıgım azlığına¹ mı ağlayayın yoħsa yolum uzaklığına mı ağlayayın didi
5. şol kadar ağladı kim düşdi uşşı gitdi vardum gördüm hüseyn
6. oğlu zeynü’l-‘ābidīn imiş başın dizim üstine aldum ağladum
7. çün ögi geldi eydür kimdür beni hālümde kımayan ben eytdüm aşmai‘ yem
8. iy benüm seyyidüm niçün ağlarsın bunca guşsa yirsın atañ hüseyn dedeñ
9. ‘alī daħı bir dedeñ peygamberdür didüm eyitdi yā aşmai‘ āh kim heyhāt

67b(61a)

1. heyhāt didi daħı bu āyeti okudı kim
2. ma‘ nāsı budur kim kaçan şūr
3. urulsa kıyāmet kopsa hiç kimse arasında bilişlik kalmaya başlu başı
4. kayğusı ola pes fütüvvet aşlā cedde muhtāc degüldür resül hāzretinden
5. ibrahīm peygambere degin yigirmi üç atadur resülden ādem peygambere
6. elli bir atadur resül ‘ammeleri zām ‘abbās ve hāriş ve zübeyir ve muḳavvim
7. ve ca‘fer-i ṭayyār ve ebū leheb ve ebū ṭālib ve ḥamza ve ‘acīldür ebeleri

¹ Metinde sehven “azlağına” yazılıyken yukarıdaki gibi düzeltildi.

8. altıdur âmine beyzâ ve müzze ve¹ ‘atike ve şafiyya ve urviye ve andan

9. resûlün dört oğlu varıdı ve dört kıızı ammâ oğlanları evvel

68a(61b)

1. kâsım ve ibrahîm ve tahir ve tayyib üçi hadîcetü’l-kübrâdan oldı

2. ibrahîm meryemden oldı kızları fâtıma ve zeyneb ve ruqıyya ve ümmü gûlşüm

3. ammâ on beş [kâbin: HÇ.79a-4] kıldı gendüye on ikisin aldı üçin almadı talâk virdi

4. evvel hadîce bintü [huveyld ve sevde bintü: HÇ.79a-6] ref’a ve şafiyya bintü ‘ömer ve ümmehân bintü caşş ve zeyneb

5. bintü huzeyme ve ümmi seleme bintü ümeyyetü’l-mahdümî ve cuvayra bintü hâriş ve ‘âyişe

6. bintü ebû bekirü’l-şiddîk ve şafiyye bintü hayy ve meymûne bintü hâriş ve mariya

7. bintü huzeyme ve ‘ömer bintü zeyd ve dağı resûlün [üç: HÇ.79a-11] zırhı varıdı biri

8. dâvud peygamber geyüp cālūt cengine varduğı vaktin bedr güninde

9. cebrâ’il peygambere getürdi birinün adı maḳra‘a ve birinün adı ḳazayıba kim

68b(62a)

1. [anun altundan ḳuşağı varıdı]² ve dağı üç kılıcı varıdı biri zü’l-fikâr kim anı

2. ‘aliye virdi zaḥḥâk kim ḥamza götürdi ve birisi samsâm ve ammâ üç

3. yayı varıdı her birine bir ad ḳomışdı biri kâfûr ve biri maḳfûr

4. ve biri yasbūḥ ve beş atı varıdı kim taḥayf ve azar ve tarûḳ ve kesb

5. ve düldül ve bir ḳatırı varıdı adı yarzâ ve bir eşegi varıdı adı ‘afîr

¹ Buradaki “ve” mükerrer yazıldığı için biri metne dâhil edilmedi.

² Metinde “altun ḳuşağıdı” yazılıken, SÇ.62a-8’deki şekille düzeltildi.

6. ve üç devesi varıdı biri ‘aşbā ve ced‘ā ve fuẕl ve bir cübbesi varıdı
7. dībācdan yiñi ıaradı ve bir cübbesinüñ yaķası atıasıdı sincābī
8. kürki varıdı içine geyerdi ve ferecesinüñ etegi yeñine berāberidi ve bir
9. ıaftanı varıdı atıasdan ammā ıonları çoğıdı illā bunları

69a(62b)

1. vaķtaha geyerdi ve bir şemlesi vardı aķ yününden ve bir ‘imāmesi
2. varıdı ıara üstine aķ şarınurıdı ve dört üsküfi varıdı
3. birinüñ beş terki varıdı ve [bürd-i yemenī idi]¹ ıařřān ² řā‘ ire baķřış
4. virmişidi resūlı kim medħ iderdi ‘alāmetü’l-vasīla kitā-
5. bında eydür řimdi ol üsküfi resūlün ģalīfesi ‘abbās ģazīnesi
6. içindedür ve daħı iki ıara edügi varıdı işbu cümle eyitdügümüze
7. hiç kıızıl ve şaru yoğıdı ve bir āyinesi varıdı kim her dem aña

8. naźar iderdi

9. ve dört bıçağı varıdı altundan ve bir yüzigi varıdı gümüşden

69b(63a)

1. ve ıaşında üç saır varıdı evvel allah ikinci muħammed üçünci resūl andan
2. řonra ol yüzügi ebū bekr geydi andan ‘ömer ve andan ‘ořman [bir ģün ‘ořman
3. ares]³ ıapusınun üstinde oturdı ol yüzügi barmağından kıuyuya düşürdi

¹ Metinde “birdimidi” yazılıyken, HÇ.80a-7’deki şekille düzeltildi.

² Bu arada bulunan “ve”, fazla olduğu için ııkartıldı.

³ Metinde “osman uvvas” yazılıyken, SÇ.63a-11’deki şekille düzeltildi.

4. ‘oṣmān buyurdi ol kuyunuṣ ṣuyın döktiler bulunmadı ammā aṣl-ı hırka
5. ṣaḥīḥ rivāyet oldu ‘abdullah bin ebī vaḳḳāṣdan ve enes bin mālīkden
6. ve ebī hureyreden resūl ḥazreti eydür kim ol gice kim mi‘rāca çıkḍum
7. uçmaḳ içinde bir ṣanduk gördüm ve bu ne ṣandukdur içinde
8. ne vardur didüm cebrā’il eyitdi yā resūlallāh bilmezem içinde ne var
9. pes allāhu te‘ālā ḥiṭāb kıldı eyitdi yā cebrā’il ol ṣandugı aç

70a(63b)

1. içinden fütüvvet hırkası var anı ḥabībüm muḥammede geydür kim anı hiç bir
2. peygambere ve bir yaradılmışa geydürmedüm pes cebrā’il ‘a.s. ol ṣandugı
3. açdı içinden bir yeṣil cübbe çıkardı resūle geydürdi andan
4. ol ḥulleyi ebū bekr-i ṣıddīka virdi ol vaḳtin mālını resūl
5. ‘ışḳına yağma kılıcaḳ ebū bekir ‘aliye virdi bundan ṣonra
6. anı beyān kılalum kim fütüvveti kim ḳabūl kıldı ve kimden
7. kime degdi pes fütüvvet emīrū’l-mü’mīnīn ḳātilū’l-müşrikīn ‘alī bin ebū ṭālib
8. kerremallāhu vechehu andan selmān-ı fārisī ḳabūl kıldı emīrū’l-mü’mīnīn
9. ‘alī bu iki giṣiden ayruḳ kimseye ḳuşaḳ ḳabūl kılmadı hırka geydürmedi

70b(64a)

1. ṭarīḳat içinde bir rivāyet daḡı eydürler bir daḡı ṣeyḡ ḥasan
2. ḳuşandı dirler ben ṣöyle işitdüm gördüm ki tuḥfetü’l-vaṣāya
3. içinde eydür selmān-ı fārisīden ḥazīka bin yemānī ve ḥazīka-

4. dan mıkḍāzu'l-kibriye ve ḥāfızdan 'avfu'l-'anāniye ve 'avıfıdan
5. ebu'l-muslīm mecāziye ve ebu'l-muslimden şerīf ebu'l-'izzeye ve ebu'l-'izden
6. hilāl-i nurhiyāniye hilālden behrāma behrāmdan ruzbe-yi fārisiye
7. ve rūzbeden emīr ḥasana ve emīr ḥasandan cevşu'l-ğavāziye ve çevşden
8. ebū'l-ḥassanu'l-nacāriye nacāriden ebū'l-fazıl bin er-rehāniye
9. ve ebū'l-fazıldan nefīs süleymānā süleymāndan ḳāyil şebileye ve şebilden

71a(64b)

1. fazıl bin ziyādū'l-fārisiye fāzıldan mālīk ebī kencāriye ve mālīkden
2. āveye āveden nāşıradđın bin na' cāya ve ebū na' cadan seyyid bin 'aliyy-i şū-
3. fiye ve şūfdan mehnīyū'l-'aleviye ve mehnīden nu' mānu'l-bezeye ve nu' māndan
4. şeyḫ ebu'l-ḳāsım bin ebī ḥabbeye ve ebū ḳāsımdan nefīs bin 'abdullaha ve 'abd-
5. u'l-cabbārdan seyyid-i mevlāna al-ḥākim fī ḫalīfe-yi ebū'l-'abbās aḫmed bin
6. ḥasanu'l-nāşşıradđine emīrū'l-mü'minīn aḡa degdi ve andan sulṭān-ı zāhir-
7. u'l-mu' azzam ġıyānū'd-dünyā ve'd-dīn kehfū'l-islām ve'l-müslimīn ebū-
8. l-muzaḫḫī ḡāzī bin sulṭānu's-sa' idū'l-ḡāzī yūsuf bin eyyüb
9. refīḳ beyān ḳıldı cümlesinüḡ ḳavli ve ḫükmi şöyle buyururdılar kim

71b(65a)

1. pes imdi bu 'azīz evliyālardan zıkr olundı ḳaçan bir ġişi gele bu yola
2. girmege erenleri birike pāy-ı maḳḳan ṭura andan uru ṭura andan naḳıyb
3. ṭura ya' nī fike ol ġişinüḡ şol yanına ve şağ yanına ve şağ eline

4. birez tuz ala ve şol eline şu ala andan eyide شَعْبَيْنِ

5. بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

6. bismillāhi'r-raḥmāni'r-raḥīm diye andan

7. fütüvvetden hutbesin okuya yidi āyāt qur'ān okuya benī isrā'il sūresinün

8. āyetleri ola yazalum ki kolay ola بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ وَلَا تَتَعَزَّوْا نَا

9. اِذْ كَانَ نَاجِيَةً وَّسَاءَ سَبِيْلًا ۚ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللّٰهُ

72a(65b)

1. اِلَّا بِالْحَقِّ وَمَنْ قَتَلَ مَطْلُوْمًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيٍّۢ وَّسُلْطٰنًا ۚ وَلَا تَبْزِفُوْا

2. فِي الْقَتْلِ اِنَّ كَانَ مَنصُوْرًا ۚ وَلَا تَقْرَبُوْا مَا يَتِيْمُ الْاَبْوَابِ الَّتِي فِيْهَا مَخْرُجٌ

3. مَخْرَجٌ يَّبْلُغُ اَشْدَّ مَا فَوْقَ الْعُقَدِ اِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَوْثُوْرًا ۚ وَادْفِنُوْا الْقَتْلَ

4. اِذَا جِئْتُمْ وَنِعْبًا لِّلْشَّيْطٰنِ فَسَبُّوْهُ ۚ دَلِيْلٌ لِّطُغْيٰنِكُمْ ۚ وَبِالْاِيْمَانِ ۚ وَلَا

5. تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللّٰهُ السَّخِيْعَ وَالْبَرَّ وَالْعَوَادَ ۚ كُلٌّ اُولٰٓئِكَ كَانَ عَنْهُ

6. سُوْرًا ۚ وَلَا تَنْشُرُوْا فِي الْاَيِّمِ حَا اِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْاَيِّمَ ۚ لَنْ تَبْلُغَ الْجَبَالَ

7. طُوْرًا ۚ كُلُّ ذٰلِكَ كَانَ سِيْنَةً عِنْدَ رَبِّكَ مُفْصَلًا ۚ ذٰلِكَ مِمَّا اَوْحٰى اِلَيْكَ رَبُّكَ

8. فِي الْمَكِّيَّةِ وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ ۚ وَتَلْفِظُ فِيْ جَهَنَّمَ مَلُوْمًا مَّنْجُوْرًا

9. andan fike eyide esselâmu ‘aleyküm iy hâzırân işbu gişi teslîm oldu ve niyet

72b(66a)

1. kıldı bu erenler yolına bu şuyı allâhu te‘âlâ pāk ve arı yaratdı imdi
2. işbu şuya ve bu tuza işbu gişi kavli birle bu hâzırân cemā‘at ta-
3. nuqlıgıla and virdüm ki yüz döndürmeye bu yolda ve bu kapuda ola
4. diye dağı tuzı şuya kıta eger şonra yüz dönderecek olursa göreler
5. bu dünyâda hâli nola ve âhîretde ne hâle uğraya bu sözi ben didüm
6. allâhu te‘âlâ didi ve cebrâ’il didi resûle ve resûl buyurdi ‘aliye
7. andan fike eyide bilün iy ulular bu gişi fûlan yigide ya âhîye ya şeyhe
8. her kim ki bu yola çün geldi maḥabbeti cāndan gönülde şefîk ve refîk
9. oldu fûlan kim kabûl kıla andan ol gişi eyide ol kimse niyyet

73a(66b)

1. kıldısa kabûl kılmaya meger ol niyet kılduğundan şonra ya maḳās
2. ya faḳîr kuşağı bulardan bir eksik ola eger ol gide dükelin tamām kıldısa
3. ammā şonrağı ne kadar artuḳ olursa kabûl kılmaya kılsa murdâr olur zîrâ
4. kuşak üstine kuşak ve maḳas üstine maḳas yokdur ol yigidün maḳa-
5. sıdur ardından ve âhînin kuşağıdur ve eger şonra yâz iderse fütüvvet
6. ve şeyhün evvel maḳasıdur öninde eger dirlige yararsa şonra icâzet
7. vire ammā bu erkânları kim ki gerekse kıtında okumayalar ve degme gişiye
8. dimeyeler bilenleri gizleyeler biz bunı âşikâre kılduḳ fütüvvet tamām

9. olsun diyü ol yigit erkânın yazalum ya‘ nî saç kesmek ve alın

73b(67a)

1. aldurmak ammâ saç kesmek ol vaqt kim âdem peygamber ‘a.s.
2. üç yüz yıl ağladı andan tevbesi qabûl oldu cebrâ’il ‘aleyhi-‘
3. selâm geldi âdem durdı saç şakalı gördi uzamış
4. kaçmış cebrâ’il âdemi yudı şakalın düzdi saçın kesdi
5. aña nişân oldu âdem ol saçın gizledi yigitlere mîrâşdur
6. resûl hâzretine çün peygamberlik geldi ya‘ nî halkı dîne da‘ vet
7. itmek ve on yidi gişi müsülman oldu birisi ebû decâne bir gün
8. ¹ kâfirlerle mekkede şavaşdı ebû cehil ve ebû leheb muğîra
9. ve surâka ebû decâneyi öldürdiler pâre pâre kıldılar resûle haber

74a(67b)

1. geldi ebû decâneyi ölmüş buldı mübârek gönli perişân oldu derhâl
2. cebrâil geldi allâhu te‘âlâdan selâm getürdi eyitdi yâ resûlullâh
3. allâhu te‘âlâ buyurdi kim ‘îsâ ölüyi diri kıldı biñ ‘îsâ gibi senün
4. çavışun ola imdi habîbüm du‘â kılsun ebû decâneye
5. diri olsun pes resûl du‘â kıldı ebû decâne diri oldu
6. andan resûl eyitdi yâ ebû decâne sen yögürük idün nite oldu
7. ki ele girdün ebû decâne eyitdi saçım uzunıdı saçımdan

¹ Buradaki “bir gün”, sehven mükerrer yazıldığı için metinden çıkartıldı.

8. tıtdılar ‘alī resūl eyitdi gel saçunı keseyin cebrā’il bu āyeti getürdi

9. andan resūl

74b(68a)

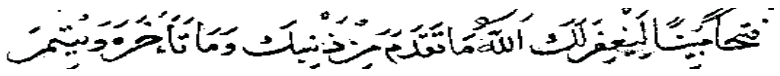
1. hāzreti ebū decānenün saçın kesdi andan emīrū’l-mü'minīn ‘alī
2. saçın kesdi ammā alnı yülmek ‘alinün saç yoğudı yülünmiş
3. gibiyidi mihrābı anuñçün münkirler daz başlu dirlerdi idi
4. ve hem ebū-l-muslimün eyleyidi pes sünñiler ebū-l-müslīm ‘ışkına alınların yülür
5. idi mervandan müsülmanlar belüler idi ol kuşakdur āhīnün ol
6. bahs yukaruda geçdi ammā ol şeyh makamı kim yukaruda
7. vardur ol vaqt kim ibrahīm hālīl ve ismā‘ili kurbān iletđi
8. hikāyeti meşhūrdur cebrā’il ‘a.s. koç getürdi ismā‘il āzad oldı
9. nişān elinden maķaş aldı ol maķaşı cebrā’il ‘a.s. ismā‘il virdi

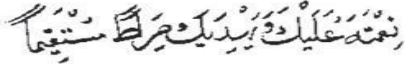
75a(68b)

1. āzadlık nişānı ismā‘il oğlanları ol maķaşa ‘izzet iderlerdi andan
2. resūl hāzretine degdi andan ebū bekre andan ‘ömere ve andan ‘oşmāna andan
3. ‘aliye tā hāzīnede tıururđi hüseyñ şehīd olıcaķ cebrā’il ‘a.s. aldı uçmağa

4. iletđi pes yigit saçın kaızıycaķ eyde

5.

6.

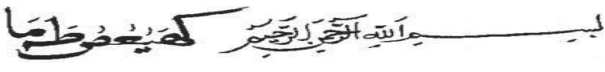
7. çün bunı okuya şağ

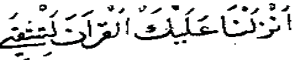
8. elinden şol eline geçüre dahı tekbîr getüre dahı kese eyide kesdüm

9. fûlanuñ saçını dünyâ zālîmi girmeye âhîret zebâneleri alına toğunmaya

75b(69a)

1. ebû decâne gibi ammâ çün âhî kûşak kûşada evvel

2.

3. eyide bağladum bilini fûlanuñ zinâdan

4. yûsuf gibi kurtıla tañrı yolına ibrahîm gibi andan şağ eliyile şol

5. yanından geçer üç düğün düge ve üç gez şalavât getüre ammâ çün

6. şeyh maķaşî fâtiha ve âyet-al-kürsî okuya andan üç gez tekbîr getüre

7. dahı kese andan eyde nişân kıldum fûlâne erenler destûrıyla eyide

8. ilâhî sen âzâd kıl fûlânı dünyâda günâhdan âhîretde ‘azâbdan oddan

9. ismâ‘il peygamber gibi diye pes erkânlar budur eger huccet kılsa ki okumaya

76a(69b)

1. neylesün dirlerse cevâb bir pîşe ki öğrenmeyicek işlenmez okuyandan

2. öğrenmek gerek ve bu ‘ilmi okumağa ve yazmağa ta‘alluķ degül ammâ sözümüze geledüm

3. yukarıda eyitdük idi ki âhîlik ve yigitlik ve şeyhlik üçi birdür illâ

4. erkânları ayırdur bir gişi cümle günâhları kılsa yukarı yazuklarıdır

5. andan ol gişi dönse tevbe kılsa ve tevbe kılduğundan sonra yidi yıl
6. giçse ol gişi āhī olur şeyh olur illā yigit olmaz yigit tutmaya
7. lar yigitlik evvelden gerek zīrā allāhu te‘ālā yigidi qur'ānda yāz kıldı
8. ya‘nī öğdi ve hem yigidiñ aşıł dirligi ya‘nī pāklikdür ve āhīlık terk-
9. dür ve şeyhlik incedür ve gey şarp yoldur gerek ki yarın kıyāmet

76b(70a)

1. güninde āmennā ve şaddaḡnā ḡalāyıklar maḡşerinde nefsi nefsi diyeler ‘āciz kalduqları
2. vaḡtin bir leşker çıka kim ‘alemleri sancaqları ve ṡonları ve yüzleri
3. kara maḡşer ḡavmi göreler ḡorḡalar eyideler ilāhī bu daḡı nedir ki ne
4. belādır diyeler ferişteler ḡıḡıralar eyideler ki bunlar anlardur ki
5. dünyāda biz yigidiz āḡiyüz ve şeyḡüz dirleridi yolın varamaz-
6. dı imdi hele ḡāl çoḡdur yol uzaḡdur ilāhī sen rūzī kıł
7. yol varmaḡlığı cümle yigitlere ve āḡilere ve şeyḡlere senün faızun
8. birle sen raḡmet kıł cümle ādemīlere dīzāruñ görmekligi sen rūzī
9. kıłḡıl cümle ümmet-i muḡammede āmīn yā rabbu’l-‘ālemīn imdi her kim bu kitābı

77a(70b)

1. okuya yāḡuz yaza bu kitābumuzda eksik nesne var diyü nesne ḡatmaya
2. ya artuḡ vardur diyü nesne ḡomaya zīrā her bir erkān ve her bir nuṡḡı
3. ya‘nī bil ki her bir ḡarfi bir kitābdan ve her bir nüshādan ḡıḡardum ḡucet-i

4. ilāhī yazdum eger bilelerdi kim biz bu kitāba ne ‘aқıllar fidā қılup zaҳmet

5. çeküp cem‘ қıldıғumuz her dem bize du‘ā қılalarıdı ümīzdür

6. kim bu kitābı düzeni ve yazanı taңrı raҳmet eylesün ki

7. fātiha birle aңalar du‘ā қılalar **اِنَّ الْمَالَ خَالٍ مِنْهُ**

8. **وَجَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ سُبْحَانَكَ يَا عَزِيزُ**

9. **لِلَّهِ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ الْأَشْجَارُ وَأَبْرَاجُهَا تَكُونُ أَشْجَارًا**

10. **وَتَعْمَلُ**

4. BÖLÜM: SÖZLÜK

Sözlüğün hazırlanması:

Sözlüğü oluşturan kelimeler, seçilmiş kelimelerdir. Metin içerisinde sözlüğü oluşturacak kelimeler seçilirken şu hususlara dikkat edilmiştir:

1. Türkçe kökenli olup dil çalışmaları için önem arzeden kelimeler. Bu kelimeler, kimi zaman fonetik değişme geçirmiş şekilleriyle kimi zaman da metin içindeki farklı anlamalarıyla tespit edilerek sözlüğe dâhil edilmiştir.
2. Alıntı olup da Türkçede bir takım fonetik değişmeler geçirmiş ve metinde bu şekilleriyle tespit edilmiş olan kelimeler.
3. Bir kelimenin her farklı anlamı için, ayrı bir numara verilmiş ve metin içindeki tanıklarıyla birlikte gösterilmiştir. Dikkat çeken eklemeler de bu tanıklarla gösterilmiştir.
4. Kelimelerin son seslerinde eklemekten kaynaklandığı tahmin edilen ses değişiklikleri için büyük işaret kullanılmıştır.

-A-

açuk : açık

a. (50a-6)

alnu açuk : özgüven sahibi

a. (50a-3)

eli açuk ol- : cömert olmak

a. (49b-7)

kapusı açuk ol- : misafirperver olmak

a. (50a-5)

şofrası açuk ol- : misapirver olmak

a. (50a-5)

ağaç : ağaç

a.dan (11a-8)

encir ağacı : incir ağacı

(11a-3)

ağsur- : burun zarlarının gıcıklanması ile solunum kaslarının birdenbire kasılması üzerine, ağız ve burundan hızlı, gürültülü soluk boşaltmak, hapşırma

a.ası (49a-2)

āhī : fütüvvet ehlinin şeyhi, ahi birliklerinin başında bulunanlara verilen bir ünvan

a. (43a-1)

āhī yol(lar)ı : fütüvvette mesafe alma usulleri

(5b-2)

āhîlik : fütüvvet geleneğinden esinlenerek oluşturulan dinî-meslekî karakterli müesseseye verilen ad

a. (6b–9)

ak : sarık olarak kullanılan beyaz bez

a. (69a–2)

al- : almak

a.dı (18a–2)

çirāğ al- : fütüvvette el almak; terbiyesine, yoluna girmek

(45a–4)

inşāf al- : yük çekmek

a.maya (22a–2)

maķas al- : icazet almak

a.maķ (66b–3)

nüşha(yı) al- : istinsah etmek

a.a (6b–7)

alın : yüzün, kaşlarla saçlar arasındaki bölümü

a.a (75a–9)

alplık : kahramanlık, babayığitlik, bahadırılık, pehlivanlık

a. (3b–4)

alplık kıl- : kahramanlık, bahadırılık yerine saymak

(3b–4)

altun : altın, yüksek değerli element

a.dan (69a–9)

añ- : hatırlamak, zikretmek

a.arıdı (60b–2)

ancılayın : onun gibi, öyle

a. (52b–1)

and iç- : yemin etmek

(17a–4)

añlamaklık : anlama kabiliyeti, seziş

a. (41a–9)

anṭaliyalu ḥoca şalāḥu'd-dīn : burġāzī'nin okuma yazma öğrendiği medresenin hocası

(4b–8)

arḳın arḳın : yavaş yavaş, ağır ağır, hafif hafif, tedricen

(9b–4)

arḳun : aheste, yavaş, ağır, sakın

a. (62a–8)

arḳun arḳun : yavaş yavaş, ağır ağır, hafif hafif, tedricen

(59b–6)

arşun : arşın, yaklaşık olarak 68 cm'ye eşit olan uzunluk ölçüsü

a. (51b–5)

art- : 1. yükselmek

a.a (9b-2)

2. çoğalmak, fazlalaşmak

a.a (46a-2)

a.ura (10a-9)

a.uram (10a-9)

artuḵ : 1. başka, gayri, maada

a. (46a-8)

2. fazla, ziyade

a. (40a-4)

3. üstün

a. (57b-2)

aşḥābu'l-keḥif : bir mağarada yıllarca uyuduktan sonra tekrar uyandıkları Kur'an-ı Kerim'de haber verilen arkadaş grubu

(6b-4)

aşşı : fayda, kâr, kazanç, menfaat

a. (11b-2)

aşşı kıl- : fayda sağlamak

(30b-7)

aşağa : yeraltı

a. (47b-7)

- ata :** ata, ulu
a.sıvam (7b–2)
- ayak :** nezd, yan, huzur
a.ına (38a–7)
- ayaksuz :** ayağından özürlü kişi
a.lar (47a–7)
- ‘ayāl :** bir āhiye mensup olanlar
a. (8b–7)
- aydın :** dolunay, ayın tam bir daire olarak parlak görüldüğü evre
a.ıdı (66b–7)
- ayruk :** 1. başka, diğer
a. (36b–7)
2. yalnız, tek başına
a. (56b–7)
3. uzak.
a. (42a–3)
- azarla- :** horlamak, küçük düşürmek
a.mış (48b–1)
- azacuk :** çok az, az miktarda
a. (63b–4)
- azdur- :** günah işlemeye sevk etmek
a.a (38b–3)

azıK : yiyecek, erzak

a.um (67a-3)

azkun : nefsinin hırs ve hevesleri peşinde koşan kişi

a. (32a-8)

azuK : yiyecek, erzak

a.1 (52b-4)

-B-

baca : ıfık deliği, pencere

b.lara (63a-8)

badinos : horoz

b.ın (54a-2)

bağçıvanlık : bahçe ürünleri yetiştirip geçimini sağlayan kimsenin işi

b. (37a-2)

bağla- : 1. dolamak, sarmak

b.da (18b-3)

2. kuşatmak, etrafını çevirmek

b.mışıldı (5a-3)

3. kapamak, kilitlemek

b.duğ (18a-4)

bağ : bağ

b.1 (50a-9)

iki gözi bağılu ol- : kötü nazarla bakmamak

(50a–8)

dili bağılu ol- : diline sahip olmak

(50a–9)

şalvarı bağı bek bağılu ol : nefsin şehvi isteklerine karşı irade göstermek

(50a–9)

bahādurlık : yiğitlik, kahramanlık

b. (3b–5)

bahādurlık düz- : kahramanlık, bahadırılık yerine saymak

(3b–5)

barmaK : parmak

b.in (15b–5)

başmaK : ayakkabı

b.in (62b–8)

bay : zengin, varlık sahibi

b. (47a–9)

baykuş : başında, kulak yerinde iki sorgucu bulunan yırtıcı kuş türü

b. (53b–4)

beg : bey, devlet büyüğü

b.ler (37b–9)

bek : sıkı, sağlam, kavi

b. (50a–9)

bel : toprağı kazmaya veya kirizma yapmaya yarayan tarım aracı

b.ile (37a–2)

belik : çok, fazla

b. (63b–4)

beliñle- : korku ile birden sıçramak, irkilmek

b.di (20a–9)

belü : belli, aşikâr

b.ler (74b–5)

ben : (gramerde) konuşan kişi, birinci kişi

baña (9a–5)

b.üm (3a–4)

benlik kıl- : bencillik etmek

(3b–4)

berk muhkem : sapasağlam

(4a–4)

berkit- : kapatarak geçilmez hale getirmek

b.di (15b–1)

bezek : ziynet eşyası

b. (51b–2)

bıraK- : 1. bırakmak

b.ğıl (9b–4)

yabana biraK- : ortaya saçmak, meydana bırakmak

(62a-9)

2. bağlamak, yüklemek

b.urlar (32a-3)

3. koymak

b.dı (54b-2)

bil : bel, insan bedeninde göğüsle karın arasında daralan bölüm

b.ine (14b-6)

bil bağla- : bir yola girmek, ikrar vermek.

(45a-4)

bil- : bilmek, idrak etmek

b.eler (4b-1)

bişlik : bilincin yerinde olması hali

b. (67b-3)

biñ : dokuz yüz doksan dokuzdan bir artık

b. (39b-3)

biñ gez : sayısız

(39b-3)

biñ kere : sayısız

(10b-2)

biregü : bir kimse, başkası

b.leri (34b-2)

bişür- : pişirmek

b.e (12a–5)

bit- : yetişmek, büyümek

b.di (12b–6)

b.er (27a–4)

biti : amel defteri

b.η (50b–8)

biti kara ol- : mahşer günü, amel defterine göre günahkar kullardan olmak

(50b–8)

boğazla- : 1. öldürmek

b.dı (9a–3)

2. kesmek (hayvan)

b.η (42b–3)

boyunlarına götür- : yanlarına almak, beraberlerinde götürmek

(20b–9)

bu : bu

b.lar (10a–6)

b.ları (19a–4)

buğday : buğday

b. (11a–9)

budacuk : dal parçası

b.lar (30b–2)

budaḲ : şube, bölüm

b.dur (35b–4)

b.ı (22a–5)

bulḳıyā : Şahmaran efsanesinde, Allah'ın son zaman elçisine ulaşmaya çalışan efsane kahramanı

b.ya (8a–8)

buyur- : saygı gösterilen bir kimsenin söylemesi

b.ur (8a–4)

büt : put

b.lerüñi (15a–5)

-C-

cāhillıḳ : cahilllik

c. (5a–5)

cāme : elbise

c. (51a–6)

canavar : 1. canlı, yaratık

c. (43a–8)

2. hayvan

c.lar (23b–5)

cilve ur- : cilvelenmek, iltifatkârane davranmak

(55a–9)

cömerdlık : cömertlik

c. (34b–2)

-Ç-

çağırT- : yüksek sesle duyurmak, ilan etmek

ç.un (55a–2)

çağurT- : yüksek sesle duyurmak, ilan etmek

ç.urlar (54a–8)

çalab : Allah

ç.um (9a–8)

çanaK : yemek kabı

ç.uŋ (48b–9)

çavuş : asker, görevli

ç.lar (55a–2)

çekirdeK : bitki tohumu

ç.ini (14a–8)

çekiş- : münakaşa etmek, tartışmak

ç.meye (65a–8)

çekişik : yersiz mücadele

ç. (3b–2)

çetük : kedi

ç. (20a–8)

çevre : etraf

ç. (58a–1)

çevre yan : etraf, dört taraf

(62a–7)

çevrin- : dönmek

ç.di (56b–6)

çeyne- : çiğnemek

ç.ye (62a–4)

çıbık : çubuk, ağaç dalından ince bir kısım

ç. (30b–1)

çıgır- : bağırmak, haykırmak

ç.alar (76b–4)

çık- : yüksek bir yere çıkmak

ç.arın (9a–7)

ç.arsın (9a–6)

ç.ğıl (9b–4)

çıkar- : bulup ortaya koymak

ç.dum (32b–4)

çirāg : mum

ç.a (59a–2)

çirāg dibi : mum ışığının aydınlattığı kısım

ç.lar (5b–4)

çirāğ al- : fütüvvette el almak; terbiyesine, yoluna girmek

(45a-4)

çirāğ ileT- : āḥī veya şeyḥ görmeden, rabıta yoluyla el almak

(45a-5)

çullahalıK : çullahlık, el tezgâhında bez dokuma işi

c.1 (14a-8)

-D-

daḥı : 1. da, dahi

d. (6a-1)

2. ve

d. (3b-7)

3. bile

d. (12a-6)

4. hâlâ

d. (15b-2)

5. sonra

d. (21a-3)

6. başka

(35b-7)

damzur- : damlatmak

d.maya (65b-1)

dāyim : daima, her zaman

d. (23b–7)

daz : kel, saçsız

d. (74b–3)

de- : söylemek

d.yevüz (9b–7)

deg- : 1. ulaşmak, erişmek

d.di (15b–6)

2. dokunmak, temas etmek

d.mez (23a–4)

degme : her, her bir

d. (8b–8)

degül : değil

d.dür (8b–6)

del- : delik açmak

d.di (9a–2)

delim : çok

d. (11b–1)

deñiz : mana ve değer bakımından alabildiğine genişlik

d.dür (61a–4)

deñlü : kadar

d. (52b–4)

degşür- : değiştirmek

d.ür (41b–5)

depele- : çok ağır muamelede bulunmak

d.rse (39b–3)

der : ter

d.in (65b–1)

derece : pencere

d.den (20a–9)

destemāl : el bezi, mendil

d. (49a–3)

dıñ- : dikkate almak

d.madı (56a–7)

dırañt-ı tırāř : ağaç yontma sanatı

(41b–3)

dırnaķ : tırnak

d.ları (31a–6)

di- : demek, söylemek

d.rin (9a–8)

d.yenler (4a–6)

diB : kök

d.inde (33b–5)

çirāğ dibi : mum ışığının aydınlattığı kısım

(5b-4)

dik- : dikey konuma getirmek

d.e (62a-2)

dile- : dilemek, istemek

d.dügüz (20b-8)

dilenü gel- : dilemek, niyaz etmek

(67a-3)

dileK : dilek

d.ince (4b-2)

diñle- : dinlemek

d.di (56b-1)

d.yene (6b-6)

diñlen- : rahata ermek, huzura ermek

d.esin (32b-2)

diñlenü diñlenü : dinlene dinlene

(62b-2)

diril- : yaşamak, ömür sürmek

d.mekdür (7a-7)

dünyāda diril-: yeni bir hayata başlamak

(7a-7)

diri tır- : yaşamaya devam etmek

(15b-2)

dirlik : yaşayış, hayat

d.i (76a-8)

dirlik diril- : 1. hayat sürmek, geçim sağlamak

(66a-9)

2. birini örnek alarak yaşamak

d.in (7a-3)

dirliğ(e) yara- : işe yaramak

(73a-6)

divşir- : toplamak, bir araya getirmek

d.üp (21a-6)

diyüvir- : anlatmak

d.diler (20b-3)

doğ- : 1. dünyaya gelmek

d.a (15a-4)

2. (ay) gökyüzünde belirlemek

d.dı (16a-3)

doğın- : değmek, temas etmek

d.an (6a-7)

doğu- : ipi işleyip bez yapmak

d.duğı (14b-5)

dokun- : değmek, temas etmek

d.durmaya (65a-9)

dolıncak : hürmetle, eller bağılı şekilde

d. (59b-8)

dön- : 1. yönelmek

d.esin (9b-7)

2. geri gelmek

d.se (40b-2)

3. geçmek

d.mek (39b-8)

dönder- : istikamet değıştirmek

d.diler (4a-2)

döşüK : yatak

d.e (65b-4)

durış- : çalışmak, say etmek

d.a (42a-6)

duruş- : çabalamak, gayret etmek

d.dı (18b-5)

dutun- : bağlanmak, intisab etmek

d.sa (40b-3)

düg- : düğümllemek, bağlamak

d.e (75b-5)

düğün : düğüm

d. (75b-5)

dülbend : pamuklu yumuşak bezden yapılmış başörtüsü

d.in (62b-7)

düldül : Hz. Muhammed (sav)'in atlarından birinin adı

d. (68b-5)

dün : gece

d. (44b-7)

dün yarısı : gece yarısı

(47b-6)

dünyâ : dünya

d.ligi (36a-4)

dünyâda diril-: yeni bir hayata başlamak

(7a-7)

dürlü : çeşit

d.dür (43b-3)

dürlü dürlü : çeşit çeşit

(3b-6)

dürüst : 1. temiz, sağlam

d. (44a-2)

2. doğru

d. (44b-4)

düş- : 1. etkisi altına almak, kendine bağlamak

d.di (16a-8)

2. çıkartmak, saf dışı bırakmak

d.ürür (32b-6)

düz- : 1. temizlemek, düzenlemek

d.erdı (37a-2)

2. düzlemek, fazlalıklardan arındırmak

d.di (73b-4)

3. tertip etmek, hazırlamak

d.ene (6b-6)

d.eni (77a-6)

bahâdurlık düz- : kahramanlık, bahadırılık yerine saymak

(3b-5)

‘izzet düz- : kıymetli saymak

(4a-1)

yüzsüzlik düz- : edep dışı bir düzen kurmak

(3b-7)

düzet- : yapmak, inşa etmek

d.diler (3b-2)

-E-

ebe : hala

e.leri (67b-7)

edük : konçlu mest

e.i (69a-6)

egir- : yün, pamuk gibi şeyleri iğ ile büküp iplik haline getirmek

e.di (14a-8)

egin : sırt, arka, üst

e.ine (62b-6)

eksik : noksan

e. (77a-1)

eksük : eksik, noksan

e.de (5a-1)

el : manevi tesir

e.i (45a-6)

ele gir- : 1. fayda vermek

(66a-1)

2. (düşman tarafından) yakalanmak

(74a-7)

elden gel- : yapabilmek, muktedir olmak

e.leründen (4b-1)

e.ünden (45b-7)

em- : emmek

e.erdi (15b-5)

encir : incir

e.i (12b-2)

encir ağacı : incir ağacı

(11a-3)

bir tabak encir : bir tabak incir

(12a-9)

endām : uzuv

e.1 (6a-7)

secde kılacak yirleri doḡınan endām : secdeye varılınca yer ile temas eden uzuvlar

(6a-6, 7)

engübīn : bal

e. (52b-7)

er : erkek, adam

e. (55a-5)

eren : bir yolun müntesipleri

e.leri (71b-2)

eşer iT- : birine benzemek, ondan belirtiler taşımak

(52b-9)

eşek : merkep

e.dür (37b-3)

eşik : kapı boşluğunun alt yanında bulunan alçak basamak

e.den (62b–9)

etmek : ekmek

e. (14b–2)

ev : ev

e.ine (16a–7)

eydivir- : söyleyivermek

e.di (9b–6)

e.ür (54b–1)

eyit- : söylemek

e.di (9a–1)

eyle : öyle

e.yidi (74b–4)

eyle- : eylemek, etmek

e.di (49b–3)

havāle eyle- : göndermek

(38b–2)

konukluk eyle- : misafir edip ağırlamak

(19a–3)

metrūk eyle- : bırakmak, terk etmek

(4b–3)

eyli- : eylemek

çāre eyli- : fayda vermek

(18b-9)

eylūG : iyilik, salâh

e.i (10a-9)

eyü : iyi

e. (20a-5)

eyü hulk : güzel ahlak

(20a-3)

eyü sevgü : hiçbir menfaat aramadan beslenen sevgi

(20a-3)

eyü hizmet : birine gösterilen özen, ihtimam

(20a-3)

-F-

fāyide : fayda, yarar, kâr

f. (6b-5)

feke : mahfilde erkân icra eden kişi, nakīb

f. (58b-8)

fellāh : Araplar arasında dini bozuk bir zümre

f.uṇ (50b-7)

fetā : yiğit

f. (8b-5)

fike : mahfilde erkân icra eden kişi, nakîb

f.nûş (71b-3)

fityân : yiğitlik, cömertlik, mertlik ehli

f. (34a-2)

futa : öne bağlanan peştamal

f.sın (65a-8)

fûke : mahfilde erkân icra eden kişi, nakîb

f. (60b-7)

fûlori : altın para

f. (31b-9)

fütüvvet : yiğitlik, cömertlik, mertlik gibi meziyetlerle donatılmış ideal insan tipini oluşturma gayesi güden gelenek

f. (4b-3)

fütüvvet kitâbı : fütüvvetnâme

(4a-9)

fütüvvet şıfatın şıfatlan- : fütüvvetin gereğı olan özelliklere sahip olmak

(2b-5)

fütüvvet tonın gey- : fütüvvet ahlâkıyla ahlâklanmak

(2b-9)

fütüvvetnâme : fütüvveti konu alan, fütüvvetin adab ve erkânı hakkında bilgi veren eserlerin ortak adı

f. (4a-9)

-G-

ğavğa : düşmanca davranış veya sözlerle ortaya çıkan çekişmeler

ğ (3b-2)

ğaybet : gıybet, arkasından söyleme, çekiştirme

ğ. (30a-8)

gece : gece

g.sini (6b-1)

geç- : düşmek

g.diler (47b-7)

gel- : gelmek

g.düğüz (8b-3)

elden gel- : yapabilmek, muktedir olmak

g.dügince (4b-1)

sağal gel- : sakal, çıkmak

(7a-1)

geleci : söz, lakırdı

(62a-5)

gemi : gemi

(9a-2)

gendü : kendi

g.ler (4b-2)

g.zini (3a-1)

g.zlerin (3a-7)

geñez ol-: 1. kolay, elverişli

(5b-7)

2. açık, geniş

(37a-7)

gereklü : 1. ihtiyaç duyulan

g.sin (61a-2)

2. kaynak

g.lerinden (5b-1)

geş- : geçmek

g.di (58a-6)

gevde : vücut, gövde, beden

g.sinde (66a-3)

gey : 1. çok, pek, gayet

g. (2b-2)

2. iyi, güzel

g. (37b-5)

3. tam, asıl, esas

g. (47b-4)

gey- : giymek

g.gil (9b-9)

geyesi : giysi, kıyafet

g. (51a-5)

gez : kere, defa

g. (6a-8)

biñ gez : sayısız

(39b-3)

gice : gece

g. (10b-6)

girde : açılmış yufka, çörek

g. (46b-8)

girü : 1. sonra

g. (13b-7)

2. uzak, ayrı

g. (24b-6)

gişi : kişi, kimse, herhangi bir şahıs

g.ye (8b-7)

gizle- : saklamak, muhafaza etmek

g.di (15a-7)

gizlü : kimseye göstermeden

g. (10b-7)

gök : 1. gökyüzü

g.den (45b–7)

2. mavi

g. (51a–4)

gökçek : güzelce

g. (59b–2)

göñül : gönül

g. (39a–1)

göñl(üm) yıķ- : kalp kırmak

(10b–3)

gössüz : kör

g.ler (47a–7)

göynül- : ham meyve olgunlaşmak

g.ür (43a–9)

gözet- : gözetlemek, bakmak

g.meye (62a–6)

ğuşşā : dert, keder, tasa

ğ.sın (27a–2)

ğuşşā yi- : kederlenmek, tasalanmak

(67a–8)

güç : kuvvet, tâkat

g.leri (4b–1)

güç götür- : zulme, güçlüğe katlanmak

(58b-1)

güç(leri) yit- : muktedir olmak

(4b-1)

gümiş : gümüş

g. (36b-6)

gündüz : gündüz

g.in (58a-9)

güneş : güneş

g. (16a-6)

-H-

ḥarīf : arkadaş, dost

h.i (52b-1)

ḥarīr : ipek, ipek elbise

ḥ. (51b-1)

ḥatır(ın) yıķ- : kalp kırmak, üzmek

(10b-3)

ḥırķa geydūr- : bir kimsenin fütüvvet yoluna girdiği zaman yapılan merasim

(70a-9)

-I-

ılduz : yıldız

ı.ları (6b-4)

ırak : uzak

1. (30a–2)

ırıl- : ayrılmak, uzaklaşmak

1.maya (63a–4)

ırla- : şarkı söylemek

1.maya (65a–1)

-i-

iç- : içmek

i.mesün (49a–6)

and iç- : yemin etmek

(17a–4)

igne : iğne

i. (53b–1)

iklim : memleket, diyar, ülke

i.de (12a–7)

il : sınırları belli ülke

i.ünde (15a–4)

ileT- : göndermek, yollamak

i.üp (13a–2)

imdi : şimdi, o halde

i. (72b–1)

in- : 1. inmek
i.di (47b-1)
2. vahyolmak
i.di (35a-5)

kıçın kıçın in- : geri geri gitmek
(9b-8)

inan- : 1. doğru olarak kabul etmek
i.maya (5b-4)
2. iman etmek, tabi olmak
i.masa (40a-3)

ince : dar
i. (10a-6)

inle- : inlemek, sızlanmak
i.meye (58b-1)

ir- : 1. ulaşmak, kavuşmak
i.mişdür (2b-6)
2. değmek, dokunmak
i.er (4a-4)

menzile ir- : manevi bakımdan yüksek dereceye ulaşmak
(7a-6)

irgür- : ulaştırmak, mazhar etmek
i.e (40a-9)

irte : ertesi gün, bir sonraki gün

i.ye (36a–9)

is : sahip, mâlîk

i.sini (59b–3)

iste- : dilemek, arzulamak

i.rüz (20b–3)

isteyü git- : istemekte, aramakta devam etmek

(20b–1)

iş : amel

i.de (3a–6)

işbu : bu

i.nlar (31a–7)

işiT- : dinlemek, kulak vermek

i.düreler (5b–6)

i.elüm (56a–8)

işle- : 1. yapmak, amel işlemek

i.dügin (8b–9)

2. yapmak, kotarmak, yerine getirmek

i.yümez (33a–2)

it : köpek

i.çügez (20b–4)

itiş- : kavga etmek, dövüşmek

i.meye (63b-1)

ıymān : iman

i.suz (55a-3)

-K-

ķabliyet : kabiliyet, anlama becerisi

k. (42b-8)

ķaçan : ne zaman

ķ (67b-2)

ķak- : sürmek, sıvazlamak

ķ.a (65a-5)

ķakı- : öfkelenmek, kızmak

ķ.yup (20b-5)

ķakıyu ķakıyu : hiddetli hiddetli

(63a-1)

ķancaru : nereye, ne tarafa

ķ. (20b-2)

ķanda : nerede

ķ. (4b-6)

ķandan : nereden

ķ. (17b-2)

ķankı : hangi

ķ. (14b-7)

ķapu : kapı

ķ.sından (15a-1)

begler ķapısı : ekâbir makamı

(4a-2)

taŗrı te‘âlâ ķapısı : Allah yolu

(4a-1)

ķara : siyah tûlbent

ķ. (69a-2)

ķaraŗu : karanlık

ķ (41b-1)

ķarcaş- : karışmak, birbirine girmek

ķ.mış (73b-4)

ķardaş : kardeş

ķ.lar (2b-1)

ķarkā : karga

ķ. (53b-5)

ķarşula- : mukabelede bulunmak

ķ.rsın (14a-3)

ķaş : kaş

ķ.1 (69b-1)

- kat :** nezd, yan, huzur
kında (5b–5)
- kat- :** ilave etmek
k.maya (77a–1)
- katı :** iyice
k (58a–6)
- katıK :** katkı maddesi
k.1 (57b–1)
- katuK :** zenginleştirici unsur
k.1 (57b–1)
- kavla- :** havlamak
k.dı (21a–6)
- kavlı :** ahisini görmeden ona şifahen bağlanan kişi
k (43b–2)
- kavm :** bir ahiye bağlı insan topluluğu
k.iñ (17a–3)
- kavrıl- :** kavrulmak
k.mış (46b–8)
- kavşur- :** el bağlamak
k.ğıl (9b–4)
- kaži- :** tıraş etmek
k.yıcağ (75a–4)

kek : istirahat, huzur

k.ince (62b-2)

kes- : bıçakla ayırmak

k.di (14b-4)

k.esesiz (19a-6)

kıçın kıçın : yüz çevirmeden, arkaya doğru, geri geri

(9b-8)

kıçın kıçın in- : geri geri gitmek

(9b-8)

kığır- : çağırarak, davet etmek

k.dı (19a-4)

kığırmaK : misafirlik, konukluk

k.a (64a-3)

kıhtlık : kıtlık, yiyecek maddelerinde görülen darlık

k (24a-6)

kıl- : olmak, yapmak, etmek, sağlamak

alplık kıl- : kahramanlık, bahadırılık yerine saymak

(3b-4)

aşşı kıl- : fayda sağlamak

(49b-4)

benlik kıl- : bencillik etmek

(3b-4)

berk muhkem kıl- : sağlamlaştırmak, dayanıklılaştırmak

(4a-4)

ķabūl kıl- : benimsemek

(4a-3)

kūstaḥlīķ kıl- : uygunsuz davranmak

kūstaḥlīķ ķ.mıssın (9a-9)

naķıl kıl- : ahirete göç etmek

(7b-6)

raḥmet kıl- : Allah, esirgemek, korumak, yarlıgamak

(6b-5)

sebīl kıl : bir yolun yolcusu olmak

(3a-8)

secde kıl- : namazda secdeye varmak

(6a-6)

şoḥbet kıl- : sohbet etmek

(4b-7)

ķalep kıl- : istemek

(4b-8)

ķapu kıl- : tazim etmek, hürmet etmek

(64a-6)

tevekkel kıl- : tevekkül eden konumda olmak

(5a-4)

yağma kıl- : mal varlığını, karşılık beklemeden dağıtmak

(70a-5)

yedi kıl- : yedi çeşit yaratmak

(6a-3)

kılçıK : kılçık

ķ.1 (46b-8)

kışırak : donda ayak topuğunu geçmeyen uzunluk

ķ (51b-1)

ķiv- : arzulamak, istemek

ķ.a (32a-8)

ķızlık : pahalılık, kıtlık

ķ (24a-5)

ķiçi : 1. yaşça küçüklük

k.yiken (40a-6)

2. ufak, küçük

k. (62a-4)

ķimesne : kimse, herhangi biri

k.ye (65a-9)

ķo- : 1. koymak

ķ.dılar (3b-6)

2. bırakmak, ertelemek

ķ.maya (35a-1)

3. çıkarmak

ķ.maya (77a–2)

4. yaratmak

ķ.dı (12b–7)

ķonuķ : misafir

ķ (14b–3)

ķop- : birdenbire başlamak ve ortaya çıkmak

ķ.tu (67b–3)

ķopar- : ba^ç setmek, haşretmek, yeniden diriltmek

ķ.ğıl (52a–4)

ķorkķ- : korkmak

ķ.dı (17a–1)

ķoy- : bırakmak, terk etmek

ķ.am (13b–2)

ķ.up (3a–8)

ķök : kök

ķ.i (33b–1)

ķul : kul

ķ.uı (12a–1)

ķulavuzla- : yol göstermek, rehberlik etmek

ķ.ya (20a–5)

ķurbān ilet- : kurban olarak adamak

(74b-7)

ķurtıl- : kurtulmak

ķ.a (75b-4)

ķuş : doğan

ķ.1 (54b-3)

ķuşak : fütüvvette ehliyet simgesi olarak bele bağlanan kemer

ķ (73a-4)

hizmet ķuşağı : hizmet ehli tarafından bele bağlanan ķuşak

(17b-4)

ķuşak ķuşat- : el vermek, icazet vermek

(66b-3)

ķuşan- : beline dolamak

ķ.d1 (70b-2)

hizmet ķuşağı ķuşan- : terbiye veya yiğit, hizmet ķuşağı bağlamak

(17b-6)

ķuyruķ : balık kuyruğı

ķ.1 (46b-9)

ķuyu : kuyu

ķ.sinuŋ (16b-3)

ķüstahlık ķıl- : uygunsuz davranmak

ķ.mıssın (9a-9)

-L-

lağ it-: şakalaşmak, latife etmek
(63b-2)

-M-

mağas al- : icazet almak
(66b-3)

mekir : hile, düzen
m.ler (3b-1)

milk : hâkimiyet alanı
m.inün (6b-3)

miskinlük : kendisine hiçbir varlık tanımayan, mahviyet sahibi dervişlik
m. (3b-3)

muştuluğa gel- : müjdeli haber vermeye gelmek
(17a-9)

muḥkem : sağlam, kavi

berk muḥkem : sapasağlam
(4a-4)

mürvet : mürüvvet, mertlik, yiğitlik, cömertlik
m. (3a-3)

müzd : sevap, mükâfat
m.inden (32a-2)

-N-

na‘lın : bir çift ayakkabı

n.uḡ (9b-4)

nesne : varlık

n. (13b-6)

nicesi : nasıl

n. (58a-2)

nüşha(yı) al- : istinsah etmek

(6b-7)

-O-

od : ateş

o.dur (30a-1)

oğlan : çocuk

o. (9a-3)

oğlanlar şöḡbeti : çil çocuk sohbeti; dedikodu

(3b-8)

oğrı : hırsız

o. (31b-5)

oğrılayın : sessiz sedasız, kimseye sezdirmeden

o. (15b-3)

oğruluk : hırsızlık

o. (31b-4)

oķı- : ağırmak, davet etmek

o.sa (53a-5)

elifden sebak oķı- : okuma yazmada, ilk eğitimi almak

(4b-9)

oķu- : 1. okumak

o.yana (6b-6)

o.rıdı (60b-1)

oķu- yaz- : okuma ve yazma bilgisi

(4b-5)

2. ağırmak, davet etmek

o.rlarsa (53a-4)

oķuyuvar- : bir kimseyi davet etmeye gitmek

o.maķda (64a-5)

ol : (gramerde) bahsi olunan kişi, 3. kişi

o. (5b-4)

ol- : olmak

o.updurur (32b-6)

o.usavuz (42a-2)

başlu başı kayęusı ol- : kişi, kendi canının derdine düşmek

(67b-3)

bitiņ kara ol- : mahřer günü, amel defterine göre gūnahkar kullardan olmak

(50b-8)

dili bağılu ol- : diline sahip olmak

(50a-9)

eli açık ol- : cömert olmak

a. (49b-7)

iki gözi bağılu ol- : kötü nazarla bakmamak

(50a-8)

kapısı açık ol- : misafirperver olmak

a. (50a-5)

mu‘ayyen ol- : belli olmak

(5b-2)

on yaşar oğlanca ol- : on yaşındaki oğlanlara denk olmak

(15b-6)

sofrası açık ol- : sofrası açık, misafirperver

a. (50a-5)

şalvarı bağı bek bağılu ol : nefsin şehvi isteklerine karşı irade göstermek

(50a-9)

turşu yüzlü ol- : ekşi yüzlü olmak

(58b-3)

oT : ot

o.a (53a-9)

-Ö-

öğren- : öğrenmek

ö.eler (10a-4)

öğret- : öğretmek

ö. (9a-5)

ö.di (14a-8)

öl- : menzile varmak

ö.mekdür (7a-7)

ört- : gizlemek

(12a-3)

öykün- : taklide çalışmak, özenmek

ö.e (44b-2)

özdek : gövde

ö.i (33a-9)

-P-

pâklik : temizlik, arılık

p.dür (76a-8)

panbuḡ : pamuk

p. (12b-6)

panmuḡ : pamuk

p. (12b-4)

paşmak : pabuç, ayakkabı

p. (64a–8)

paşmak çevür- : seyyah verilen, yani dergâhtan gitmesi istenen dervişin ayakkabılarını dışarıya doğru çevirmek

(64a–7)

pây-ı maççan : ayak mühürlemek; fütüvvet geleneğinde, bir kusurun özrü dilenirken yahut şeyhden bir şey istenirken oda eşiğinin yanında sağ ayağın başparmağını, sol ayağın başparmağı üstüne koyarak durmak.

(71b–2)

pelîdlik : rezillik, alçaklık

p.i (24a–12)

perveriş : terbiye etme, yetiştirme

p. (41b–7)

-R-

rakşa gir- : sema hareketinde bulunmak

(57b–7)

rencülü : dert ve hastalık sahibi

r.ler (47a–7)

revāyet : rivayet, aktarma

r. (30a–5)

-S-

saḥāvet : cömertlik, elâçıklığı

s. (37b–4)

saķal : sakal

s.in (73b–4)

saķala ak dūş- : olgunlaşmak

(7a–1)

şakla- : korumak, esigemek

ş.ya (21b–7)

şalivir- : bırakmak, koyuvermek

ş.di (54a–2)

şanduk : sandık

ş. (69b–7)

şar- : başı örtmek üzere giymek

ş.inurıdı(69a–2)

şarar- : sarıya renge bürünmek

ş.dı (17a–1)

şat- : satmak

ş.avuz (24a–6)

şayru : hasta

ş.lar (47a–7)

segirt- : yürümek

s.di (6a–9)

sen : (gramerde) konuşulan kişi, 2. kişi

s. (6b–5)

seng-i tırāş : taş yontma sanatı

(41b-3)

serp- : kapamak

s.e (65b-4)

sev- : sevmek

s.e (9b-1)

s.eridi (18b-4)

sevgü : sevgi

s.si (16a-8)

seyfī : bizzat, ahi veya şeyh tarafından yetiştirilmiş kimse

s. (43b-2)

şı- : 1. kırmak

ş.dılar (20b-5)

2. yenmek, mağlubetmek

ş.dı (21a-8)

3. hiçe saymak, reddetmek

ş.r (23a-2)

sıçra- : konuşma esnasında, tükürük, ağızdan kontrolsüzce çıkmak

s.maya (62b-4)

şifat : vasıf, özellik

ş.in (2b-5)

şıfatlan- : bir vasıfla donanmak

ş.a (2b–4)

şıvar- : sulamak, su vermek

ş.ılur (33b–3)

sin : mezar, kabir

s. (7a–8)

sincābī kürk : sincap renginde kürk

(68b–7)

sinle : mezarlık, kabristan

s.ye (64b–8)

şoravar- : hastanın hal ve hatırını sormaya gitmek

ş.da (64b–2)

suçsuz : suçsuz, kabahatsiz

s. (31b–1)

sög- : kötü söz söylemek

s.er (23a–4)

söle- : 1. söylemek, anlatmak

s.meye (8b–9)

2. konuşmak, sohbet etmek

s.ye (15a–2), (31a–4)

şu : su

ş.yı (33b–3)

şun- : uzanmak

ş.ıcağ (17a–6)

sümkür- : sümkürmek

s.esi (49a–3)

sünük : artık

s. (62a–9)

süstlik : gevşeklik, zayıflık

s. (24b–6)

süt : bitkinin öz suyu

s.i (12b–4)

-Ş-

şemle : kıldan yapılmış örtü, sarık

(69a–1)

şermesār : utangaç, mahcup

ş. (33a–2)

şeş- : çözmek, çıkarmak

ş.ip (65a–8)

şeyh : fütüvvet ehlinin ulusu, ahilerin ulusu

ş. (6b–8)

-T-

tağ : dağ

t. (15b–8)

kāf tağı : masallarda, zümrüd-i anka kuşunun yaşadığı rivayet olunan dağ

(31b-1)

tūr tağı : Sina yarımadasında Allah'ın tecelli ve Hz. Musa ile tekellüm ettiği dağ

ţ. (9b-3)

tağarcuK : meşin torba

ţ.a (54b-2)

taḥıl : buğday

t.1 (24a-5)

ţam : dam, çatı

ţ.ına (54a-1)

ţam- : damlamak

ţ.d1 (12b-4)

ţamar : kan

ţ. (46b-8)

ţamu : cehennem

ţ.dan (34b-2)

ţanış- : istişare etmek, fikir alışverişinde bulunmak

ţ. (8b-6)

ţanuḳlık : tanıklık, şahitlik

ţ. (45a-8)

ţanuḳlık vir- : şahitlik yapmak, şehadette bulunmak

(35a-7)

tar : dar, sıkı

ţ.ıdı (68b–7)

taru : darı

ţ. (54a–6)

taş : kaya

ţ. (15b–1)

taş at- : şeytan taşlamak

(6a–9)

taşra : 1. dışarı

ţ. (15b–7)

2. uzak

ţ.dur (31b–4)

tavuk : kümes hayvanı

ţ.a (54a–4)

terbiye : fütüvvet yoluna girmiş olan ve bir ahiye bağlanmış bulunan kişi, fetâ,
yiğit

t. (38b–9)

toğ- : doğmak, dünyaya gelmek

ţ.arsa (15a–6)

ana rahminden toğ- : fütüvvet yolunda ilk adımı atmak

(7a–6)

toğan : doğan, yırtıcı bir kuş türü

ţ.1 (53b-9)

toķu- : dokumak

ţ.tdı (14a-9)

tolan- : etrafını dolaşarak gelmek

ţ.a (64b-4)

tolın- : yıldız, ay, güneş batmak

ţ.ur (16a-2)

tolıncaķ : saklı, perdeleyerek

ţ. (65a-3)

tolun- : yıldız ve gezegenlerin batması

ţ.dı (16a-1)

ton : don

ţ.ın (3a-1)

diz tonı : 1. şalvar

(17b-5)

2. iç donu

(17b-8)

tonat- : süslemek, giydirip kuşatmak

ţ.dı (19a-6)

toņuz : domuz

ţ. (47b-6)

toynaK : tırnak

ţ.1 (54a-4)

tumān : don

(17b-7)

tur- : durmak

ţ.urın (9a-8)

uru tur- : ayakta durmak, dikilmek

(17a-1)

turunç : turunçgillerden bir meyve

t. (19a-5)

tut- : 1. benimsemek, beğenmek

ţ.alar (4b-1)

2. suçüstü yakalamak

ţ.duķ (18a-3)

3. oruç tutmak

ţ.duķ (45b-5)

4. yakalamak

ţ.dum (54b-3)

5. teslim olmak, kabul etmek

ţ.unam (8b-4)

ţ.unayın (8a-5)

tennūre tut- : fütüvvette el almak; terbiyesine, yoluna girmek

(14b-7)

tūṭī : papağan cinsinden taklit yapan bir kuş

ṭ. (53b-5)

tuzak : tuzak

ṭ (24a-3)

tükür- : tükürmek

t. (39a-3)

türk : Türk, türkmen

t. (54a-1)

türk dili : rûm ili kavmince konuşulan dil

(6a-1)

türki dili : Türkler tarafından konuşulan dil

(5b-7)

türkmen : türkmen, Türk

t. (54a-1)

tütün : duman

t.i (12a-6)

-U-

uçmak : cennet

u. (56b-8)

uçmak ehli : cennetlikler

(11b-5)

ufaK : parça

u.ın (59b-2)

ulu : 1. yüce

u. (2b-2)

2. büyük, iri

u. (15b-1)

ululan- : büyüklük taslamak, kibirlenmek

u. maya (32a-7)

uluraK : daha büyük, en büyük

u.dur (16a-5)

um- : dilemek, niyaz etmek

u.arın (67a-3)

ur- : kasıtlı olarak çarpmak

u.maya (63b-1)

gönli âyinesine ma'rifet şaykalın ur- : gönül gözünü açıcı amellerde bulunmak

(41b-2)

uru tur- : ayakta durmak, dikilmek

(17a-1)

uş : işte, şimdi

u. da (18a-3)

utan- : utanmak

u.urdı (60a–4)

uvat- : parçalamak, un ufak etmek

u.dı (16b–1)

uy- : yakın olmak, birlikte olmak

u.alar (20a–6)

uyak- : gurubetmek, yıldız batmak

u.madı (44a–9)

uza- : uzamak, boyu büyümek

u.mış (54a–4)

-Ü-

üsküf : genellikle üstü arkaya devrik olan gece külahı, takke

ü.i (69a–2)

üsküre : topraktan yapılma bardak

ü.yile (46b–9)

üz- : sıkmak, kesmek, koparmak

ü.icek (12b–4)

-V-

vâcib : yapılması gerekli olan

v.dürür (39a–1)

var- : 1. ulaşmak

v.ıcağ (9b–5)

2. gitmek

v.ayın (9b-2)

v.maya (37b-7)

3. yönelmek, meyletmek

v.mağı (3b-4)

vir- : müteşekkil kılmak, oluşturmak

v.di (6a-5)

çirāğ vir- : el vermek, yol göstermek

(45a-2)

destūr vir- : bir iş için birine izin vermek

(45a-1)

icāzet vir- : izin vermek, yol vermek

(73a-6)

inşāf vir- : yük çektirmek

(22a-2)

tanuḫlık vir- : şahitlik yapmak, şهادette bulunmak

(35a-7)

talāk vir- : boşvermek, hakkından vazgeçmek

(68a-3)

viribi- : göndermek, irsal etmek

v. medüm (5b-9)

vur- : doğan, avına öldürücü darbe vurmak

v. (54a–3)

-Y-

yak- : yakmak

y.mağa (12a-4)

yalan : yalan

y. (18a–9)

yalancılıK : yalan düzeni

y.1 (3b–2)

yalıncağ : çıplak

y. (11b–5)

yama- : yama yapmak

y.yup (52b–5)

yandurucı: ateşleyici

y.dur. (30a–2)

yap- : 1. onarmak, düzeltmek

y.dı (9a–3)

2. kapatmak

y.dı (67a–1)

yaprağ : yaprak

y.ları (2b–8)

yapış- : sımsıkı tutmak

y.mış (66b-9)

etegine yapış- : yalvarıp yakarmak

(19b-4)

yara- : yakışmak, layık olmak

y.maz (16a-6)

yarat- : yoktan var etmek

y.dı (15b-8)

yarı : tükürük, salya

y. (62b-4)

yarlığa- : affetmek, bağışlamak

y.dum (34b-3)

yasta- : yaslamak, dayamak

y.ya (59b-6)

yaş : taze, yeşil

y.dur (30b-2)

yat- : uyumak

y.dılar (47b-5)

yatlu : kötü, fena

y. (32a-9)

yavlağ : gayet, çok, pek çok

y. (4b-6)

yavuzlık : kötülük

y. (10a-7)

yay : yay

y. (68b-3)

yaz- : yazmak, kaleme almak

y.am (5a-6)

y.anı (77a-6)

yedi : yedi

y. (6a-2)

yedi yidi içinde : iç içe girmiş girift durumları anlatmak maksadıyla kullanılan bir

ifade biçimi

(6a-2)

yeñ : elbise kolunun el üzerine gelen kısmı

y.ine (63b-6)

yeñ- : galip gelmek

y.di (19b-5)

yelte- : teşvik ve tergip etmek

y.ci (35b-1)

yeyni- : hafifleşmek

y.ye (30b-2)

yı- : yığmak, yüklemek

y.sa (43a-1)

yığ- : galebe etmek, alt etmek

y.a (22a-7)

yık- : incitmek, kırmak

gönl(üm) yık- : kalp kırmak

(10b-3)

hâtır(ın) yık- : kalp kırmak, üzmek

(10b-3)

yıldız : yıldız

y. (16a-1)

yılduz : yıldız

y. (67a-1)

yır- : doğan, tırnaklarıyla parçalamak

y.dı (54a-3)

yırt- : doğan, tırnaklarıyla parçalamak

y.dı (54b-9)

yırt- : yırtmak

y.ar (57b-7)

yi- : yemek

y.mezüz (17a-5)

y.η (12b-2)

y.yeyidi (11b-2)

yidi : yedi

y. (6a-2)

yidi kat yidi : her biri kendi içinde parçalara sahip katmanlardan oluşan girift

yapılı durum

(6a-2)

yig : daha iyi, üstün, efdal

y.dür (34b-9)

yigirmi : yirmi

y. (48b-2)

yigit : fetâ, fütüvvette “terbiye”den sonra gelen mertebe

y.ven (7b-2)

yigitlik : fütüvvette, yiğitlerin bulunduğu makam

y.i (6b-9)

yimiş : yemiş, meyve

y.i (2b-8)

yir : yer, zemin

y.leri (6a-6)

yir yarıl- : yeryüzünde yarıklar oluşmak

(47b-7)

yir- : beğenmemek, kötülemek, hor görmek

y.erler (12a-7)

y.meyeler (12a-7)

yit- : yetmek

y.dügince (4b-1)

yiyesi : yemek yemek

y.ye (53a-5)

yohsul : yoksul, fakir

y.lar (47a-9)

yol : usul, tarz

y.ları (5b-2)

āhī yol(lar)ı : fütüvvette mesafe alma usulleri

(5b-2)

yola gir- : bir tarikate mensup olmak

(7a-5)

yol ışmarla- : yol gösterici olmak; hizmette önde gitmek

(22a-2)

yolca : yol boyunca

y. (44a-5)

yol varmaklık : mezile ulaşmak

(66a-9)

yon- : yontmak

y.ar (41b-4)

yonucu : yontucu, taş yontan sanatkâr

y. (41b-4)

yögürük : güçlü, çevik, hızlı hareket eden

y. (74a-6)

yu- : yıkamak

y.ya (48b-8)

yücel- : uzayarak yükselmek

y.ür (33b-5)

yül- : tıraş etmek, saç ve sakalı kazımak

y.ünmiş (74b-2)

yüñ : yün

y.den (69a-1)

yüz : 1. surat

y.i (17a-1)

2. alın

y.üni (12b-9)

3. yüzey

y.ünde (24a-9)

4. karşı

y.inde (27a-4)

yüz döndür- : yüz çevirmek, terketmek

(16a-9)

yüz(i) şuyı : ar, hicap, hayâ, namus ve şeref, haysiyet

(29b-8)

yüz(i) üstine : yüzü yere dönük şekilde

(20b-6)

yüzi yirden kalkma- : mahcup, edepli va hayâlî bir hal üzere olmak

(58a-6)

yüziK : yüzük

y.i (69a-9)

-Z-

zaḥım : ağrı, sızı, hastalık

z. (23b-7)

zāyil : zarar, ziyan

z. (3a-6)

zekât çıkar- : zekât vermek

(14b-9)

SONUÇ

Burğāzī Fütüvvetnāmesi üzerinde yaptığımız bu çalışmayla elde edilen sonuçları bölümlere ayrılmış bir şekilde, aşağıdaki birkaç maddeyle sıralamaya çalışacağız.

İmla özelliklerine ait sonuçlar:

1. Metinde, e ünlüsü kelime içinde sadece üstün َ ile yazılırken, hem üstün َ hem üstünlü elif ِ ile yazılan a ünlüsünden mutlak surette ayrılmaktadır. Bu durum, e ünlüsünün kelime içinde üstünlü elif ِ ile de yazılabildiği Marzubân-nâme Tercümesi, Hakiki Divanı ve Gülistan Tercümesi gibi eserler bir yana, diğer birçok EAT metniyle benzerlik arz eder.
2. Metinde, #g, #k ve g/, k/ ünsüzlerinin ayrımı, yazılışta farklı bir işaretle gösterilmemiştir. Bu sesleri yazıda karşılamak için daima ك harfi kullanılmıştır. Bu sonuç, ilgili imla bahsinde zikredilen sınırlı sayıdaki eser haricinde, dönem metinleriyle benzer arz eder.
3. Özellikle alıntı kelimelerde ب ve پ ile kararsız bir yazılış gösteren p ünsüzünün - (y)Up ekinin yazılışında daima ب ile standartlaştığı tespit edilmiştir. Bu sonuç da EAT dönemi için düzenli bir kullanımı gösterir.
4. Metinde, η ünsüzün yazılışı daima ك ile gösterilmiş, bu sesi karşılamak için ayrı bir işaret kullanılmamıştır. Bu durum, EAT metinleri arasında bir fark teşkil etmez.
5. Kelime başı ve kelime sonu t ve s ünsüzleri س - ص ve ط - ت ile yazılarak artlık – önlük bakımından, istisnaları hariç, ayrıma tabi tutulmuştur. Kalın ünlülü kelimelerde karşılaşılan ت'li ve س'li yazılışın oluşturduğu istisna örnekleri, EAT metinleri üzerinde yapılan çalışmalarda zikredilmektedir.
6. Metinle ilgili bir imla özelliği olarak, eklerin daha çok bitişik yazılmakta olduğu, “ile, için” vb. morfeplerin dahi sıklıkla bitişik yazıldığı görülmektedir. Bitişik yazılması beklenen bazı eklerin ayrı yazılması gibi, ayrı yazılması beklenen bazı kelimelerin de bitişik yazıldığını gösteren örnekler, EAT metinleri için bir araştırma konusu olarak zikredilmiştir. (Şahin, 2003)

Ses Bilgisine ait sonuçlar:

1. Metinle ilgili düzenli bir ses uyumundan bahsedemeyiz. “iken” morfemi, “Kalınlık-incelik uyumu”nu bozar. “Yuvarlaklaşma” ve “Düzleşme” hadiselerinin “Dudak uyumunu” bozduğu tespit edilmiştir.

“Ötümlüleşme”, ve “Sızıcılaşma” gibi hadiselerin uyumu sağlamaya yönelik olumlu tesirleriyle birlikte daimî olmayan bir “Ünlü-ünsüz uyumu” görülür.

2. Metinde Eski Anadolu Türkçesinin karakteristik özelliği olan bazı ses değişimleri tespit edilmiştir. #b > #v, ç > c ve özellikle #k > #g, t > d değişimleri, metnin karakterini oluşturan ses değişimleridir.

3. “Ötümlüleşme”, “Sızıcılaşma” ve “Yuvarlaklaşma” gibi hadiselerin başat hadiseler olarak karşımıza çıkması da metnin tipik bir Eski Anadolu Türkçesi metni olduğunu ispat etmektedir.

Sözlüğe dair sonuçlar:

Sözlükteki bazı kelimelerin anlamlarını tespit etme aşamasında ulaşabildiğimiz kaynaklardan netice alamadığımız durumlar oldu. Bu kelimelerin bir kısmının Fütüvvetnâme’ye has kelimeler olması ihtimali kuvvetlidir. Bir kısmı da metindeki anlamlarıyla diğer metinlere göre farklı bir değer kazanmaktadır. Bu kelimeleri şöyle sıralayabiliriz:

dıḡ- :	dikkate almak
dirlige yara- :	işe yaramak
dolıncaḡ :	derli toplu, eller bağlı şekilde
inşâf al- :	yük çekmek
inşâf vir- :	yük çektirmek
oḡlanlar şoḡbeti :	çil çocuk sohbeti; dedikodu
tolıncaḡ :	saklı, perdeleyerek

yabana biraK- : ortaya saçmak, meydana bırakmak

yol ışmarla- : yol gösterici olmak; hizmette önde gitmek

Ayrıca, Türk dilinin farklı “Tabaka”larına ait malzeme olarak değeriendirilebilecek şu örnekleri verebiliriz:

ç# > ř# : geç-

: geç- (Harezmi Türkçesi ve Kıpçak Türkçesinde karşımıza çıkar.)

+lar : bun+lar

: bu+lar (Çağatay Türkçesi’nin karakteristik özelliklerinden biridir.)

Şahıs eklerinde birden fazla şekle dayalı kullanımlar vardır:

	<u>teklik</u>	<u>çokluk</u>
1. kişi :	+(y)Am, +vAn, +(y)In, +m	+Uz, +vUz, +k
2. kişi :	+sIn, +n	+sIz, +Uz
3. kişi :	+Ø	+lAr

KAYNAKLAR

- CAFEROĞLU Ahmet (1993), *Eski Uygur Türkçesi Sözlüğü*, Enderun Kitabevi, İstanbul.
- CLAUSON Sir Gererd (1972), *An Etymological Dictionary Pre-Thirteenth-Century Turkish*, Oxford At The Clarendon Press, London.
- ÇAĞATAY, Neşet (1998), *Bir Türk Kurumu Olan Ahilik*, TTK Yay., Ankara.
- Çev. ATALAY Besim (1998) , *Divanü Lûgat-it-Türk Tercümesi*, TDK Yay., Ankara.
- DEMİRBİLEK, Salih (2005), “*Ahi Kelimesinin Kökenine Dair*”, *I. Ahi Evran-ı Veli ve Ahilik Araştırmaları Sempozyum Kitabı Cilt I*, s.277–283, Ahilik Kültürünü Araştırma Merkezi, Kırşehir.
- DERLEME SÖZLÜĞÜ (1993), TDK Yay., Ankara.
- DUMAN, Musa (2000), *Birgili Muhammed Efendi Vasiyyet-Name*, R Yayınları, İstanbul.
- ERCİLASUN, A.Bican (2004), *Türk Dili Tarihi*, Akçağ Yayınları, Ankara.
- GÖKDAĞ, Bilgehan Atsız (2005), “*16. Asır Tahrir Defterlerinde Geçen ‘Ahi’ Kelimesine Adbilimsel Bir Yaklaşım*”, *I. Ahi Evran-ı Veli ve Ahilik Araştırmaları Sempozyum Kitabı Cilt I*, s.421–426, Ahilik Kültürünü Araştırma Merkezi, Kırşehir.
- GÖLPINARLI, Abdülbaki (1953–1954), “*Burgâzî ve Fütüvvet-nâmesi*”, İFM, C.15 (1–4), s.73–153.

- GÖLPINARLI, Abdalbaki (1952'den Ayrı Basım), “İslam ve Türk İllerinde Fütüvvet Teşkilatı”, İFM, C.13 (1-4), İstanbul.
- GÜLENSOY, Tuncer (2005), “Ahi mi Akı mı?”, *I. Ahi Evran-ı Veli ve Ahilik Araştırmaları Sempozyum Kitabı Cilt I*, s. 451-452, Ahilik Kültürünü Araştırma Merkezi, Kırşehir.
- GÜLSEVİN, Gürer ve Erdoğan Boz (2004), *Eski Anadolu Türkçesi*, Gazi Kitabevi, Ankara.
- GÜLSEVİN, Gürer (1997), *Eski Anadolu Türkçesinde Ekler*, TDK Yay., Ankara.
- KAZICI, Ziya (1996), “Ahilik Maddesi”, *Diyanet İslam Ansiklopedisi*, Cilt I, s. 540, TDV, İstanbul.
- KÖPRÜLÜ, Mehmet Fuat (1959), *Osmanlı Devletinin Kuruluşu*, Ankara.
- OCAK, Ahmet Yaşar (1996), “Fütüvvet-nâme Maddesi”, *Diyanet İslam Ansiklopedisi*, C. 13, s.264, TDV, İstanbul.
- SARIKAYA, Mehmet Saffet (2002), *XIII-XVI. Asırlardaki Anadolu'da Fütüvvetnamelere Göre Dini İnanç Motifleri*, Kültür Bakanlığı, Ankara.
- ŞAHİN, Hatice (2003), *Eski Anadolu Türkçesi*, Akçağ Yay., Ankara.
- TARAMA SÖZLÜĞÜ (1995), TDK Yay., Ankara.
- TİMURTAŞ, Faruk Kadri (1994), *Eski Türkiye Türkçesi*, Enderun Kitabevi, İstanbul.
- TORUN, Ali (1998), *Türk Edebiyatında Türkçe Fütüvvet-nâmeler*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara.

TULUM, Mertol (2000), *Tarihi Metin Çalışmalarında Usul, Menakıbu'l Kudsiyye Üzerine Bir Deneme*, Deniz Kitabevi, İstanbul.

TURAN, Zikri (1993), *Tesahilin İmla Tezahürleri Işığında Eski Anadolu Türkçesinde Ünlü Uzunlukları*, Açıksöz Yayınları, Malatya.

TURAN, Zikri (2006), *Artvin İli Yusufeli İlçesi UŞHUM KÖYÜ AĞZI*, TDK Yay., Ankara

TURAN, Zikri (1999), “*Eski Anadolu Türkçesinde Ol- Cevheri Fiili*”, TDAY Belleten 1996, s.265–289, TDK, Ankara.

TURAN, Zikri (1992), *Hacı Paşa (Celaleddin Hızır) Teshil (Metin-Dil Özellikleri- Söz Dizimi)*, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Doktora Tezi, 1–2 Cilt. Malatya.

TÜRKÇE SÖZLÜK (1998), TDK Yay., Ankara.

ULUDAĞ, Süleyman (1996), “*Fütüvvet Maddesi*”, *Diyanet İslam Ansiklopedisi*, C.13, s.264, TDV, İstanbul.

YENİ TARAMA SÖZLÜĞÜ (1983), TDK Yay., Ankara

هالجنة الحسن والحسين وعلي عيسى حمزة والعسا المحمدي
 عند الله والنا سوعلى الصا حرمنا الا انضاد والنا لا
 وسلم ليما ديا كذا الى يوم القدر
 يومئذ نكاشا رؤيا اسجد ونشأ بي حنيني قيا سوا لا ياخذنا هائل
 ياخذنا هائل كتم علم عظيم وسجوا كبره وروى مديوني قدوم
 خائف كل شيء وروى اذق كل شيء وروى اذق كل شيء
 لوسروى محمد المصطفى او ذر فنه اوسوف كتم مقدم الامين
 دود وسوله المين دود والافا والصحابة وروى دود وسوله
 كتم طين الطامرين دود وسلام يسلم الي يوم الدين وروى دود

آله وذر بانه ثمرات الامر على الشيخ الشفيق ونا النذير
 ليك الصديق ثمرات الام على الشيخ الوهاب الطهر
 بالتوايب الناطق بالصواب المذكور في كتاب مجاور
 الطراب عزمين لخطاب ثمرات الام على جامع القرن
 وسرج اهل الجنان القايم بالمرآة عثمان بن عثمان
 ثمرات الام على صاحبه حوض الكون وروح فاطمة الزهراء
 و فاعل بالخير و حاصلا القاب الاحمدي على طالب
 اسد الله الفاعل على السبطين السعديين الشهديين
 هاهما من طهماين المظلومين المخرجين سيدا نبات

طوبى لمن كذب عن يمينه
وفتوت بولن الكنا إلا أدب وخيا اهل فتوت من زنا اديا
الا كره وفوت اهل بس تكري فتا فتوت شرف قلدي وعزير
قلدي بومقام انبيا مقام صلاه بنوم عقالده شلدي كمر
انبيا مقام منه كمال انوصا الا انبيا ايرن آقا سيب كمر مكاله فتوت
بوتك ري تخبر اولوب جوق انشه زالا اولوب لطلله مشغول
اولدي كمال عزت محرو اولديك وضالوت بولنا كندلر
سپلر قلدي كه ايت فتوت كينا كاجاله وفتنا قلديك شرف
غالب اولوب حاكمه ضالوت

بلدي خردشدر ادي وستر
فتوت اكل شريفدي وكي اولومتا مدر وعزير دجلك در فتوت
اصل قلدي و اولدير اصل ايرن اندر بون فتوت صبغت كمال
صفتلر اولا كيني صفتلر كمر تكي تكي لظا هر قلدي جماله
كنا هدا وفوت صفتلر صفتلر اول الله صفتلر اولود
وهو كمال الله صفتلر صفتلر كماله ارسدر وفوت
بمقامه قالو والرخ تكري فتا صفتلر در ويدا ولبا صفتلر
بمقامه اولبا صفتلر در ويسي وينا صفتلر در ويسي صفتلر
لا صدف وفالها وفوت

بسم الله الرحمن الرحيم

بِرَبِّهِمْ عَمَّا وَجَّهَكَ وَزَيَّنَّا لَكَ الْإِنجِيلَ فِي قُتُوبٍ ذَكَرُوا فِيهَا

كوكوف اينا صفرايه حرام حرام قدير مسكنك ابو بنو

بَلِّغْ قُلُوبَهُمْ وَأَوْعِظْ قُلُوبَهُمْ وَذَرِّسْهُمْ وَرَبِّهِمْ صَوْتٌ يُؤَكِّدُ الْبَلِّغَ

قَدْ لَكُمْ وَأَوْعَىٰ قَوْلًا وَلَا تُلْهُوا بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِكُمْ أَنْ يَبْسُطَ شَعْلَهُ لَا تُنْفِرُوا فِي الْحَرْبِ قُلْ لِلَّهِ الْإِسْلَامُ كَمَا بَدَأَ الْإِسْلَامَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ

ذَرِّبُوهُمْ أَكْفَرُ لَكُمْ بِعَمَلِكُمْ لَكُمْ طَاعَتٌ

یونہ مَسَا فَاذِلُّوْا بِهَا یونہ نُوْزِلْ رَحْمَةُ رَبِّکَ فَاِذَا رَآهٖ فَجَہْلٌ

[illegible]

الحَيَاءُ قَلْبِي وَعَمَّا زِلْهُ هَوِي

اَوْفَعَا جِي وَبَيِّنْ مَوْجِجِ اِيَّيْ بُو هَفَّة اَكْسَا لَدُو وَبِيْزِيْ بِلِيْجِيْ صَا
 خَاو وَاسْتَا ذِمَّ حَيْرَتَن قَالِد لَر اَنَدَن فَر نَو لَو بِن اِسْتَدَرْ بِيْه
 بَغَا يَشَا لَو لَس وَفَقْدَه بُو قَا ج بَا دَه كِنَا بِيْ فَر نَدَن دَدَن مَوْت
 اَلدُوْم اَنَدَن بِيْشَا تَن كَر تَو كَر قَلْدُوْم تَن كَر اَو لَس تَن كَر لَو بِلِيْ اَلِي
 بِلْدُو دَر جَا هَلَا تَو لَدَن تَن جَعْرُو ب عِلْم نَو دَر اِيْر كُو دَر رِيْش
 بِيْ مَسِيْنِيْجِيْ لَا دِيْ تَن مَر كِنَا ب بُو تَن مَوْت بِيْشَا ن فَا لَو مَسِيْنِيْجِيْ
 وَحَدِيْث مَطْلَف دَر صَا لِيْ اَللّٰهُ عَلَيْهِ وَتَعَالٰى وَفَقِيْصُوْا لِيْ اَنَدَن مَوْت
 اَلْوَا يَا دَن وَتَسْمِيْ كِنَا بِيْ دَن وَعِلْم وَبِلْد كِنَا بِيْ دَن كِنَا ب
 اَلْعَالِيْ يُوْن وَدَر سَو اَحْضَر تَن اَو بِنَا بِيْ دَن صَا لِيْ اَللّٰهُ عَلَيْهِ

اَلْوَا يَا دَن كَر كُو جَا رِيْ بِيْ دُو لِيْجِيْه وَالدُّو دَن كَلْدُو لِيْجِيْه مَوْت
 اَلْوَا يَا دَن كَر كُو جَا رِيْ بِيْ دُو لِيْجِيْه اَحْضَر تَن اَو بِنَا بِيْ دَن
 اَلْوَا يَا دَن كَر كُو جَا رِيْ بِيْ دُو لِيْجِيْه اَحْضَر تَن اَو بِنَا بِيْ دَن
 اَلْوَا يَا دَن كَر كُو جَا رِيْ بِيْ دُو لِيْجِيْه اَحْضَر تَن اَو بِنَا بِيْ دَن
 اَلْوَا يَا دَن كَر كُو جَا رِيْ بِيْ دُو لِيْجِيْه اَحْضَر تَن اَو بِنَا بِيْ دَن
 اَلْوَا يَا دَن كَر كُو جَا رِيْ بِيْ دُو لِيْجِيْه اَحْضَر تَن اَو بِنَا بِيْ دَن
 اَلْوَا يَا دَن كَر كُو جَا رِيْ بِيْ دُو لِيْجِيْه اَحْضَر تَن اَو بِنَا بِيْ دَن
 اَلْوَا يَا دَن كَر كُو جَا رِيْ بِيْ دُو لِيْجِيْه اَحْضَر تَن اَو بِنَا بِيْ دَن

بِسْمِ يَوْمِضُمْ اِلَى قَوْمِ تَوْرِكْ رُبِيْ بِلُوْدْ كُوْسِيْزْ دَاخِيْ تَوْرُوْدْ لِيْجْهْ
 بِيْاَن قَلْدْ مَوْقَدْ بِيْدِيْ قَاةْ بِيْدِيْ بِيْدِيْ بِيْدِيْ جَنْدَهْ نِيْجُوْنْ شُوْجُوْنْ
 اَكْهْ شَاكْرِيْ بِيْ تَايْخَا لَوْ اَوْرِيْ سَتَنْدْ كُوْفِيْ بِيْدِيْ قَلْدِيْ قَدِيْخِيْ اِنْسَانِ بِيْدِيْ
 قَلْدِيْ وَدِيْجِيْ كَلَرْ بِيْدِيْ قَلْدِيْ وَدِيْجِيْ بِيْزِيْ بِيْدِيْ قَلْدِيْ قُرْدِيْ
 مَحْمَنْ بِيْدِيْ قَلْدِيْ دِيْجِيْ نَايْخَا سَوْرِيْ سِيْنَهْ بِيْدِيْ اِيْزِيْزِيْزِيْ
 دَاخِ اَدْمَلْ تَنْزِيْ بِيْدِيْ قَلْدِيْ نَاَزْدْ مَحْمَدْ قَلْجَا قُوْرِيْ
 دَوْقَانْ اَنْدَامْ بِيْدِيْ قَلْدِيْ رَسُوْلْ خَرْزِيْ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ
 وَسَلَامْ كَسِيْهْ بِيْدِيْزِيْ طَوْنْ قَلْدِيْ وَصَفَا يَالَهْ مَرْخَا يِيْدِيْ كَرِيْ
 سَاكْرِيْ دِيْ اِسْمَاعِيْلْ بِيْغَا مَبْرُوْزِيْ عَالِيْهْ اَلْسَا لَامْ طَا شَرْ اَنْدِيْ بِيْدِيْ

وَاسْرَا اِنْمَا بِيْدِيْ حَتَّ مَوْتْ كُوْلُوْزِيْزِيْ جَتَاوْزِيْزِيْ وَصْ
 شِيْاَلَهْ حَيَاتْ قَالْدِيْ مْ كِيْخِيْ لَوْ بِيْدِيْ رَوْقُوْتْ نَدْرَسِيْزِيْزِيْ اَوْدِيْزِيْ
 طَلِيْقَتْ اَجْنَدَهْ مَسْكَرْ لَوْ كُوْلُوْزِيْزِيْ بُوْلُوْزِيْزِيْ مَرْخَا
 بُوْكَا اِنْسِيْ اَوْدِيْشِيْزِيْ تَوْرُوْلَهْ وَكُوْلُوْزِيْزِيْ سَكْسِيْ جَرَا قَلْزِيْ
 دِيْ بِنْدَهْ وَلِيْخَاوْزِيْزِيْ مَوْتْ اَقُوْرَاوْزِيْزِيْ جَاوْزِيْزِيْ بِيْدِيْخَا وَلَوْزِيْ
 كَلْ كَلْخَا اَدْبِيْزِيْزِيْ وَادْكَ اِنْدَفْ طَلَاوْزِيْزِيْ غِيْنَاوْزِيْزِيْ مَشِيْزِيْزِيْ
 بِيْهْمَلْزِيْزِيْ بِلُوْزِيْزِيْ كُوْلُوْزِيْزِيْ تَوْرُوْزِيْزِيْ دِيْخَا اَزْدُوْمْ اَوْقُوْمَا كَلْزَاوْزِيْ
 زِيْشَاكْرْ اَنْدَهْ بِيْجُوْرْزِيْزِيْ وَمَا رَسُوْلَاوْزِيْزِيْ رَسُوْلْ اِلَا بِلَاوْزِيْزِيْ وَفِيْ
 اَللّٰهُ قَالِيْ اَيْدِيْجِيْ بِيْغَا مَبْرُوْزِيْزِيْ بِيْغُوْمْ اَكْهْ كَلْدُوْزِيْزِيْ قُوْمِيْزِيْزِيْ لِيْجْهْ

يَكُنْ لَكَ سَقَالُ كُلِّكَ رَجِي سَقَالَهُ أَذْ شَكْلَكَ
 شَيْخُ لَوْ تَمَامَ بِسْرًا قَدْ رَسَّ وَدَحِيحُ كُنْ لَكَ خُونُ بُونُ وَرَقُ رُ
 وَاجِ لَوْ يَا لَوْ بُونُ الْمَاقِدُ شَيْخُ لَوْ يَسْأَلُ مَسْرُحُ لَكُونُ دِ كَلْدُ
 وَدَحِيحُ كُنْ لَكَ شَرِ مَسْرُحُ لَخِي طَرِيقُ دَرُ شَيْخُ لَوْ حَقِيقَتُ رُ
 وَدَحِيحُ كُنْ لَكَ لَوْ لَكُمُ كَمَا يَسْتُ ثَلَاثُ أَذْ لَخِي بَوَا كِرُ وَبُ كُنْ لَكَ رُ
 وَشَيْخُ لَوْ يَمْرُ لَ إِرْ كَلْدُ وَدَحِيحُ كُنْ لَكَ نَا رَجِينْدُ لَطْعَمُ قَدُ رُ
 إِيحِي وَدِينَا دُ دُ كَلْدُ وَشَيْخُ لَوْ لَكَلْدُ وَدَحِيحُ شَيْخُ لَوْ إِيحِي بَرُ لَكَلْدُ
 إِيحِي بَرُ لَجِينْدُ عَدْلَابُ كُودُ مَكْدُ رُ كُنْ لَكَ قِيَابُ كُنْ لَكَ رُ حَصْمُ
 بُونُ مَقْدُ رُ رَجِيحُ حَصْمُ كُنْ لَكَ حَقِي لَوْ تَمِيَابُ كُنْ لَكَ وَاجِ لَوْ وَشَيْخُ لَوْ

تَكُنْ رَجِيحُ لَوْ لَجِينْدُ رُ مَقْدُ رُ لَوْ رُ رُ
 وَدَحِيحُ دَاخِ تَكُنْ رُ تَمَالِي حَقِيقَتُ رُ دَحِيحُ لَخِي بُونُ
 يَسْأَلُ مَسْرُحُ عَدْلَابُ لَ لَامُ مَكْلَابُ حَقِيقَتُ رُ يَدِي وَدَحِيحُ
 أَصْحَابُ الْكَدُفِ يَدِي وَدَحِيحُ الْكَدُفِ لَوْ رُ جَلِينَا يَدِي
 وَهَرَكُمُ بُو كُنْ لَابُ وَفِيَابُ جَوْفُ دُرُ لَوْ تَمَالِي دُهُ لَخِي لَجِينْدُ رُ حَصْمُ
 ثَلَاثُ بُونُ يَابُ رُ وَدَحِيحُ وَدَحِيحُ وَدَحِيحُ مَسْرُحُ يَابُ رُ تَمَالِي لَمَالِي
 وَهَرَكُمُ بُو كُنْ لَابُ دُنْ شَيْخِيهِ أَلَا يَسْتُرُ مَسْرُحُ لَخِي بُونُ نَا حَكْمُ
 أَلَا لَ رُ لَ لَمَالِي لَمَالِي لَمَالِي لَمَالِي وَاجِ شَيْخُ بُونُ
 بُونُ رُ كُنْ لَكَ وَهَرَكُمُ لَخِي لَوْ تَمَالِي وَشَيْخُ تَمَالِي قَلَامُ قَدُ رُ

بُوَدُ رَزَقْتُمْ قَالِ الْبَيْتِي عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بُوَدُكُمْ أَنَا
 الْفَتَاخُ الْفَتَى أَوَّلُ الْفَتَا يَعْنِي بَنِي كَثُوكَ وَأَيْكَتُ حَوْدَاشِيمَ وَبَيْتُ آبِي
 أَنَا الْفَتَى دِي كِي صَفَرُ دَسُو لِدُ رَاخُ الْفَتَى دِي دِي كِي لِي الْوَلِيْمِيْنَ عَلَي
 دِي كَرَّمَ اللهُ وَجْهَهُ أَبُ الْفَتَى دِي كِي أَمِيرُ الْوَلِيْمِيْنَ حَسْبِي دِي دَسُو
 اِيْجِي دِي اِيْجِي بُو دِي أَمِيرُ الْوَلِيْمِيْنَ بُو كِي صَدِيْقِي عِيَالِي اللهُ عِنْدِي دِي نَادِي
 قَالِي رَا دِي سِي وَفِي سِي سِي اِيْجِي دِي دِي دِي بِي كِي وَابِي وَابِي وَابِي
 بُو دِي دِي اِيْجِي اِيْجِي اِيْجِي اِيْجِي اِيْجِي اِيْجِي اِيْجِي اِيْجِي اِيْجِي اِيْجِي اِيْجِي
 اُو لِدِي نِي اِيْجِي اِيْجِي اِيْجِي اِيْجِي اِيْجِي اِيْجِي اِيْجِي اِيْجِي اِيْجِي اِيْجِي
 اِيْجِي اِيْجِي اِيْجِي اِيْجِي اِيْجِي اِيْجِي اِيْجِي اِيْجِي اِيْجِي اِيْجِي اِيْجِي

اَيْتِدِي صَبْرًا لِمَا اِنَّكَ تَكُونُ فِيهِ جِزْعًا لِمَا تَسْأَلُ عَنْ قَوْلِ اَقْلَامِي
 لَيْسَ يُوْجِدُ كَمَا تَشْرُوْنَهُ وَرَدَّكُمْ جِزْعًا لِمَا تَسْأَلُ عَنْ قَوْلِ اَقْلَامِي
 بَعْدَ اِيَّيْ وَرَدَّ اِيَّيْ بَيْتِدِي مُوسَى عَمَلًا لِمَا تَسْأَلُ عَنْ قَوْلِ اَقْلَامِي
 سَلَامًا لِمَا وَارَدَ اِيَّيْ كَمَا كُنْتَ دِدِي مُوسَى عَمَلًا لِمَا اَيْتَدِي
 اَيْتَدِي بَارِيًا بَعْدَ اَيْتَدِي نَكَاحًا لِمَا تَسْأَلُ عَنْ قَوْلِ اَقْلَامِي اَيْتَدِي
 طَوْرًا لِمَا تَسْأَلُ عَنْ قَوْلِ اَقْلَامِي اَيْتَدِي بَارِيًا بَعْدَ اَيْتَدِي
 كَوْنًا لِمَا تَسْأَلُ عَنْ قَوْلِ اَقْلَامِي اَيْتَدِي بَارِيًا بَعْدَ اَيْتَدِي
 بَارِيًا لِمَا تَسْأَلُ عَنْ قَوْلِ اَقْلَامِي اَيْتَدِي بَارِيًا بَعْدَ اَيْتَدِي
 جِزْعًا لِمَا تَسْأَلُ عَنْ قَوْلِ اَقْلَامِي اَيْتَدِي بَارِيًا بَعْدَ اَيْتَدِي

عَلَا اَوْ فَعَلًا تَمَّا لِمَا تَسْأَلُ عَنْ قَوْلِ اَقْلَامِي اَيْتَدِي
 مُوسَى عَمَلًا لِمَا تَسْأَلُ عَنْ قَوْلِ اَقْلَامِي اَيْتَدِي
 جِزْعًا لِمَا تَسْأَلُ عَنْ قَوْلِ اَقْلَامِي اَيْتَدِي
 جِزْعًا لِمَا تَسْأَلُ عَنْ قَوْلِ اَقْلَامِي اَيْتَدِي
 جِزْعًا لِمَا تَسْأَلُ عَنْ قَوْلِ اَقْلَامِي اَيْتَدِي
 جِزْعًا لِمَا تَسْأَلُ عَنْ قَوْلِ اَقْلَامِي اَيْتَدِي
 جِزْعًا لِمَا تَسْأَلُ عَنْ قَوْلِ اَقْلَامِي اَيْتَدِي
 جِزْعًا لِمَا تَسْأَلُ عَنْ قَوْلِ اَقْلَامِي اَيْتَدِي
 جِزْعًا لِمَا تَسْأَلُ عَنْ قَوْلِ اَقْلَامِي اَيْتَدِي
 جِزْعًا لِمَا تَسْأَلُ عَنْ قَوْلِ اَقْلَامِي اَيْتَدِي

عَلَيْهِ السَّلَام طُودُ وَارِدِي حَرِّكَ خَضِرِ دَرِي
 اَنْفَالِيكَ تَقَالِي لَيْتِي يَا مَوْسَى كَوِي وَارِدِي بِرَمِي بِرَمِي
 كَلَو لَو دَرِي وَكِتَانُكَ وَارِبَا لَو لَخِي وَشَخِي وَارِبَا لَو
 سَلَامُ لَو وَارِجُ كَوِي كَرَمِ دَرِي وَارِجُ لَو لَو لَو لَو
 نَوْتِ رَسُولِ خَضِرِيهِ كَلَو بِرَمِي نَوْتِ خَضِرِيهِ اَيْدِي رَدِي
 صَحَابُو كَوِي دَرِي كَوِي نَوْتِ كَوِي رَدِي نَوْتِ خَضِرِيهِ
 نَوْتِ خَضِرِيهِ اَيْدِي لَو لَو لَو لَو لَو لَو لَو
 سَلَامُ لَو وَارِدِي وَارِدِي وَارِدِي وَارِدِي وَارِدِي
 وَارِدِي وَارِدِي وَارِدِي وَارِدِي وَارِدِي

[illegible]

دَوَّاءُكُمْ بِلَوْغِي رَسُولِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَدَجِيحًا بِالْوَعْدِ قَوْلُ
 وَلَيْدُكُمْ بِأَبْوَابِ أَوْسِيَانِ دَرَكُمْ تَكْرِيحًا بِكَيْفِيَّةِ تَوْفِيْقِهِ لَا
 رَسُولَ خُضْرَتِهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ جَبْرِيٌّ وَدَرَكِيٌّ وَالْخُجْرَانُ أَجَبُ
 أَوْ لَوْ قَتَلْتُمْ كَرَامًا بِمِغْنَامِهِ عَلَيَّ لَأَتَلَمَّ حَوَالِيَّ وَجَاءَ قَدْ بَدَى نِيَّتُكُمْ
 يَا ذِئْلِي وَقُلْنَا يَا أَدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ
 الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ
 الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ تَكْرِيحًا بِتَيْدِي أَدَمَ أَجْمَاعَهُ
 أَوْ جَعْلَهُ بِرُؤُوسِهِ دَرَكًا لَوْغِي بِتَيْدِي بِشَوَاغِ أَجْمَاعِهِمَا
 بِرُؤُوسِهِمَا كَمَا ظَلَمَ أَيْدِي رُسُلِي دَرَكِي بِغِيٍّ مُغَالِيٍّ بِأَدَمَ بِرُؤُوسِهِ

بِيَدِهِ خُضْرَتِ رَسُولِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَيْدِي بَاغِيٍّ أَوْ لَوْ رَكِبَتْ
 جَنَادُكُمْ قَاتِلًا لِيَا سَنَ أَنْ تَأْتِيَا قَلَامَ سَنَ بِكَيْفِيَّةِ الْكَيْفِيَّةِ بِيَدِهِ كَرَمُ
 جَنَادُكُمْ فَإِنَّ لِيُؤُوبَ كَوَلُومَ يَقْرُسُهُ بِيَدِهِ لَقَدْ خَاطَبْتُهُ بِمِصَابِيهِ
 بِرُؤُوسِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِرُؤُوسِهِمْ لَا تَجْعَلُوا لِي
 وَلَا يَسْفِكُ دِمَاقُ الْفَقَارِ وَدَجِيحُكُمْ كَرَمُكُمْ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَيْكُمْ
 وَرَبَّنَا فَجْعِي وَأَوْدِي صَدَقَ وَرُدِّي بِرُؤُوسِهِ وَبُرُوقِي كَوْنُكُمْ زُرْنِي
 كَرَامًا بِرُؤُوسِي لِنَجَادِهِ وَرُدِّي حَقَّ قَوْلِي وَلَيْدِي جَبْرِيًّا عَلَيَّ لَأَتَلَمَّ
 بَوَائِبُ كَوْنُكُمْ دَرَكِي وَالَّذِينَ يَنْفُقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِالْبَلِّ
 وَانْقَابِ رُسُلِ عَالَمِيَّةٍ لِيَا نَبِيًّا وَأَوْسِيًّا فَتَوْعَةً عَلَيَّ رُؤُوسِهِ

الْحَيِّ سُنْدُونِي وَالْمَلِكُ الْجَنَّةُ نَدَا لَمْ يَسْمَعْ قَلْبُ جُورْدُ وَلَا
 زِيْمَا سُرْ جُورْدُ لَوِي سُوْرَسِيْن بِيْسْ تَكْرِي تِيْمَا لِيْ بُوْسُوْرُوْشْ
 طَلِيْ يَلِيْ يَالِجْ جُوْرْدُ جُورْدُ لَوِيْ اِيْدُوْرَسِيْن سِيْوَا تُوْرُوْشْ
 دَاخْ اَوْجْ هَدِيْتِهْ وُورْدُوْمْ كِهْ جِيْعْ تُوْرُخْدِهْ بُوْقْدُوْرُوْشْ
 حَرْمْ قَلْدُوْمْ هَرْمْ كِيْخُوْرُوْشْ اِيْجِيْ نِيْ اَسْنَهْ بِيْشُوْرُوْشْ
 دَاخْ حَرْمْ اُوْرُوْرُوْشْ اَتَا تُوْرُوْشْ كُوْرُوْرُوْشْ دِيْ اَنْ قَلْدُوْمْ
 اِيْجِيْ هَرْمْ تُوْرُوْشْ بُوْشِيْ يُوْرُوْشْ كُوْرُوْشْ جِيْعْ تُوْرُوْشْ اُوْرُوْرُوْشْ
رَحِيْ اللّٰهْ عِنْدَهْ اِيْتِيْدِيْ بُوْرُوْشْ رَسُوْلُ
 خَفِيْتِهْ صَلَّى اللّٰهْ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تُوْرُوْشْ اِيْجِيْ كُوْرُوْشْ

اُوْمْ عَلِيْدَهْ اَتَا لَمْ اُوْرُوْشْ اِيْجِيْ طِيْرِيْ جُوْرْدُ حَرْمْ
 سِيْا يَلِيْ اِيْجِيْ طَا اَصُوْرُوْشْ قَلْدِيْ حَرْمْ جُوْرْدُ اَسْ
 اِيْلِيْجِيْ عَلِيْدَهْ اللّٰهْ وَسُوْرُوْشْ قَلْدِيْ دُوْمْ بِيْغْدِيْ يَلِيْ تَكْرِيْ شَالِيْ
 اِيْرُوْشْ خَالْفْ قَلْدِيْ مَدُوْرُوْشْ اَسْنَهْ نَاْجْ اَكْبَنْدُوْشْ خَالْفْ كِيْ
 اُوْمْ وَحُوْشِيْ اَلْخَالْفْ قَلْدِيْ حَرْمْ اُوْجْ اَسْنَهْ اَسْنَهْ وَاْرُوْشْ جِيْعْ
 اَكْمَهْ لَسْنَهْ وُورْدِيْ عُوْرُوْشْ رِيْشْ كَا لِيْ اِيْجِيْ اَسْنَهْ اُوْجْ بُوْرُوْشْ
 وُورْدِيْ جُوْرْدُ اِيْشْرُوْشْ وُورْدِيْ لَوِيْ اَلْفْ اُوْجْ اُوْرُوْشْ عُوْرُوْشْ
 بِيْشُوْشْ اِيْشْرُوْشْ تَقَالِيْ اِيْجِيْ اَسْنَهْ اَسْنَهْ اَسْنَهْ جِيْعْ تُوْرُوْشْ
 لَسْنَهْ وُورْدِيْ سِيْنْ نَجُوْشْ وُورْدُوْشْ اِيْجِيْ اَسْنَهْ اَسْنَهْ

تَقَالِ ابْنِيَّيْنِ آدَمَ أَغْلَا بَنُومَ تَقْدِيرُ مَلْ بِيْلَهْ اَوَسَا كَرْدِي بِي
 دَنِيَايَهْ اَلْدُوبْ اَوَغْلَا مَرُو اَوَلَهْ دِي دِي اَمَ عِلَالَتِ اِلَهْ اَبْتِي
 لَا اِلَهَ اِلَّا اَنْتَ بَسْمُكَ اَنْتَ اِيْكَ شَمْسُ
 اَلْطَالِمِيْ اَبْتِي يَحْيٰ هُوَ جِدَهْ كِهْ سَنَدُ تَقْدِيرُ كَرْدِي اَبْتِي
 بِي كِهْ اَمَسْدَن بَلُو بِي رَغَا شَا سَنَكْ حَتَكْتَن كِهْ سَنَ كَلَامَهْ
 تَلْدِي سَن دِي عَفْو اِلَهْ اَدَبُ سُو زُو كُو مَا بَقِيَا اَمَ سُو حَسِيْمُ
 سِيْن دِي حَوْ قَتَالِيْ نُو سُو خُو شِي كَلْدِي اَبْتِي يَحْيٰ اَمَ جُو
 سَن بِي عِيْرَتِي زُو كُو دُو اَوَلَهْ نَدَا جِ سَنِي عِيْرَتِي تَلْدِي مَ جُو
 سَن بِي كِهْ نَاهْ دَن مَنَزَهْ كِهْ دُو اَوَلَهْ سَنِي كَلَهْ

رَسُوْلُ خَيْرَهْ صَلَّيْ اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِيْ حَيِّ صَحَابِلُو دَاخِي
 وَرْدِي اَحْ بِيْرِد كِهْ بِلْدِي خَيْر كِهْ اَسْرُو خَيْر كِهْ دُو نُو بِيْرِد خَيْر
 كَفَا دَنَهْ نُو حُضْلَهْ اَخِيْلَهْ كَرْدِي كِهْ اَبْتِي بِيْرِدِي اَوَلَهْ اَوَجِيْمُ اَدَمَ بِيْرِدِي
 عَلَيْهِ السَّلَام بِيْرِدِي اَوَغْلَا مَرُو اَوَلَهْ دِي دِي اَمَ عِلَالَتِ اِلَهْ اَبْتِي
 تَقَالِ اَدَمَ اَوَغْلَا سَنُوْلِيْ بِيْرِدِي اَوَلَهْ اَوَجِيْمُ اَدَمَ بِيْرِدِي
 جُوْن سَنَدُ اَبْتِي بِيْرِدِي تَكَرِيْمِيْ رَغَا اَبْتِي اَبْتِي بِيْرِدِي
 بِيْرِدِي اَبْتِي بِيْرِدِي تَلْدِي جَا كَرْدِي كِهْ طَلَسْ دَنِيَايَهْ كَرْدِي اَبْتِي
 اَدَمَ بِيْرِدِي اَبْتِي عَلَيْهِ السَّلَام اَوَلَهْ قَت كِهْ اَوَجِيْمُ اَدَمَ بِيْرِدِي
 اَبْتِي بِيْرِدِي بِيْرِدِي طَلَسْ دَنِيَايَهْ كَرْدِي اَبْتِي تَلْدِي اَبْتِي

قَالَهُ دَيْدَمُومُ الْبَيْتُ الْبَيْتُ بَيْنَ الشَّكَارَةِ امْرِئِيَّةَ بَحْلًا قَالَهُ دُرٌّ
 أَتَاكَ زَوْجُ امْرِئِيَّةَ قَالَهُ دُرٌّ أَتَاكَ زَوْجُ امْرِئِيَّةَ بَيْنَ صُوحِ
 عِثَابِي خُشْوُ كَرِيمِينَ بَيْنَ خِيَمِي بَلَدِي لَعَنَتْ قُلُومُ دُرٍّ لَعَنَتْ
 امْرِئِيَّةَ دُرٍّ صُوحِ قُلْدِي بَلْبِسُوحِ صُوحِ قُلْدِي حَمَمٌ مَسْكَلُوكِ
 رَحْمَتِ بُولْدِي بَلْبِسُوحِ عَلَى اللِّعْنَةِ تَكْذِبُ لَدِي قُلْدِي لَعَنَتْ بَلْدِي بَلْبِسُوحِ
 أَحْمَلُ صُوحِ كُرْدِي كُرْدِي تَكْذِبُ زَوْجًا وَلَيْسَا وَخِيَمِي شَيْئًا مَبْرُورًا لَدِي كَلَامُ
 أُولٍ وَقَتِ كُرْدِي شَيْئًا مَبْرُورًا لَدِي كَلَامُ أَجْمَعِينَ لَدِي لَدِي لَدِي
 خَالِمْ حَلْمِي كُرْدِي كُرْدِي لَدِي لَدِي لَدِي لَدِي لَدِي لَدِي لَدِي لَدِي
 بَنُو قَتِ بَلْدِي حَمَمٌ كُرْدِي حَمَمٌ لَدِي كَلَامُ نِشْ طَوْتَدِي

دُرٍّ مَنُورَةٍ قُلْدِي وَجُونُ صُوحِي كُرْدِي لَدِي لَدِي لَدِي لَدِي لَدِي
 بَلْدِي سَنِي وَغُلْدِي لَدِي لَدِي لَدِي لَدِي لَدِي لَدِي لَدِي لَدِي
 صُغِيرُ سَنِي كُرْدِي دُرٍّ بَلْدِي سَنِي وَغُلْدِي لَدِي لَدِي لَدِي لَدِي
 دُرٍّ دُرٍّ لَدِي لَدِي لَدِي لَدِي لَدِي لَدِي لَدِي لَدِي لَدِي
 تَمَالِي كَالْعَنَتِ قُلْدِي كُرْدِي وَتَمَالِي كَالْعَنَتِ قُلْدِي كُرْدِي
 قُلْدِي رُوَيْلِي كَالْعَنَتِ قُلْدِي كُرْدِي وَتَمَالِي كَالْعَنَتِ قُلْدِي كُرْدِي
 قُلْدِي بَيْنَ سَنِي كُرْدِي وَتَمَالِي كَالْعَنَتِ قُلْدِي كُرْدِي
 طَمَرُ لَدِي لَدِي لَدِي لَدِي لَدِي لَدِي لَدِي لَدِي لَدِي
 هَبْ سَنِي دُرٍّ دُرٍّ لَدِي لَدِي لَدِي لَدِي لَدِي لَدِي لَدِي لَدِي

وَتَسْتَوِي حَيْثُ يَتَوَخَّصُ لَكَ ذِكْرُهُمْ قَبُولُ الْحُجَّةِ وَالْكَوْنُ اللَّهُ أَنَا اللَّهُ
 قَبْلَ الْوَدْعِ نَسْكَاءُ **وَدْعِي أَبْهَمِي بِمِصْبَاحِ الدَّلَالَةِ**
 أَوَّلَ قَسَمٍ مَعْرُوفٍ مَلْعُونٍ بِأَذْهَابِهَا يَتَوَخَّصُ بِمِصْبَاحِ الدَّلَالَةِ
 بِمَوْنٍ مَجْمُوعٍ نَوْدٍ دَائِبٍ يَدْرِكُ الْكَوْنُ بِرَأْسِ الْوَدْعِ وَنَسْكَاءُ
 بِوَلَدِي وَدَعَا لَيْتَ لَيْتَ طَائِفَتِ دَاخِ الْوَدْعِ الْوَدْعِ هَلَاكَ
 أَوَّلَ الْوَدْعِ لَمْ يَدْرِ دَعَا لَيْتَ لَيْتَ طَائِفَتِ دَاخِ الْوَدْعِ الْوَدْعِ
 بِمَوْنٍ مَجْمُوعٍ نَوْدٍ دَائِبٍ يَدْرِكُ الْكَوْنُ بِرَأْسِ الْوَدْعِ وَنَسْكَاءُ
 بِوَلَدِي وَدَعَا لَيْتَ لَيْتَ طَائِفَتِ دَاخِ الْوَدْعِ الْوَدْعِ هَلَاكَ
 أَوَّلَ الْوَدْعِ لَمْ يَدْرِ دَعَا لَيْتَ لَيْتَ طَائِفَتِ دَاخِ الْوَدْعِ الْوَدْعِ

أَدَمُ يَشْتَعِلُ عَلَيْهِمُ الْكَلَامُ كَوْنُهُ وَادْعِي شَيْئَ عَالِمَاتِ الْكَلَامِ
 طَرَفِي قَلْبِي أَتْلُو قَوْلِي **صَلِّ الْوَدْعِ لَيْسَ بِهِ كَلَامٌ**
 بِوَدْعِي أَوَّلَ قَوْلِي كَلَامٌ أَوَّلِي قَلْبِي أَدَمُ يَشْتَعِلُ عَلَيْهِمُ الْكَلَامُ
 أَوَّلِي أَوَّلِي أَدَمُ يَشْتَعِلُ عَلَيْهِمُ الْكَلَامُ كَلَامٌ كَلَامٌ كَلَامٌ كَلَامٌ
 أَتْلُو يَدِي شَيْئَ عَالِمَاتِ الْكَلَامِ دَعَا لَيْتَ لَيْتَ طَائِفَتِ دَاخِ الْوَدْعِ
 كَلَامٌ كَلَامٌ كَلَامٌ كَلَامٌ كَلَامٌ كَلَامٌ كَلَامٌ كَلَامٌ كَلَامٌ
 تَوَدُّ وَطَوْنُهُ أَتْلُو قَوْلِي شَيْئَ عَالِمَاتِ الْكَلَامِ كَلَامٌ كَلَامٌ كَلَامٌ
 كَلَامٌ كَلَامٌ كَلَامٌ كَلَامٌ كَلَامٌ كَلَامٌ كَلَامٌ كَلَامٌ كَلَامٌ
 أَدَمُ يَشْتَعِلُ عَلَيْهِمُ الْكَلَامُ كَلَامٌ كَلَامٌ كَلَامٌ كَلَامٌ كَلَامٌ

بئینی بئو دژدی بیلد زه طو لندی ابرهیم علیه السلامه ایندی که
احب الی فلان یعنی بئو بئو اولانسی که طو نور بئو بئو تکی تکی
 بیه د و الله چون ای غندی ایندی **هزار و بیست و بیست و نه**
 تکریم اوجاخ طو لندی ایندی بئو دخی تکریم کلان بئو کو نشو غدی
 ابرهیم علیه السلامه ایندی عهد اکبر بئو بئو دکریم بئو دکریم بئو دکریم
 چون کو نشو دخی طو لندی اناسیه ایندی بوداخ تکریم بئو بئو دکریم
 ابرهیم علیه السلامه اناسیه بئو دکریم بئو دکریم بئو دکریم
 ابرهیم علیه السلامه بئو دکریم بئو دکریم بئو دکریم بئو دکریم
 تکریم ایندی بئو دکریم بئو دکریم بئو دکریم بئو دکریم

لیچنده قوی له لو طو لندی قیوسه بئو بئو دکریم بئو دکریم
 بئو دکریم بئو دکریم بئو دکریم بئو دکریم بئو دکریم
 بئو دکریم بئو دکریم بئو دکریم بئو دکریم بئو دکریم
 بئو دکریم بئو دکریم بئو دکریم بئو دکریم بئو دکریم
 بئو دکریم بئو دکریم بئو دکریم بئو دکریم بئو دکریم
 بئو دکریم بئو دکریم بئو دکریم بئو دکریم بئو دکریم
 بئو دکریم بئو دکریم بئو دکریم بئو دکریم بئو دکریم
 بئو دکریم بئو دکریم بئو دکریم بئو دکریم بئو دکریم

[illegible]

جَبَلِ ثَلَاثٍ مَّ سَكَرَ اَبْرَاهِيْمُكَرَّمُ عَلَيَّ اَبْرَاهِيْمُ اَلَّذِي نَبَا جَبَلِ ثَلَاثٍ
 الَّذِي وَلَدَ قَوْتَكِيْمَ سَنَا فِتَاكَر سَوَّلَ حَضْرَتَهُ كَلْدِي لَكَ اَيْتِيْدِيْكَ
 فَلَاوَن اَرِيْ فَلَاوَن عَوْدَتِلَه طَوْدَت دِ دِ كَر اَوَشَدَه قَبُوْنِي
 اَوَسْتَلِيْنِيَه بَغْلَدَت رَسُوْلَا اَيْتِيْدِيْكَ بَرَكِيْشِ اَوَلَسَا اَوَسَا اَبُو طَوْرِي
 خَبَر تَوَدَسَه اَيْبِلُ لِيْنِيْن عَالِي كَر مَ اَلله وَجْهَه اَيْتِيْدِيْكَ بِيْنِيْن
 رَسُوْلَا اَيْتِيْدِيْكَ اَوَا رَا عَالِي رَدِيْ بِيْ بِيْ جَبَلِيْ كُوْنِيْن يَلْدِيْ
 اَيْتِيْدِيْكَ لِيْ سَاكَر قَلْبُوْر قَلْبُوْر قَلْدِيْ اَيْتِيْدِيْكَ لِيْ كُوْنِيْن جَبَلِيْ عَوْدِيْ
 كُوْر دِيْ كَرُو رَسُوْلَه كَلْدِيْ اَيْتِيْدِيْكَ بَرَكِيْشِ لِيْ خَبَر اَوَلَسَا اَوَلَسَا
 سَنَا فِتَاكَر يَا فَتْلِيْدِيْ اَيْتِيْدِيْكَ بَا عَالِي لَوَن سِيْكَر دَرُوْد وَحَال

سَنَا اَبْرَاهِيْمُكَرَّمُ رُوْنِيْ قَلْدِيْ اَيْتِيْدِيْكَ اَلَّذِي سَاكَر دِيْ اَبْرَاهِيْمُ
 مَ اَيْتِيْدِيْكَ بِيْ هَرُوْن اَوَا اَلْقَدَا اَوَلَه اَوَلَدَه اَيْتِيْدِيْكَ بِيْ جَبَلِيْ
 لَوُوْ تَوَكُن اَيْتِيْدِيْكَ بِيْ سَرَلْدِيْ جَبَلِيْ اَلْعَالِيَه اَلْعَالِيَه جَبَلِيْ سَرَلْدِيْ
 سَتَكِيْ سَاكَر قَلْدِيْ رَدِيْ رَدِيْ رَسُوْلَه اَبْرَاهِيْمُ مَ خَدِيْشَت قَتَا عَالِيْن
 تَوَدَه قُوْشَا اَيْتِيْدِيْكَ لَوَا اَلْكَلْدِيْ عَوْدِيْ بِيْ طَوْنِيْن رَسُوْلَه اَبْرَاهِيْمُ
 مَ بِيْر دِيْ كَلْدِيْ اَيْتِيْدِيْكَ كَلْدِيْ جَبَلِيْ اَثَل مَ خَدِيْشَت قَتَا عَالِيْن
 قَتَا عَالِيْ اَوَا لِيْ جَبَلِيْ سَوْدَنَدَت بِيْ بِيْ بِيْ خَدِيْشَت قَتَا عَالِيْ كَتُوْجِيْ
 اَبْرَاهِيْمُكَرَّمُ اَلْكَلْدِيْ بِيْنِيْن طَوْنِيْ بِيْ عَوْدِيْ بِيْ اَيْتِيْدِيْكَ لَوَا اَوَلَدَه
 بِيْ بِيْ جَبَلِيْ اَكُوْر دِيْ اَوَلَدَه كَلْدِيْ اَنْدِيْشَت كَلْدِيْ لِيْ جَبَلِيْ

تالوت اولدي بوج سوز ب بوج ورتلر ياشيند لر
 ايتد لر بوشاه عورده قولن سودي د كرا و لكاي مطيع اولدي د
 چونك اولا عورت لر اولد طعن ايلكارين زليخا ايتدي قوناق ايلدا
 اولر كوتلر ي بوج بوشاه عورده عورده عورده عورده عورده
 كتر د كتر قنق الال دوجي الدربنده بجا ق ورتد لر بوشاه عورده
 وقت كتر بوشاه عورده عورده عورده عورده عورده
 كوتلر بوج بوشاه عورده عورده عورده عورده عورده
 زليخا ايتدي كسكو تونكو زليخا الدربنده عورده
 كوتلر بوج بوشاه عورده عورده عورده عورده عورده

جبرائيل ايلام ايلام ايلام ايلام ايلام ايلام
 عورده عورده عورده عورده عورده عورده
 كوتلر بوج بوشاه عورده عورده عورده عورده عورده
 يوسف بوشاه عورده عورده عورده عورده عورده
 چوقد رشدي يوسف عورده عورده عورده عورده عورده
 تالوت كوتلر بوج بوشاه عورده عورده عورده عورده عورده
 ايلد كوتلر بوج بوشاه عورده عورده عورده عورده عورده
 يوسف بوشاه عورده عورده عورده عورده عورده
 يوسف بوشاه عورده عورده عورده عورده عورده

اولی برید یی بچلخا ویری طبعوش ویری کشتا طوش ویری بقوش
ویری یوسف ویری الیم ورات اقی طبرستان ویری تومنا ریه کرد
ایند کور ار او انا قوم داخ کد الوم دد کد اوچ بود طوقین ویر
جستار ازم کلور دیری ناکار بند دونور ویری این جوتار
ایومد یی بند یی بویشا کد بو ناکر کد کرد یی شادمان شدر و
قولدی بلیس علی اللغه اوج بلیس شکان ووشروب علمک انالاری
خلار اوله اول النور کد انا ویشا جعد یی شینکا اند جیسی
صدی بلیس اهدی نرات منکری استمد بلیس قلدی لایوم اول
امی صبا ناکر یی بلیس اصحاب الکشف باطل تر قلب الله فاحنا

[illegible]

شیخ خادرب آیینی صاحب فوت اؤلکتم خیمه چنجه چشت
اولک انصاف ویرم ایضا ایلماییم کندی بولالمه یول اضرلیم
شیخ ناصربادی آیینی فوت برلغاج ورا نلک کوی غار اولوک
جایمید اؤلک برید اضر موت در اولور نلک نلک یولیم بر حر
جوتالک سر و جهاله آدر اؤلک بیلیم بر اولک حالده شکر باریم صام
سورکیم اؤلک فوت کما دیم **بیجی** دلاک فوت دکنر اؤلک
دایم جوت حنام کما کافر لولک مسالک اؤلک بر طو تر برت کری بر در
ایصاف بر در برت ایشل کوشا فوت دکنر االهیج دلاک فوت
دکنر دلا لیم و فاد بر طو اؤلک کما و دکنر طو ایشل جوت

دو نیکو ن الله تعالی اؤلک قیلد بکت ادر بکه باد قیلدی کیم قیلد
یو در اؤلک اؤلک الفیت لایم بیلیم کما کما بالار لک
قال لرحمتا و نلک حق باطلد یحاکر و حق باطلد لک باب
اولر بیات در هر بر اولور فوت شلیدی شیخ چنید آیینی الله
تعالی بوجهایه یار تیدی فتوة بنام چنده قیدی یعینی شام دکنر
سجده کیم بیلیم بر اولور اؤلک اؤلک فضل آیینی فوت نصیری
اولر کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم
و دکنر کما کما فوت و فاد بر شیخ اؤلک ورا لایم فوت اولر
اؤلک بیلیم اؤلک بیلیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم

يُولِّصُكُمْ بُولِ اصْمَلْتُمِيَّةَ شَيْخِ نَصْرِيَاذِي اَيْتَدِي
 قُوَّةَ بَرَاغَا جُدْرَا نَكُ كُي عَارِفْلَرْتُ جَانْدَرُ وَانْكَ
 بَرُودَاغِي مَرُودَلَرُ اُولَا مَرُودَلَرُ نَشَانِي اِي جِهَانِي تَرَلُ
 قَلْتَدَا يَعْني دِيَا دَه جُورْدَلَرُ قَلْتَدَا اَخِرْت اِي جُورُ
 شَيْخِ مُحَمَّدِ ابْنِ عَلِي التَّرْبِي دِي رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ اَيْتَدِي قُوَّةَ
 اُولَا رِكْمِ نَفْسِي يَغَا يَعْني بَرَكْسُنْكَ بَرُغُورْت اِلْزَكْرُسُ
 اَنَكَلَرُ نَا قَلْسِي وَفَتِي نَفْسِي يَغَا نَا قَلْسِي مَن كُيْمُ كِه
 اَيْدِي بِنِ اَيْدَمُ قُوَّةَ تَكْرِيهِ وَبِيْعَمَرُ وَاولِيَا لَو يَعْني
 اُولَمَقْدَرُ وَدِي اَدْمِيْلَرُ وَجَانُورُ لُزْ هِيْجُ كِسْنَه اَنْدُ
 اِيْخْمِيَه وَصَاجِبِ قُوَّةَ اُولَا رِكْمِ كُوزْسَرُ وَدِلْسَرُ
 وَصَايْغَرُ اُولَه وَهَم اِيَاغِي اُولِيَه وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بَابُ

استان کعبه شاه کیم باد یارب مقام ابراهیم

اُولَيَّانِ كِه هَزْ بَرَاوَلُو قُوَّةَ سُوَيْلَدِي شَيْخِ رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 اَيْتَدِي اللّٰهُ تَعَالٰي بُو جِهَانِي بَرُودِي قُوَّةَ شَام اِيْجَنْدَه وَدِي
 يَعْني شَام دِي كِي كِيْجَدَرُ وَكِيْجَدَرُ مَرَاد اُولَا رِكْمِ بَرُودِي قُوَّةَ
 دِيْجِي اُولَا رِكْمِ شَيْخِ اَبُو بَكْرُورَا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ اَيْتَدِي
 قُوَّةَ اُولَا رِكْمِ اَنَكَلَرُ خَصْمِي هِيْجُ اُولِيَه يَعْني قِيَامْت كُوزْنَه
 بَسْنَك اَنَا قِي وَبِه شَيْخِ فَضْل رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 اَيْتَدِي قُوَّةَ اُولَا رِكْمِ اَنَكَلَرُ هِيْجُ خَصْمِي اُولِيَه قُوَّةَ نَفْسِي
 اُولَا رِكْمِ كِيْجَدَرُ بُولَا شَيْخِ فَسَاد اَشْدَن وَبَاوَا شَدَن
 يَغَا وَسَقْلِيَه دِيْجِي كَا وَفَا قِلَه قُوَّةَ فَسَاد شَيْخِ خَارْد
 رَحْمَتِ اللّٰهِ عَلَيْهِ اَيْتَدِي صَاجِبِ قُوَّةَ اُولَا رِكْمِ كِيْجَدَرُ
 اِيْجَنْدَه جُوسْت وَلَه اِيْضَا وَبِه اِنْفَا اُولِيَه يَعْني كِيْجَدَرُ

قُوَّة نَرْسِيْدَه هَم كَم سَوِيحِي اِجَه اَنَك بُوْرَضُوِي
 قَلَنْ تَكْرِي اَمِرِنْ صِرْچُون اُول اَسِرْجَر جَمْلَ خَلَايِقْ
 اَنَدَنْ اِنْخُوْر اُول حَالَه حَاشَه تَكْرِيَه وَبِعَمِيَه
 سُوْكِرِيْسَنْ كَا قُوَّة دَكْنَرِ بِيْجَم دَاكْ اَقُوَّة نَرْسِيْدَه
 تَقْدَرِك لُطْف كِرِم وَا رِسَه چُون حَمَانَه كَرِه كَا فَرِي
 مَسْلَمِي فِي بُوْر اَبْرَطُوْتَر اَكَا قُوَّة دَكْنَرِ شَشْم دَلَالَه
 قُوَّة نَرْسِيْدَه وَدَلَالَتِي وَفَادُ بُوْرَطُوِي كَرِه
 اَكَا وِيوَه كَر اُول طَوْر اِيْسَه جَعَالُو قَلُوْر هُوْر زَمَان
 خَلْقَك زِيَايَنْ اِسْتَر وَدُوْسْت دُشْمَان اَكَا بُوْر
 اُول خَالِه كَرِيْسَه قُوَّة دَكْنَرِ هَم كَم اَن اَمِيْشَه كَا دَاكْ
 وَغَدَر اَخْلَاف كَنَد اُول اَقُوَّة نَرْسِيْدَه: بُوْل اَمِيْشَه كَا
 بِيْرِيْج

دَرِيَا اَنَك جَنْدَكْنَر اَقُوَّة نَرْسِيْدَه اُول كَا فَرِي اُول
 بِيْلْدَر كَم قُوْت بَرِيْج كَرِيْسَه دَكْنَرِي جُوْنَكَم كَا فَرِي
 دِيْن قُوْر بَا طَال دِيْنَه طَبَرِيْسِي اَنَك بَايِيْجِي وَكَر اَبُوْر
 اَكَا قُوَّة دَكْنَرِيْز اَقُوَّة حَقْدَر بَا طَالِي قُول قَلَنْ
 دُوْم سَنَاقْشَر اَقُوَّة نَرْسِيْدَه كَم هَم سَنَاقْشَر زِيْشْت
 وَخَشْدَر كَرِيْجَكَم اُول اَدَم صُوْر قَتْلَه دُر اَنْدَز اَلَا
 صِفْتَه اَقْدَر چُون اُول عَمَاهَه كَا دَرِيْسِي اَنَك بِيْرِي
 اَسْفَل سَا فَا لِيْن دُر اَكَا قُوَّة دَكْنَرِي اَمِيْشَه مِيْخْتَمَرَا
 قُوَّة نَرْسِيْدَه: مِيْخْتَمَك يَا اِنْجَال قَدْر دُون كُوْن
 خَلَايِقَه يَلَا سُوْنِيْلَكَا دَر اِيْشِي اُول قَتْلِي سُوْنِيْلَكَا
 خَلْق اَنَا مَرِيْسِي يَا اِنْجَه قُوَّة دَكْنَرِ جَمَانَه مِيْخُوْرَا

عَمَلٌ دَارِيٌّ بِرِدِّسَمِ خُودِ كَرْدَانِ سَمَاءِ بُرْدِ خُودِ نَارِيَّاتِ شَاكِ كُنْ
 اَوَّلَ كَنَّا هَلَكِ يَا دُوسِجِ اَنَلَكِ اَوَّلُ دُوسِ خُودِ اَنَلَكِ هَجِ اَلِ يُوْ قَدْ اَوْنِ
 بِرِجِ صِيَاوِ دَر مَلَمِ صِيَاوِ دَر اَشِطْطَانِ وَنِ قَرْمَقْدِ جَاهِ اِيَسَا
 قَشَاوِ طَوْرِ يُوْ دِجْ مَلِكِ اَسْ تَغَاوِ دَر اَوَّلِ سَمِ اَطْعَمْتِ اَوَّلُ دُوسِ
 قُتُوتِ دَكْرِ اَوْنِ اَنِجِ عَمَلِ كَرْدِ خَبِلِ نِي اَو. قِيَا دَر لَكِ قَرِ لُوفِ
 اَوَّلِ شَاوِ دَر اَوَّلِ جَاهِ اَدَمَلَكِ وَجَاوِ دَر قَرِ لُوفِ قَطِطَانِ دَر لُوفِ
 اَوَّلِ كَرْدِ نِيَايِ طَبِ اَشِ نِي اَطْلَقِ لُوفِ اَوَّلِ اَسْ نَاوِ كِنْدَا قُتُوتِ اَبْرَقْدَرِ
 اَوْنِ اَوْنِجِ يَاوِ دَر قَطِطَانِ اَسْ تَغَاوِ دَر اَنَلَكِ يُوْ دَرِ قِيَاوِ لُوفِ لُوسَرِ
 جَمَاهِ كَنَّا هَلَكِ يَا دُوسِ عَمَلِ كَرْدِ دَر هَلَكِ كُورِ نِي يَلِكِ

چَمَاوِ نَاوِ دَر هَلَكِ عَمَلِ خَلَفِ نِيَايِ اَسْ تَغَاوِ دَر اَوْنِ دَر شَمَاوِ اَكَاوِ دَر
 اَوَّلِ اَشِ اَوْنِ قُتُوتِ دَكْرِ يُوْ دَرِجِ شَوِ لِي شَاكِ دَر مَعْدِ سَمِ بَرِ
 كُتُوتِ نِيَايِ اَوَّلِ اَنِجِ اَوَّلُ دُوسِ بَلُوفِ وَايَا دَرِ يُوْ دَرِ سُوْ دَرِ طَوْرِ
 يُوْ اَشِ اَوَّلِ كَرْدِ اَكَا. اَوَّلُ دُوسِ وَنِ عَمَلِ خَلَفِ اَوَّلِ دَرِ قُتُوتِ
 دَكْرِ اَوْنِ نِي اَشِ نِي اَنَلَكِ دَكْرِ هَلَكِ هَلَكِ اَوَّلِ جَاوِ دَر لُوفِ لُوفِ
 قُتُوتِ اَكَا خَلَفِ دَرِجِ اَوَّلِ دَرِ لُوفِ اَنِجِ نِيَايِ اَسْ تَغَاوِ دَر
 اَنَلَكِ اَلِ يُوْ قَدْ اَوْنِجِ نِي اَطْلَقِ اَنَلَكِ وَايَا دَرِجِ اَوْنِجِ دَر
 كِنْدَا كُورِ دَرِجِ اَوْنِجِ اَسْ تَغَاوِ دَرِجِ اَسْ تَغَاوِ دَرِجِ اَوْنِجِ اَطْلَقِ
 قُتُوتِ اَكَا قُتُوتِ دَكْرِ اَوْنِجِ عَمَلِ اَوْنِجِ قُتُوتِ يُوْ دَرِجِ

عمل

دَکَرِ اِيچِي قَطْلُقْ اُولَدِي يَسْ وَلِکِي دَکَرِ بَرَقْدَرِ
 اَشْبُو يَا ذِ قَالِدِ غَمَزْ کَشِيْلَه قُتُو دَکَرِ مَکَر تُوْبَه قَالَه
 وَتُوْبَه قَالِدِ قَد نَصَاکَه يَدِي يِل اِيچِه اَنَدَن قُتُوْت
 لَایِقِ اُولَه جَنَدِ جَرِ اَسَن کَر مَکَر دَر اَز قُتُوْبَه بَرِي کَسَن
 بُوْنَجِ کَسَنه وَ اَرَدَر کِه اُولُ صَا دَدَر کَشِيْنک دَ مِيْنَه
 وَ اَعْتِقَادَه سُسْتَرِي کَتُوْر يِل کِي يِل دَ لَکَدَن کَر وُفُوْر
 وَ اَحْسَلَرِي قُتُوْتَدَن دَشُوْر وَ شِيخَلَرِي شِيخَلَقْدَن
 حَقُوْر وَ هَم اَوچِمَقَلِي طُهوِي قَالُوْر بُوْر بِيْشَقَلَام
 تَکَرِي تَعَالِي قَوْل وَ سُوْل قَوْل بُوْدَه عَکَدَه اَسْلَام اَنشَا
 اَوَّل شَارِبِ اَلْحَمْدِ اِيچِي اِيچِي کَشِي سَسْت اُولُوْر
 کَنَد وَ حَالِي يِهِيچ بِلَز اُولُوْر اَکُوْر قَدَر زُفُوْن اُولُوْر

يَسُوْنَلَر بُوْر مِمْ خُوْمَزْدَن وَ هَر بُوْر جَا نُوْدَرَه بُوْنَلَه قَالُوْر
 دَوَا زَهَم مَخْمَكِي مَر اَفْتُوْر نُوْسِيْدَه اِيچِي مَخْمَكِي مَخْلِي بَر اَوَه قُوْر
 قُوْر اِيچِي اَو اَصْبَسْتَم دِيْر اَو اَل جَمْلَه اَدَمَلَه وَ جَا نُوْر تُوْبَه قُوْر
 دَکَرِ يَسْ وَلِکِي دَ نِيَا يَه طَبَر اَعْمَن کَا حَقِ اِيچِي يِل اَطْلَه
 قَالُوْر اُول اَشْلُو کَشِيْلَر دَدَن قُتُوْر اِيوَقْدَر لَطِيْفَه بُوْنَجِ
 مَخْمَكِي بُوْر کِي کَر دَر بُوْنَدَن کَلَه بُوْر مَخْمَكِي وَ اِيچِي جُوْنَه
 کِيچِي کَر بُوْر نُوْدَه يُوْر دِي بَالَقَلَر جَقْدَلَر اُول کَمِيچِي
 عَنُوْر اَفْلَاکَر اُول خَلَايِقِ قُوْر يَاد وَ غَا ن اَيَلَدِي لُوْر
 اُول يِيغَمَبَر اِيْتِي بَالَقَلَر نَه اَسْتَرِيْن بُوْر دَدَن دِيچِي
 بَالَقَلَر اِيْتِي لَر کِيچِي بُوْر مَخْمَكِي وَ اَد دَر اِيچِي کِيچِي
 مَخْمَكِي عَنُوْر اُولُوْر جُوْنَه اَنک بِلَز لَکِي دَکَر لَر دِي

جَوْنُ اللَّهِ تَعَالَى أَكَا فَا جَاهِدُوا دِجِي وَلَا تَقْرَبُوا الزَّيْفَا
 دِجِي وَرَسُولُ حَضْرَةِ بَيُورِيمَ وَعَنْ شَدَادِ بْنِ أُوَيْسٍ
 رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ
 الْكَيْسُ أَخْرَجَهُ التَّرِيدِي رَسُولُ حَضْرَةِ بَيُورِيمَ عَا قَلَّ
 كَيْسِي أَوْلَادَكُمْ نَفْسِيَنَهُ أَدُوْسِنَ وَرَيْسِي وَأَخْرَجَتِ إِحْيُونَ
 عَمَلُ يَلِيَهَ فَا جَرُ كَيْسِي أَوْلَادَكُمْ نَفْسِيَنَهُ لَكِنْ وَبَرَهُ دِجِي
 أَيْدِيَكُمْ تَكْرِي تَعَالَى كَرِيمُ دَر تَكْرُونَ إِحْمَقُ دِجُونِ دِيَهَ
 بَسْ أَهْلُ شَهْوَتٍ فَيَحْنُ فِتْوَتٌ لِأَيُّ أَوْ لَا سَوْمُ لَوْطِي
 اسْتَبْرَأَ بَهْرُوكِهِ أَوْلُوطُ اسْتَلْبِيَهَ اللَّهُ تَعَالَى أَفْدَنْ
 وَابْنِ اسْتَلْبِيَنَنْ بِيْرَا إِشْمَعُ بِيَكِيكُمْ أَهْلُ لَوْطِيَهَ
 نَبَلَا لَزْ كَالَدِي بِيَتِكُمْ اللَّهُ تَعَالَى بِيُورِدُ وَلَا جَاهِيَهَ

سَوِيْلَكُ وَيُ سُوْرِي وَقَالِدِيْ اِشِي بِلَزْ أَوْ لَزْ بِنْتِكُمْ بُوَايَتْ
 سِيحِي إِحْيَا لَزْ حَقْنَهَ كَالَشْدَرْ عَمَّاسِ إِمَانَهَ كَالْجَلْدُ بُو
 آيَتْ فَا زَلْ أَوْلَدِي يَا أَتْهَا الَّذِيْنَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا
 الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سَكَارَى دِجِي رَسُولُ حَضْرَةِ بَيُورِ
 قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَالْخِرْ حَرَامُ
 وَمِنْ شَرِّبِ الْخَمْرِ فِي الدُّنْيَا وَهُوَ يَدْمِنُهَا لَمْ يَتَفُكْ لَمْ يَشْرُفْهَا
 فِي الْآخِرَةِ أَخْرَجَهُ التَّرِيدِي رَسُولُ حَضْرَةِ عَلَيْهِ السَّلَامُ
 بِيُورِدَكُمْ دِجِي سِيحِي حَرَامُ هَذَا هَذَا كَيْسِيكُمْ دِينَا دِيَهَ سِيحِي
 إِحْيَا تُوْبَسْرُ أَوْلَدِي هَذَا هَذَا أَخْرَجَتْ شَرَابِيْنَ إِحْمِيَهَ
 يَعْنِي إِجْمَعَهُ كَرِيمِيَهَ دَوْمُ مَرْزَانِيْ اسْتَبْرَأَ زَيْنَا قَلْبُ
 يَا وَرَا شَدَارْ أَوْلَ كَيْسِي شَهْوَتٍ أَلَذَّةَ بِيَحَارَهَ أَوْلَشْدَرْ

درج

صَلَّيْهِ جِهَانِمَ غَمَّازَانِسْتِ هَرِيمَ غَمَّازَانِسْتِ أَيْلَسَه
يَكْبَه وَكَوَنْدَزْ خَلَايقِ أَفَنْدَنِ اِنْجَمَنِ اللهُ تَعَالِيكَ وَجَمَعَه
أَفَنْدَنِ اِرَا قَدْ بُرْ بِرْ مَظْلُومِ بِرْ مَظْلَمِ يَاوَزْ لَوْ رَحْمَتِ وَبُرْدِ
عَنْ عَبْدِ اللَّهِ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَلَسَّيْمُ أَخِ الْمُسْلِمِ لَا يَظْلِمُهُ
وَلَا يَظْلَمُهُ وَمَنْ كَانَ فِي حَاجَةٍ أَخِيهِ كَانَ اللَّهُ فِي حَاجَتِهِ
وَمَنْ فَرَّجَ عَنْ مُسْلِمٍ كُرْبَةً فَرَّجَ اللَّهُ عَنْهُ كُرْبَةً يَوْمَ
بَابِ يَوْمِ الْقِيَمَةِ وَمَنْ سَتَرَ مُسْلِمًا سَتَرَهُ اللَّهُ عَنَّهُ يَوْمَ
الْقِيَمَةِ أَخْرَجَهَا التِّرْمِذِيُّ وَمُسْلِمٌ بَخَارِيُّ أَبُو دَاوُدَ
أَيْدَارُ رَسُولُ حَضْرَتِ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَوْمَئِذٍ مُسْلِمَانِ
مُسْلِمَانَا نَكَ قَدْ اِشْدَرْ ظَلَمُ اَيْلَسَه كَرَكَشَ وَظَلَمِ اَنْدَرْ سَه

رَسَلْنَا لَوْطًا دَخِيَ رَسُولُ يَوْمِ رَعْنِي ابْنِ عَمَّانُ رَضِيَ
عَنْهُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا يَنْظُرُ
عَزَّ وَجَلَّ إِلَى رَجُلٍ آتَى رَجُلًا أَوْ امْرَأَةً فِي دُبُوحِهَا وَفِي
رِوَايَةِ أُخْرَى عَنْ ابْنِ هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنْ النَّبِيِّ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ مَلْعُونٌ مَنْ عَمِلَ
عَمَلِ قَوْمِ لُوطٍ أَخْرَجَهَا التِّرْمِذِيُّ رَسُولُ عَلِيٍّ السَّلَامُ
يَوْمَئِذٍ أَرَاوَسْتَنَّهُ وَيَا خَوْذَ عَوْرَتِ أَوْسْتَنَّهُ تَكْرِي
يَوْمَئِذٍ يَنْوَدُنْ كُلَّ حَقٍّ تَعَالَى أَوْلَى كَيْشَةٍ رَحِمَتْ
تَنْظُرُنْ أَيْلَسَ يَوْمَئِذٍ يَوْمَئِذٍ مَلْعُونٌ ذُرْ أَوْلَى كَيْشَتِكُمْ
أَوْلَى لُوطٍ قَوْمِ اِشْنِ اِشْتِكَةِ اِمْدِي كَوَكَلِكُمْ اِخْلُودَه
بُرَاوَدَغَلَا يَنْجِي اِشْنِ سَنْدَنْ يَكْرَكَشَ كَنْدَوَعْيَا لِي يَكِي

بِسْ أَحْسَنَ كُنْدُ وَبِرَّ صَعِيفَ طَوْنَهْ كَرْتِ تَكْبَرْلَشْ
 اَيْلَهْ كَرْتِ نَبِيْتِكُمْ عَنْ مَعْصِيَةِ رَضِي اللّٰهُ عَنْهُ قَالَ
 رَسُوْلُ اللّٰهِ صَلَّعُمْ اَتَمَّا نَصْرُ اللّٰهِ هَذِهِ الْاَيَةُ يَضْعِفْنَهُمْ
 بِدَعْوَتِهِمْ وَاحْلَا بِهِمْ رَسُوْلَ حَضْرَةِ بِيُوْنَرْتِكُمْ اَللّٰهُ
 تَعَالٰى نَصْرَتْ وَيَنْزِلُ اِلَيْكُمْ اَيُّهُمُ تَحْمِيْلُكُمْ صَعِيْبًا بِسْ
 اَيْلَهُ وَيُوْرُ زِيُوْرًا كَصَعِيْبُ فَرْعَا قَلُوْرًا خَلَا صُورُ قَبُوْلُ
 اُوْلُوْ هَفْتُمْ بَدْدَسْتْ بِلَقُوْرًا كُوْلُوْ كِيْشِيْلَرِيْ حَا صِلْ
 اُوْلُوْ هِيْجْ كِيْشِيْهْ خَيْرَ صَاغُرْ اُوْلُوْ وَهِيْجْ كِيْشِيْهْ وَفَا قَلُوْر
 اُوْلُوْ بِسْ اَنْكْ فَتُوْقَدَهْ مَرِ اِيْشِيْ وَارَ وَافَكْ كُوْكِيْلَهْ يَنْفَعَتْ
 اُوْلُوْ بِسْ دَحْمَتْدَن اَرَا قَدْرُ نَبِيْتِكُمْ عَنْ عَبْدِ اللّٰهِ بْنِ عَمْرِو
 رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ عَنْ رَسُوْلِ اللّٰهِ صَلَّي اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

كَرْتِ هَوْرْتِكُمْ بِرَسُوْلَانْ فَرْدِ اِيْشِيْ كْ حَا جِيْتِ رَوَّاقِيْ كْ
 وَهَوْرْتِكُمْ بِرَسُوْلَانْ كْ غَضِيْبِيْ كِيْدَهْ وَهَوْرْتِكُمْ بِرَسُوْلَانْ
 عِيْنِ اُوْرَقَهْ دِيُوْرُ يَحْجَمُ مَنَافِقَسْتْ. مَنَافِقْ اِيْشِيْ
 بُوْدَرْتِكُمْ بِرَكِيْشِيْ كْ بُوْرَقَهْ بَرْدُوْلُوْ اُوْلُوْ اَرْدِيْخَهْ بُوْدَرُوْ
 اُوْلُوْ اِيْلِيْسْ لَعْنَتْ اُوْر مَنَافِقَاَهْ وَتَكُوْرِيْ اُوْلُوْ كِيْشِيْهْ
 قَتْدَرُ اُوْلُوْ وَتَكِيْمُ اَصْحَابِ اِحْنَهْ مَنَافِقِيْ قِلْدَرُ
 اَللّٰهُ تَعَالٰى بُوْا يَدِيْ وَبِرِيْدِيْ يَسْخِرُ اللّٰهُ الرَّحْمٰنُ اِيْمِيْ
 اِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُوْنَ بَسْ مَنَافِيْ اللّٰهُ تَعَالٰى دَن
 وَرَسُوْلَدَن اِيْرَا قَدْرُ شَشْمُ مَكْبَرِ اسْتْ. زِنْهَارُ
 تَكْبَرْلَكْدَن كِيْ سَا قِيْ كْ تُوْضَعُ وَبَسْ كِيْ كِيْ لَكْ قِيْلَتْ
 كِيْزَا بِلِيْسْ فَيَغْلَدَمُ اَكْرَجِيْخَهْ قِيْلَهْ لَعْنَتْ اُوْلُوْ اَزِيْ

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ يَا كُذُّوا الْحَسَدَ فَإِنَّ الْحَسَدَ
تَأْكُلُ الْحَسَنَاتِ كَمَا تَأْكُلُ النَّارُ الْخَطِيبَ وَقَالَ الْعُسَيْبُ
أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ رَسُولُ عَلِيِّ السَّلَامِ بِيُورْدِيمَ حَسَدُ
أَهْلِكَ دُونَ سِقْنِكَ حَسَدُ الْمَلِكِ مَوْدُ لِي يُوْنَيْكُم أَبُو
قُرْأُو دَاوُدَ فِي وَفْرٍ أَوْ يَتِيْسُ حَسَدُ اعْتِقَادِهِ رِيَانُهُ
هُمْ بَعْضُ اسْتِ يَعْنِي بَعْضُ كُذُّو كَلَهُ كَبْرُ كَيْسٍ طُومَقْدُ
أَهْلُ قِتْوَةٍ كُذُّو كَلَهُ كُذُّو كَلَهُ كُذُّو كَلَهُ كُذُّو كَلَهُ
قُرْأَنُهُ بِيُورْدَ وَالْكَافِظِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَرَفَ
النَّاسِ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ ابْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ
أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَا يَدْخُلُ
الْجَنَّةَ مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ شِقَاقٌ حَبِيَّةٌ مِنْ كَيْسٍ لَطُوفَةٍ

قَالَ الرَّيْجُونُ يُوْنَيْكُمُ الرَّحْمَنُ ادْخُوا مِنْ فِي الْأَرْضِ يُوْنَيْكُمُ
مَنْ فِي السَّجَاهِ أَخْرَجَهُ التِّرْمِذِيُّ أَبُو دَاوُدَ رَسُولُ حَضْرَتِ
عَلِيٍّ السَّلَامِ بِيُورْدِيمَ شَوْلُ كَيْسِيْدُ لَنْتِمْ كُذُّو كَلَهُ لَنْتِمْ
رَحْمَتُ وَشَفَقَتُ وَأَدْرَدُ اللَّهُ تَعَالَى دِيْجِي نَلَرُهُ شَفَقَتُ
وَصَحْنَتُ أَلَرُ وَالسَّلَامُ هَشْمَتُ حَاسِدَ اسْتِ هَرَجِكُ
كُذُّو كَلَهُ حَسَدُ أَوْ لَنْتِمْ أُولُ كُذُّو يُولِنَهُ بَرِيْبُ دَقْدَقِ
أُولُ يُولِنَهُ كُذُّو فِي هَلَاكٍ قَلْبِي يُوْنَيْكُمُ اللَّهُ تَعَالَى
بِيُورْدَ وَأَمْرَاتُهُ حَالَةُ الْخَطْبِيِّ جِيدَهَا جَانِبُ نَسَبِ
بِيْسُ حَسُوْدُ لُزْدَايْمَ دِيْجِي اِيْحَنْدَهُ دُكُزْ اِيْشِيْدُ كُذُّو
الْحَسُوْدُ لَا يَسُوْدُ حَسَدُ اِيْلَاكُ فُتُوْدَتْنِ اِرَاقْدَرُ
يُوْنَيْكُمُ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ بِيُورْدَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ

مَسِيحُ ابْنِ دَاوُدَ الرَّبِّ دَسُولُ حَصْرَةٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَوْمَئِذٍ
 اِجْمَعُهُ كَمَا تَمْنَوْنَ لِكُنْيَتِكُمْ كَمَا كُنْتُمْ اَفْلَكُ بَرْدَ كَرَامَةٍ
 دَهْمُ وَعَلَمُهُ خَلَا خَسَتْ: وَعَدِيدُهُ خِلَافَ قَلْبِي يَعْنِي قَوْلِي
 صَحِّي اَدِمِي كِي زِيَا فَنَدَرُ وَاِخِي قَتَوْتُمْ دُوشَرُ فَنَدَرُ
 دَسْمُ شَوْلُ اَخِي كِيدَرُ كَمُ دَسْمُ يَمْنِي يَوْمَ دِهْمِجُ كَسْمِ
 فَاَيْلَهُ دِيرَمُ يَمْنِي كَمُ اَللَّهُ نَعَالِي قَوْلُهُ يَوْمَ: وَاَوْفَا
 يَعْهَدِي اَوْ يَعْهَدِي كَمُ قَوْلِ قَلْبِي صَحِّي اُولُو زِيَا فَنَدَرُ
 يَا دَهْمُ دُوشَرُ كَوِي اَسْت: عَارِفُ كَتِي هِيَجُ يَلَا نَ
 سَوِيلِي كَوِي جَن سَوِيلَكُ اَللَّهُ صِفَتُهُ فَنَدَرُ بَرِصَفَتُهُ
 يَلَا نَ سَوِيلَكُ شَوْلُ اِيْوَانَهُ شِمَشُ سَكُ كِيدَرُ
 اُولُو دَسْمُ كَمُ دَاوُدَ عَلَيْهِ السَّلَامُ سُلْطَانُ بِيغَمْبَرِهِ

مَسْأَلَةُ صُورِي اَيْتِي كَوِي كَن بُو كَسَكُ نَسْنَدُ سَلَامَتِي
 بِيغَمْبَرِ اَيْتِي حَتَّى سَوَزُ وَكُرْجَكُ سَوَزُ دَاوُدُ خَايَنَتُ
 خِيَا نَتْلَكُ اِجْمَعُهُ اَشْدَرُ اَللَّهُ نَعَالِي اُولُو اَشْدَدُ بِيغَمْبَرِ
 بِيغَمْبَرِ اُولُو كَشِيدَتُ بِيغَمْبَرِ دَسُولُ حَصْرَةٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ
 يَوْمَئِذٍ تَكْرُفُكَ رَحْمَتِ شَوْلُ اَوَهْ اَعْمَزُ كَمُ اَللَّهُ يَوْمَ
 عَوْرَتُ اَمَانَتِهِ خِيَانَتُ قَلْوَزَادَمُ اُولَا وَبِيَا لَتِكُمْ اَمَانَتُ
 خَايَنُ اُولُو اَللَّهُ صِفَتُهُ فَنَدَرُ بَرِصَفَتُهُ سِيَرَتُهُ
 كَزَنْظَرِ اَسْت: يَاوُدُ نَظَرُ لُو اَشْدَرُ يَوْمَ صُورِي
 اُولُو دَسْمُ كَمُ كَنَاهُكَ نَحَايِي كَوِي دَهْمُ هُوَ كَمُ كَوِي
 يَكِيدِي قَتُوهُ وَشَهْوَتُ اَوَدُ دَسْمُ عَوْرَتُ بِيغَمْبَرِ كَوِي
 اُولُو يَاوُدَ يَجِيدُ يَمْنِي كَمُ قَالَا اَللَّهُ عَلَيْهِ السَّلَامُ

اِسْتَدْرَدْتُ يَادَهِ قَافَ طَاغُتِنَا اَلْوَبُوْدُ قَدْ سَوَّحَ سَوَّحُ كُنِيْسِيَا
 بَعَثَانِ اَنْلَفَ قَافَ طَاغُتِنَدَنْ اِخْرُوْدَنْتَا كَمْ مَرَّاهُ بِيُوْدُ كَمْ
 هَذَا بِجَهَنَّمَ كَمْ خَطِيْمُهُمْ اَفْتُوْهَ كَمْ كُنِيْسِيَا بَعَثَانِ
 قَلِيْسَا اَوْفَ سَكَا كُنِيْمُ اَوْفَ اَنْلَفَ قَافَ اَهْلِنَا كَمْ طَاغُتِنَا رَاوَلْ
 اِنْشِيْ كَمْ يَسْتَدْرَدُ كَمْ رَجَا اَوْخَرِيْ بَرْنَسَايِ اَلْوَدُ شَا ذَاوَلُوْدُ
 اَلْمَلَا كَمْ سَلَفَ كَمْ كَرَدَا اَللّٰهُ قَافَايِ طَغْرِيْ قَوْلَايِ سَوَّارِ طَغْرِيْ
 بُوْدُ نِيَادِ اَلدَّيْنِ بَلُوْدُ اَخْرَتَا وَوَسِيْنِ بَلُوْدُ سَوَّاحُ خُفْرُوْدُ عَم
 بِيُوْدُ كَمْ بُوْدُ كُنِيْسِيْ كُنِيْسِيْ اِجْتَدِيْدَا يَامَا بِنِ اَلْوَدُ سَا حَا لَا لَمْ
 لِيْعَنْ جَلِيْسِيْنِ زِيْرَا كَمْ يَارَ نَكَا كُوْدُ نَا اَلْحَقَّ اَلْوَدُ وَنَدُ فُلُوْدُ رِيْ اَلْوَدُ

قَرَا نَا بُوْدُ بُوْدُ وَنَدُ وَلَا يَغْنَبُ بَعْضُكُمْ بَعْضًا
 دَاخِ بِيُوْدُ وَزِيْرَا كَمْ بِيُوْدُ اَللّٰهُ اَوْفَ اَلْوَدُ اِجْتَدِيْدَا يَامَا بِنِ اَلْوَدُ
 مَلَكَةُ اَلَّذِيْ جَمَعَ مَلَايِيْنَةً قَافَا اَيْنَدِيْ اِيْمَا وَكُنِيْسَانِ
 كَمْ يَغْنَبُ سَيَا كَاخَ عَايَا دَرْ قِيْ عَنْدَا بِنَا اَلْوَدُ وَنَدُ وَنَدُ
 خُفْرُوْدُ بِيُوْدُ كَمْ مَعْرَا جَ جَسِيْ بُوْدُ قَوْمِ اَخْرَجُ كُوْدُ دَمَ بَقْرُوْدُ
 دِيُوْدُ قَلِيْرِيْ وَادُ بُوْدُ كُوْدُ اَنْفَ بَرْتَرُوْدُ بِنِ اَيْنَدِيْ خُفْرَا جَسِيْرَا
 اِنْشُوْدُ نَكَا وَنَدُ قَوْلَا اَيْنَدِيْ بُوْدُ كَمْ اَنْلَفَ كُوْدُ كَمْ خُفْرَا مَسَاوِيْنِ
 سَبَا كُوْدُ اَوْفَ بَلِيْغَ بَعَثَانِ قَلِيْمَتُهُ بَرْتَرُوْدُ بِنِ كُنِيْسَا نَا حَقَّ
 زِيْرَا بَعَثَانِ قَلِيْمَتُهُ اَوْفَا زِيْرَا بِنِ اَلْوَدُ زِيْرَا كَمْ يَارَ كُنِيْسَانِ

اذ وَسَّيْنَهُمْ اَوْ لَا وَخِىَ ظَنَنْتُ اَصْلَاعُهُ خَوْذًا وَلَا اَكْسَرَ
 سَنَ نَصْبَحِي طَرِيزَ سَكْتٍ دُنْيَا دَهْ وَأَخْرَجْنِي دِكْلَانِي وَدُنْيَا دَهْ
 يَقْنُ اَوْ لَا سَوْدَانَا اَحْسَنُ نَقِيرُ اَوَّلَ بَيْنِ بَيْنَا سَبْرُ لِي وَفَرْشَقَالُ
 هَوْرِي ضَعِيفُ حُرْبُ كَسْنَا لَكَا رَجُوعُ مَبْرُورُ اَمْرًا شَا اَلْشَا اَلْاَلُ
 كَلْمَا رِي كَلْمَا لَكَا لَكَا وَاجِي اَرِي خَلِيْلَتْنِي وَنِيخَا لَوِي بِيخَا لَتْنِي
 دُونُ شَوْرُ شَيْلَهْ كَلْمَا عَلَمُ شَرِيعَتِ قَوْضَا لَبْدُ رَوْجَاهْ مَسْلَمَا لَاهْ
 نَتَا كَم رَسُوْلُ خَضِرُ مَبْرُورِي حَلَا لَب الْعِلْمُ فَوْضِي خَضِرُ
 عَلِي حَسْبَا وَصَلِيْمَتِي بَوَ حَسْبَاهْ بَكْدَهْ وَاجِيَا وَنِيخَا لَتْنِي
 عَلَمُ قَوْضِي مَبْرُورِي بَا بَحَا لَتْنِي نَلْمَا لَكَا لَكَا لَكَا لَكَا لَكَا لَكَا لَكَا

اَكْسَرَ صَا لَحْ عَلَا اَلْشَا لَدِي سَا ظَلَمْنَا اَتْرُو مَزْدَرْدَفِ اَلْوَرُ
 مَظْلُوْمَا وَدُرْدَرُ اَكْرَمُ رَدِي بُوَيْغِي سَهْ نَلْمُوْنَلَكَا نَاهِيْرُ اَلْوَرُ
 اَلَكَا بُوَيْغِي سَا بِي سَا اَغْرَا اَفْ طَقْرُ نِيخُو قَوْضِي دَا رَصِيغِي سَا اَلَكَا
 حَرَامَا اَلْاَلَا اِي كَا طَلَبُ نَلْمَا اَكْرَمُ نَلْمَا رَسُوْلُ خَضِرُ مَبْرُورُ
 بِيُوْرُ رَكْمُ رِي مَوْسُوْنُ اَوْنَدَهْ بَدِيْهْ مَقْدَارِي كَمْرُ سَهْ دُو عَا سِي
 قَوْلَا اَوْلَمَا سَا بِي سَا لَهْ صَدَا صَدَفِ مَقْتَنَا قِي كَرَمُ كَمْرُ مَنِيخُ رَسُوْلُ
 خَضِرُ مَبْرُورُ رَكْمُ رَدِي خَضِرُ قَوْلَا دَسُوْلُ قَوْلَكُمَا اَوْلَمَا
 دَا خِي ظَلَمْنَا لَكَا دَا خِي اَذْ قَوْضِي اَوْلَمَا دَا خِي شَهْوَا قَوْلَا دَسُوْلُ
 مَسَا دَا خِي طَلَبُ اَلَكَا دَا خِي اَوْلَمَا قَوْلَا قَوْلَا دَا خِي قَوْلَكُمَا حَوْرُ

اللَّهُ بُولَانَا اِحْسَانٌ قَالُوا قَدْ بُوِدَ قَدْرِكِي كِدْ بَلَدُوْدُ وَحَيَاوُ وَوَكُوْكِي
 تَوْحِيدُ دُرُوْدُ وَتَقْلِيْلُ دُرُوْدُ وَتَسْبِيْحُ مَعْرُوْدُ دُرُوْدُ اَوَّلِيَا اَحْجَتِي دُرُوْدُ وَارُو
 اَنْخَاخُفُ صُوْبِي وَحَمْدُ دُرُوْدُ وَرَحْمَتُ اِهْ صُوْلُوْدُ وَرُوْدُ قَدْرُ دُرُوْدُ اَوَّلُ
 مَوَاوِيَا كُوْ كُلِّي تَحْتَنَا اَقْرَبُ اَوَّلُ اَحْجَ بَلَدُوْدُ كُوْ كُلِّي تَحْتَنَا بَقُو
 بَدَلُ قَدْرِي وَحَيَاوُ دُرُوْدُ وَرَحْمَتُ اِهْ لَهْ اَبُوْرَشُ بُوْلُوْدُ اَوَّلُ وَدِيْنَاهُ قَدْرُ
 قَلُوْبُ طُوْدُوْدُ اَمِيْرُ الْمُؤْمِنِيْنَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ وَجَعَلَهُ بِيُوْدُوْدُ كَمُرُ
 اَصْلُ بُوْدِي وَخُرُوْدُ قُرْآنِ مَاتِ مَمَكِي
 يَعْجُوْفُ صِدْقُ الْفَقْرِ صَفَاتُ اَمَانَتُ ت فَرَقُوْمُ كَرِيْمُ هُ مَرُوْدُ
 وَحَيَاوُ بُوْدِي كَلْمُ بُوْدِي حَرْفُ وَارُوْدُ اَوَّلُ اَنْخَاخُ كَمُ خُرُوْدُ

وَيَامَتُ كُوْنِنَاهُ اَمِيْرُ الْمُؤْمِنِيْنَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ وَوَسُوْ اَحْضَرُوْدُ اَوَّلُ اَوَّلُ
 كَمَالُوْدُ شَرُوْدُ سَاوَاوَلُ اَمْرُ كِيْمِي بِلَا دُرُوْدُ وَتَسْبِيْحُ اَوَّلُ اَوَّلُ اَوَّلُ
 بِيُوْدِيْنِيْمُ قَالُوا اَمِيْرُ الْمُؤْمِنِيْنَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ وَوَسُوْ اَحْضَرُوْدُ اَوَّلُ اَوَّلُ
 لَا يَعْملُوْنَ سَخْسِيْ اَمْلُوْدُ كِيْمُ بَلُوْدُ رُوْدُ بَلَدُوْدُ كَمُرُ اَوَّلُ اَوَّلُ اَوَّلُ
 بُوْدُوْدُ بِيُوْدُ وَرُوْدُ كَمُرُ فَاَسَلُوْا هَالِكُ اَلْكَرْدُ كَسَمُ قَعْلُو
 اَمِيْرُ اَكُوْ اَمَّا اَزْمَانُ كُوْ بَلَدُوْدُ اَوَّلُ اَوَّلُ اَوَّلُ اَوَّلُ اَوَّلُ اَوَّلُ
 بَابُ فُتُوْتُ اَنْخَاخُ بِيُوْدُ وَرُوْدُ صَفَاتُ وَرُوْدُ اَمَانَتُ حَمْدُ قَدْرُ
 وَكَمُرُ اَوَّلُ اَوَّلُ اَوَّلُ وَحَيَاوُ دُرُوْدُ بُوْدُوْدُ اَمِيْرُ اَمْلُوْدُ كِيْمُ وَوَسُوْ اَحْضَرُوْدُ
 طَمْرُهُ اَوَّلُ اَوَّلُ اَوَّلُ اَوَّلُ اَوَّلُ اَوَّلُ اَوَّلُ اَوَّلُ اَوَّلُ اَوَّلُ اَوَّلُ

الْمَلِئِينَ قِيَامًا كَثِيرًا دَاخِلِ جُودَةٍ أَوْ لَا يَبْلُغِ لَكَ فِيهِ مِنْهَا
 وَبَرٍّ وَكَرِيمٍ طَاعُودَتِ قَرْيَةٌ مِمَّا آتَاكُم بِكَاهِنَةٍ فَغَشِبَ
 كَاهِنُهَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ أَبِي كَثْفٍ أَوْ يَوْنَعَانُ وَمُجَافِقَةُ وَأَكُوذُ
 وَبَيْدِشٍ الْيَحْيَى بْنُ جَعْفَرٍ جَوْشَرُ أَوْ لَسَا كُرْدُ نَيْسَابُورَ خَرَّاقُ وَبُورُ
وَلَا يَحْضُرُ عَلَى طَهَامٍ لَكِنْ دَاخِلِ رَسُولٍ
 حَضَرَهُ بَيْتُ دُرٍّ وَجُودَةُ كَيْسِي بَيْتُ دُرٍّ وَتَكْرِيهُ وَبَيْتُ دُرٍّ وَتَكْرِيهُ
 دَيْقُوقُ دُرٍّ وَجَمْعُ أَوَّلِ قَدْرٍ طَاهِيَا وَنَاكُسُ لُغِي رَنْدُ رَنْدُ
 وَأَبُو قَدْرٍ دَسِيَا وَبَرَّا قَدْرُ رَجْمَاخَ وَبَيْتُ دُرٍّ وَطَاهِيَا وَدَخِي
 بَرْفَا سَوَّكُمُ جَوْشَرُ دَا وَلَا يَكْدُ وَدَاهِدَا وَلَا وَتَكْسُ أَوْ لَدَا الْيَحْيَى

أَفْأَحِدُ دَا وَلَا كُوكَا حَشْدَا بَرْفَا وَلَا كَيْسِي بَلِيَهْ أَيْهْ كَرْمُ أَسَا لَدَا
 عَالِمُ نَائِيَاتِ بَيْتُ بَرْفَا سَوَّالِ قَدْرُ كَرْمُ جَوْشَرُ الْيَكْرُ سَلَامُ
 دُرٍّ وَبَرْفَا جَوْشَرُ قَدْرُ كَرْمُ بَرْفَا سَلَامُ وَرَسَاكُ سَتَدُ سَلَامُ الْمَلِئُ
 قَرْصَدُ الْيَحْيَى كُرْسَا لَكُمُ أَلَكُ كَيْسِي دَعَا قَلَامًا قَدْرُ بَلَوْنُ كَرْمُ بَلَنَا لَرُ
 سَتَامُ أَلَا يَحْضُرُ كَيْسِي لَمَّا بَنْجَهْ أَرْخُ أَوْ لَمَّا أَوَّلُ لُغِي كَيْسِي كَرْمُ
بَابُ بَوَا دَا بَيْتَا نَدْرُ كَرْمُ الْيَحْيَى كَيْسِي لَمَّا بَنْجَهْ أَرْخُ أَوْ لَمَّا أَوَّلُ لُغِي كَيْسِي كَرْمُ
 أَرْخُ بَا لَمَّا أَوَّلُ لُغِي الْيَحْيَى كَرْمُ الْيَحْيَى كَيْسِي كَرْمُ كَرْمُ كَرْمُ
 جَوْشَرُ كَرْمُ بَيْتُ دُنْيَا جَوْشَرُ بَرْفَا بَلِيَا لُغِي كَرْمُ دَاخِي
 جَوْشَرُ دَا لَوْدُ رَسُولِ حَضَرَهُ بَيْتُ دُرٍّ وَتَكْرِيهُ دُنْيَا دَا بَلَوْنُ تَرْكُ

بِسْمِ اللَّهِ تَعَالَى وَبِإِذْنِهِ
 أَوْلَادُكُمْ شَرِطًا وَآخِرًا
 الْحَيَاءُ وَشُعْبَةُ مِنَ الْإِيمَانِ
 حَيَاةً نَائِدَةً بِرَبِّهَا قَدِيرَةً
 بِسْمِ اللَّهِ تَعَالَى وَبِإِذْنِهِ
 كَرِيمَةً طَرِيقَةً إِلَى جَنَّةِ
 أَكْبَرُ وَبِإِذْنِهِ
 بِرَبِّهَا قَدِيرَةً
 بِسْمِ اللَّهِ تَعَالَى وَبِإِذْنِهِ
 كَرِيمَةً طَرِيقَةً إِلَى جَنَّةِ
 أَكْبَرُ وَبِإِذْنِهِ

بِسْمِ اللَّهِ تَعَالَى وَبِإِذْنِهِ
 أَوْلَادُكُمْ شَرِطًا وَآخِرًا
 الْحَيَاءُ وَشُعْبَةُ مِنَ الْإِيمَانِ
 حَيَاةً نَائِدَةً بِرَبِّهَا قَدِيرَةً
 بِسْمِ اللَّهِ تَعَالَى وَبِإِذْنِهِ
 كَرِيمَةً طَرِيقَةً إِلَى جَنَّةِ
 أَكْبَرُ وَبِإِذْنِهِ
 بِرَبِّهَا قَدِيرَةً
 بِسْمِ اللَّهِ تَعَالَى وَبِإِذْنِهِ
 كَرِيمَةً طَرِيقَةً إِلَى جَنَّةِ
 أَكْبَرُ وَبِإِذْنِهِ

جَنَّتْ بِسِيْرِ الْغِيَا حَالًا كَسِبَ خُرْنَقَاتُ كَرْدٍ بِلَيْمٍ خُرُصْدٍ وَهَمَّ سَرَسْتِ
 وَدَعِي لِيَا بَرِيَشَا وَصَفَتْ كَرْدَ دَرَا كَا سَنُفُورَا وَلَا اَكْرَبِي شِي خُشْدِ
 اَكَا فَتَوْتِ اَكَا حَالًا دَرِ كَمِ كَسِبَ خُرْنَقَاتُ حَالًا لَدَنَتْ وَدَاخِ اَوَكْسَتَرَا
 قِيَالَا يَدُو دَرَه اَلَكُ كَسِبَ اَوَلِيَا يَحْتِ بِدَرِ سَوِي دَاخِ اَوَلِ زَبَرِ
 يَكَا دَكْسِي لِي حَا صَا اَوَلُو بُو ضَعِيفِ كَمِ جَحِي دَرِ شَاهِ كُو دَرَمِ بَرِ
 يَرْدَه دَاخِ لَخْنَدِ كَرَكَمَرَا وَفِ سَكْرَدَرِ هَمِ كَثُورِ مَاسِي
 اَوَلَا اِيَرَفِ اَوَلِيَا بَسِ اَهْلُ فُتُوْتِ بَرَا نَشَا مَشْعُورَا وَلَا يَكَا دَكْسِي
 سَوَا دَاخِ لَوَدُو اَكْرُو دَرِ سَا لَمِ اَوَلِ اِي كَشَا لَه اَهْلُ فُتُوْتِ
 اَدِي وَصَلِ جَبِ طَرِ قِيَتِ اِي دِي بِي شِي رَوِي اَوَلِ دِي بُو تَقِي

وَدُنْيَا تَرَكِ خَالِه نِيَا لَمِ بِيُوْرُ الْمَدِيْتِيَا سَجْمِي
 الْمُوْمَرِ وَجَسْمِ الْكَافِرِيْنِي دُنْيَا مُوْنِدَارَكِ زِنْدَانْدَه وَكَافُورَارَكِ
 اَوَجَلِ غَدِ وَدَاخِي نَفْعِيفِ بُو يَرْدَه يَرْمِ شَاهِ كَرْدَمِ اَخِي نُوْرَكِ
 دُنْيَا لَهِي جَوْنِ وَنَحَا قُفُوْتِ يُوْنَدِ اَكْرَجَرِ بَسِ اَخِي دُنْيَا يَ تَرَكِ فَلَسَا
 كَرَكِ بَشِي شَرَطِ اَخِي حَالًا كَسِبَ فَلَسَا كَرَكِ نِيَا لَمِ اَلَلَه تَعَالَى كَلَامُ
 تَكْدِي نِيَا تَبُو دَرْدُو **كَلَامُ طَبِيْبَا مَا دَرِ خَفَا لَه**
 اَبْنِ عَسَا مَرِيضِ اَلَلَه اَيْدِي اَلَلَه تَعَالَى كَلَامُ طَبِيْبَا يَدِ دِي نِيَا
 دِي دِي اَوَلُو اَصْلًا حَالًا لَدَنِيَا لَمِ رَسُوْلُ اَلَلَه مَرِي بُو دَرِ كَمِ هَرُ كَرِي حَا
 نِيَا دِي وَفَتِ نِيَا اَيْلَسَا حَالًا لَكُ كَسِبَ خُرْنَقَاتُ بُو اَبْنِ دِيَا بَرِيَشْتِ

هَالِيسَرِيشِي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ مِمَّنْ رَكِبَهُمْ
 نَسْنَا نَسْنَا دَر جَا حَلَقِ مَجْمُوعِ نَسْنَا دَر نَبَوَاؤِ الْكُتُبِ حَقِيقَتُهُ
 اَسْكَدَرُ اَكْرَبَا شِدْدَتِ مَرَضِ نَجَاعِ دَاخِلِ وَارِسِهِ لَكُنْ عِلْمُ نَوَاحِ
 قُلُوبِ اَوْ قِيَا اَجْمَعِ عِلْمِ اَوْلَادِ اِيَّاكَ يُوْحَلِقُ وَ لَطْفِ صَفْحَاوَتِ
 وَ كَرَمِ وَ خَيْرِ وَ شَرِّ اَلْفِ دُرِّ كَرِيمِ اِنْخَاوُ كُنْ خَلْقِ اَوْلَا خَلْقِكَ
 اَدَسِيَا رِي كُنْدِ وَ زَوْنِهِ فَوَلَا اَلِيَا نَبِي دَر مِلَّةِ رِي نَبِيَا اِيُوْحَلِقُ اَلْفِ كُتُوبِ
 يَدِ بِيخَرِ شَرْطِ اِيحْيَا كَرِيمِ بَكْرِي اَبُو نَبِي اَوْرَمِيَا اَبْلَكُ بَطْلَمِيَا نَبِي شَاهَرِ
 اَلْفِ اَوْرَمِيَا اَبْلَا اَلْفِ اَلْفِ وَ اَلْفِ نَبِي مُنْعِيْفِ قَوْلِ بَرِيحِ كَرْدِ حَسْرَةِ
 بَا اِيَشَرِ اَلْفِ اَلْفِ اَلْفِ اَلْفِ حَرِكَةِ نَبِي اَلْفِ اَلْفِ اَلْفِ اَلْفِ اَلْفِ اَلْفِ اَلْفِ اَلْفِ اَلْفِ اَلْفِ اَلْفِ اَلْفِ اَلْفِ اَلْفِ a

جَوَابِ اَيُّهَا النَّبِيُّ اَلْكَرِيمِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ غَايِرِ دِي عِلْمِ
 قَاوِمِ اِيُوْحَلِقِ بِلَّهِ اَسْجَدُ بَرِيحِ وَ دَر دِي عِلْمِ نَبِي اَلْفِ اَلْفِ اَلْفِ اَلْفِ a
 يَسْجَدُ كَرْمِ هَرِ نَسْنَا اَلْفِ طَوْرِ دِي خَارِدِ رِي كُنْدِ اَلْفِ اَلْفِ اَلْفِ اَلْفِ a
 اَلْفِ اَلْفِ اَلْفِ اَلْفِ اَلْفِ اَلْفِ اَلْفِ اَلْفِ اَلْفِ اَلْفِ a
 عِلْمِ اَلْفِ اَلْفِ اَلْفِ اَلْفِ اَلْفِ اَلْفِ اَلْفِ اَلْفِ a
 سَوَا اَلْفِ اَلْفِ اَلْفِ a
 اَلْفِ اَلْفِ a
 جَا اَلْفِ a
 يَسْجَدُ a

مَعْنَى وَلَدَ اللَّهُ تَعَالَى إِلَهًا كَمَا يُولَدُ الْوَلَدُ لِأَبِيهِ يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ
 شَيْءَانِ أَكَا حَالَهُ إِلَهًا وَزَيْدًا كَمَا يُولَدُ الْوَلَدُ لِأَبِيهِ يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ
 أَوْ زَيْدًا يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ
 نَفْسُهُ طَاعَةَ الرَّحْمَنِ وَمَا لِلصِّغَرِ وَجَسَدُهُ الْبَرِّ وَوَلَدُهُ
 الْقَرِيبَانِ يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ
 يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ
 لِيَخْلُقَ صِفَتَهُمْ وَهُمْ صَوْرَتُهُمْ يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ
 صِفَتُهُ أَمْدِي كَرِيمٌ يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ
 كَمَا يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ

أُولَا كَمَا يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ
 يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ
 يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ
 كَمَا يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ
 وَأُولَا كَمَا يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ
 يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ
 يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ
 أُولَا كَمَا يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ
 يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ الْوَلَدُ لِمَنْ يُولَدُ

بِمَا كُنْتُمْ تَرِيًّا خَيْرٌ مِنْ نَسَائِكَ وَسُورَتُكَ كَرِيمٌ وَسُورَتُكَ
 وَتَرِيًّا نَزَلَ مِنْ لَدُنِّكَ الْيَوْمَ كَرِيمٌ وَتَرِيًّا نَزَلَ مِنْ لَدُنِّكَ
 الْيَوْمَ كَرِيمٌ وَتَرِيًّا نَزَلَ مِنْ لَدُنِّكَ الْيَوْمَ كَرِيمٌ
 وَتَرِيًّا نَزَلَ مِنْ لَدُنِّكَ الْيَوْمَ كَرِيمٌ وَتَرِيًّا نَزَلَ مِنْ لَدُنِّكَ
 الْيَوْمَ كَرِيمٌ وَتَرِيًّا نَزَلَ مِنْ لَدُنِّكَ الْيَوْمَ كَرِيمٌ
 وَتَرِيًّا نَزَلَ مِنْ لَدُنِّكَ الْيَوْمَ كَرِيمٌ وَتَرِيًّا نَزَلَ مِنْ لَدُنِّكَ
 الْيَوْمَ كَرِيمٌ وَتَرِيًّا نَزَلَ مِنْ لَدُنِّكَ الْيَوْمَ كَرِيمٌ

دَاخِ تَرِيَّتَ قَالَتْ يَا لَيْسَ لَكَ بِشَيْءٍ وَتَرِيَّتَ كَرِيمٌ وَتَرِيَّتَ
 كَرِيمٌ وَتَرِيَّتَ كَرِيمٌ وَتَرِيَّتَ كَرِيمٌ وَتَرِيَّتَ كَرِيمٌ
 وَتَرِيَّتَ كَرِيمٌ وَتَرِيَّتَ كَرِيمٌ وَتَرِيَّتَ كَرِيمٌ وَتَرِيَّتَ
 كَرِيمٌ وَتَرِيَّتَ كَرِيمٌ وَتَرِيَّتَ كَرِيمٌ وَتَرِيَّتَ كَرِيمٌ
 وَتَرِيَّتَ كَرِيمٌ وَتَرِيَّتَ كَرِيمٌ وَتَرِيَّتَ كَرِيمٌ وَتَرِيَّتَ
 كَرِيمٌ وَتَرِيَّتَ كَرِيمٌ وَتَرِيَّتَ كَرِيمٌ وَتَرِيَّتَ كَرِيمٌ
 وَتَرِيَّتَ كَرِيمٌ وَتَرِيَّتَ كَرِيمٌ وَتَرِيَّتَ كَرِيمٌ وَتَرِيَّتَ
 كَرِيمٌ وَتَرِيَّتَ كَرِيمٌ وَتَرِيَّتَ كَرِيمٌ وَتَرِيَّتَ كَرِيمٌ

مَقْصُودٌ تَرْبِيَا دُوْهَا صِلَ لَوْلَمَا قَدْ لَرَا تَرْبِيَا حَا مِلَ لَوْلَمَا رَاجِي
 رَاجِي قَاتِلَت لَرَا كَر تَرْبِيَا بَرِيكَدِي يَكُنْ طُنْطَا يِنَا دُنْطَا اُولُ
 يَكُنْ رَاجِي وَشِيخ دُونْكَ دَوْل دِيَا لَا اُولُج دَاخ اُولْكَ
 كَرَك دَاخ اُولْ كُشِي يِنَا اَلْكَ كَرَك تَرْبِيَا يَهْم كُنْ دَلَمَا
 وَهَمْ رَاجِي اُولْمَا غَدَه وَهَمْ رَاجِي اُولْمَا غَدَه بُو شَرَح بُو قَارُو دَه
 جَلْدِي تَرْبِيَا نَوَك يَكْدِي كَسَا الْخُصِي اُولْ لَوْلْكَ كَرَك الْخُصِي نَوَك
 شِيخِي كَسَا اَلْكَ دَاخ اُولْ لَوْلْكَ كَرَك زِي تَرَكَم بُو قَرُو دَه يَا دُ
 قَالْدِي اُولْ اُولُجِي دَاخ بَرُو دَسُو فَنَلَم اُولْكَ نَارِي دِي لَرِي شِي
 اُولْكَ نَدَن طَانْشَر اُولْكَ كَرَك بَاب شُو يَلَه وَلَجِبِي لَرِي خِيَا لَم

دُونْكَ بُو قَلْدَر كَر مَنَكَلَر اُولُوب خُو تَرْبِيَا اُولْ رَاخ شِي دَلُو دُ
 جَمَلَه اُولْكَ اُولْكَ حَرَامُ اُولُو دُونْطَا كَر بَر مَنَكَلَر بِيغَا سِر لَرُو دَن
 بَرِي شِيَا مَبْرُور اِنْتَمَا سَه يَا خُو دَسِي شِيَا اِنْتَمَا سَه يَا فَرَا لُو دُو بَرِي جَمَلَه
 لِي خَلْدِي سَوِي لَا كَلْدَه اَخِي دِي اُولُو قُتُو سَوِي وَهَمْ رَاجِي تَرْبِيَا يَا اُولُ
 يَكُنْ كَرَك اُولُ دِي اُولُو غَا لَرِي لَغِي وَشِيَا سَفَلِيَا جَمَلَه يَا زَانْدَن
 يِنَا كَرَك يَكُنْ اَسْتِي صَقْلِي دِي دُونْ صَوْدَن وَ يَكُنْ كَرَك اُولُ دَب
 اُولُ كَرَدَه دَاخِي يَكُنْ اِنْدُو لَخِيَا اُولْكَ اُولُج دَخِي خَلْدَمُ
 اُولُ كَرَدَه اَخِي دِي شِيخِي اُولْكَ شِيخِي كَرَك دَهْمَا طَاعَت اُولُ كَرَدَه
 تَا شِيخِي اَخِي دِي شِيخِي كَرَك يَا بَرُو دَه بُو دَسِي شِيَا رَكَا نَدَن رَكَا نَدَن

چراغین بندودره که آنک ایچ قمر کو اولسا و دخی برین اندک اولی
اینا سینه معرفت صیتا ان اوز و اولیسا بقا الهیا بالا برین
تربیت دار اولسا کرک و سلیک برین و دخی برین اولسا
کرک و خیط طاش یو پیچ و لغاج یو پیچ بر طاش یو تر اول و مثک
ا دین د کشور و ایروفت ا د و د و کرایج دایج هممان بونسه
اولور طاش هممان لغاج خلد لا یو نیل برین ا اولور د بر خوش
ا د اولور و دخی د پیچ ارج هممان ا د مدی ایچا کابر و برین و د
خلو پیچنه اول بر خوش اوله اولور کور برین شول طاش غده
بنان پیش برله شوره و یقیشلک د ا د برده لایق د قیچ کلدر

تربیت قلا تربیا کور اکره ذیرک کیشی هر برین پی کو پیچ
اولور سینه تربیا الیا کیم هر برین اوز لا پیچ خلد ارجا ذیرک
بیه و هر برین پیچا سیرک نمانتت ایچنه یچ و سا و نا قاورسه
ایچ داخ کند و تربیا لری قنده شیه اولسا کرک اکر نلرسه
فتوت لایق کلد ارج برین سا غا ذک جماله ارجا نل کر قاتک
کرک فریض برین و لیچ برین کرک اکرک اکرک اکرک اکرک اکرک
فتوت لایق کلد ارجی تربیا ی شیه و سورا لیس کرک جماله
ا د ماری کور کرا و ل ایچا د غا قله کور تربیا سندن
پلا لورک اول ایچ فتوت دار ارجی تربیا ایچنه ا کلا متاق

قَالُوا سُبْحَانَكَ إِنَّا كُنَّا بِكَ بِغَافِلِينَ
 هُمْ نَادُوا بِمُوسَىٰ أَنْ يُخْرِجَهُمْ مِنَ الْغُفْرِ
 فَخَرَّ عَلَىٰ رُءُوسِهِ سَقَطًا
 لَقَدْ رَأَىٰ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ الْكَافِرِينَ
 فَتَوَلَّىٰ وَهُوَ مُكَذِّبٌ
 فَتَوَلَّىٰ وَهُوَ مُكَذِّبٌ
 فَتَوَلَّىٰ وَهُوَ مُكَذِّبٌ
 فَتَوَلَّىٰ وَهُوَ مُكَذِّبٌ

بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ
 فَتَوَلَّىٰ وَهُوَ مُكَذِّبٌ
 فَتَوَلَّىٰ وَهُوَ مُكَذِّبٌ
 فَتَوَلَّىٰ وَهُوَ مُكَذِّبٌ
 فَتَوَلَّىٰ وَهُوَ مُكَذِّبٌ
 فَتَوَلَّىٰ وَهُوَ مُكَذِّبٌ
 فَتَوَلَّىٰ وَهُوَ مُكَذِّبٌ
 فَتَوَلَّىٰ وَهُوَ مُكَذِّبٌ

شَرِيًّا يَكْرَهُ مَا لَمْ يَجْعَلْ فِيهِ خَيْرٌ تَوَلَّى سَبِيلَ الْوَلَاءِ بِأَبٍ
 أَوْ تَبِيٍّ أَمْ رَكِبَ قَوْلِي لَمْ يَسْفِ لَمْ يَكُنْ أَبَاقَالًا يَدَّ شَيْكًا
 بَوَالِكَ مَقُوتٌ يُولِي أَيْكِي دَدٌ لَوْدٌ بَرِي قَوْلِي بَرِي سَيِّفٌ دُرٌّ
 وَهَمَّ كِتَابُ السَّمْعِ شَهَادَةُ كُودُومٍ قَوْلِي بَوَالِكَ دُرٌّ وَشَوْعُهُ
 دُرٌّ وَدَخِي قَوْلِي لَمْ يَكُنْ خِي شَيْخٌ كُودُومٌ صِدْقٌ بَغْلِي سَا
 أَخِيَا قَوْلِي لَمْ يَكُنْ شَيْكُهُ قَوْلِي لَمْ يَكُنْ أَيْكِي أَيْكِي أَيْكِي غَيْثِي
 جَوْرٌ بَنِي قَالَا أَخِي نَا إِشْدَهُ وَرَدَّ صَوْدَقَهُ دَنَادَ كَلْدَهُ دُرٌّ
 أَوْ تَبِيٍّ دَاخِ أَوْ صَغْلًا قَوْلِي لَمْ يَكُنْ كُودُومٌ تَبِيٍّ أَوْ تَبِيٍّ
 تَوَلَّى سَبِيلَ دَجْعَلٍ أَيْدَرُوسَ دَوْلَعُمَلْ يَكُنْ سَبِيلَ أَخِي وَ

قَوْلِي لَمْ يَكُنْ سَبِيلَ تَبِيٍّ دَاخِ تَوَلَّى سَبِيلَ أَخِي وَ تَبِيٍّ سَبِيلَ كَلْدَ
 أَوْ تَبِيٍّ سَبِيلَ تَبِيٍّ سَبِيلَ تَبِيٍّ سَبِيلَ تَبِيٍّ سَبِيلَ تَبِيٍّ
 تَبِيٍّ سَبِيلَ تَبِيٍّ سَبِيلَ تَبِيٍّ سَبِيلَ تَبِيٍّ سَبِيلَ تَبِيٍّ
 تَبِيٍّ سَبِيلَ تَبِيٍّ سَبِيلَ تَبِيٍّ سَبِيلَ تَبِيٍّ سَبِيلَ تَبِيٍّ
 تَبِيٍّ سَبِيلَ تَبِيٍّ سَبِيلَ تَبِيٍّ سَبِيلَ تَبِيٍّ سَبِيلَ تَبِيٍّ
 تَبِيٍّ سَبِيلَ تَبِيٍّ سَبِيلَ تَبِيٍّ سَبِيلَ تَبِيٍّ سَبِيلَ تَبِيٍّ
 تَبِيٍّ سَبِيلَ تَبِيٍّ سَبِيلَ تَبِيٍّ سَبِيلَ تَبِيٍّ سَبِيلَ تَبِيٍّ
 تَبِيٍّ سَبِيلَ تَبِيٍّ سَبِيلَ تَبِيٍّ سَبِيلَ تَبِيٍّ سَبِيلَ تَبِيٍّ

بَكَرَ لَيْسَ تَزِينُكَ صُدُفٌ غَالِبٌ اِبْطَحُ دُرٍّ سَدْرُ حُجْرَتِ اَخِي اُزَارِ
 اَلْهَرَمِ اَنْتَ اَنْتَ بُولِيْنٌ وَرَّهْ اَكَاوَيْكُنَا اَوْ دَخِي قَوْلُ اَقْرَبِ الْبُورِ نَسَبُ
 قُلَامَا دُرِّ بَسْمِ كَيْفَا اُولَ نَدَبْتُ قَالَهُ اَنْتَ اَنْتَ اَنْتَ اَنْتَ سَتُورُ اَبَدُ نَسَبُ
 وَصَدْرَتْ دُرُّ نَسَبُ دُكَلْدُرُ بَسْمِ قَوْلُ بُولِ دُرِّ هَرَمِ كَيْفَا سَبْعُ اُولَا خَاصُ
 دَقَامُ كَرَمِ كَيْفَا اُولَ قَوْلُ اُولَا اَنْتَ سَبْعُ اُولَا كَرَجِ عَرَبِ قَلْبِ
 سَبْعُ دِيرَا اَلَا سَبْعُ اُولَا دُرِّ اَنْتَ سَبْعُ كُودُورُ اَنْتَ بَرِّ اَلْهَرَمِ
 اَنْتَ دُرُّ كُودُورِ اَحْسَا قَرَشُو خَدَمْتُ قَالُو دُرِّ نَسَبُ اَلْمَا اَمِيْلُ الْاَبْنُ
 عَالِي دُرِّ كُودُورِ رَسُوْلُ اَحْسَا خَدَمْتُ قَالُو دُرِّ كَيْفَا اُولَا سَبْعُ دُرِّ
 اَحْسَا خَدَمْتُ قَالَهُ اَحْسَا اَنْتَ خَدَمْتُ اُولَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا

نُورِ سَبْعُ دُرِّ اَحْسَا كُودُورِ اَحْسَا اُولَا اُولَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا
 اَنْتَ اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا
 اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا
بِالصَّدَقِ وَصَدَقِيهِ وَالَّذِي هَا
 اُولَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا
 اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا
 اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا
 اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا
 اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا
 اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا اَحْسَا

باب بَوَائِيْ اَنْدَكُمُ الْخِيَاةُ سَرِيْةً اَسْمَاءُ اَوْ اَكْرَامُ فَعَلَيْكُمْ
 اُولَٔٓؤَ لَا جُوْرَ اَعْلَمُ اَوْ لَا صُوْعُ اَوْ لِمَا حُرْمَاتِيْ زِيْرَتِكُمْ لَكُمُ زِيْرَتُهُ
 اِلَٰهِيْ صُغُوْعُ يَغْسِرُهُ . شَهَادَةُ كَوْنِكُمْ عِيْسَى خَا بَرُهُ قَوْمِيْ اَوْ تَوْرَتُ
 اَوْ رَجُ بِيْرِيْ طَوْتَرُ اَوْ لَقَوْمِكُمْ يَخْجِبُ اِلَيْهِ لِمَ بَرُ اَوْ تَوْرَتُ
 اَوْ رَجُ بِيْرِيْ وَ لَعَطْتُهُ وَ فَرَحْتُهُ شَقَقْتُ كَوْنَهُ وَاَكْرَامُ اَوْ تَوْرَتُ
 نَزَاكُ سَاوَاتُ لَوْ اَتَيْتُمْ اَوْ تَوْرَتِيْ فَعَلِمَا يَدِيْ يَابُوْنَسَا وِيُوْبِيْدِيْ اَصْدِيْقِيْ
 اَتَوَلَدْتُ كَلُوْرَسَهُ مَنَ تَكْرَهُتُ دِيْ كَلَامِيْ نَزَاكُ كَوْنُ بَرِيْعَتِيْ وَ رَايَدِيْ
 دِيْ دَرِيْنَتَا كَمُ قَرَانَهُ بِيُوْدَرُ اِذَا قَالَ اَلْحَوْلُ رِيُوْتُ بِلَا عِيْسَى
 بِيُوْمَرِيْ هَا اِلَيْهِ سَطِيْعُ رِيْدَانَتِيْ نَزَاكُ عَاكِفَا حَايِلُهُ مِرْسِيْهَا

حَسُوْدُ اَوْ لَا جُوْرَ اَتِيْ اَدَنَ حَسُوْدُ اُولَٔٓؤَ بِلَوْنِ تَحْلِيْمَا وَ سُوْرُ
 دِيْرِيْ جَرِيْعُ وَ لَرَهْ اَتَشِيْ تَمَامُ اَوْ لَوْرُوْرُوْلِيْ رَجِيْعُ اَوْ لَا اَكْرَامُ اَوْ صَدِيْقُ
 نِيْغَلَدُ وَ يَخِيْجِيْ عَنِيْ اَدَنَ كُنْتَا اَتَرِيْسَا اَوْ اَلْخِيَاةُ تَمَامُهُ وَ لَرَهْ اَدَنُ
 جَرِيْعُ اَلْهَ اَخِيْصَلُ بَرِيْعَتِيْ اَتَشِيْ بِلَوْنِ تَحْلِيْمَا اَلَا اَوَلَكُنْتُمْ يَابُوْغَلَمَا
 لَا يَفِيْ اَوْ لَا يَابُوْغَلَمَتُهُ وَ لَرَجِيْعُ اَتَشِيْ اَلْهَ اَلْخِيَاةُ لَا يَفِيْ وَ يَغِيْرُنْ كُنْتَا
 بِلَوْنِ تَحْلِيْمَا اَوْ اَكْرَامُ فَعَلَيْكُمْ اِلَيْ كَوْنِيْ اَتَرِيْسَا اَتِيْ اَوْ تَرِيْمَتَا وَ رَصْعَتُ
 يَابُوْغَلَمَتِيْ بِلَوْنِيْ بِيُوْرُ اَلْهَ قَوْمِيْ تَرِيْسَا تَهْ قَالَهُ شَهَادَةُ كَوْنِكُمْ اُولَٔٓؤَ
 تَهْ قَوْمِيْ مَطْلَقُ دِيْرِيْ كَرُوْنِيْ اَوَلُ اَتِيْ بَوَيْتَا لَا يَفْقَدُ رِيْسُ
 اُولَٔٓؤَ فَعَلَيْكُمْ بَا دِيْ شَاهْ يَابُوْغَلَمِيْ كَرَانَتُ بِلَوْنِ تَحْلِيْمَا جَرِيْعُ وَ يَرِيْ

عَذَابًا لِّأَخِيذِهِ لِحَدِّغِ الْمَلَائِكَةَ وَالَّذِينَ

يُوقِنُ أَنَّ هَؤُلَاءِ لَرِجَالٌ كُذِّبَتْ بِرُصْفِهِمْ أَيْ جُودَتْ دُونَهُ بِوَحَالَتِهِمْ

مُتَخَيِّرًا أَوْلَادَ الرَّبِّ لِيَكُونَ حُجَّتُ أَخِيذِهِمْ بِشَيْءٍ اللَّحْمُ لَصُورُهُ جَمِيدٌ

وَلَا جَعْلُهُ فَتَنْتَهِزُ الْآدَمُ أَوَّلَ حَيْثُ الرُّوْكَةِ لِأَنَّ رُكْبَتَيْ

أَوَّلِ شَيْئِهِ يَرُدُّ سَنًا وَكَأَنَّ كُلَّ يَوْمٍ يَكُونُ بَرُصْفُهُمْ أَجْنَسًا إِلَهُيًا

كَمَا يَرَى عَيْنِي عَلَيْهِ أَلَسَ أَلَمَ أَوْلَادِهِمْ سَنًا يَرُصْفُهُ أَوْ ذُرِّيَّتُهُ كَثْرَتُهُ كَيْفَ يُرَى

لِسُحْرِ اللَّهِ الْحَجَّ الْخَيْرِ وَأَنْتَ خَيْرُ الرِّزْقِينَ

وَمَدَى الْحَدِيدِ كَرْدِي كَمَا كَرْدَهُ وَفَوْزُ رَيْثِ بَابِقٍ يَأْتِي طَرَفُهُ بِوَقْفٍ

وَيَسِي بَوَقَاتٍ يَأْتِي جَنْدُهُ بِوَسْطَانٍ طَوْنٍ قَبْرِ عِيَالٍ جَنْدُهُ أَلَسَ كَوْنُهُ بِكَرٍّ

كَيْفَ أَوْ ذُرِّيَّتُهُ لَيْسَ كَذَلِكَ ذُرِّيَّتُهُ لَيْسَ بِمَا وَرَدَ كُلُّ وَاحِدٍ مِنْهُمْ

أَوَّلُهُ مِنْهُمْ أَرَقَّةً سَكَا إِنَّا كَذَرْنَا تَكْرِمًا وَيُرْجَى قَالُوا لَيْسَ لَنَا نَأْيٌ

كَلَامُهَا وَلَطَفُهَا قُلُوبُنَا وَتَعَذُّرَاتُهَا قَدْ صَنَعْنَا وَتَكُونُ عَلَيْهَا

مِنْ الشَّاهِدِينَ بِسُوءِ سَيِّئَاتِهِمْ دَعَا فَلَذِي الْكُتُوبِ يَدْعِي اللَّفْظَ الَّذِي

عَلَيْنَا مَا يَرْقُ مِنْ أَلْسِنَةِ الْإِيمَانِ حَقُّهَا وَبِحُجَّتِهِمْ دَعَا كَيْفَ

قَبُولُهَا لَيْسَ مَعَهُ لَا كَيْفَ وَبِحُجَّتِهِمْ أَلَسَ كَوْنُهُمْ طَعَامٌ بِسَبِّ حُرِّ الْبَنَاتِ

قَالُوا رَسَدَ سَنَدُهَا بِمَنْ لَيْسَ بِهَا وَبِهَا عَائِي أَلَسَ كَوْنُهُمْ أَلَسَ كَوْنُهُمْ

قَالُوا كَوْنُهُمْ أَلَسَ كَوْنُهُمْ أَلَسَ كَوْنُهُمْ أَلَسَ كَوْنُهُمْ أَلَسَ كَوْنُهُمْ

عَلَيْنَا كَوْنُهُمْ أَلَسَ كَوْنُهُمْ أَلَسَ كَوْنُهُمْ أَلَسَ كَوْنُهُمْ

بَرْدُ مَا كَسَبَ الْكَافِرُ وَصَوَّرَ بَيْنَ كَوْنِهِ جَعْدِي رَيْحِي صَرِيحًا لِيَدِي تَعْمُرُ
 هَبْ خَالِدًا يَفِيدُ زُرِّي حَقَّ كَسْبِ الْمَدِي بَيْنَ قُرُونٍ كُونُ بُوَيْسَمَةِ اِذِي اَوَّلَهُ
 تَمَازَنَ كَرْنُ ظُلُومٍ دِي بِهَيْبِ عَيْسَى عَمَّالِي وَجِي فَاِلَيْكُمْ اِلَالُ
 يَسْتَوْدِرُ عَيْسَى وَجِي خَيْرِي اَوْلَ قَوْمٍ دِي لِيَسْتَدِرُ عَيْسَى كِي جَادُودُ
 اَتَقَاتِحَ كَايَتِ چُو فَارِ عَيْسَا جَا دُو دِي تَا رَوَاجِ كِي شَدَرِ رَيْحِي بِهَيْبِ
 دُونِ يَارِ دُ سِنْدَه مَكْنُصُودِ تِنْدَه اَوْلَا كَرِ نَعُوضِ بِاللَّهِ بِدِي كُونُ
 كَزُودِ رِي سَا رَيْحِي كُونُ بِرِ سِلْدِي اَشْعَا جَلَدُ رَهْمَا مِي تَا جَلَدُ رُ بَسُ
 هَكِمِ نِي كَرِ نَدِ نَعْمَةٍ يَسَا اَشْكُرُ فَا لَآ اِلَهَ اَوْلُودُ وَهَرِ كَرِ مَشْكُرُكَ
 نَعْمَةٍ يَسَا كَرِ اِلَاسِ اللّهِ تَعَالَى اَنْدِ نَعْمَةٍ اَنْدُودِ رِي تَا كَرِ مَرِ تَا بُوْدُ

بَر كَرْدَه اَوَسْتَنَدَه زِي سَوَفَ بَسُو مَحْتَجِرَا اَوْلَا كَرِ تَرِ لِي وَجِي اَبَرِ يَا عَيْسَى كَلَا
 سَنَدَتِ بِمَحْتَجِرَاتِ دَلَا زَكْرُ بُوَا لِي وَجِي دِي قَالِسَنَ عَيْسَى دَا عَا قَالِدِي
 بَالَقِ دَرِي اَوْلَا دِي اَوْلَقَوْمَ قَرْدِي كَرِ جَعْدِلَرِ عَيْسَى اَلْعَهْدِ بِرِي
 يَسَا بِشِدِي عَيْسَى اَيْنَدِي كَلَاكُ بُوَطْهَامِ لَفِ دِي اَيْنَدُ لَرِ اَللَّهِ
 سَوِي حِي اَيْنَدُ نَزَحَ . يَسَا اَنُومَ دِي اَلْعَيْسَى اَيْنَدِي بِهَيْبِ بُوْدَنَ جُطْمِ بُوْتِ
 سِرُ فَا لِي جُونُ دِي لَدُومَ كَا لَوُكْ يَلَكْ رَا حِي وَكَمَا دَا لِي عَيْسَى مِ اَيْنَدِي
 كَا لَوُكْ اَصِيرُ لَرِ رُجُو لَرِ كَرِ سَوِي زَلَرِ وَا يَا اَفْسَرُ لَرِ بُوَطْهَامِ يَلَكْ دِي شَفَا
 مَهَارِ سِرُ بَسُ تِلْكَ تِلْكَ اَوَلَطْعَا مَدَنَ بِدِي كَرِ رُجُو لَرِ سَا غَا لَوُكْ
 شَفَا بُو دِي لَرِ وَبُخْتَلَا لَرِ بَا يِ اَوْلَا كَرِ اَوْلَا كَرِ لَفِ لَوُكْ وَجِ بُو دِي كَرِ

وَلَيْسَ شُكْرُهُ إِلَّا بِذَلِكَ جَوْزُ نَحْوِ شُكْرِكَ
أُولَئِكَ الَّذِينَ أَوْفَرْنَا بُيُوتَهُمْ إِنَّ عَذَابَ لَشَدِيدٌ
بَلْ كَرِهْتُمُوهُ فَكُلُوا مِنْهُ أَوْ لَعَنَ أَخِيكَ طَعَامُهُ إِنِّي سُنَّه
أُولَئِكَ الَّذِينَ يَبَاغِ الْجِبَالُ وَلَا سَعْدُ وَرُطُونُكَ بَرٌّ لَا يَجْعَلُ كَلْدُ
دِمَسِيٍّ وَكَيْ خَامِلٍ شَوْكٍ كَشَاكَ طَعَامًا مُنْدَلًا تَوَرُّوا
عَنْ دِمَسِيٍّ كَرِهْتُمْ أَخِي وَشَيْخُ جَاهِلَةِ طَعَامًا مُنْدَلًا تَوَرُّوا
أَخِي خُذْ تَكَادُ دَرِيْهِ خُذْ نَبْلِيْ قُوْتُ لَا يَنْفَعُ كَلْدُهُ وَحِيْلُكَ
أَخِي وَشَيْخُ بَارَادٍ طَعَامٍ بِمِثْلٍ وَصَوَاجِيًّا بُوْصِيفُ خُلَاسِيْ كُنَا
بِنْدَهُ كَرِهْتُمْ كَرِهْتُمْ بَارَادٍ طَعَامٍ بِمِثْلٍ

كَيْفَ تَعْرِفُونَ لِمَنِ طُوبَىٰ لِمَنِ عَذَابٌ أَلِيمٌ
 رَسُولُكُمْ أَخَذَ طُوبَىٰ لِمَنِ طُوبَىٰ لِمَنِ طُوبَىٰ
 كَيْفَ تَعْرِفُونَ لِمَنِ طُوبَىٰ لِمَنِ طُوبَىٰ
 نَسَاكُمْ رَسُولُكُمْ أَخَذَ طُوبَىٰ لِمَنِ طُوبَىٰ
 وَحَقِيقَتُهُمْ كَذِبٌ لِّمَنِ طُوبَىٰ لِمَنِ طُوبَىٰ
 كَذِبٌ لِّمَنِ طُوبَىٰ لِمَنِ طُوبَىٰ لِمَنِ طُوبَىٰ
 فَتَقَاتِلْهُمْ فَيَنْقَلِبُوا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ
 دَارِخَ بَنِي إِسْرَءِيلَ فَيَنْقَلِبُوا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ
 ذُنُوبًا رَّيًّا ذُنُوبًا رَّيًّا ذُنُوبًا رَّيًّا

كَيْفَ تَعْرِفُونَ لِمَنِ طُوبَىٰ لِمَنِ طُوبَىٰ
 نَسَاكُمْ رَسُولُكُمْ أَخَذَ طُوبَىٰ لِمَنِ طُوبَىٰ
 كَيْفَ تَعْرِفُونَ لِمَنِ طُوبَىٰ لِمَنِ طُوبَىٰ
 نَسَاكُمْ رَسُولُكُمْ أَخَذَ طُوبَىٰ لِمَنِ طُوبَىٰ
 وَحَقِيقَتُهُمْ كَذِبٌ لِّمَنِ طُوبَىٰ لِمَنِ طُوبَىٰ
 كَذِبٌ لِّمَنِ طُوبَىٰ لِمَنِ طُوبَىٰ لِمَنِ طُوبَىٰ
 فَتَقَاتِلْهُمْ فَيَنْقَلِبُوا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ
 دَارِخَ بَنِي إِسْرَءِيلَ فَيَنْقَلِبُوا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ
 ذُنُوبًا رَّيًّا ذُنُوبًا رَّيًّا ذُنُوبًا رَّيًّا

كَيْتَلْ خَشَنَكْ صَحْبَتِ صَلَاحِ رَحْمَتِ مَنَافِكْ لَوْلَا اَللهُ تَعَالَى اِيْتَا
 كَيْتَلْ لَوْلَا اِيْتَا اِيْتَا يَتَوَو. كَيْلَمْ صَحْبَتِ مَسْكَانِ لَوْلَا اَوْلَدِ نَشَا كَرِ رَسُوْل
 اِيْتَا يِي اَكْرُو رَسُوْلَتِ كَم بَكَا اِيْتَا شَا مَن قَسَا عَتِ دُنْيَا دَن اَلُو
 اَوْرِي عَمَلُو نَشَا اَو لَسُوْف كَا رِخ زِيْفَا رَسُوْلَتِ لَوْلَا اَوْرِي
 وَ بَرُوْلُوْ يِي تَبَا يُوْب كَيْتَلْ خَشَنَ قُمَا غَا لَشَا كَرِ بُوْشُوْشِي حَرْيِفِ
 كَرِ لَوْلَا يِي تَبَا كَا لَوْلَا بَرْدَ مَن زِيْفَتِ بُوْلِي سَكَا لَوْلَا اَوْرِي
 اَلُوْلَا اَوْلُوْد وَ بَرُوْلُوْ قَطْرَه دَرُوْد، حَرْيِفِ اَوْرِي اَوْرِي دَرُوْد
 كَوْرِي بُوْلُوْ وَ كَرِ مَوْنِ بُوْلُوْ رَا يِي حَرْيِفِ وَ اِيْدَا لَوْلَا ظِلُّوْ كَرِ
 قُوْشُوْشِي صَلَاحِ كَيْتَلْ مَن شَرِيْن اَوْلُوْ بَرُوْد سَا اَكَا لَوْلَا يِي رَسُوْ

كَيْتَلْ خَشَنَكْ صَحْبَتِ صَلَاحِ رَحْمَتِ مَنَافِكْ لَوْلَا اَللهُ تَعَالَى اِيْتَا
 كَيْتَلْ لَوْلَا اِيْتَا اِيْتَا يَتَوَو. كَيْلَمْ صَحْبَتِ مَسْكَانِ لَوْلَا اَوْلَدِ نَشَا كَرِ رَسُوْل
 حَضْرَتِ دَعَا اِيْتَا اِيْتَا يِي لَوْلُوْ يِي رُكُوْشَتِ مَسْكَانِ اَلُوْ كَا لَوْلَا
 مَسْكَانِ اَلُوْ كَا رِخ اِيْتَا مَسْكَانِ لَوْلَا حَرْيِفِ اِيْتَا اَلُوْ اِيْتَا اَلُوْ
 عَمَلُوْ اِيْتَا يِي اَوْرِي سُوْرَا لَوْلَا نَحْوَتِ يِي كَرِ رَسُوْل اِيْتَا يِي اَلُوْ
 سَكَا لَوْلُوْ رُفِ اَلُوْ كَرِ رَسُوْل دَرُوْد اَوْرِي حَضْرَتِ اِيْتَا يِي
 عَمَلُوْ مَسْكَانِ قُوْشُوْشِي حَرْيِفِ كَوْرِي بَرُوْد سَا اَكَا لَوْلَا
 وَ بَرُوْلُوْ اَوْرِي اِيْتَا مَسْكَانِ لَوْلُوْ يِي كَرِ اَلُوْ اَلُوْ اَلُوْ اَلُوْ
 كَرِ اَوْرِي يِي تَبَا اَلُوْ اَلُوْ اَلُوْ اَلُوْ اَلُوْ اَلُوْ اَلُوْ

عَجِبْتُ بِخَاسِرٍ مَرَّكَ لَكَ مَصَاحِبُ أَوْلَادِ عَجُونٍ رَجِيحُ فَاةٍ
 كَوَلَّمَهُ قَلْبِي عِيَادَ وَجْهِ مَهْدِي ذَبَالٍ مَرَّكَ لَكَ حَرِيفُ أَوْلَادِ عَجُونٍ
 دَاوِي لَدَيْ رُشِي أَوْلَادِي وَبَلْبَالٍ لَكَ حَرِيفُ أَوْلَادِ عَجُونٍ كَلَامُ لُكَا
 كَرَّكَ دَرَسِي عَوْنُ رُحْمَتِي أَوْلَادُكَ يَهِي وَبَلْبَالُ أَوْلَادُكَ
 طَوِي بِمَلِكٍ مَهْدِي وَبَلْبَالُ مَصَاحِبِ أَوْلَادِ عَجُونٍ قَرَقَرُ لَدَيْ أَوْلَادِ عَجُونٍ
 عِلَالُ عَجُونٍ أَوْلَادُ عَجُونٍ صَوْنُكَ حَرِيفُ طَلَسُ أَوْلَادِ عَجُونٍ يَهِي
 كَوَلَّمَهُ لَدَيْ رُشِي مَصَاحِبُ أَوْلَادِ عَجُونٍ مَرَّكَ لَكَ حَرِيفُ أَوْلَادِ عَجُونٍ
 بَلْبَالُ عَجُونٍ مَصَاحِبُ أَوْلَادِ عَجُونٍ مَرَّكَ لَكَ حَرِيفُ أَوْلَادِ عَجُونٍ
 أَوْلَادُ عَجُونٍ أَوْلَادُ عَجُونٍ مَرَّكَ لَكَ حَرِيفُ أَوْلَادِ عَجُونٍ

بَيْعًا مَصَاحِبُ أَوْلَادِ عَجُونٍ مَرَّكَ لَكَ حَرِيفُ أَوْلَادِ عَجُونٍ
 دَاوِي عَجُونٍ مَصَاحِبُ أَوْلَادِ عَجُونٍ مَرَّكَ لَكَ حَرِيفُ أَوْلَادِ عَجُونٍ
 عَجُونٍ مَصَاحِبُ أَوْلَادِ عَجُونٍ مَرَّكَ لَكَ حَرِيفُ أَوْلَادِ عَجُونٍ
 يَهِي مَصَاحِبُ أَوْلَادِ عَجُونٍ مَرَّكَ لَكَ حَرِيفُ أَوْلَادِ عَجُونٍ
 مَرَّكَ لَكَ حَرِيفُ أَوْلَادِ عَجُونٍ مَرَّكَ لَكَ حَرِيفُ أَوْلَادِ عَجُونٍ
 أَوْلَادُ عَجُونٍ مَصَاحِبُ أَوْلَادِ عَجُونٍ مَرَّكَ لَكَ حَرِيفُ أَوْلَادِ عَجُونٍ
 دَاوِي مَصَاحِبُ أَوْلَادِ عَجُونٍ مَرَّكَ لَكَ حَرِيفُ أَوْلَادِ عَجُونٍ
 أَوْلَادُ عَجُونٍ مَصَاحِبُ أَوْلَادِ عَجُونٍ مَرَّكَ لَكَ حَرِيفُ أَوْلَادِ عَجُونٍ
 حَرِيفُ عَجُونٍ أَوْلَادُ عَجُونٍ مَرَّكَ لَكَ حَرِيفُ أَوْلَادِ عَجُونٍ

ايسندى عورتينه ايدور عورت ايدور ايتكار ايتكار اولور
 اولور اولور طوغان بولموش جوغه قىلدلر طوغور جوغى بولموش بولور
 اوقايت كوردى سلطان قاتل كوردى ايتدى قوش بولموش
 ديدى سلطان ايتدى كاتل كوردى كوردى بولموش ايتدى
 دافع اولموش ايتدى طوغور جوغى بولور اولور طوغور جوغى بولموش
 ايتدى سلطان دوشور كوردى كوردى كوردى سلطان
 طغان الله ايتدى كوردى كوردى كوردى بولموش
 شاك ايتدى بولموش ايتدى بولموش بولموش بولموش
 بولموش ايتدى بولموش بولموش بولموش بولموش

چو دوى لردى بولموش طوغان بولموش بولموش
 ايتدى بولموش بولموش بولموش بولموش
 طوغان بولموش بولموش بولموش بولموش
 طوغان بولموش بولموش بولموش بولموش
 ايتدى بولموش بولموش بولموش بولموش
 ايتدى بولموش بولموش بولموش بولموش
 ايتدى بولموش بولموش بولموش بولموش
 ايتدى بولموش بولموش بولموش بولموش

اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ عَرِّىْ كَلِّىْ اَوْ لَشَيْئَكَ اَوْ كَرِهَكَ اِنِّكَ اَبْلَدُىْ
 تَرَكُوْنِ رَسُوْلَكَ حَقِيْرَةً دَرْدِىْ اَصْحَابِ صَفَةِ قَاتِلَتَا اُرْدِيْ بِنْدِهِ
 حَكَايَتِ جَوْدِ قَدَرِ مَا اَصْحَابِ صَفَتِكَ بَرَدَ اَنْ اَوْزِىْ بُوْلَدِىْ رَسُوْلَكَ
 اَوَّلَنَا قُوْدَ رَسُوْلِكَ خُضِرَ اِنِّىْ فَرَقْتُ بَيْنَ كَيْشِ اَجْنَحِ اَيْلَدِىْ مَحْدِيْسِ
 اَنْدُ بِيُوْرِدِىْ بَيْنَ الْقَوْمِ حَاكِمِ صَفَرِ بَسْمِ اَللّٰهِ اَصْحَابِ صَفَةِ صَفَتِكَ قَالِىْ
 بِنْدِهِ اَخْبَارُ فَرَدِىْ بَعْضُ اَبْدَرِ رُشُوْرَدِىْ رُدِىْ فَوْجِ كَرْجُوْرِدِىْ
 جَسْرِ اَشَاءِ كَلَامِىْ وَنِدِىْ اَيْنِىْ رَسُوْلِ اَللّٰهِ اَبْرَقَةِ نَهَالِىْ
 بَرُوْرِدِىْ وَكُوْرُ اَوْجَاقِ وَطَا مَوْجِ اَلْعَالَمِ اَيْلَهُ دُوْرُ دَرْدِىْ
 بَعْضُ اَبْدَرِ رَسُوْلِ اَوْجِ كَرْبَا بَيْنِ صَالِدِىْ رَدَا سِيَّارِ اَوْ اَمُوْرِدِىْ

هَوْنَتَا مَتَّعِي وَارْدُ جَانِ مَتَّعِي سَمَاعُ دُرُوسْ طَرَبِي عَمَلِ اللَّهِ اَيْدِي
 سَمَاعُ عَمَلِ تَنَكَّرِي مَتَّعِي قَاتِلَتَا هَكَو رَجِيحْ تَنَكَّرِي وَارْدُ مَتَّعِي
 بَلَن اَوْعَم اَيْدِي كَرَكَم سَمَاعُ اَهْلَاكُ كَوِجِلُ رَجِيحْ لَا تَقِي الْمَتْلُو لَا
 هَكَو كَم كَوِجِلِ الْمَتْلُو لَا تَقِي رَجِيحْ اُولَا سَمَاعُ اَمَّا حَوْلَام اُولَا خَشِدُ
 بَوَجَرِي اَيْدِي اَمَّا اَمَّا مَتَّعِي مَتَّعِي كَرَكَم دُرُوسْ طَرَبِي اَيْدِي اَمَّا سَمَاعُ كَم
 كَوِجِلُ دُرُوسْ اَمَّا اَمَّا دُرُوسْ طَرَبِي دُرُوسْ طَرَبِي اَيْدِي اَمَّا سَمَاعُ كَم
 سَمَاعُ اَمَّا دُرُوسْ طَرَبِي اَيْدِي اَمَّا دُرُوسْ طَرَبِي اَيْدِي اَمَّا سَمَاعُ كَم
 سَمَاعُ اَمَّا دُرُوسْ طَرَبِي اَيْدِي اَمَّا دُرُوسْ طَرَبِي اَيْدِي اَمَّا سَمَاعُ كَم
 سَمَاعُ اَمَّا دُرُوسْ طَرَبِي اَيْدِي اَمَّا دُرُوسْ طَرَبِي اَيْدِي اَمَّا سَمَاعُ كَم

دُرُوسْ طَرَبِي اَيْدِي اَمَّا دُرُوسْ طَرَبِي اَيْدِي اَمَّا سَمَاعُ كَم
 سَمَاعُ اَمَّا دُرُوسْ طَرَبِي اَيْدِي اَمَّا دُرُوسْ طَرَبِي اَيْدِي اَمَّا سَمَاعُ كَم
 سَمَاعُ اَمَّا دُرُوسْ طَرَبِي اَيْدِي اَمَّا دُرُوسْ طَرَبِي اَيْدِي اَمَّا سَمَاعُ كَم
 سَمَاعُ اَمَّا دُرُوسْ طَرَبِي اَيْدِي اَمَّا دُرُوسْ طَرَبِي اَيْدِي اَمَّا سَمَاعُ كَم
 سَمَاعُ اَمَّا دُرُوسْ طَرَبِي اَيْدِي اَمَّا دُرُوسْ طَرَبِي اَيْدِي اَمَّا سَمَاعُ كَم
 سَمَاعُ اَمَّا دُرُوسْ طَرَبِي اَيْدِي اَمَّا دُرُوسْ طَرَبِي اَيْدِي اَمَّا سَمَاعُ كَم
 سَمَاعُ اَمَّا دُرُوسْ طَرَبِي اَيْدِي اَمَّا دُرُوسْ طَرَبِي اَيْدِي اَمَّا سَمَاعُ كَم
 سَمَاعُ اَمَّا دُرُوسْ طَرَبِي اَيْدِي اَمَّا دُرُوسْ طَرَبِي اَيْدِي اَمَّا سَمَاعُ كَم

سُورَةُ الشَّارِحِ جُودَ بَشِيرًا بَوَّابُ خَدِشَ كَا حَزْ
مَتِينَتَانِ قُلُومٍ عَجَبِي كَيْفِي أَوْ لَا نَحْأَسِي خَدِشَتْ فَلَهُ يَنْفَعِي
الْوَشَاءُ بَلَّكَ كَمْ وَكَأَنَّكَ حَسْبِي أَوْلَا عَالَا دَرُ وَكَيْ أَوْلَا لَوْ صَافَا مَدْرُ
هَرَكَمْ خَدِشَتْ كَارِي صَقَلِيَا وَفَكَلِيَا جَلَدْنَا أَلْمَا لَمْ نَزَلْ أَوَّلَا اللَّهُ
تَبَارَكَ وَتَعَالَى جِلْدَ بَشِيرًا مَسْرُورًا وَأَوَّلِيَا لَمْ خَدِشَتْ بِمَوْعِدِي
بَلَّكَ شَرِيحِي يَوْمَ رُودَ كَشَدِيدِي لَمَّا فَالَمَرُ كِي فَتَمِي خَلْقُ لَرُوكَ نَابِرِي يَوْمِ
فَلَنْفِيَا قَتُوا دَمِيرًا يَوْمَ أَوْدَرَ خَلْقِي أَلِيَا كَمْ رُسُودَ حَفَرَةٍ بَشِيرِي
فِيَا مَدْرُ تَرَا زُفِيرًا كَرْنُ عَمَلِكُمْ هَجْرَ أَبْخَلُودَ الْغَنَّا لَبِيَا
أَبْخَلُودَ سَبَبِ كَلَشِي كُنْدُوزِيْنِ أَوْدَعَ طَوْبَ بَجَا رَتِيَا كَرْنُ دُونِ

نَسَارِينْ وَأَلْفَا رِزْبَا سِنَا اِيَشْ خَشْتَا رَا كَوْنِ اَتَوْجْ جِهْرْ اِيَلْ بَسَا
 نِي اِيَلْ كِتْ وَ اِيَحْ فَيَسْجْ خَشْتَا اِيَلْ اِيَلْ خِي دَو اِيَلْ اِيَلْ دَو جِيَهْ خَشْت
 خَشْتَا رَا كَوْنِ يُوْزْ لَو اِيَلْ شَا اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ
 وَ حَرِيْبْ اِيَلْ سَوْلْ وَ صَحِيْبْ وَ يَرُوْ سِي وَ تَقْرِيْ حَرِيْبْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ
 لَو سَوْرْ طَلْعَا اِيَلْ اِيَلْ وَ هَرْمَا اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ
 فَ كَرِيْبْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ
 وَ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ
 سَوْرْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ
 خَشْتَا وَ لَمْعَا اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ اِيَلْ

إِسْتَبِيحُوا كُنُوزَهُمْ فِي يَوْمٍ مُّكْرَمٍ خَوِّفُوا نَارَهُمْ كَمَا خَوِّفُوا نَارَهُمْ
أَيُّهُمْ أَقْلَهُمْ أَظْلَمُهُمْ فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ إِذَا دُخِرَ كُفْرُكُمْ عَنْكُمْ فَذُكِّرُوا وَلَمْ يَتَذَكَّرُوا

فَاتَّخَذُوا كُنُوزَهُمْ أَسْجُدًا لِلدُّنْيَا أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا فَهُمْ أَعْيُنُهُمْ كَتُفَرِّجُهُمْ آلِهَةً يَنْسَوْنَ أَسْمَاءَ أَهْلِ الْبَيْتِ أُولَٰئِكَ
يَتْلُونَ آيَاتِهِمْ فِي الْمَدِينَةِ خَالِدِينَ فِيهَا سَاءَ لِمَنْ كَانَ حَقُّ يُدْعَىٰ إِلَى اللَّهِ

يَوْمَ يُدْعَىٰ إِلَى اللَّهِ فَيُقْضَىٰ لَهُمْ فِي يَوْمٍ مُّكْرَمٍ خَوِّفُوا نَارَهُمْ كَمَا خَوِّفُوا نَارَهُمْ كَمَا خَوِّفُوا نَارَهُمْ

أَيُّهُمْ أَقْلَهُمْ أَظْلَمُهُمْ فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ إِذَا دُخِرَ كُفْرُكُمْ عَنْكُمْ فَذُكِّرُوا وَلَمْ يَتَذَكَّرُوا

أَيُّهُمْ أَقْلَهُمْ أَظْلَمُهُمْ فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ إِذَا دُخِرَ كُفْرُكُمْ عَنْكُمْ فَذُكِّرُوا وَلَمْ يَتَذَكَّرُوا

أَيُّهُمْ أَقْلَهُمْ أَظْلَمُهُمْ فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ إِذَا دُخِرَ كُفْرُكُمْ عَنْكُمْ فَذُكِّرُوا وَلَمْ يَتَذَكَّرُوا

أَيُّهُمْ أَقْلَهُمْ أَظْلَمُهُمْ فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ إِذَا دُخِرَ كُفْرُكُمْ عَنْكُمْ فَذُكِّرُوا وَلَمْ يَتَذَكَّرُوا

أَيُّهُمْ أَقْلَهُمْ أَظْلَمُهُمْ فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ إِذَا دُخِرَ كُفْرُكُمْ عَنْكُمْ فَذُكِّرُوا وَلَمْ يَتَذَكَّرُوا

أَيُّهُمْ أَقْلَهُمْ أَظْلَمُهُمْ فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ إِذَا دُخِرَ كُفْرُكُمْ عَنْكُمْ فَذُكِّرُوا وَلَمْ يَتَذَكَّرُوا

أَيُّهُمْ أَقْلَهُمْ أَظْلَمُهُمْ فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ إِذَا دُخِرَ كُفْرُكُمْ عَنْكُمْ فَذُكِّرُوا وَلَمْ يَتَذَكَّرُوا

أَيُّهُمْ أَقْلَهُمْ أَظْلَمُهُمْ فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ إِذَا دُخِرَ كُفْرُكُمْ عَنْكُمْ فَذُكِّرُوا وَلَمْ يَتَذَكَّرُوا

أَيُّهُمْ أَقْلَهُمْ أَظْلَمُهُمْ فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ إِذَا دُخِرَ كُفْرُكُمْ عَنْكُمْ فَذُكِّرُوا وَلَمْ يَتَذَكَّرُوا

أَيُّهُمْ أَقْلَهُمْ أَظْلَمُهُمْ فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ إِذَا دُخِرَ كُفْرُكُمْ عَنْكُمْ فَذُكِّرُوا وَلَمْ يَتَذَكَّرُوا

أَيُّهُمْ أَقْلَهُمْ أَظْلَمُهُمْ فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ إِذَا دُخِرَ كُفْرُكُمْ عَنْكُمْ فَذُكِّرُوا وَلَمْ يَتَذَكَّرُوا

أَيُّهُمْ أَقْلَهُمْ أَظْلَمُهُمْ فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ إِذَا دُخِرَ كُفْرُكُمْ عَنْكُمْ فَذُكِّرُوا وَلَمْ يَتَذَكَّرُوا

أَيُّهُمْ أَقْلَهُمْ أَظْلَمُهُمْ فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ إِذَا دُخِرَ كُفْرُكُمْ عَنْكُمْ فَذُكِّرُوا وَلَمْ يَتَذَكَّرُوا

أَيُّهُمْ أَقْلَهُمْ أَظْلَمُهُمْ فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ إِذَا دُخِرَ كُفْرُكُمْ عَنْكُمْ فَذُكِّرُوا وَلَمْ يَتَذَكَّرُوا

أَيُّهُمْ أَقْلَهُمْ أَظْلَمُهُمْ فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ إِذَا دُخِرَ كُفْرُكُمْ عَنْكُمْ فَذُكِّرُوا وَلَمْ يَتَذَكَّرُوا

أَوْ قَرِيبٌ يَسْتَأْذِنُ وَدُعَا وَهَمْدٌ فِي سُبُوحٍ خَلْقٍ فَلْيَا مَدْرُ
 حَسْبُكُمْ أَتَمَّ رَدِي عَمَّا بِالْبَرَاءَةِ فَالْجَنَّةُ أَوْ قَوْلًا رَدِي زَيْدٌ لَكَ أَوْلَى
 أَسْلَامٌ وَبَيْنَهُمْ حَسْبُكُمْ سَفِينَةٌ أَوْلَى بِالسُّلْبِ أَلَيْكُمُ الْيَكُونُ أَتَمَّ رَدِي
 كَيْفَ مَسْلَمًا نَدَى عَمَّا بِالْبَرَاءَةِ فَالْجَنَّةُ أَوْ قَوْلًا رَدِي زَيْدٌ لَكَ أَوْلَى
 دِيْدِي الْيَكُونُ أَتَمَّ رَدِي زَيْدٌ لَكَ أَوْلَى فَالْجَنَّةُ أَوْ قَوْلًا رَدِي زَيْدٌ لَكَ أَوْلَى
 صَلَوْتُ صَلَوْتُ كَيْفَ رَدِي سَلَامًا فَالْبَرَاءَةُ فَالْجَنَّةُ أَوْ قَوْلًا رَدِي زَيْدٌ لَكَ أَوْلَى
 صَلَوْتُ وَبَرُّ لَوْ دِيْدِي بُوْخَدَمْتُ لَتَمَّ أَوْ لِيْلَفَهُ فَكَأَيُّ هَجْرٍ سَوْفَ الْيَكُونُ
 فَلْيَا أَتَمَّ رَدِي جَوْدُ لَتَمَّ أَوْ لِيْلَفَهُ فَكَأَيُّ هَجْرٍ سَوْفَ الْيَكُونُ
 فَلَدَوْفَ كَيْفَ سَفِينَةٌ فِي فَالْجَنَّةُ نَدَى كَيْفَ لَتَمَّ أَوْ لِيْلَفَهُ فَكَأَيُّ هَجْرٍ سَوْفَ الْيَكُونُ

سَلَامًا فَالْبَرَاءَةُ فَالْجَنَّةُ أَوْ قَوْلًا رَدِي زَيْدٌ لَكَ أَوْلَى فَالْبَرَاءَةُ فَالْجَنَّةُ
 دِيْدِي سَلَامًا نَدَى كَيْفَ سَفِينَةٌ فِي فَالْجَنَّةُ نَدَى كَيْفَ لَتَمَّ أَوْ لِيْلَفَهُ فَكَأَيُّ هَجْرٍ سَوْفَ الْيَكُونُ
 يَنْغِيْدِي دِيْدِي سَلَامًا نَدَى كَيْفَ سَفِينَةٌ فِي فَالْجَنَّةُ نَدَى كَيْفَ لَتَمَّ أَوْ لِيْلَفَهُ فَكَأَيُّ هَجْرٍ سَوْفَ الْيَكُونُ
 فَلَدَوْفَ كَيْفَ سَفِينَةٌ فِي فَالْجَنَّةُ نَدَى كَيْفَ لَتَمَّ أَوْ لِيْلَفَهُ فَكَأَيُّ هَجْرٍ سَوْفَ الْيَكُونُ
 بَرِّغِيْدِي سَلَامًا نَدَى كَيْفَ سَفِينَةٌ فِي فَالْجَنَّةُ نَدَى كَيْفَ لَتَمَّ أَوْ لِيْلَفَهُ فَكَأَيُّ هَجْرٍ سَوْفَ الْيَكُونُ
 صَوْتُهُمْ أَوْ يَكُونُ فَالْجَنَّةُ نَدَى كَيْفَ سَفِينَةٌ فِي فَالْجَنَّةُ نَدَى كَيْفَ لَتَمَّ أَوْ لِيْلَفَهُ فَكَأَيُّ هَجْرٍ سَوْفَ الْيَكُونُ
 أَكَادُ وَدِيْدِي الْيَكُونُ نَدَى كَيْفَ سَفِينَةٌ فِي فَالْجَنَّةُ نَدَى كَيْفَ لَتَمَّ أَوْ لِيْلَفَهُ فَكَأَيُّ هَجْرٍ سَوْفَ الْيَكُونُ
 وَحَسْبُكُمْ أَتَمَّ رَدِي كَيْفَ سَفِينَةٌ فِي فَالْجَنَّةُ نَدَى كَيْفَ لَتَمَّ أَوْ لِيْلَفَهُ فَكَأَيُّ هَجْرٍ سَوْفَ الْيَكُونُ
 أَلَيْكُمُ الْيَكُونُ أَتَمَّ رَدِي كَيْفَ سَفِينَةٌ فِي فَالْجَنَّةُ نَدَى كَيْفَ لَتَمَّ أَوْ لِيْلَفَهُ فَكَأَيُّ هَجْرٍ سَوْفَ الْيَكُونُ

وَهَرَمُهُ كَمَرَادٍ وَأَرْحَامُهُ دُرٌّ وَكَدَمُهُ حِمَا وَارْدُ رَيْبَانٍ
 اَلَّذِي نَبَاكَ رَسُولُ خَيْرِهِ نَبُو دُكْمِ الْحَيَاءِ الْمَلِكِ
 وَخِي بِيُورِ كَمَرُ مَوَا قَطِبُ الْعِمَارَةِ سُلْطَانُ الْحَقِيقَةِ كَاشِفُ
 الْمَسْرُودَاتِ وَالْجَوَارِدِ وَالْمَلِكِ مُرْشِدُ الْطَالِبِينَ وَالْعَالِمِينَ
 عَالِمُ لَهْدِي وَالْيَقِينِ قُرْآنُ الْأَنْبِيَاءِ وَالرُّسُلِ قَدَسَ
 اللَّهُ سَمْعَ الْغَيْرِينَ يَوْمَ دُكْمِ أَنْ خُذُوا تَوْفِيقَ حُبِّ خَلْقِهِ مَحْمُودِ
 كَسَنَ الْأَوْفَاقِ دُكْمِ اَدَبِ أَمُورِ الْيُسْرِ وَنَدَاةِ مَانِ
 تَرَا اَدَبَ نَدَاةِ هَرَجِي كَرَامَتِ اَدَبِ طَلَبِ نَدَاةِ بَدِيسِاطِ
 تَرْفُظُ نَدَاةِ اَدَبِ أَمُورِ الْكُرْصِيِّ خَلْقِي تَأْوِيلُ وَرَدِ

وَقَلَامُ كَمَرُوي اِنْشَاءً وَفُلُوفُ الْوَيْهَانِ مَنُوتِ
 اَهْلِكَ كَرُكُلُوسِينَ يَزِدُوقُ الْوَيْهَانِ مَعْرِي نَوْحٍ وَلَقَمَاتِ
 عَمْرُودِ اَرْتَوْقِ اُولُورَسَ تَوْفُوتِ تَهَامَ يَزِيدِ اَتَامَنُ صَنِيفِ
 قَالِ النَّذِيرُ كَلَامُ لَهْجَةٍ وَعَقَالِ رَدَّ لَهْجَةٍ يَزِيدِ نَوَارِ قُرْنِ بَرْدِ كَزُودِ
 يَوْعَلَمُكَ نَبَا يَنْجُو قَدْ رَحِيدِ رَسُولِ نَبَا رُدُّ اَتَامُ الْوَلُوسِ
 وَنَبَاةٍ وَارَرِ رُكْرُ يَزِدُوقُ بَابِ اَتَامَا اَدَبِ بَابِ
 دَاخِرِ يَزِيدُوقِ كَمَرُ فُتُوتِ تَهَامَ اَوَّلَا زَيْلِ اَهْلِكَ عِلْمُكَ يَكْرِي اَدَبِ
 نَبَاكَ رَسُولُ خَيْرِهِ نَبُو دُكْمِ الْحَيَاءِ الْمَلِكِ
حَمْدُ رَادِبِ الدَّيْبِ

قیاماً مدام است. ان بنیامیلاً **باب** صولجسکه اوج
 ادب وارد اول الی الی مطوعه کنجی اجایجی دکنو مکنو
 اوجی وشتاد قیماً **باب** سوزسکه درت ادب
 وارد اول قیسیسکه که غزلدن یار سحر سیرک لاشلتن
 چوده یکا قیسان بن دینوسکیسکه یزید الی الی سیکما **باب**
 طوف سیکمه بش ادب وارد اول صانع یانندت لکت الی
 د و بندن او تودر کن صریاطونی او د و رکن بمیا اول
 صاغ ایایجی بشاغی کیمیا چچ صولیا غن چچ
باب او دین چقه مقدم درت ادب وارد اول الشکدا

شحب نلند **باب** اول شتاب یی بیان ایدو مدام
 یلکه اودن ایلر حب وارد اول صانع دینن قیام او د و مکر
 دینن اشتاقیا او تودر شعیب جیحیک اول صاع یانند
 چیمیا القیسیسکه یزید یی کیم ان بولندار میا و د کیمیا خون
 غزیدکن چچ سوز سکی الی الی اول سوز کوهرد چچ اول ورس
 شکیا صیح کسک یزیدکی شعیبه کوز قیما کاشی شکیا
 یاکو دین داغ وجود یکا قیما الی الی شتاب
 شکیا سوزین رفون شکیا تلف معرت بر دینا شولنا
 کیمیا بر اجمه در شکیا کیم یو کاکلر تا ورس کند و کند

ادب وارو اؤل مورچه کینا اویا دینی ایشیا ابراقی
 کشاره چلخیمیا با زارد، ملکیا لایخ ایشیا تکریمیا
 نسا ایشیا ایشیا نسا مانون المده اوج ادب وارو اؤل
 یشاق سویلیک چایشی اخوق الا بلیک لایک هر نسا ایشیا
 کیمو ویریمیا **ب** اوشن اکثریم اوج ادب وارو اؤل
 ایشیا ایشیا ایشیا ایشیا ایشیا ایشیا ایشیا ایشیا
 او، کماله بنیادب وارو اؤل قیود، چاخیم نیلیک صاخ ایا فیه
 یخو و صاخ یا شنه سالام ویر، دیتیم چو، بقیما
 قیود اگر چیلیم ایشیه **ب** اوشن ایشیه دیت ادب

ظفر شور ایاغیمیا کماله ایشیا ایشیا ایشیا ایشیا
 دوتیمیا ایشیه کماله ایشیه ایشیه ایشیه **ب** ایشیه
 سکر ادب وارو اؤل قیود قیود ویریمیا کوزو، چا نوچیمیا
 دوتیمیا ایشیه ایشیه ایشیه ایشیه ایشیه ایشیه
 بقیما کماله ایشیه ایشیه ایشیه ایشیه ایشیه
 سنو ایشیه ایشیه ایشیه ایشیه ایشیه ایشیه
 دوت ادب وارو اؤل ایشیه ایشیه ایشیه ایشیه
 کماله ایشیه ایشیه ایشیه ایشیه ایشیه ایشیه
 وارو ایشیه ایشیه **ب** ایشیه ایشیه ایشیه ایشیه

اَوَّلِي يَعْزِفُ وَارَمِيَا يَتَوَكَّلَا بِتَوَقُّلِ اِبْرَاقِ اَوْتَرِ جُوقِ سَلَمِيَا
 شَيْخِي شَاهِ بُوْنِي مِيْلَه اِيْتِ دَمِيَا بِاَبْخَسْتِه صَوْدِه وَرَسْتِه بِشَدَابِ
 وَارَدِه اَوَّلِ كَنَدِه وَخِزَانَدَن صَنَكِه وَرَمِيَا كَوَلَه كِرَمِ سَوَلِ
 سِيَا بِنْدِه لَطَوْنَتِه صَنَلِغِ بَا يِنَا اَوْتَرِ جُوقِ اَوْتَرَمِيَا فَايَحِي اَوْتَرِ
 تَرَقْلَغَا بِاَبْخَسْتِه وَارَمِيَا لَبَتِ اَدَبِ وَارَدِه اَوَّلِ بِنْدَنِ
 يَرِه اَوْرَمِيَا اَبْنِ كَوْنَسَا وَرَمِيَا عَظَمَه اَلله اَحْوَلِ دِيَه جُوقِ
 اَعْلَمِيَا اَنَا يَدِه وَاَنَا اَلِيَه رَا جُوقِ دِيَه صَبْرِ قَلَوَكِ دِيَه اَوَّلِ
 وَيَرِه بِاَبْ سَلَمِيَا وَارَسْتِه دُرُغَتِ اَدَبِ وَارَدِه اَوَّلِ
 سَكِرِ كَوْنَسَا اَنْدَلَا فَايَحِي اَوْتَرِ اَرَقُوتِ اَرَقُوتِ بُوْرِيَا تَكَلَسَا

وَارَدِه اَوَّلِ كَنَدِه وَبَرِيْنِ بَلَه صَاغِ دَرِيْنِ نِيَا رُوْرِ وَصُوْلِ دَرِيْنِ
 اَشْخَا قِيَا اِيَاغْنِ اَوْتَرِ اَوْرَمِيَا سَلَمِيَا اَوَّلِ سَلَمِيَا بِاَبْ
 وَتَنَافُغِه اَوْرَجِ اَدَبِ وَارَدِه اَوَّلِ فَرَحَنَا كَلَرِ كَنَدَنِ اَوْرَجِ
 يُوْرَمِيَا كَلَرِ سَكِرِ كَلَرِ اَوَّلِ اَوَّلِ سَوْنِ يَسِيْجَكِ نِه وَارَدِه يُوْرَمِيَا
 طَهْمَا رُكْنَكِرِ جُوقِ اَوْتَرَمِيَا بِاَبْ اَوْرَجِ اَوْرَجِ وَارَسْتِ
 دِه اَوْرَجِ اَدَبِ وَارَدِه رِيْمُوْكِ طَوْنَه بَشْمَاغْنِ اَوْكَنَا قُوْيَا
 كَنَدُوْرِيَا اَوْرَجِ بِاَبْ اَوْرَجِ جُوقِ رَمَكِرِ اَبْكَ اَدَبِ
 وَارَدِه اَوَّلِ اَشْمَاغْنِ صُوْلِ اَبْلَه جُوقِ بَشْمَاغْنِ اَبْكَ اَدَبِ كَنَدُوْرِ
 سَكِرِيَا بِاَبْ بَكِرِ قَا تَنَا وَارَدِه مَقَامِ بَشْ اَدَبِ وَارَدِ

وَارْدُ أَقْلٍ مُطَهَّرٍ وَخِيَرَتِي كَيْفَ تَكُونُ كَيْفَ تَكُونُ وَارْدُ رَيْسِهِ وَرَيْسِهِ
 بِمَا صَلَاحُ يَأْتِيهِ بِشَيْءٍ أَفْوَاحِ كَرَامَةِ اللَّهِ كَرَامَةِ اللَّهِ بِرَدِّهَا خَاصِ
 خَوَافِهِ أَكْبَرُ الْعَجَبِ وَارْدُ أَقْلٍ مُطَهَّرٍ كَيْفَ تَكُونُ طَوْلُهُ وَجْهِهِ
 سَرِيحَهُ دَشْكَ الْكَرْبِ يَنْتَقِضُ دَعْوَتُ أَكْبَرِ وَارْدُ أَقْلٍ
 صَوْنُ بَارِئِهِ رَاجِحُهُ صَاحُ يَأْتِيهِ بِشَيْءٍ أَفْوَاحِ كَرَامَةِ اللَّهِ كَرَامَةِ اللَّهِ
 إِسْرَافِي وَخِيَرَتِي كَيْفَ تَكُونُ كَيْفَ تَكُونُ وَارْدُ رَيْسِهِ وَرَيْسِهِ
 سَاعَ بَارِئِهِ وَارْدُ أَقْلٍ مُطَهَّرٍ وَارْدُ أَقْلٍ مُطَهَّرٍ وَارْدُ أَقْلٍ مُطَهَّرٍ
 صَوْنُ بَارِئِهِ وَارْدُ أَقْلٍ مُطَهَّرٍ وَارْدُ أَقْلٍ مُطَهَّرٍ وَارْدُ أَقْلٍ مُطَهَّرٍ
 وَارْدُ أَقْلٍ مُطَهَّرٍ وَارْدُ أَقْلٍ مُطَهَّرٍ وَارْدُ أَقْلٍ مُطَهَّرٍ

بِرُوَيْبَا تَكْرِيماً وَتَكْرِيماً وَارْدُ أَقْلٍ مُطَهَّرٍ وَارْدُ أَقْلٍ مُطَهَّرٍ
 وَارْدُ أَقْلٍ مُطَهَّرٍ وَارْدُ أَقْلٍ مُطَهَّرٍ وَارْدُ أَقْلٍ مُطَهَّرٍ
 وَارْدُ أَقْلٍ مُطَهَّرٍ وَارْدُ أَقْلٍ مُطَهَّرٍ وَارْدُ أَقْلٍ مُطَهَّرٍ
 وَارْدُ أَقْلٍ مُطَهَّرٍ وَارْدُ أَقْلٍ مُطَهَّرٍ وَارْدُ أَقْلٍ مُطَهَّرٍ
 وَارْدُ أَقْلٍ مُطَهَّرٍ وَارْدُ أَقْلٍ مُطَهَّرٍ وَارْدُ أَقْلٍ مُطَهَّرٍ
 وَارْدُ أَقْلٍ مُطَهَّرٍ وَارْدُ أَقْلٍ مُطَهَّرٍ وَارْدُ أَقْلٍ مُطَهَّرٍ
 وَارْدُ أَقْلٍ مُطَهَّرٍ وَارْدُ أَقْلٍ مُطَهَّرٍ وَارْدُ أَقْلٍ مُطَهَّرٍ
 وَارْدُ أَقْلٍ مُطَهَّرٍ وَارْدُ أَقْلٍ مُطَهَّرٍ وَارْدُ أَقْلٍ مُطَهَّرٍ

يَخْتَصِمُ لِيَوْمَ يَكُونُ أَقْمُ يَكُونُ يَأْتِيهِ إِذِي بَدَأَ بَلَدَهُمْ بِحُمْرٍ
 أَيْحَمٌ وَمَكَانُ لَمْ يَأْتِ كَمَا تَدْرِكُهُمْ لَمْ يَكُنْ لَمْ يَكُنْ لَمْ يَكُنْ لَمْ يَكُنْ
 فَتَنَاقُ فَوْتَنَاقُ وَفَتَنَاقُ لَمْ يَكُنْ لَمْ يَكُنْ لَمْ يَكُنْ لَمْ يَكُنْ
 بِمِثْلِهِمْ لَمْ يَكُنْ لَمْ يَكُنْ لَمْ يَكُنْ لَمْ يَكُنْ لَمْ يَكُنْ
 لَمْ يَكُنْ لَمْ يَكُنْ لَمْ يَكُنْ لَمْ يَكُنْ لَمْ يَكُنْ
حَكَاتِ اصْبَحْ خَرِيدِي مِثْلِي وَارْدِي
 اَلَّذِي رَجَعَهُ وَارْدَهُمْ بِرَجْعِهِ اَلَّذِي يَدْرِي وَارْدَهُمْ كَعَنْ طَوَافِ اَلْأَمِ
 بِرَأَوْ زَائِنْتَهُمْ وَارْدَهُمْ كَرْدَهُمْ كَرْدَهُمْ كَرْدَهُمْ كَرْدَهُمْ
 كَعَنْ بَرْدَهُمْ بِرَأَوْ زَائِنْتَهُمْ اَلَّذِي يَدْرِي وَارْدَهُمْ كَعَنْ طَوَافِ اَلْأَمِ

اَلَّذِي يَدْرِي وَارْدَهُمْ كَرْدَهُمْ كَرْدَهُمْ كَرْدَهُمْ كَرْدَهُمْ
 اَلَّذِي يَدْرِي وَارْدَهُمْ كَرْدَهُمْ كَرْدَهُمْ كَرْدَهُمْ كَرْدَهُمْ
 اَلَّذِي يَدْرِي وَارْدَهُمْ كَرْدَهُمْ كَرْدَهُمْ كَرْدَهُمْ كَرْدَهُمْ
 اَلَّذِي يَدْرِي وَارْدَهُمْ كَرْدَهُمْ كَرْدَهُمْ كَرْدَهُمْ كَرْدَهُمْ
 اَلَّذِي يَدْرِي وَارْدَهُمْ كَرْدَهُمْ كَرْدَهُمْ كَرْدَهُمْ كَرْدَهُمْ
بَابُ اَلَّذِي يَدْرِي وَارْدَهُمْ كَرْدَهُمْ كَرْدَهُمْ كَرْدَهُمْ
 اَلَّذِي يَدْرِي وَارْدَهُمْ كَرْدَهُمْ كَرْدَهُمْ كَرْدَهُمْ كَرْدَهُمْ

وَمَا تَدْرِي لِمَا تَدْعُوهُ فَادْعُ الْغَنِيَّ فِي الصَّوْتِ
 فَلَا تَسْأَلْ بَلِيغَهُمْ يَوْمَئِذٍ لِمَا تَدْعُوهُمْ سُبْحَانَ مَنْ
 أَوْسَا قِيَامَتٍ قَبْلَ هَاجِرِ كُنَّا رُسُلَهُ فَلْيَا أَشْأَلُوهُ
 قَبْلَ تَسْأَلِ لَا يَنْفِي قُوَّةُ أَصْلَ الْجَدِّ وَتَحْتَاجُ دَعْوَاهُ رُسُلَ حُضُرَتِهِ
 أَوْ يَرْجِعُ بَيْنَهُمَا صَبْرٌ كَوْنِي يَكْرَمُ أَوْجُهُ نَاوِدُ رُسُلَهُ كَلَامُكُمْ بَيْنَهُمْ
 إِلَهُ تَوَكَّلْنَا وَرُسُلَ عَمَلِكُمْ يَظْهَرُ عَمَلُكُمْ حَارِفٌ وَزِيرٌ وَمُؤْمِنٌ
 وَجَمْعٌ طَلَبٌ وَأَبُو طَلَبٍ وَحَرَفٌ وَخَيْرٌ ذُرِّيَّةٍ الْوَكْرِ
 أَلَيْتَ دُرٌّ أَيْسَنَهُ بَيْضًا وَمِنْ وَوَعَا كَالَهُ وَصِنِيَّةٌ وَأَدْرِيكَ فَالْزَلْ
 رُسُلًا قَدْ دَرَسَتْ أَوْغْلًا وَرَبِّكَ دَرَسَتْ قُرْبِي أَمَّا أَوْغْلًا لِرَبِّكَ

وَمَا تَدْرِي لِمَا تَدْعُوهُ فَادْعُ الْغَنِيَّ فِي الصَّوْتِ
 رُسُلِي أَوْ يَأْتِيَنَّ قَبْلَكَ خُتَابُ لَوْ لَوْ قَدْ دَرَسَتْ سُبْحَانَ مَنْ
 دَعَا لَوْ دَرَسَتْ رَحْمَتُ أَوْ مَا يَرْجِعُ لِحُجَّتِ أَوْغْلًا لِرَبِّكَ
 أَوْغْلًا لِرَبِّكَ لِمَا تَدْعُوهُ فَادْعُ الْغَنِيَّ فِي الصَّوْتِ
 نَسْأَلُ قَدْ رَأَيْتَ لَكَ دَرَسَتْ لَكَ كَيْدِي وَأَرْجِعُ كَوْنُكُمْ حَبْرٌ
 أَوْغْلًا لِرَبِّكَ لِمَا تَدْعُوهُ فَادْعُ الْغَنِيَّ فِي الصَّوْتِ
 جَوْفُ أَوْغْلًا لِرَبِّكَ لِمَا تَدْعُوهُ فَادْعُ الْغَنِيَّ فِي الصَّوْتِ
 أَيْسَنَهُ بَيْضًا وَمِنْ وَوَعَا كَالَهُ وَصِنِيَّةٌ وَأَدْرِيكَ فَالْزَلْ
 عَلَا دَارُ بَرْدٍ لِمَا تَدْعُوهُ فَادْعُ الْغَنِيَّ فِي الصَّوْتِ

طَبِيعَتِ الْجَنَّةِ بَرْدٌ وَإِيتَ عَارِجُ الْإِذْنِ بَرْدٌ عَارِجُ شَيْخِ حَسَنِ
 قُوَّةٍ يَجِدُ فِي بَرْدِ شَيْءٍ كَمَا إِشْبَادُ مَكْرُومٍ وَمَا كَفَّ خُفَّةَ الْوَصَالِ
 الْجَنَّةِ إِذْ رُسُلُهُ نَارُ سِدِّ الْخَدِيقَةِ بَيْنَ نَارِي وَخَدِيقَتِهِ
 دُونَ مِنْذَا أَكْبَرَ يَا وَهَّاقُ ظَلَمْتُ عَوْفَ الْعَنَانِ يَا وَعَوْفُ
 أَبَا لَيْسَ الْحَارِثُ يَا أَبَا لَيْسَ لَيْدُكَ شَرِيفُ أَبَا لَيْسَ يَا أَبَا لَيْسَ
 هِيَ الدَّلِيلُ نَوَيْهِ يَا نَبِيَّ الدَّلِيلُ بِحُكْمِ بَرْدِ الدَّلِيلِ دُونَ نَبِيَّ
 دُونَ بَرْدِ الدَّلِيلِ حَسَنٌ وَأَمِيرٌ حَسَنٌ دُونَ نَبِيَّ الدَّلِيلِ
 أَبَا لَيْسَ يَا نَبِيَّ الدَّلِيلِ حَسَنٌ وَأَمِيرٌ حَسَنٌ دُونَ نَبِيَّ الدَّلِيلِ
 وَأَبَا لَيْسَ لَيْدُكَ شَرِيفُ أَبَا لَيْسَ لَيْدُكَ شَرِيفُ

محمد

إِخْدَانٌ قَتْلُوتٌ حَرِيقٌ يَا نَبِيَّ الدَّلِيلِ حَسَنٌ وَأَمِيرٌ حَسَنٌ
 بِشَيْءٍ مِمَّنْ وَبَرْدِ الدَّلِيلِ حَسَنٌ وَأَمِيرٌ حَسَنٌ دُونَ نَبِيَّ الدَّلِيلِ
 لَيْدُكَ شَرِيفُ أَبَا لَيْسَ لَيْدُكَ شَرِيفُ دُونَ نَبِيَّ الدَّلِيلِ
 أَوْ لَيْسَ لَيْدُكَ شَرِيفُ أَبَا لَيْسَ لَيْدُكَ شَرِيفُ دُونَ نَبِيَّ الدَّلِيلِ
 حَسَنٌ وَأَمِيرٌ حَسَنٌ دُونَ نَبِيَّ الدَّلِيلِ حَسَنٌ وَأَمِيرٌ حَسَنٌ
 أَبَا لَيْسَ لَيْدُكَ شَرِيفُ أَبَا لَيْسَ لَيْدُكَ شَرِيفُ دُونَ نَبِيَّ الدَّلِيلِ
 كَمَا دُونَ نَبِيَّ الدَّلِيلِ حَسَنٌ وَأَمِيرٌ حَسَنٌ دُونَ نَبِيَّ الدَّلِيلِ
 كَمَا دُونَ نَبِيَّ الدَّلِيلِ حَسَنٌ وَأَمِيرٌ حَسَنٌ دُونَ نَبِيَّ الدَّلِيلِ
 كَمَا دُونَ نَبِيَّ الدَّلِيلِ حَسَنٌ وَأَمِيرٌ حَسَنٌ دُونَ نَبِيَّ الدَّلِيلِ
 كَمَا دُونَ نَبِيَّ الدَّلِيلِ حَسَنٌ وَأَمِيرٌ حَسَنٌ دُونَ نَبِيَّ الدَّلِيلِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ذِكْرُ الْوَلَدَيْنِ بَخِيلٌ ذِكْرُ الْمَوْلَى جَاهِلٌ ذِكْرُ الْمَوْلَى جَاهِلٌ ذِكْرُ الْمَوْلَى جَاهِلٌ

ذِكْرُ الْمَوْلَى جَاهِلٌ ذِكْرُ الْمَوْلَى جَاهِلٌ ذِكْرُ الْمَوْلَى جَاهِلٌ ذِكْرُ الْمَوْلَى جَاهِلٌ ذِكْرُ الْمَوْلَى جَاهِلٌ

طَوْدٌ يَغْنَمُ فَكُلْهُ أَوْ لَكِنَّكَ وَصُورُ بَانَتِهِ وَصَاغُ بَانَتِهِ وَصَاغُ بَانَتِهِ

بِإِذْنِ اللَّهِ وَصُورُ اللَّهِ صَوَالُكَ أَلْفُ أَلْفٍ نَسِيمٌ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ذِكْرُ الْمَوْلَى جَاهِلٌ ذِكْرُ الْمَوْلَى جَاهِلٌ

ذِكْرُ الْمَوْلَى جَاهِلٌ ذِكْرُ الْمَوْلَى جَاهِلٌ ذِكْرُ الْمَوْلَى جَاهِلٌ ذِكْرُ الْمَوْلَى جَاهِلٌ

ذِكْرُ الْمَوْلَى جَاهِلٌ ذِكْرُ الْمَوْلَى جَاهِلٌ ذِكْرُ الْمَوْلَى جَاهِلٌ ذِكْرُ الْمَوْلَى جَاهِلٌ

ذِكْرُ الْمَوْلَى جَاهِلٌ ذِكْرُ الْمَوْلَى جَاهِلٌ ذِكْرُ الْمَوْلَى جَاهِلٌ ذِكْرُ الْمَوْلَى جَاهِلٌ

فَضْلٌ بِنْتُ يَزِيدَ الْفَارِسِيَا فَضْلٌ بِنْتُ يَزِيدَ الْفَارِسِيَا فَضْلٌ بِنْتُ يَزِيدَ الْفَارِسِيَا

أَوَّلُ أَوَّلُ دَفْ نَاصِرٌ بِنْتُ بَنِي نَجَّاحٍ وَارْتَبَعْدُ رَاسِيْدِيْنَ عَلِيٍّ صَو

فِيَا وَصُوفِيْنَ مَعْنَى الْعُلُوِّ يَا وَرْتَبَعْدُ نَحْوَانِ الْبَنَاءِ وَنَحْوَانِ الْبَنَاءِ

شَيْخُ أَبُو الْقَاسِمِ بْنِ أَبِي جَبَّارٍ وَارْتَبَعْدُ نَحْوَانِ الْبَنَاءِ وَنَحْوَانِ الْبَنَاءِ

لَجَبَّارٌ وَرَاسِيْدِيْ مَوْلَا ذَا الْحَكَمِ فِي خَلِيفَةِ أَبُو الْعَبَّاسِ الْحَسَنِ بْنِ

حَسَنِ النَّاسِ الْبَنِيَّ امِيرِ الْمُؤْمِنِيْنَ كَمَا ذَكَرْتُكَ أَلْفُ سُلْطَانِ ظَاهِرٍ

الْمُعْظَمِ غِيَاثِ الدِّيَا وَالْبَنِيْنَ كَهْفِ الْإِسْلَامِ وَالْمُسْلِمِيْنَ أَبُو

الْمُفَضَّلِ غَاثِي بَنِي سُلْطَانِ السَّعِيدِ الْفَارِسِيَّ يُوَسِّفُ بَنِي يُوَسِّفُ

وَفِيْهِ بَنَاتٌ قَلْدِيْ جَبَلِيْكَ قَوْلُهُمْ شَيْخُ الْيُودِ وَرَاسِيْدِيْ

قُلْدِي. تَوَارَتْهُ نَوَلْنَهُ. وَمُصَوِّي اللَّهِ قَتْلِي قَتْلِي قَتْلِي بَارِدِي بَارِدِي
 صَدْرِي سَوْدِي بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي
 أَشْبُو صَوْبِي وَتَوَطَّأْتُ أَشْبُو كَيْفِي قَوْلِي بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي
 نَفْسِي لَمْ أَتَوَيْدِي مَسْكِي بَوْدِي وَتَوَطَّأْتُ بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي
 دِيَادَارِي طَوْنِي صَوْبِي قَتْلِي أَشْبُو بَوْدِي وَتَوَطَّأْتُ بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي
 بَوْدِي دَارِي. حَالِي نَوَلْنَهُ وَتَوَطَّأْتُ بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي
 اللَّهُ قَتْلِي دِي وَجَبَرِي أَشْبُو دِي وَتَوَطَّأْتُ بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي
 أَشْبُو قَتْلِي دِي بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي
 حَالِي بَوْدِي حَالِي حَالِي حَالِي حَالِي حَالِي حَالِي حَالِي
 أَشْبُو قَتْلِي دِي بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي
 أَشْبُو قَتْلِي دِي بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي

الْإِلَهِي بَارِدِي وَتَوَطَّأْتُ بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي
 فِي الْقَتْلَانِي كَانَ مَنُصُورِي. وَلَا تَقْرَبُوا مَا يَسْتَعِزُّ الْإِلَهِي بَارِدِي
 حَتَّى يَسْلُغَ أَشْبُوهُ وَأَقْرَبُ الْعَصِيدَانِي الْمَهْدِي. كَانَ سَوْدِي بَارِدِي
 إِذَا كَلِمَتِي وَتَوَطَّأْتُ بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي
 تَقَرَّرَ مَا يَمُوتُ لَكَ بِهَوْنِي لَمْ يَسْتَعِزُّ الْإِلَهِي بَارِدِي بَارِدِي
 سَوْدِي. وَلَا تَقْرَبُوا مَا يَسْتَعِزُّ الْإِلَهِي بَارِدِي بَارِدِي
 طَوْنِي. كَانَ سَوْدِي بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي
 الْمَكِينِي. وَلَا تَقْرَبُوا مَا يَسْتَعِزُّ الْإِلَهِي بَارِدِي بَارِدِي
 أَشْبُو قَتْلِي دِي بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي بَارِدِي

الدُّنْيَا أَتَمَّ صَاحِبِ كَسَمِّكَ أَوْلَاهُ قَتْلُكُمْ أَدْمُومَةً مِثْلَ مِصْرٍ
 أَوْحَ يَوْزَنَ الْغُلَامِ الَّذِي تَوْبَعِي قَوْلَ الْفُلَيْدِيِّ جَبْرًا لَيْسَ عَلَيْهِ
 السَّكْرَةُ كَلَامِي أَكْثَمُ دَمُورِي صَاحِبِ صَنَائِكُمْ رَوْدِي مُشْرِشٍ
 قَوْجِي مَشْرِشٍ جَبْرًا لَيْدِي يُوْدِي سَفَانِي دُورِي مَاجِي سُدْرِي
 أَكَا نَشَانِي أَوْلِي أَكْثَمُ أَوْلَ صَاحِبِي أَزْلِي سَكْرَةُ الْغُلَامِ
 رَسُوْلُ خَضِرَتِي جُونِ سَمْعَانِي كَلَامِي يَغْنِي خَلْقِي دِينِي وَ
 إِنَّمَا وَأَنْ يَكُنِي مَشْرِشُكُمْ أَوْلِي يَحْسِي بَوْدِي جَانِي وَكُنْ
 بِرَسُوْلِي كَا فَرِيدِي كَلَامِي صَوْنِي أَبِي جَهْلِي وَابْهَتِي عَيْسِي
 وَتَكُنْ أَوْلِي جَانِي وَلَدِي كَرَامِي بَارِي بَارِي قَلْبِي بِرَسُوْلِي خَضِرِي

قَلْبِي بِرَسُوْلِي قَلْبِي كَلَامِي أَزْلِي نَشِي قَلْبِي عُنْدِي صَاحِبِ مَقَانِي
 يَا خَضِرَتِي بُولُوْدِي بِرَسُوْلِي أَكْثَمُ أَوْلِي وَكَلَامِي نَمَاجِي قَلْبِي
 أَتَمَّ صَاحِبِي نَاقِدِي رَنُوْفِي أَوْلُوْمِي قَوْلِي قَلْبِي فَلُوْمِي رَنُوْمِي أَوْلُوْمِي رَنُوْمِي
 قَتْلَانِي أَوْلِي شَتِي قَوْلِي شَتِي شَتِي مَقْتَلِي قَوْلِي لَيْدِي وَكَلَامِي
 سِدْرِي رَحْمَتِي وَكَلَامِي شَتِي شَتِي أَكْثَمُ كَلَامِي يَا لَيْدِي رَسُوْلِي شَتِي
 وَشَتِي شَتِي وَكَلَامِي رَاقِدِي أَكْثَمُ رَاقِدِي كَلَامِي رَسُوْلِي مَحْرَمِي لَطْفِي
 وَبَرِي أَتَمَّ بُولُوْمِي نَمَاجِي كَلَامِي كَلَامِي نَاقِدِي أَوْلُوْمِي رَنُوْمِي
 دِينِي رَنُوْمِي كَلَامِي رَنُوْمِي رَنُوْمِي أَشَتِي رَنُوْمِي قَلْبِي شَتِي رَنُوْمِي
 أَوْلُوْمِي دِينِي رَنُوْمِي رَنُوْمِي رَنُوْمِي رَنُوْمِي رَنُوْمِي رَنُوْمِي رَنُوْمِي

حَفَرُ أَبُو دَجَانَةَ لَكَ سَاجِنُ كَسِيْدِ الْاَنْفِ اَمِلْ لِمَنْ عَنِ عَلِيٍّ
 سَاجِنُ كَسِيْدِ اَمَّا اَلَيْهِ يُوَلِّكَ حَيْلُكَ سَاجِنُ يُوغِيْهِ مَوْلَانُ
 كَسِيْدِ حَمْلِيْدِ اَلْاَكْبَرُ سَنَّاكَ لَرْدَا زَا شَالُو دُرْدِي اِدْرِي
 دَعَمَ اَبُو السَّلَامُ اَلْاَلَا يَدِيْ بِحَيْثُ اَلْبَوْلُ لَمْ يَسْتَقِ اَلْاَنْفُ يُوَلِّ
 اِدِيْ مَرُو اَنْفُ مَسْلَمًا نَمُو بَلُو بُو اِدِيْ وَلَقَدْ شَا فَاَنْفُ لَحْنُكَ اَوَّلُ
 بَحْثُ بُو قُرُو دُو كَسِيْدِ اَمَّا اَوَّلُ شَيْخٍ سَعَا فَيُؤَقِرُو دُو
 وَارُو رَاوَلُو قَتُّ كَمِ اَبْرَهِيْمُ خَلِيْلًا وَاسْمَاعِيْلًا فَرَاغَ اَلْبَنْدُ
 حَكَ اَبِيْتُ خُصْرُو دُو رَجِيْلًا لَمَ قُوْنُ كَتُوْ يَسْمِيْلُ اَذُو اَوَّلُو
 نَشَانُ اَلْبَنْدُ سَعَا شِ الدِّي وَلَقَدْ جَوَّجِيْلًا لَمَ اِسْمَاعِيْلًا وَجِي

كَسِيْدِ اَبُو دَجَانَةَ اَوَّلُش بُو اِدِيْ بَارَكَ اَلْاَوَّلُ شَا اَوَّلِيْ رَحَالُ
 جَسِيْرُ اَلْاَكْبَرِ اَللّهُ قَالِي دَفَّ سَلَامُ كَتُوْ يَدِيْ يَارَسُو اَللّهُ
 اَللّهُ قَالِي بِرَحِيْمِيْ عَسِيْ اَوَّلِيْ رَحِيْ قَلِيْ سِيْلُ عِيْدِيْ كَسِيْدُكَ
 كَمَا وَشَلُكَ اَوَّلًا اِدِيْ حَيْسِيْمُ دَعَا فِلَسُوْنُ اَبُو دَجَانَةَ
 دِرِي اَوَّلُو سُوْنُ بِيْسُ سُوْلُ دَعَا قَلِيْ اَبُو دَجَانَةَ دِرُو اَوَّلُو
 اَنْفُ رَسُو اَسِيْدِيْ بَا اَبُو دَجَانَةَ رَسُو مَوْلُوْ اِيْدُو لَوْنَا اَوَّلُو
 كَمَا اَكْرُو كَرُو اَبُو دَجَانَةَ اَسِيْدِيْ سَاجِنُ اَوَّلِيْ صَاجِنُ
 طُوْنُ لَرِيْ عَلِيْ سُوْرُ اَسِيْدِيْ كَالِ صَاجِنُ لَسُوْ كَسِيْدُ اَبُو اَسِيْدِيْ كَتُوْ يَدِيْ
 حَقْلَقِيْنُ رَسُوْلُكَ وَتَقَرَّبِيْنُ اَلْبَنْدُ رَسُوْلُ

أَبُو جَانَدٍ صَبَّحَ أَتَاهُ جُفَى فَنَشَأَ وَنَشَأَ أَبُو

لِسَبِّحَ اللَّهَ الْحَمْدَ الْحَمْدَ كَهَيْحَظِ طَمَاحٍ

أَنْزَلْنَا عَنْكَ الْقَوْلَ لَنُفِيقَ أَبَدًا فَعَلِمَ بَلَدُهُ فَالْأَنْزَلُ

يَوْمَ كَيْفَ تَرَى تَنَازُلَ بِيوتِكَ أَنْزَلَ كَيْفَ أَنْزَلْتَ صَاغَ إِلَيْكَ صَوْلُ

يَا نَسِيفَ سَجَرِ أَوْجٍ ذُو قُوَّةٍ كَمَا أَوْجَحُ كَرُوحَ كَرُوحٍ أَمَّا جَوْزُ

شَيْخٍ مَقَامُ مَا جَحَّ وَأَيُّهُ الْكَرْبِيُّ لَوْ قَبِلَ أَنْزَلْتُ أَوْجَحُ كَرُوحَ كَرُوحٍ

كَمَا أَنْزَلْتَ أَبَدًا نَشَأَ قَلْدُومُ فَلَا ذَا أَنْزَلْتُ سَوْرَ بِلَدِهِ

الْهَيْجَسُ أَنْزَلْنَا فَالْأَيْنِ دُنْيَا كُنَّا هَذَا الْخَرِصُ عَدْلًا بِلَدِ أَوْجَحُ

إِسْمَاعِيلَ سَبَّحَ بِرُكْبَةٍ بِرُكْبَةٍ لَهَا نَالُ بِلَدِهِ الْوَجْهُ مَقَامُ سَبَّحَ بِرُكْبَةٍ

أَنْزَلْنَا نَشَأَ إِسْمَاعِيلَ الْوَجْهَ الْوَجْهَ أَوْلَى مَقَامُ بِلَدِهِ الْوَجْهَ الْوَجْهَ

سَبَّحَ بِرُكْبَةٍ سَبَّحَ بِرُكْبَةٍ أَبَوَانِ أَنْزَلْنَا وَانْزَلْنَا أَنْزَلْنَا

عَلَيْنَا نَاخِرُ نَسَبُ طَوْرُهُ وَحَسْبُ بِلَدِهِ وَحَسْبُ بِلَدِهِ الْوَجْهَ الْوَجْهَ

الَّذِي بِيَدِهِ صَلَاحُ بِلَدِهِ وَحَسْبُ بِلَدِهِ نَسَبُ بِلَدِهِ الْوَجْهَ الْوَجْهَ

الشَّيْطَانُ الْوَجْهَ الْوَجْهَ بِلَدِهِ الْوَجْهَ الْوَجْهَ

نَحْنُ كَيْفَ الْوَجْهَ الْوَجْهَ الْوَجْهَ الْوَجْهَ الْوَجْهَ الْوَجْهَ الْوَجْهَ الْوَجْهَ

نَعْتُهُ عَنْكَ بِرُكْبَةٍ بِلَدِهِ الْوَجْهَ الْوَجْهَ الْوَجْهَ الْوَجْهَ الْوَجْهَ

أَنْزَلْنَا صَوْلَ الْوَجْهَ الْوَجْهَ الْوَجْهَ الْوَجْهَ الْوَجْهَ الْوَجْهَ

فَلَا نَدْرُ مَا جَحَّ نَشَأَ كَرُوحَ الْوَجْهَ الْوَجْهَ الْوَجْهَ الْوَجْهَ

سَوْنَدَن اَنَشَا وَ مَدَوْتَا خَلَا قَدْرُ الْوَحْشَرِ نَهْ نَفْ غُفْ بِحِ بِاَلْ رَحَا جَرْدَل
 دَوَقِي نَمَزْدَا كَجَنَّا كِهْ عَلَمَا رِي سَنَجَهْ لَمَرْ وَ طُونَا رِي وَ نَوَز رِي
 قَرَمَ حَشَرِ قَرَمِ كَوَزْ كَرَفُوزْ قَا رَا اِيَرَهْ كَر لَحِي وَ دَاغْ نَدِرْدَرْ نَد
 بَا لَدِرْدَرْ يَا كَر وَ خَرَشْتَا كَر جِي خَرَا كَر اِيَرَهْ كَر كِهْ نَمَزْدَا لَمَرْ دَرْ لَمَرْ
 دَنِيَا دَهْ بِيَزْدِي كَر اِيَحِي مَوَزْ وَ سَنَجَهْ اَزْ دِيرْدَرْ يِي مَوَلُوعْ وَ رَا سَرْ
 دِي اَمِيَرِي هَمَا خَلَا جَعْدَرْ نَوَلْ ذَقْدَرْ لَحِي سَن مَوَزِي قَا لَمْ
 نَوَلْ وَ اَتَمَلْ جِي جَمَلْ بِيَكَلَمْ وَ اَخِي لَمْ وَ سَنَجَهْ لَمْ سَنَدْ وَ فُضْلَمْ
 بَرْدَهْ سَن حَشَرِ قِيَا جَمَلْ اَدَمِيَا دِيدَا اَلْ كَر مَوَلُوعْ لَكِي سَن مَوَزِي
 قَلَا جَمَلْ اَمْتِ مَحْمَدِ اَمِيَرِي يَا دَوَلْ اَلْمَالِي اَمِيَرِي هَر كِهْ مَوَلُوعْ جَاب

نِيلَمَوِي دَوَزْدَرْ سَهْ جَوَابْ بَرْدِي سَكَا كَر اَنَجَا وَ اَشْكَرْ نَوَلْ يَا نَدَرْ
 اَوَكَر نَمَلْ كَر اَمْتِ مَوَلُوعْ اَوَسْتَا وَ رِي سَمَا خَلَقْ قَا لَمْ اَمْتَا مَوَزِي وَ طُونَا
 نِيَا دَوَدَهْ اَمِيَرِي اَمِيَرِي اَلْمَالِي وَ بِيَكَلَمْ وَ سَنَجَهْ اَمِيَرِي بَرْدِي رَا لَمْ
 اَرَمَا اَمِيَرِي اَمِيَرِي دِيرْدَرْ كَر جِي هَمَا كِهْ كَنَّا هَمَا رِي قَلَا اَتَمَا وَ رَا نَدَرْ لَمْ
 اَنَدَرْ اَوَلْ كَر سَنَجَهْ سَن اَوَلْ نَهْ قَلَا وَ نَوَلْ قَلْد وَ سَنَدَا سَنَدَا مَوَلُوعْ بِيَرِي
 سَكَهْ اَوَلْ كَر اَخِي وَ نَوَلْ وَ سَنَجَهْ اَوَلْ اَوَلْ اَمْتَا اَمْتَا اَوَلْ بَرْدِي طُونَا
 كَر بِيَكَلَمْ اَوَلْ كَر مَوَلُوعْ رِي وَ اَلَمْ تَقَا لِي كَر مَوَلُوعْ رِي يَا ذَقْدَرْ
 سَنَجَهْ اَوَلْ كَر وَ هَمَا بِيَكَلَمْ اَمْتَا دَرْدِي سَنَجَهْ بَا لَمْ كَر وَ اَخِي وَ نَوَلْ
 دَوَزْ وَ سَنَجَهْ اَمْتَا دَرْدِي مَوَلُوعْ بَوَلْدَرْ كَر كَر كَر يَا رِي سَنَجَهْ

[illegible]

ÖZGEÇMİŞ

Kaan Yılmaz, 07.08.1981 tarihinde Adapazarı'nda doğdu. Sakarya Atatürk Lisesinden 1998 yılında mezun oldu. 1999 yılında Sakarya Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde okumaya hak kazandı. Lisans öğrenimini 2003 yılında tamamladı. Aynı yıl, Sakarya Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yeni Türk Dili Bilim Dalında Yüksek Lisans öğrenimine başladı. Aynı yılın Aralık ayında Sakarya Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümüne Araştırma Görevlisi olarak atandı. Hâlen bu görevine devam etmektedir.